

SUOMEN EVANKELIS-LUTERILAINEN KIRKKO[†]

Kirkon keskusrahasto

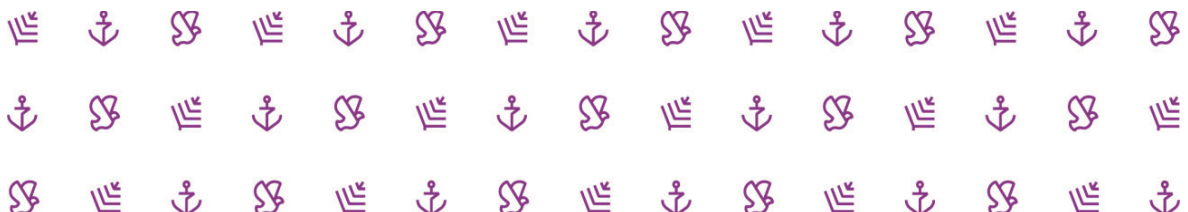

Toimintakertomus ja tilinpäätös 1.1.–31.12.2025

Asiakirjanumero DKIR/10/00.01.02/2026

Kirkkohallituksen täysistunto 25.3.2026

Sisällys

1. Toimintakertomus	5
1.1 Kirkkohallituksen täysistunnon katsaus	5
1.2 Kirkon keskusrahaston johtajan katsaus	7
1.3 Olennaiset tapahtumat Kirkon keskusrahaston toiminnassa	8
1.3.1 Ovet auki -strategia	8
1.3.1.1 Kirkon keskusrahaston organisaatio ja hallinto	9
1.3.1.2 Kirkolliskokous.....	9
1.3.1.3 Organisaatio	12
1.3.1.4 Kirkkohallituksen täysistunto.....	12
1.3.1.5 Kirkkohallituksen virastokollegio	13
1.3.2 Taloudellinen katsaus	13
1.3.3 Kirkon keskusrahaston henkilöstö	18
1.3.4 Olennaisia tapahtumia Kirkon keskusrahaston toiminnassa ja taloudessa tilikaudella ja tilikauden jälkeen	21
1.4 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.....	23
1.5 Tulevaisuuden näkymät	26
1.6 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	28
1.6.1 Tuloksen muodostuminen.....	28
1.6.2 Toiminnan rahoitus	29
1.6.3 Tase	31
1.6.4 Investoinnit.....	31
1.6.4.1 Lukkari-järjestelmä	32
1.6.4.2 Sähköinen äänioikeusrekisteri.....	33
1.7 Kirkkohallituksen esitys tuloksen käsittelystä	33
1.8 Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	34
1.8.1 Kirkon keskusrahaston talousarvion 2025 toteuma	34
1.8.2 Keskusrahastomaksulla rahoitettava toiminta	36
1.8.2.1 Hiilineutraali kirkko 2030	39
1.8.2.2 Vanhan testamentin kääntäminen mobiiliympäristöön	41
1.8.2.3 Digi@kirkko / Kipa 2.....	42
1.8.2.4 Rekrytoinnin kehittämisen kärkihanke	45

1.8.2.5	Kirkkohallitus	47
1.8.2.6	Kirkkohallituksen kansliapäällikön katsaus	52
1.8.3	Ympäristöohjelma	54
1.8.4	Lapsivaikutusten arviointi	56
1.8.5	Kirkkohallituksen toiminta 2025	57
1.8.5.1	Kansliapäällikön toimisto	58
1.8.5.2	Hallinto-osasto	66
1.8.5.3	Työmarkkinaosasto	73
1.8.5.4	Talousosasto	76
1.8.5.5	Toiminnallinen osasto	84
1.8.5.6	Ulkoasiain osasto	90
1.8.5.7	Kirkon viestintä	97
1.8.5.8	Kirkon tutkimus ja koulutus	106
1.8.5.9	Kyrkans central för det svenska arbetet / Kirkon ruotsinkielisen työn keskus ..	113
1.8.5.10	Piispainkokouksen kanslia	126
1.8.5.11	Arkkipiispan kanslia	130
1.8.5.12	Kirkolliskokous.....	135
1.8.5.13	Kirkon ulkosuomalaistyö	136
1.8.5.14	Kirkkohallituksen muutoshanke	137
1.8.5.15	Kiinteistöt	138
1.8.5.16	Tekijänoikeusrahasto	139
1.8.6	Hiippakunnallinen toiminta 2025.....	141
1.8.6.1	Turun arkkihiippakunta.....	144
1.8.6.2	Tampereen hiippakunta	151
1.8.6.3	Oulun hiippakunta	157
1.8.6.4	Mikkelin hiippakunta	165
1.8.6.5	Borgå stift / Porvoon hiippakunta	170
1.8.6.6	Kuopion hiippakunta	182
1.8.6.7	Lapuan hiippakunta	189
1.8.6.8	Helsingin hiippakunta	194
1.8.6.9	Espoon hiippakunta	201
1.8.6.10	Tuomiokapitulien toimitilat.....	207
1.8.6.11	Tuomiokapitulien yhteiset	209

1.8.7 Avustukset.....	210
1.9 Palvelukeskusmaksulla rahoitettava toiminta, Kirkon palvelukeskus.....	216
1.10 Valtion rahoituksella rahoitettava toiminta	221
2. Tilinpäätöslaskelmat	225
2.1 Kirkon keskusrahaston tuloslaskelma	225
2.2 Kirkon keskusrahaston rahoitus- laskelma.....	227
2.3 Kirkon keskusrahaston tase	228
3. Tilinpäätöksen liitetiedot	228
3.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat periaatteet	229
3.2 Tuloslaskelman liitetiedot	231
3.2.1 Korvaukset	231
3.2.2 Kirkon keskusrahaston henkilöstökulut 2025.....	231
3.2.3 Tilintarkastajien palkkiot	231
3.2.4 Rahoitustuotot ja -kulut	232
3.2.5 Annetut avustukset.....	232
3.2.6 Poistosuunnitelma.....	233
3.3 Taseen liitetiedot	234
3.3.1 Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet sekä poistot	234
3.3.2 Arvopapereiden kirjanpitoarvojen ja markkina-arvojen erotus	235
3.3.3 Saamiset ja velat.....	236
3.3.4 Oman pääoman muutos	236
3.3.5 Omakatteiset rahastot	237
3.3.6 Omistukset muissa yrityksissä	239
3.3.7 Vakuudet ja vastuusitoumukset	240
4. Muut liitetiedot	242
5. Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä.....	247
6. Luettelo tositelajeista ja käytetyistä tositteista	248
7. Tilintarkastuskertomus	249

1. Toimintakertomus

1.1 Kirkkohallituksen täysistunnon katsaus

Vuoden 2025 täysistunnoissa käsiteltiin laaja-alaisesti kirkon taloutta, hallintoa, seurakuntarakenteita, lainsäädäntöä ja strategisia kehittämishankkeita. Kevätkaudella työskentely painottui rakenteellisiin ratkaisuihin ja talouden seurannan alkuvaiheisiin, kun taas syyskaudella korostuivat talousarviot, lainsäädäntöesitysten viimeistely sekä hallinnollisten kokonaisuuksien toimeenpano.

Kevään ensimmäisissä kokouksissa täysistunto perehtyi vuoden 2025 taloudellisiin raporteihin. Kirkon eläkerahaston sijoitustoiminnan kehitys ja keskusrahaston taloudellinen tilanne muodostivat perustan koko vuoden talousarviokeskustelulle. Henkilöstötilinpäätös puolestaan avasi yksityiskohtaisen kuvan keskushallinnon henkilöstöresurssien käytöstä ja rakenteista. Talousseurannan rinnalla valmisteltiin vuoden 2025 talousarvion ensimmäistä muutosta, mikä käytännössä tarkoitti tuloarvioiden tarkentamista, menojen seurantaa ja resurssien kohdentamisen uudelleenarviointia.

Kevään aikana täysistunto käsitteli seurakuntarakenteiden muutoksia. Joutsan ja Toivakan seurakuntien lakkauttaminen sekä niiden liittäminen Jyväskylän seurakuntaan liittyivät kokonaisuuteen, jossa tarkasteltiin alueellisten seurakuntien elinvoimaa, taloudellisia edellytyksiä ja toimintamahdollisuuksia. Samankaltainen prosessi käytiin läpi Ruoveden seurakunnan kohdalla. Päätöksiin sisältyi seurakuntien taloudellisen tilanteen ja jäsenmäärien kehityksen arviointi sekä paikallisten olosuhteiden huomiointi.

Kevätkaudella lainsäädäntövalmistelu eteni usealla rintamalla. Sähköisen äänioikeusrekisterin käyttöönotto seurakuntavaaleissa ja välittömässä kirkkoherranvaalissa oli yksi vuoden laajimmista valmistelukokonaisuuksista. Siihen liittyi sekä teknisiä että kirkko-oikeudellisia arvioita. Samalla valmisteltiin muutoksia kirkon eläkerahastoa koskeviin pykäliin, joiden tavoitteena oli selkeyttää rahaston toimintaa ja turvata sen pitkäjänteistä taloutta.

Strategisella puolella kevät oli erityisen merkittävä. Täysistunto käsitteli kirkon digitalisatiostrategiaa vuosille 2026–2031. Strategian valmistelussa painotettiin sekä digitaalisen infrastruktuurin vahvistamista että kirkon digitaalisen toimintakulttuurin uudistamista. Samassa yhteydessä täysistunto otti käyttöön turvallisemman tilan periaatteet henkilöstöä

sekä kirkon toimintaan osallistuvia varten. Kevätkaudella päätettiin lisäksi vuoden 2025 rakennusavustukset ja nimettiin ohjausryhmä kirkollisten toimitusten kirjan uudistamiseen.

Kirkkohallituksen muutoshanke oli keväällä jatkuvasti esillä. Toukokuussa täysistunto hyväksyi uuden palvelu- ja tehtävästrategian, jossa määriteltiin viraston toiminnan painopisteet, tehtäväkokonaisuudet ja periaatteet. Päätökseen sisältyi myös kiinteistöjen omistajapolitiikan päivittäminen. Lisäksi kevään aikana ratkaistiin harkinnanvaraisia avustuksia ja käsiteltiin oikaisupyyntöjä, kuten Kankaanpään seurakunnan esittämä rakennusavustuksia koskeva pyyntö.

Syyskausi käynnistyi laajoilla lainsäädäntövalmisteluilla, jotka koskivat muun muassa toimielinten jäsenmääriä, läsnäolo-oikeuksia ja kokousjärjestelyjä. Täysistunto jatkoi siirtoäänivaalitavan kokeiluun liittyvän lainsäädännön valmistelua arkkipiispan, piispan ja pappisasesorin vaaleihin. Nämä valmistelut etenivät kirkolliskokouksen käsiteltäviksi.

Syksyn alussa täysistunto vahvisti vuoden 2026 kolehtikohteet sekä suomenkielisissä hiippakunnissa että Porvoon hiippakunnassa. Näiden päätösten lisäksi käsiteltiin eronpyyntöjä, nimityksiä ja kirkollisia palkintoja, kuten vuoden 2025 kulttuuripalkinto. Syyskauden tärkein taloudellinen kokonaisuus oli syyskuussa hyväksytty kirkon eläkerahaston ja keskusrahaston talousarvio vuodelle 2026 sekä näiden rahastojen toiminta- ja taloussuunnitelmat vuosille 2026–2028.

Syksyllä käsiteltiin valtionhallinnon kanssa tehtävää yhteistyötä. Täysistunnossa ratkaistiin myös Herttoniemen kirkon käytöstä luopumista koskeva lupahakemus. Lokakuussa täysistunto käsitteli seurakuntien kokeilutoimintaa tukevia avustuksia, kulttuuriperinnön hoitoon liittyvien avustusten uudistamista sekä teki nimityksiä Kirkkopalvelut ry:n hallitukseen.

Marraskuussa käsittelyssä oli kirkon palvelukeskuksen tase-eriyttäminen, joka liittyi palvelutuotannon selkeyttämiseen ja kustannusrakenteen läpinäkyvyyden parantamiseen. Samassa kokouksessa käsiteltiin Basis-järjestelmän loppuraportti, joka kuvasi kirkollisen kulttuuriperinnön hallintaan liittyvän tietojärjestelmäkokonaisuuden kehitystyön tulokset. Vuoden viimeisissä kokouksissa painottuivat muutoshankkeen etenemisen seuranta ja kirkkohallituksen virasto-organisaation rakennetta koskevat päätökset, valtionhallinnon lausuntopyynnöt sekä useat säätiöiden hallintoasiat.

Tapio Luoma

Arkkipiispa, kirkkohallituksen täysistunnon puheenjohtaja

1.2 Kirkon keskusrahaston johtajan katsaus

Suomen talouden toipuminen on viivästynyt ja bruttokansantuote (BKT) kasvoi vuonna 2025 vain 0,2 prosenttia. Kasvua on jarruttanut kotimaisen kysynnän heikkous. Kotitalouksien kulutuksen odotetaan kuitenkin vauhdittuvan, sillä ostovoima on kasvussa ja valtiovarainministeriö arvioi kasvun nopeutuvan vuonna 2026. Työttömyys on lisääntynyt vuoden 2025 aikana, mutta sen odotetaan kääntyvän laskuun vuosina 2026–2028 talouden vahvistuessa. Työttömyysasteen ennustetaan laskevan vuoden 2025 9,6 prosentista 8,5 prosenttiin vuonna 2028.

Kirkon keskusrahaston vuoden 2025 talousarvio hyväksyttiin alun perin noin 2,2 milj. euroa ylijäämäisenä. Ylijäämän muodostumiseen vaikutti muun muassa vuodelle 2023 yli 11 % kasvaneet kirkollisverotulot, jotka olivat pohjana vuoden 2025 keskusrahastomaksun tuotolle. Toukokuussa 2025 kirkolliskokous hyväksyi talousarvion muutoksen, jossa määrärahoja myönnettiin kirkon tietojärjestelmien identiteetinhallintajärjestelmän (IDM) käyttöönottoon sekä Rautjärven kirkon rakentamiseen yhteensä 672 000 euroa. Talousarvion muutoksessa myös pienennettiin kirkon keskusrahastomaksun tuottoarviota 960 000 euroa. Talousarvion ylijäämä talousarvion muutosten jälkeen oli 578 000 euroa.

Kirkon keskusrahaston tulos vuodelta 2025 on ylijäämäinen + 3,9 milj. euroa ja kirkon keskusrahastomaksulla rahoitettavan toiminnan tulos on ylijäämäinen + 2,4 milj. euroa. Toimintakate on budjetoitua parempi sekä Kirkkohallituksessa että hiippakunnissa. Kirkkohallituksen toimintakatteen alitus aiheutui pääosin siitä, että muutoshankkeesta johtuen Kirkkohallituksessa vapautuvia virkoja ja tehtäviä oli jätetty täyttämättä jo vuosina 2024 ja erityisesti 2025. Näille vakansseille oli kuitenkin palkkarahat budjetoitu talousarviossa normaalisti. Myös kirkon keskusrahaston toimintatuotot kehittyivät talousarviossa arvioitua paremmin. Kirkon palvelukeskuksen tulos oli ylijäämäinen + 0,1 milj. euroa.

Valtion rahoituksesta vuosina 2021 ja 2022 myönnettyjä kulttuuriperinnön ylläpitoon kohdennettuja rakennusavustuksia palautui vuoden 2025 lopussa noin 1,5 milj. euroa, joka paransi vastaavalla summalla kirkon keskusrahaston tilinpäätöstä. Ko. avustus summa on tarkoitus jakaa seurakuntien kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ylläpitoon ja korjauksiin rakennusavustuksina vuoden 2026 aikana.

Kirkolliskokous on edellyttänyt, että on löydettävä sellainen pitkän tähtäimen ratkaisu kirkon keskusrahaston rahoittaman toiminnan tehtävien määrittelyyn ja resurssien kohdentami-

seen, jonka turvin yksittäisiä säästötoimenpiteitä ei tarvitse etsiä vuosittain. Kirkkohallituksen muutoshankkeen myötä pyritään tähän tavoitteeseen ja Kirkkohallituksen taloutta tasapainotetaan vuoden 2027 alkuun mennessä 3 milj. eurolla. Muutoshanke on ollut käynnissä koko vuoden 2025.

Muutoshanke ja muutos asettavat meidät miettimään työtämme ja tekemistämme uusilla tavoilla. Kannustankin meitä muutoksen aikana yhteiseen keskusteluun, jakamiseen ja keskinäiseen tukeen.

Tahdon lopuksi esittää lämpimät kiitokset Kirkkohallituksen, hiippakuntien tuomiokapitulien sekä Kirkon palvelukeskuksen henkilöstölle hyvästä yhteistyöstä vuonna 2025!

Juha Tuohimäki

Kirkon keskusrahaston johtaja

1.3 Olennaiset tapahtumat Kirkon keskusrahaston toiminnassa

1.3.1 Ovet auki -strategia

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon yhteinen Ovet auki -strategia on voimassa vuoden 2026 loppuun saakka. Kokonaiskirkon strategia tukee strategista suunnittelua kirkon kaikilla tasoilla. Kirkon seuraavan strategian valmistelu käynnistyi keväällä 2025. Tässä valmistelutyössä, nykyisen strategiakauden kääntyessä kohti loppuaan, on havaittu, että Ovet auki -strategia on tavoitteidensa mukaisesti suunnannut kirkon eri toimijoiden työtä kohti jaettuja päämääriä.

Strategiassa määritellyt kirkon yhteiset arvot ovat usko, toivo ja rakkaus.

Kokonaiskirkon strategian pohjalta laadittu Kirkkohallituksen strategia Ovet auki kokeilulle ja kehittämiselle ohjaa Kirkkohallituksen työtä. Kuluneena toimintavuonna sen rinnalle on laadittu uusi Kirkkohallituksen palvelut ja tehtävät -strategia, jonka tehtävänä on Kirkkohallituksen muutoshankkeen ollessa käynnissä ohjata supistuvat resurssit keskeisimpiin palveluihin ja tehtäviin.

1.3.1.1 Kirkon keskusrahaston organisaatio ja hallinto

Kirkon keskusrahasto on kirkon yhteinen rahasto, jonka varoja käytetään keskusrahaston talousarvion mukaisesti (Kirkkolaki 5 luku, 9 §):

- 1) taloudellisesti heikossa asemassa olevien seurakuntien ja seurakuntayhtymien tukemiseen sekä seurakuntien yhteistoiminnan ja seurakuntarakenteen kehittämiseen;
- 2) hautaustoimesta, väestökirjanpidosta sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitoon liittyvistä tehtävistä seurakunnille ja seurakuntayhtymille aiheutuvien kustannusten rahoittamiseen;
- 3) hiippakuntien ja kirkon keskushallinnon menoihin;
- 4) kirkon yhteisiin tarkoituksiin sekä muiden lakiin ja sitoumuksiin perustuvien kirkon menojen suorittamiseen.

Kirkon keskusrahaston taloutta voidaan tarkastella kirkon keskusrahastomaksuilla, palvelumaksuilla ja valtion rahoituksella rahoitettavan toiminnan kautta.

Kirkon keskusrahasto		
Kirkon keskusrahastomaksuilla rahoitettava toiminta • Kirkkohallitus • Hiippakunnallinen toiminta • Avustukset	Palvelumaksuilla rahoitettava toiminta • Kirkon palvelukeskus	Valtion rahoituksella rahoitettava toiminta • Seurakuntien rahoitusosuus • Kulttuurihistorialliset arvokkaat rakennukset ja irtaimisto • Kirjuri-jäsentietojärjestelmä

1.3.1.2 Kirkolliskokous

Kirkon keskusrahaston ylintä päätösvaltaa käyttää kirkolliskokous, johon kuuluu 109 edustajaa seuraavasti: 1) hiippakuntien piispat, 2) kenttäpiispa, 3) 96 hiippakunnista nelivuotiskaudeksi valittua edustajaa, joista 32 pappia ja 64 maallikkoa, 4) saamelaiskäräjien nelivuotiskaudeksi valitsema edustaja ja 5) valtioneuvoston kullekin istuntokaudelle määräämä edustaja. Kirkolliskokous kokoontuu Turussa kaksi kertaa vuodessa kevät- ja syysistuntokaudella. Kevätistuntokaudella kirkolliskokous hyväksyy tilinpäätöksen ja myöntää vastuuvapauden

kirkkohallituksen täysistunnon jäsenille ja Kirkon keskusrahaston johtajalle. Syysistuntokaudella se hyväksyy Kirkon keskusrahaston toiminta- ja taloussuunnitelman sekä talousarvion.

Kirkolliskokoukselle voivat tehdä esityksiä piispainkokous, kirkkohallitus ja hiippakuntavaltuustot sekä aloitteita kirkolliskokousedustajat. Kirkolliskokoukselle tehdystä esityksestä tai aloitteesta käydään kirkolliskokouksen täysistunnossa lähetekeskustelu ja päätetään, mihin valiokuntaan asia lähetetään valmisteltavaksi. Ehdotuksen valiokuntaan lähettamisestä tekee puheenjohtajien neuvosto. Valiokunta käsittelee asian ja laatii siitä päätösehdotuksen sisältävän mietinnön. Kirkolliskokous päättää asian valiokunnan mietinnön pohjalta.

Hallintovaliokunta – Förvaltningsutskottet

Puheenjohtaja Pauli Niemelä, Minni Kuisma (vpj) sekä jäsenet Ari Auranen, Anita Ismark, Pauliina Järvinen, Leevi Karisalmi, Olli Kortelainen, Teemu Laajasalo, Anna Lintunen, Kalle Mäki, Kai Niemelä, Eija Nivala (1.9.2025 alkaen), Juha Perilä, Niilo Pesonen (31.8.2025 asti), Sirpa Rantala, Juha-Pekka Rusanen ja Eve Rämö.

Hallintovaliokunnan sihteerinä toimii Sanna Kivinen.

Käsikirjavalioikunta – Handboksutskottet

Puheenjohtaja Mari Parkkinen, Arto Antturi (vpj.) sekä jäsenet Miika Auvinen, Riku Bucht, Sofia Flinck, Markku Hekkala, Heikki Holma (9.11.2025 asti), Helena Hulmi, Mirva Lehtinen, Karoliina Löytty ja Olof Widén.

Käsikirjavalioikunnan sihteerinä toimii Tanja Koskela.

Lakivaliokunta – Lagutskottet

Puheenjohtaja Wiking Vuori, Eino Nissinen (vpj.) sekä jäsenet Merja Eräpolku, Janne Kaisanlahti, Hannu Kallunki, Katariina Kojo, Tuulia Kuntsi, Marja Kuronen, Sari Lehti, Lauri Palmunen, Päivi Raunu, Salla Romo, Matti Salomäki, Leena Sorsa, Göran Stenlund, Liisa-Maria Voipio-Pulkki, Vuokko Vänskä ja Joni Hiitola.

Lakivaliokunnan sihteerinä toimii Ritva Saario.

Perustevaliokunta – Konstitutionsutskottet

Puheenjohtaja Matti Repo, Heidi Zitting (vpj.) sekä jäsenet Ville Auvinen, Sanna Husso, Jari Jolkkonen, Sammeli Juntunen, Jouko Jääskeläinen, Anna Kinnunen, Hannu Kippo, Maria Lah-

tininen, Heidi Lieke, Johanna Lumijärvi, Markku Orsila, Seppo Parkkila, Jussi Peräaho, Sari Saarinen, Päivi Vähäkangas ja Bo-Göran Åstrand.

Perustevaliokunnan sihteerinä toimii Tuomas Vaura.

Talousvaliokunta – Ekonomiutskottet

Puheenjohtaja Tapio Tähtinen, Kari Aakula (vpj.) sekä jäsenet Tuomas Antola, Tommy Björkskog, Lauri Grünthal, Martina Harms-Aalto, Matti Huomo, Jukka Keskitalo, Juuso Kopperoinen, Mari Leppänen, Jaana Metsäranta, Mimosa Mäkinen, Juha Nivala, Aslak Pekkala, Kari Simolin, Airi Tella ja Tarja Välimäki. Talousvaliokunnan sihteerinä toimii Terhi Kaira.

Tulevaisuusvaliokunta – Framtidsutskottet

Puheenjohtaja Tuula Okkonen, Marjatta Hautala (vpj.) sekä jäsenet Helena Ahonen, Mia Anderssén-Löf, Kaisamari Hintikka, Teemu Kauppinen, Carita Lehto, Marjut Mulari, Matti Mäkinen, Eeva Pouke, Henna Raikaslehto, Harri Saine, Karoliina Vallipuro ja Timo Vehviläinen.

Tulevaisuusvaliokunnan sihteerinä toimii Heidi Jokinen.

Yleisvaliokunta – Allmänna utskottet

Puheenjohtaja Pekka Särkiö, Liisa Kuparinen (vpj.) sekä jäsenet Pekka Asikainen, Arja Heikkinen, Jari Kemppainen, Samuel Kopperoinen, Hanna Mithiku, Pekka Niiranen, Suvi Ruotsalo, Torsten Sandell, Asko Syrjälä, Minttu Tamski, Tiina Tunturi ja Juha Vähäsarja.

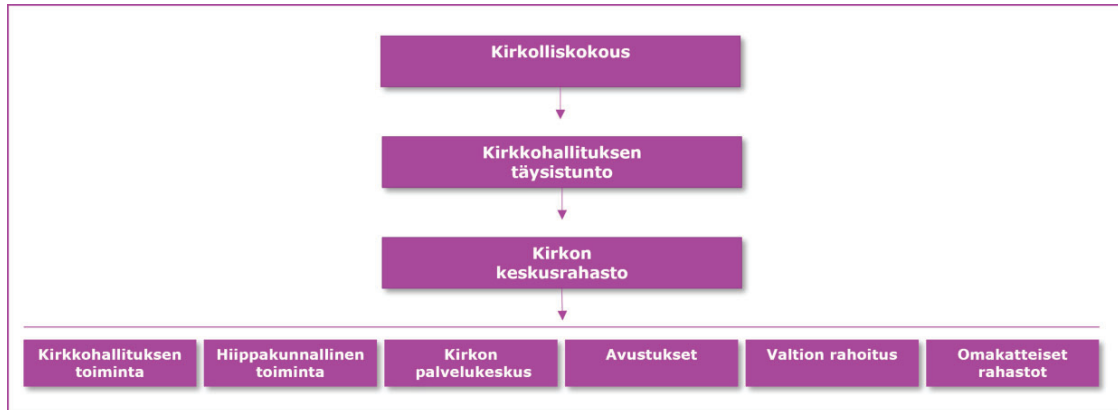
Yleisvaliokunnan sihteerinä toimii Miika Ahola.

Kansliavaliokunta – Kansliutskottet

Puheenjohtaja Markku Orsila, Torsten Sandell (vpj.) sekä jäsenet Mirva Lehtinen, Heidi Lieke, Anna Lintunen, Juha Perilä ja Salla Romo. Kansliavaliokunnan sihteerinä toimii Mika Sirelius.

1.3.1.3 Organisaatio

Kirkon keskusrahaston organisaatio

1.3.1.4 Kirkkohallituksen täysistunto

Kirkkohallituksen täysistunnon jäseniä ovat arkkipiispa puheenjohtajana, kaksi piispaa, kaksi pappia ja yhdeksän maallikkojäsentä. Kirkolliskokous valitsee pappis- ja maallikkojäsenet ja piispainkokous piispat. Täysistunto valitaan nelivuotiskaudeksi. Kirkkohallituksen täysistunto toimii myös Kirkon keskusrahaston hallituksena.

Kirkkohallituksen täysistunto kokoontui 10 kertaa vuonna 2025. Täysistunnon toiminnasta on kerrottu enemmän luvussa 1.1 Kirkkohallituksen täysistunnon katsaus.

Kirkkohallituksen täysistunnon jäseninä ovat 1.6.2024 alkaen olleet arkkipiispa Tapio Luoma puheenjohtajana ja Katri Korolainen varapuheenjohtajana, piispat Kaisamari Hintikka ja Jari Jolkkonen, pappisjäsenet Lotta Endtbacka ja Ulla Ruusukallio sekä maallikkojäsenet Kimmo Koivisto, Kari Aakula, Hannu Kallunki, Vuokko Vänskä, Martina Harms-Aalto, Pekka Niiranen, Eino Nissinen ja Päivi Raunu.

1.3.1.5 Kirkkohallituksen virastokollegio

Kirkkohallituksen virastokollegion jäseniä ovat kansliapäällikkö puheenjohtajana sekä osastonjohtajina toimivat kirkkoneuvokset. Virastokollegion tehtävistä määrätään kirkkohallituksen ohjesäännössä (3 §) ja kirkkohallituksen työjärjestyksessä (13 §). Virastokollegio ratkaisee asioita, joiden käsittelemistä täysistunnossa ei pidetä tarpeellisena.

Virastokollegio kokoontuu joka torstai. Vuonna 2025 virastokollegio kokoontui 44 kertaa. Vuoden aikana virastokollegiossa käsiteltiin useita asioita, jotka koskivat suoraan seurakuntien työtä. Virastokollegio käsitteli monia lupa-asioita, jotka koskivat kirkollisten rakennusten korjaussuunnitelmia. Virastokollegio myös myönsi ympäristödiplomeja, päätti hankkeista ja suuremmista hankinnoista, hyväksyi ohjeistuksia annettaviksi hiippakunnille ja seurakunnille ja myönsi käyttöoikeuksia Kirjurin rajapintoihin. Lisäksi virastokollegio päätti sopimusten hyväksymisestä ja irtisanomisesta, hyväksyi suunnitelmia, asetti ohjausryhmiä ja työryhmiä ja teki suuren osan Kirkkohallituksen henkilöstöä koskevista päätöksistä. Virastokollegiossa myös hoidettiin kirkon edunvalvontaa antamalla ministeriöille lausuntoja lakihankkeista ja eduskunnan valiokunnille asiantuntijalausuntoja sekä nimeämällä edustajia valtionhallinnon työryhmiin.

1.3.2 Taloudellinen katsaus

Yleinen talouskehitys

Suomen talouden toipuminen on viivästynyt ja bruttokansantuote (BKT) kasvoi vuonna 2025 vain 0,2 prosenttia. Kasvua on jarruttanut kotimaisen kysynnän heikkous. Kotitalouksien kulutuksen odotetaan kuitenkin vauhdittuvan, sillä ostovoima on kasvussa ja kasvun uskotaan nopeutuvan vuonna 2026. Rakentamisen toipuminen, energiasiirtymä ja puolustushankinnat puolestaan kasvattavat investointeja. Valtiovarainministeriön ennusteiden mukaan BKT kasvaa 1,1 prosenttia vuonna 2026, 1,7 prosenttia vuonna 2027 ja 1,6 prosenttia 2028. Työttömyys on kuluneen vuoden aikana kasvanut, mutta kasvun arvioidaan taittuvan. Työttömyysasteen arvioidaan laskevan vuoden 2025 9,6 prosentista 8,5 prosenttiin vuonna 2028.

Maailmantalous on kuitenkin kasvanut ennakoitua nopeammin, vaikka epävarmuustekijöitä on paljon. Euroalueen talous on toipumassa, joskin euroalueen maiden väliset erot kasvussa ja talousnäkymissä ovat varsin suuria. Yhdysvalloissa talouskasvu hidastuu, kun tullien vai-

kutukset heijastuvat yhä laajemmin nostaen hintoja ja hidastavan kulutuksen kasvua. Nousevissa talouksissa kasvu jatkuu ripeänä. Epävarmuudesta huolimatta maailmankaupan näkymät ovat kokonaisuutena melko myönteiset.

Talouden haasteellinen tilanne näkyy myös julkisyhteisöissä. Valtiovarainministeriö arvioi julkisyhteisöjen alijäämän syvenevän vuonna 2026 4,5 prosenttiin. Pitkälläkin aikavälillä alijäämän arvioidaan pysyvän syvänä: puolustus- ja korkomenojen kasvu sekä maltillinen talouskehitys pitävät sen yli 3,5 prosentissa suhteessa BKT:seen vielä vuonna 2030. Velkasuhde nousi vuonna 2025 yli 89 prosentin ja sen arvioidaan nousevan lähes 92 prosenttiin vuonna 2026. Kasvu jatkuu koko ennustejakson ajan, ja vuonna 2030 velka on jo yli 96 prosenttia suhteessa BKT:seen.

Yleinen taloudellinen tilanne vaikuttaa seurakuntien talouteen ja siten myös Kirkon keskusrahaston talouteen. Seurakuntien jäsenmäärä laski vuoden 2025 aikana yli 50 000 jäsenellä. Verotulojen kasvuvauhti hidastui ennusteita enemmän ja seurakuntien vuoden 2025 kirkollisverotulo kasvoi ainoastaan + 0,5 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Seurakuntien verotuloissa tapahtuvat muutokset vaikuttavat automaattisesti Kirkon keskusrahaston tuloihin kahden vuoden viiveellä.

Seurakuntien talous vuonna 2025

Seurakuntia oli kertomusvuonna 346 ja seurakuntatalouksia 240. Yhden seurakunnan talouksia oli 210. Seurakuntayhtymiä oli 30 ja niissä oli 136 seurakuntaa. Vuodesta 2024 vuoteen 2025 seurakuntien määrä väheni seitsemällä ja seurakuntatalouksien määrä kuudella.

Kirkollisveroa tilitettiin vuonna 2025 yhteensä 1,060 miljardia euroa. Kirkollisveron määrä kasvoi hieman vajaalla 5,1 miljoonalla eurolla (+0,5 %) vuodesta 2024. Vuodesta 2023 vuoteen 2024 tuotto kasvoi 19,9 miljoonalla eurolla (+1,9 %). Kirkollisveron määrä on nyt kasvanut seitsemänä peräkkäisenä vuonna, mitä ennen kirkollisveron tuotto aleni kolmena vuonna peräkkäin – rahanarvon muutos huomioiden neljänä vuonna.

Verotulot kasvoivat 123 seurakuntataloudessa (51 %) ja vähenivät 117 (49 %) seurakuntataloudessa. Edellisenä vuonna verotulot kasvoivat 206 seurakuntataloudessa (84 %) ja vähenivät 40 seurakuntataloudessa (16 %). Kuopion, Lapuan ja Oulun hiippakunnissa oli prosentuaalisesti eniten seurakuntia, joiden verotulot vähenivät, kun taas Porvoon ja Helsingin hiippakunnissa verotulojaan kasvattaneita seurakuntia oli prosentuaalisesti eniten.

Vuodeksi 2025 kirkollisveroprosenttia korotti 16 ja laski 6 seurakuntataloutta.

Hiippa- kunta	Srk- taloudet	Verotulot vähenivät	Osuus hpk:n srk-talouksista	Verotulot kasvoivat	Osuus hpk:n srk-talouksista
Espoo	13	5	38,5 %	8	61,5 %
Helsinki	8	1	12,5 %	7	87,5 %
Kuopio	28	21	75,0 %	7	25,0 %
Lapua	30	18	60,0 %	12	40,0 %
Mikkeli	24	12	50,0 %	12	50,0 %
Oulu	49	29	59,2 %	20	40,8 %
Borgå	25	2	8,0 %	23	92,0 %
Tampere	32	16	50,0 %	16	50,0 %
Turku	31	13	41,9 %	18	58,1 %
Yhteensä	240	117	48,8 %	123	51,3 %

Keskusrahastomaksun kehitys

Kirkon keskusrahastomaksulla rahoitetaan Kirkkohallituksen ja hiippakuntien toiminta sekä Kirkon keskusrahastosta myönnettävät avustukset (talousarvioavustukset). Kirkon keskusrahaston vuoden 2025 keskusrahastomaksu perustui vuoden 2023 seurakuntien kirkollisverotukseen. Kirkon keskusrahastomaksua kertyi vuonna 2025 noin 47,7 milj. euroa ja se kasvoi noin 9 % (3,96 milj. euroa) vuodesta 2024 vuoteen 2025 verrattuna. Talousarvioon verrattuna kertymä oli noin 0,2 milj. euroa vähemmän. Vuoden 2026 talousarviossa keskusrahastomaksua arvioitiin kertyvän noin 49 milj. euroa.

Keskusrahastomaksun kehitys vuosina 2022–2025

(1 000 eur)	TP 2025	TA 2025	TP 2024	TP 2023	TP 2022
Kirkon keskusrahastomaksu	47 703	47 940	43 743	42 912	41 970

Keskusrahastomaksun riittävyys vuonna 2025

Keskusrahastomaksun riittävydestä kertoo se, kuinka hyvin keskusrahastomaksun tuotto riittää kattamaan Kirkkohallituksen, hiippakuntien ja avustusten yhteenlasketun toimintakatteeseen (toimintatuottojen ja -kulujen erotuksen) sekä poistot. Kärkihankkeet rahoitetaan rahoitustuotoilla.

Seuraavassa on esitetty laskelma (sisältää sisäiset tuotot ja kulut) keskusrahastomaksun riittävydestä vuonna 2025:

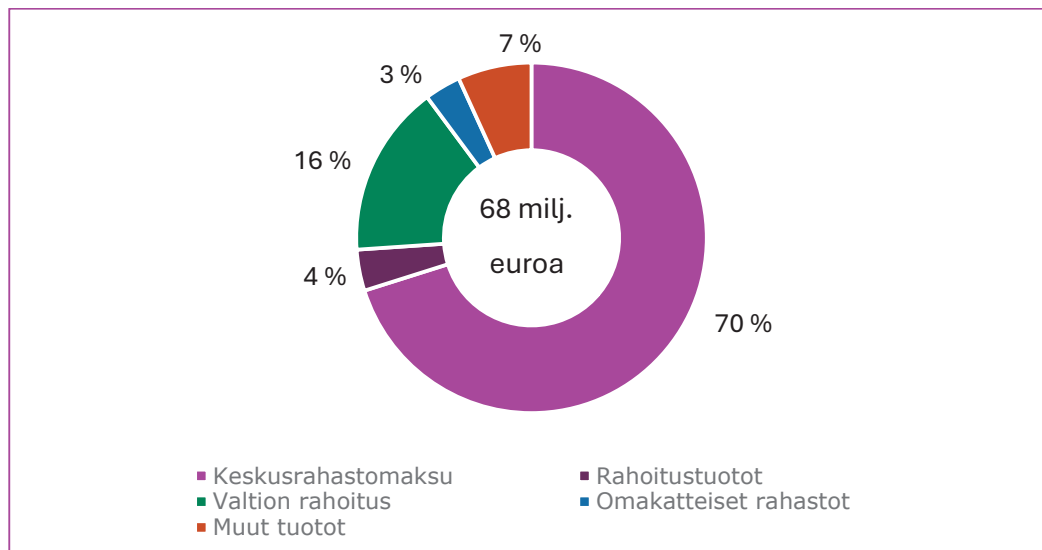
(1 000 eur)	TP 2025
Keskusrahastomaksun tuotto	47 703
Toimintakate	-45 824
Kärkihankkeet	705
Kertaluonteiset erät	1 438
Poistot	-642
Yhteensä	3 379

Keskusrahastomaksun tuotto riitti kattamaan vuoden 2025 toimintakatteen, josta on poistettu kärkihankkeet ja kertaerät sekä poistot. Keskusrahastomaksun tuotto olisi riittänyt kattamaan myös kärkihankkeet ja kertaerät, jolloin keskusrahastomaksua olisi jäänyt noin 1,2 milj. euroa käyttämättä. Kärkihankkeiden menot olivat noin 0,7 milj. euroa ja rahoitustuottojen ja -kulujen kertymä noin 1,2 milj. euroa, mikä riitti kattamaan kärkihankkeiden kulut. Kertaluonteisia eräiä vuonna 2025 oli noin 1,4 milj. euroa (Turun arkkihiippakunnan pyhiinvaellushanke 20 000 euroa, Saamelaiset kirkossa -hanke 57 200 euroa, Saamelaisten kirkkopäivät Norjan Altassa 21 300 euroa, Kirkollinen hallinto 750 vuotta -juhlahanke 77 900 euroa, Turun tuomiokirkon peruskorjaus 1 milj. euroa, Rautjärven uuden kirkon rakentamisen tuki 90 000 euroa, hallinto-osaston ja viestinnän seurakuntavaalien kulut 120 300 euroa ja hallinto-osaston seurakuntarekisterin kehitystyö 51 100 euroa).

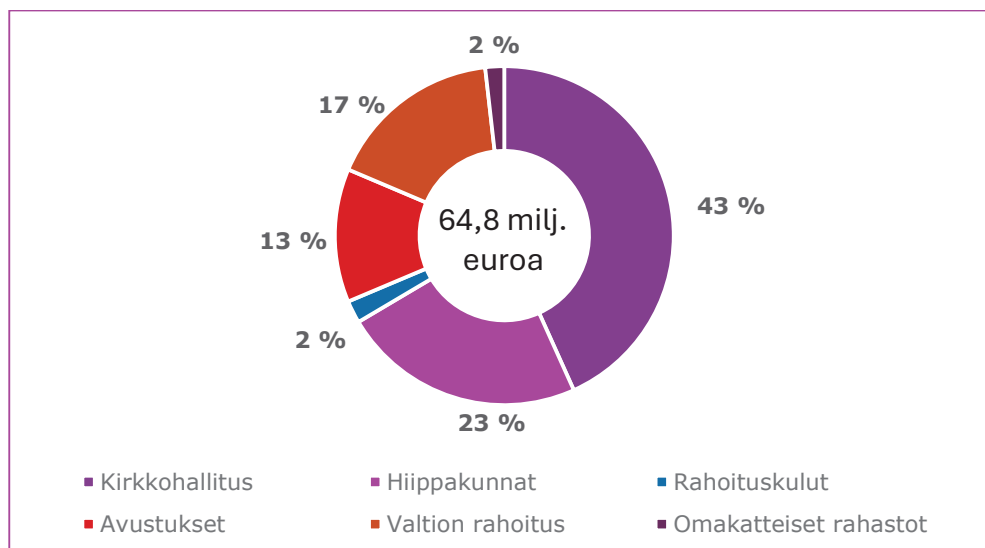
Kirkon keskusrahaston rahoituslähteet, tilinpäätös 2025

Edellisiin vuosiin verrattuna tässä yhteydessä ei esitetä Kirkon palvelukeskuksen palvelumaksutuottoja, koska niiden tarkoitus on rahoittaa palvelukeskuksen palvelutuotanto eikä se tule Kirkon keskusrahaston muiden toimintojen käyttöön. Kirkon palvelukeskuksen toimintakertomus ja talousarvion 2025 toteuma ovat luvussa 1.9.

Kirkon keskusrahasto sai ulkoisena rahoituksena noin 68 milj. euroa. Suurin tulonlähde oli keskusrahastomaksu (70 %). Valtion rahoituksesta Kirkon keskusrahaston käytettäväksi jäi noin 10,8 milj. euroa. Omakatteisten rahastojen tuotot sisältävät hiippakuntien rahastojen, Kuopion hiippakunnan erillisrahastojen ja tekijänoikeusrahaston tuotot. Omakatteisten rahastojen luonne on muotoutunut vararahastoksi, jolla voidaan kattaa tuomiokapitulin käyttötalouden kuluja joko varaamalla ns. avustus käyttötalouden toimintakatteen ylityksen kattamiseksi tai kohdentamalla tuomiokapitulin kuluja rahastojen kuluksi.

Kirkon keskusrahaston rahoituslähteet (pl. Kirkon palvelukeskuksen palvelumaksut)**Kirkon keskusrahaston rahoituksen käyttö, tilinpäätös 2025**

Kirkkohallitus käytti saadusta rahoituksesta 43 % omiin toimintakuluihin (ml. sisäiset ostot, joista merkittävin oli palveluhankinnat Kirkon palvelukeskuksesta). Hiippakunnallisen toiminnan osuus oli 23 % ja valtion rahoituksen osuus 17 %. Osuuksien muutos edelliseen tilinpäätökseen johtuu siitä, että Kirkon palvelukeskuksen toimintakuluja (noin 11,3 milj. euroa) ei esitetä tässä yhteydessä. Kirkon palvelukeskus rahoittaa oman toimintansa pääsääntöisesti palvelumaksutuotoilla.

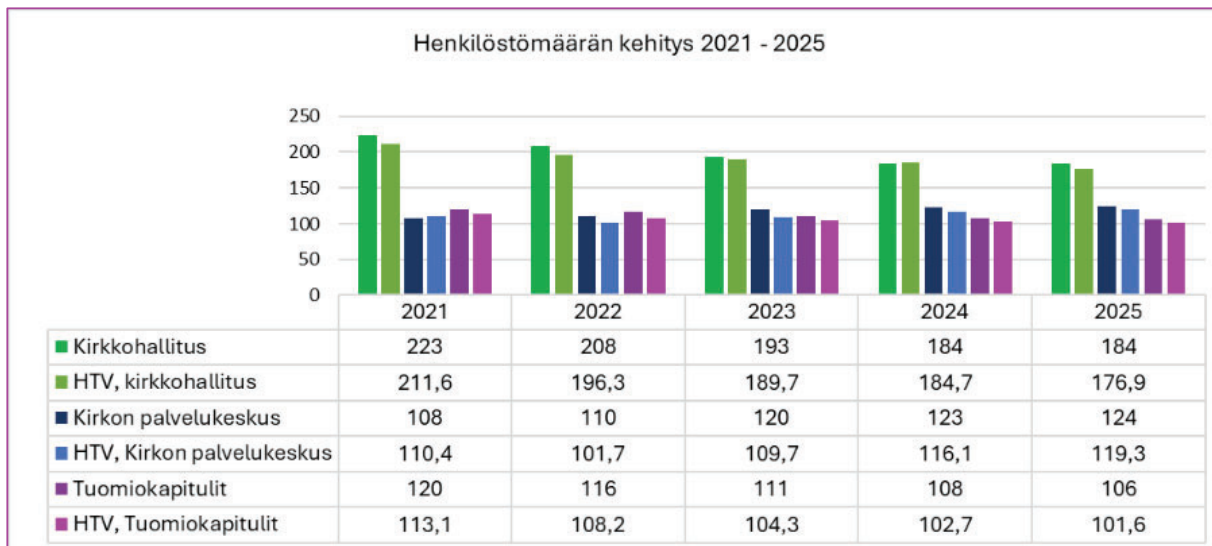
Kirkon keskusrahaston rahoituksen käyttö (pl. Kirkon palvelukeskuksen toimintakulut)

1.3.3 Kirkon keskusrahaston henkilöstö

Kirkkohallituksen palveluksessa työskenteli 31.12.2025 yhteensä 308 henkilöä, joista 124 (40 %) Kirkon palvelukeskuksessa ja 184 (60 %) Kirkkohallituksessa. Vakinaista henkilökuntaa Kirkkohallituksessa oli 263. Erilaisissa määräaikaissä viroissa tai tehtävissä, kuten projektitehtävissä tai toisen työntekijän sijaisena, oli 45 työntekijää. Kirkon palvelukeskuksen henkilöstöstä kerrotaan tarkemmin Kirkon palvelukeskuksen yhteydessä.

Tuomiokapituleissa työskenteli 31.12.2025 yhteensä 106 henkilöä. Vakinaista henkilökuntaa tuomiokapituleissa oli yhteensä 93, ja erilaisissa määräaikaissä viroissa tai tehtävissä työskenteli 13 työntekijää. Lisää tietoa Kirkkohallituksen ja tuomiokapituleiden henkilöstöstä on saatavilla Kirkkohallituksen vuosittain julkaisemasta Kirkon keskusrahaston henkilöstötilinpäätöksestä.

Kirkon keskusrahaston henkilöstömäärän kehitys vuosina 2021–2025

Kirkkohallitus (tilanne 31.12.2025)

Henkilöstömäärä 2022-2025	2022		2023		2024		2025	
Yksikkö	lkm.	htv	lkm.	htv	lkm.	htv	lkm.	htv
Arkkipiispan kanslia	5	4,2	4	4	4	4,0	4	4,0
Kirkon palvelukeskus	110	101,7	120	109,7	123	116,1	124	119,3
Kirkon ruotsinkielisen työn keskus	17	15,0	15	14,9	16	14,1	15	14,1
Kirkon viestintä	28	25,8	26	26	26	25,7	27	25,6
Työmarkkinaosasto	6	6,2	6	5,3	4	5,4	6	5,7
Piispainkokouksen kanslia	2	2	3	3	3	3,0	2	2,4
Toiminnallinen osasto	33	31,7	33	31,3	30	30,0	29	27,2
Hallinto-osasto	22	22,3	22	19,7	19	19,0	21	20,2
Ulkoasiain osasto	27	20,4	10	13,2	10	10,7	7	7,3
Kansliapäällikön toimisto	14	13,4	19	19,4	20	20,5	19	18,2
Talousosasto	34	35	36	33,9	33	33,8	35	33,5
Kirkon tutkimus ja koulutus	20	20,3	19	19	19	18,5	19	18,6
Kirkkohallitus yhteensä (pl. Kipa)	208	196,3	193	189,7	184	184,7	184	176,8
Kirkon palvelukeskus	110	101,7	120	109,7	123	116,1	124	119,3
Koko Kirkkohallitus yhteensä	318	298,0	313	299,4	307	300,8	308	296,1

Tuomiokapitulit (tilanne 31.12.2025)

Henkilöstömäärä 2022-2025	2022		2023		2024		2025	
Yksikkö	lkm.	htv	lkm.	htv	lkm.	htv	lkm.	htv
Espoon tuomiokapituli	10	10,2	10	10	10	10	9	9
Helsingin tuomiokapituli	9	9	9	9	9	8,7	9	8,8
Kuopion tuomiokapituli	11	9,4	10	9,8	9	9,4	10	8,9
Lapuan tuomiokapituli	12	10,9	12	10,8	11	10,6	12	11,1
Mikkelin tuomiokapituli	16	13,4	14	12,7	14	13,2	13	12,9
Oulun tuomiokapituli	15	14,5	16	13,4	14	13,5	14	13,1
Porvoon tuomiokapituli	14	13,1	14	12,4	13	11,8	14	11,8
Tampereen tuomiokapituli	12	10	9	9,5	9	8,7	9	9,1
Turun tuomiokapituli	17	17,7	17	16,6	19	16,7	16	16,8
Tuomiokapitulit yhteensä	116	108,2	111	104,3	108	102,7	106	101,5

Henkilötyövuosi, htv: Henkilötyövuodella tarkoitetaan täyttä työaikaa tekevän henkilön koko vuoden työskentelyä (säännöllinen työaika + ylityötunnit). Raportoinnissa on käytetty tietoja, jotka sisältävät ko. kalenterivuoden työajan, josta on vähennetty keskeytykset.

Kirkkohallituksen ja tuomiokapitulien ikäjakauma vuonna 2025

Kirkkohallitus (ml. Kirkon palvelukeskus)

Tuomiokapitulit

Henkilöstön ikä	Lukumäärä	Henkilöstön ikä	Lukumäärä
Alle 20	0	Alle 20	0
20–24	2	20–24	0
25–29	16	25–29	1
30–34	21	30–34	1
35–39	22	35–39	2
40–44	36	40–44	11
45–49	49	45–49	17
50–54	46	50–54	20
55–59	49	55–59	22
60–64	48	60–64	27
65–	19	65–	5
Yhteensä	308	Yhteensä	106

	Vuotta		Vuotta
Keski-ikä	49,3	Keski-ikä	53,8
Naiset	48,7	Naiset	53,8
Miehet	50,5	Miehet	53,8

Palkat ja palkkiot 2022–2025, koko Kirkon keskusrahasto

(1 000 Eur)	TP 2025	TA 2025	TP 2024	TP 2023	TP 2022
Palkat ja palkkiot	25 231	26 129	24 983	24 118	23 216
Henkilöstösivukulut	7 487	7 741	7 109	7 209	6 842
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-104	-61	-98	-135	-290
Henkilöstökulut yhteensä	32 614	33 809	31 994	31 192	29 768

1.3.4 Olennaisia tapahtumia Kirkon keskusrahaston toiminnassa ja taloudessa tilikaudella ja tilikauden jälkeen

Valtion rahoituksen jakoperusteiden muutoksen seurantaryhmä ja valtion rahoituksen leikkaus

Kirkolliskokous päätti valtion rahoituksen jakoperusteiden muutoksesta vuoden 2025 alusta kokouksessaan marraskuussa 2024. Kirkkohallituksen täysistunto nimesi 18.3.2025 valtion rahoituksen jakoperusteiden muutosta varten seurantaryhmän. Seurantaryhmään nimettiin edustajia sekä sellaisista seurakuntatalouksista, jotka hyötyivät valtion rahoituksen jakoperusteiden uudistamisesta aiempaan nähden, että sellaisista seurakuntatalouksista, joissa valtion rahoituksen jakoperusteiden uudistus vähensi valtion rahoitusta.

Seurantaryhmän tehtäväksi määrättiin seurata evankelis-luterilaisen kirkon saaman valtion rahoituksen jakoperusteiden uudistamisen vaikutuksia eri kokoisissa seurakuntatalouksissa. Seurantaryhmä arvio uudistuksen mahdollisia tarkennustarpeita ja tekee esityksiä tarvitta- viksi korjauksiksi. Täysistunnon päätöksen mukaan seurantaryhmän tulee laatia loppura- portti kirkkohallituksen täysistunnolle kesäkuun 2026 loppuun mennessä.

Kirkon saamaan valtion rahoitukseen kohdistui merkittäviä leikkauksia valtion vuoden 2026 talousarviossa. Valtion talousarviota valmisteltiin vuoden 2025 aikana niin, että jo keväällä 2025 budjettiriihessä valtio linjasi 9,8 milj. euron leikkauksesta kirkon valtion rahoitukseen vuosille 2026 ja 2027. Tämän lisäksi kesän jälkeen valtiovarainministeri esitti kirkon valtion rahoitukseen 9 milj. euron lisäleikkausta. Tämä leikkaus ei kuitenkaan toteutunut. Valtio pe- rusteli kirkon yhteiskunnallisten tehtävien rahoituksen leikkauksia sillä, että seurakuntien verotulot olivat erityisesti vuodelle 2023 kasvaneet verojärjestelmään tehtyjen kirkosta riip- pumattomien muutosten johdosta. Tässä yhteydessä on muistettava, että valtio oli vuoden 2025 talousarviossaan jo leikannut kirkon saaman valtion rahoituksen määrää 19,6 milj. eu- roa vuoden 2025 alusta lukien. Kirkon valtion rahoitusta leikattiin siis yhteensä lähes 30 milj. euroa valtion vuosien 2025 ja 2026 talousarvioissa.

Kirkolliskokouksen eduskunnalle vuonna 2024 antaman kannanoton mukaan kirkon yhteis- kunnallisten tehtävien hoitamiseen kohdistunut valtion rahoituksen leikkaus rikkoo perus- tuslakia asettaessaan kirkon jäsenet eri asemaan kuin muut kansalaiset. Se myös heikentää

yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden kannalta tärkeää toimintaa ja uhkaa nostaa hautaus-toimen maksuja. Kirkolliskokous totesi, ettei kirkon valtiolta saama rahoitus kata nykyisellä-kään seurakuntien lakisääteisten tehtävien kaikkia kustannuksia.

Vuoden 2025 marraskuussa nimettiin kirkon valtion rahoitusta selvittämään opetus- ja kulttuuriministeriön ja valtiovarainministeriön työryhmä, jossa on edustaja myös Kirkkohallituksesta. Työryhmä laatinee selvityksensä kevään 2026 aikana.

Kirkkohallituksen muutoshanke, muutos- (tuta-) neuvottelut ja henkilöstön uudelleen sijoittaminen ja irtisanominen

Kirkkohallituksen muutoshanke ja muutosneuvottelut ovat olleet käynnissä koko vuoden 2025. Hanke tähtää talouden tasapainottamiseen ja sopeuttamiseen 3 milj. euron säästöillä toimintaa uudelleen organisoimalla ja resursseja vähentämällä. Hanketta on tarkemmin selvitetty Kirkkohallituksen kansliapäällikön katsauksessa luvussa 1.8.2.6.

Kirkkohallituksen uusi 1.1.2027 voimaan tuleva organisaatio perustuu palvelu- ja tehtävästrategiaan, joka vähentää seurakunnille suoraan tuotettavia palveluja. Strategia hyväksyttiin kirkkohallituksen täysistunnossa toukokuussa 2025. Täysistunto hyväksyi tuolloin myös Eteläranta 8 ja Kirkon koulutuskeskuksen kiinteistöjen omistajapolitiikan. Eteläranta 8 kiinteistö päätettiin pitää ainakin toistaiseksi ja asiaan palataan uudelleen 2030-luvun alussa. Kirkon koulutuskeskuksen kiinteistöstä päätettiin luopua 2020-luvun loppuun mennessä.

Kirkkohallituksen muutosneuvottelut päättyivät 15.1.2026. Kirkkohallituksen henkilöstömäärä vähenee vuodesta 2023 laskien kaikkiaan 31,6 henkilötyövuotta vuoden 2026 loppuun mennessä. Irtisanottuja helmikuun 2026 alussa oli kaikkiaan 15.

Kirkon eläkerahastolain muutos

Kirkolliskokous hyväksyi marraskuussa 2025 kirkon eläkerahastolain muutokset, jotka koskevat kirkon eläkerahaston hallitusta ja johtajaa. Kirkon eläkerahastomaksun määräytymisperusteeseen ei tehty muutosta. Laki on vuoden 2026 aikana eduskunnan käsittelyssä ja sen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2027.

Evangelis-luterilaisen kirkon eläkerahastosta annettua lakia muutetaan siten, että kirkkohallituksen nimeämän kirkon eläkerahaston johtokunnan sijasta eläkerahastolle nimitetään hallitus. Kirkkohallitus ei enää toimi kirkon eläkerahaston hallituksena. Kirkolliskokouksen kirkon eläkerahastolle valitsema hallitus johtaa ja kehittää kokonaisvaltaisesti eläkerahaston

toimintaa sekä valvoo eläkerahaston etua. Eläkerahaston hallitus nimittää eläkerahaston johtajan, jona ei enää toimi virkansa puolesta kirkkohallituksen talousosaston johtaja.

Kirkon eläkerahaston päätöksenteon itsenäistämisen tavoitteena on mahdollistaa, että kirkon eläkerahaston hallitus ja johtaja voivat keskittyä kokonaisvaltaisesti ja päätoimisesti eläkerahaston johtamiseen, sijoitustoimintaan ja eläkerahaston etujen ajamiseen. Keskittymisen tukee kirkon eläkevarojen pitkäjänteisen ja tuottavan sijoitustoiminnan tavoitteiden toteutumista.

Diakoniarahaston ja hiippakuntien tuomiokapitulien omakatteisten rahastojen velka kirkon keskusrahastolle

Diakoniarahaston ja hiippakuntien tuomiokapitulien rahastojen velat ovat syntyneet usean vuoden aikana kirjanpidossa johtuen siitä, että rahastojen maksamia menoja on maksettu Kirkon keskusrahaston pankkitililtä. Syksyllä 2025 diakoniarahastosta realisoitiin sijoituksia velan lyhentämiseen ja likviditeetin parantamiseen. Tämän jälkeen pystyttiin kohdentamaan ostoreskontran kautta maksetut avustukset diakoniarahaston kuluksi eikä velka enää lisääntynyt.

Omakatteisten rahastojen velat on esitetty taulukossa tilinpäätöksen liitetiedossa.

Kirkkohallituksen täysistunto on linjannut, että rahastojen velat kirkon keskusrahastolle pitää maksaa ilman usean vuoden maksuohjelmia. Rahastojen velat ovat joko maksettu vuoden 2025 lopussa tai ne maksetaan alkuvuonna 2026.

1.4 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan toiminta- ja menettelytapoja, joilla toimielimet, johtavat viranhaltijat ja muut esihenkilöt varmistavat toiminnan laillisuuden ja tuloksellisuuden, resurssien ja omaisuuden turvaamisen sekä raportoinnin ja tietojen luotettavuuden. Riskienhallinta tarkoittaa järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida ja hallita toimintaan liittyviä riskejä ja mahdollisuuksia.

Kirkkohallituksen täysistunto on hyväksynyt 12.12.2023 § 162 päivitetyn Yhteiset käytännöt - ohjeen, jolla ohjataan sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja raportoinnin tapoja. Päätöksellään virastokollegio on ohjannut keskusrahaston sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja edellyttänyt, että kaikissa toiminnoissa on oltava riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta. Kirkon keskusrahaston sisäisen valvonnan tilaa arvioi tilintarkastaja ja ulkopuolinen auditoija (ISAE-raportti).

Kirkon keskusrahaston hallituksena toimiva täysistunto vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kansliapäällikkö, osastojen johtajat, piispat ja muut johtavat viranhaltijat huolehtivat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tuloksellisesta toimeenpanosta vastuualueellaan. Kirkon keskusrahaston toimintojen sisäisen valvonnan järjestäminen hoidetaan ohje- ja johtosäännöin, ohjeistuksin, toimintasuunnitelmilla ja ydinprosessien kuvauksilla. Riskienhallinnan toteutumista seurataan osana toiminnan ja talouden suunnittelu- ja seurantaprosessia.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytila

Kirkon keskusrahaston sisäistä valvontaa on toteutettu huolehtimalla taloudenhoitoa koskevien ohjeiden ajantasaisuudesta (mm. nimenkirjoitusoikeudet, tositteiden hyväksyjät, talousarvion täytäntöönpano-ohje). Täysistunnolle on raportoitu säännöllisesti Kirkon keskusrahaston talouden toteumasta ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttamisesta. Tietohallinnon riskienhallintaa on kehitetty.

Johtavien viranhaltijoiden ja esihenkilöiden toteuttama valvontaa on toteutettu osana päivittäisjohtamista. ISAE-raportti on tehty. Sisäisen valvonnan itsearviointeja teki viisi toimintayksikköä. Kirkon keskusrahaston hallitus valvoo virastokollegion ja viranhaltijoiden päätöksentekoa luottamushenkilöportaalin avulla. Kirkkohallituksen johtoryhmälle raportoidaan toiminnasta ja taloudesta.

Vuosittainen Kirkon keskusrahaston sijoitustoiminnan riskienhallintasuunnitelma (sisältää Kirkon keskusrahaston, Kirkon eläkerahaston, Diakoniarahaston ja Kirkon kansainvälisten ja ekumeenisten yhteyksien rahaston) on laadittu ja se on käsitelty virastokollegiossa.

Sisäisessä valvonnassa tehdyt havainnot

Ilmoittajansuojelulain (1171/2022) 10 § tarkoittamaan ilmoituskanavaan ei tullut yhtään ilmoitusta 1.1. – 31.12.2025 välisenä aikana. Kirkkohallituksen virastokollegio teki 12.12.2024 päätöksen asiassa *Virastonhoidon ohje; kirkon jäsenyys*. Kirkkohallituksen täysistunto käytti siirto-oikeuttaan (Kirkkolaki 5 luku 16 §) ja otti asian käsiteltäväkseen kokouksessaan 21.1.2025.

Itsearviointien (5 kpl) perusteella voidaan todeta, että kapituleissa ja Kirkon palvelukeskuksessa taloushallinnon prosessit on suunniteltu ja tehtävät vastuutettu. Talousarvioiden toteutumia on seurattu. Kirkon palvelukeskuksen johtokunta on valvonut palvelukeskuksen toimintaa ja taloutta kuukausiraportoinnin avulla. Johtokunta on käsitellyt palvelukeskuksen riskienhallintasuunnitelma.

Kirkkohallituksen täysistunnolle on raportoitu talousarvion toteumasta ja tilikauden tulostenusteesta vuoden aikana kolme kertaa. Hiippakunnat raportoivat omien päätöstensä mukaisesti omille toimielimille. Kirkkohallituksen täysistunto ei käsittele hiippakuntien talousarvion toteumaraportteja ja ennusteita. Kirkolliskokous päättää talousarvion hyväksymisen yhteydessä organisaatiotasojen sitovuustasoista. Päätettyä sitovuustasoa ei saa ylittää. Kirkolliskokous päätti talousarvion 2025 käsittelyn yhteydessä kirkkohallituksen, hiippakuntien, avustusten ja investointien sitovuustasosta. Sitovuustasoissa ei tapahtunut merkittäviä ylityksiä.

Hiippakuntien taloutta tasapainottavat hiippakuntien rahastot, joita rahastojen sääntöjen mukaan voidaan käyttää hiippakunnan toimintaan. Tuomiokapitulit vastaavat rahastojensa käytöstä ja budjetin laatimisesta. Rahastoista on muodostunut vararahastoja, joiden avulla hiippakunnat tasapainottavat käyttötalouttaan ja käyttötalouteen kuuluvia kuluja.

Vuoden 2025 aikana rahastojen ja keskusrahaston väliset velka- ja saamissuhteet on tarkistettu.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiskohteet

Kirkon keskusrahaston sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa kehitetään käytettävissä olevien resurssien puitteissa. Tavoitteena on sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistuksen sisällön arviointi ja tarvittaessa päivittäminen.

Kirkon keskusrahaston taloushallintoa hoitavan henkilökunnan riittämättömyyteen liittyvät riskit on tiedostettu. Tehtäväjärjestelyin tehdyt toimenpiteet eivät ole riittävät, mistä syystä vuoden 2026 aikana on päätettävä jatkotoimenpiteistä.

Kirkkohallituksen täysistunto valvoo Kirkon keskusrahaston hallituksena koko Kirkon keskusrahaston taloutta. Hiippakuntien tuomiokapitulien rahastot ovat osa Kirkon keskusrahaston taloudellisesta kokonaisuudesta, mutta kuitenkin niillä on omat y-tunnuksensa ja hiippakunnat itse päättävät rahastojen käytöstä. Hiippakunnat vastaavat itse taloudestaan (Kirkkolaki 4 luku 1 §), mistä syystä Kirkon keskusrahaston hallituksen rooli koko keskusrahaston toiminnan ja talouden valvojana on epäselvä. Kirkolliskokouksen talousvaliokunta ei ota kantaa hiippakuntien talousarvioiden tai talouskertomusten yksityiskohtiin. Kirkon keskusrahasto rahoittaa hiippakunnallisen toiminnan ja rahoitusosuudesta päättää Kirkon keskusrahaston hallitus, mistä syystä on ratkaistava kysymys, millä tavalla hallituksen valvontavastuu hiippakuntiin nähden toteutetaan.

Sisäisen tarkastuksen järjestäminen

Kirkon keskusrahaston sisäinen tarkastus toteutetaan tarpeen mukaan kilpailuttamalla (Hanselin yhteishankinta). Vuosittain hankitaan Kirkon palvelukeskuksen prosesseihin liittyvä auditointi (ISAE).

1.5 Tulevaisuuden näkymät

Valtiovarainministeriö toteaa taloudellisessa katsauksessaan (talvi 2025, 18.12.2025), että Suomen talouden toipuminen on viivästynyt ja bruttokansantuote (BKT) kasvaa vuonna 2025 vain 0,2 prosenttia. Kasvua on jarruttanut kotimaisen kysynnän heikkous. Kotitalouksien kulutuksen odotetaan kuitenkin vauhdittuvan, sillä ostovoima on kasvussa ja kasvu nopeutuu vuonna 2026. Rakentamisen toipuminen, energiasiirtymä ja puolustushankinnat puolestaan kasvattavat investointeja. BKT:n arvioidaan kasvavan 1,1 prosenttia vuonna 2026, 1,7 prosenttia vuonna 2027 ja 1,6 prosenttia 2028. Työllisyyden odotetaan kasvavan vuosina 2026–2028 talouden vahvistuessa. Työttömyysasteen arvioidaan laskevan vuoden 2025 9,6 prosentista 8,5 prosenttiin vuonna 2028.

Vaikka taloudellisten suhdanteiden arvioidaan kohenevan, julkisyhteisöjen alijäämän arvioidaan kuitenkin syvenevän 4,5 prosenttiin vuonna 2026, kun vuodelle 2025 odotetut hävittäjä-hankinnat kirjataan vasta vuoden 2026 alijäämään. Pitkällä aikavälillä alijäämä pysyy syvänä: puolustus- ja korkomenojen kasvu sekä maltillinen talouskehitys pitävät sen yli 3,5 prosentissa suhteessa BKT:hen vielä vuonna 2030. Velkasuhde nousi vuonna 2025 yli 89 prosentin ja lähes 92 prosenttiin vuonna 2026. Kasvu jatkuu koko ennustejakson ajan, ja vuonna 2030 velka on jo yli 96 prosenttia suhteessa BKT:hen.

Työmarkkinoilla kirkon uusi sopimuskausi alkoi maaliskuussa 2025. Kolmivuotisen sopimuksen mukaan palkat nousivat 2,5 % 1.5.2025 alkaen ja tulevat nousemaan 2,4–2,9 % 1.3.2026 alkaen ja 2,2–2,4 % 1.2.2027 alkaen.

Vuonna 2025 seurakuntien saamat verotulot kasvoivat 0,5 % edelliseen vuoteen verrattuna. Tämä tarkoittaa keskusrahastomaksun vastaavaa nousua vuodelle 2027, koska maksu määräytyy vuoden 2025 verotulojen perusteella. 2020-luvun loppuvuosille odotetaan kirkollisverotuloihin ja keskusrahasto-maksuun maltillista kasvua, vaikka seurakuntien jäsenmäärä vähenisi aiemman trendin mukaisesti.

Vaikka keskusrahastomaksun tuoton arvioidaan nousevan seurakuntien verotulojen kasvaessa, tulevina vuosina kirkon keskusrahaston talouden arvioidaan tiukkenevan. Tämä johtuu siitä, että erityisesti henkilöstömenot ja mutta myös palveluiden ostojen hinnat nousevat keskusrahastomaksun tuottoakin voimakkaammin. Toki inflaation arvioidaan pysyvän lähivuosina maltillisella tasolla. Kirkon keskusrahaston talouden tasapainon turvaamiseksi Kirkkohallituksessa muutoshankkeen myötä toteutetaan 3 milj. euron menoleikkaukset vuoden 2027 alkuun mennessä. Näiden leikkausten arvioidaan antavat hyvät lähtökohdat talouden tasapainolle tuleville vuosille.

1.6 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.6.1 Tuloksen muodostuminen

Kirkon keskusrahaston tilikauden tulos oli 3,9 milj. euroa ylijäämäinen. Toimintatuottoja heikensi valtion rahoituksen leikkaaminen 19,6 milj. eurolla. Tilikauden tulokseen valtion rahoituksen osalta vaikutti se, että käyttämättömiä rakennusavustuksia hyvitetiin tuloslaskelmaan noin 1,5 milj. euroa. Ne jaetaan uudelleen avustuksina vuoden 2026 aikana. Tarkempi selvitys valtion rahoituksen jakoperusteista vuonna 2025 on esitetty taulukossa sivulla 222.

Omakatteisten rahaston tuotot ja kulut eivät vaikuta tuloksen muodostumiseen, sillä niiden netto siirretään ennen toimintakatetta rahastojen pääomaan.

Kirkon palvelukeskuksen toimintakate (tilikauden tulos) oli noin 0,1 milj. euroa ylijäämäinen.

Keskusrahastomaksun tuotto kasvoi vuodesta 2024 noin 4 milj. euroa. Henkilöstökulut kasvovat vuoteen 2024 verrattuna maltillisesti (2 %) huolimatta työmarkkinaratkaisusta. Palveluiden ja tavaroiden ostojen kasvussa ei tapahtunut merkittävää muutosta tilinpäätökseen 2024 verrattuna. Myöskään rahoitustuotoissa ja kuluissa ei tapahtunut merkittävää muutosta.

Keskusrahastomaksu riitti kattamaan toimintakatteen ja poistot.

Kirkon keskusrahaston tuloslaskelma 1.1.–31.12.2025

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2025	1.1.-31.12.2024
Toimintatuotot	123 057	140 582
Toimintakulut	-166 193	-184 189
Siirto omakatteiseen rahastoon	-1 130	-128
TOIMINTAKATE	-44 265	-43 736
Kirkon rahastomaksut	47 703	43 743
Rahoitustuotot ja -kulut	1 190	1 241
VUOSIKATE	4 627	1 249
Poistot ja arvonalentumiset	-692	-7 439
TILIKAUDEN TULOS	3 935	-6 190
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 935	-6 190

1.6.2 Toiminnan rahoitus

Kirkon keskusrahastomaksulla rahoitettava toiminta rahoitetaan seurakuntamaksutuloilla, jotka peritään perusmaksuna laskennallisen kirkollisveron perusteella. Laskennallinen kirkollisvero saadaan jakamalla seurakunta-kohtainen kirkollisvero veroprosentilla. Kirkon keskusrahaston tulot määräytyvät kaksi vuotta aikaisempien verotulojen perusteella (vuoden 2025 maksutulot perustuivat vuodelta 2023 toimitettuun verotukseen). Näin ollen seurakuntien verotuloissa tapahtuvat muutokset vaikuttavat automaattisesti Kirkon keskusrahaston tuloihin kahden vuoden viiveellä. Kirkolliskokous vahvisti perusmaksuksi 6,5 % vuodelle 2025 (vuonna 2024: 6,5 %).

Keskusrahaston sijoitussalkun tuotto oli hyvä vuonna 2025. Salkun tuotto oli 8,6 %, tuotto oli linjassa salkun oman vertailuindeksin kanssa (indeksin tuotto oli 9,2 %). Osakkeiden paino salkussa oli vuoden lopussa 52,7 % ja osakkeiden tuotto oli 13,1 %. Korkosijoituksien paino oli vuoden lopussa 38,7 % ja korkojen tuotto oli 4,2 %. Parhaiten tuottivat suomalaiset osakkeet, joiden tuotto oli 36,6 %. Heikoimman tuoton tekivät kiinteistösijoitukset, joiden tuotto oli -3,5 %. Salkun riski-indikaattori (volatiliteetti) oli 6,8 %. Salkusta realisoitiin 1,2 milj. euroa vuoden 2025 aikana. Keskusrahaston sijoitusomaisuutena seurattavan varallisuuden arvo 31.12.2025 oli 40 470 634 euroa (38 446 570 euroa 31.12.2024). Luvuissa ei ole mukana omakatteisten rahastojen omaisuutta.

Kirkon keskusrahaston omistamien asuntojen tuotto vuodelta 2025 oli +1,12 % hankintahintaan verraten. Luvussa ei ole mukana tuomiokapitulien rahastojen omistamia asunto-osakkeita.

Kirkon keskusrahaston rahoituslaskelma 31.12.2025

Rahoituslaskelma (eur)	TP 2025	TP 2024
Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta		
Tulorahoitus		
Vuosikate	4 627 286	1 248 515
Tulorahoituksen korjauserät		
Yhteensä	4 627 286	1 248 515
Investoinnit		
Pysyvien vastaavien myyntitulot		
Investointimenot	-954 589	-148 352
Sijoitukset	-466 445*	-77 670
Yhteensä	-1 421 034	-226 022
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	3 206 252	1 022 493
Rahoitustoiminnan rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Lyhytaikaisten velkojen muutos	1 392 283	206 895
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Pitkäaikaisten saamisten muutos		
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-383 189	3 738 177
Muut maksuvalmiuden muutokset**	1 021 485	56 754
Yhteensä	638 296	3 794 931
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	2 030 579	4 001 826
Rahavarojen muutos	5 236 831	5 024 319
Rahavarat 31.12.		
Rahat ja pankkisaamiset	14 018 912	8 544 927
Rahoitusarvopaperit	43 870 866	44 108 020
Yhteensä	57 889 778	52 652 947
Rahavarat 1.1.		
Rahat ja pankkisaamiset	8 544 927	4 860 436
Rahoitusarvopaperit	44 108 020	42 768 192
Yhteensä	52 652 947	47 628 628
Rahavarojen muutos	5 236 831	5 024 319

* Kyseessä ovat asunto- ja kiinteistöosakkeiden lisäykset mm. Mikkelin piispan asunto, As Oy Veräjäkallion hissi-investoinnin aktivointi sekä Eteläranta 8 aktivointeja.

** Siirrot sidottujen rahastojen omaan pääomaan, lukuun ottamatta siirtoja Kuopion hiippakunnan tuomiokapitulin erillisrahastoja, joiden tuloslaskelma integroidaan tilinpäätöksessä erillisrahastojen pääomaan.

1.6.3 Tase

Kirkon keskusrahaston tase 1.1.–31.12.2025

(1 000 euroa)	31.12.2025	31.12.2024
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	45 662	44 173
Aineettomat hyödykkeet	541	0
Aineelliset hyödykkeet	6 433	6 712
Sijoitukset	38 688	37 461
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	2 405	2 297
VAIHTUVAT VASTAAVAT	61 273	55 653
Saamiset	3 383	3 000
Rahoitusarvopaperit	43 871	44 108
Rahat ja pankkisaamiset	14 019	8 545
VASTAAVAA	109 341	102 123

(1 000 euroa)	31.12.2025	31.12.2024
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	83 910	78 193
Peruspääoma	60 698	58 916
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	19 277	25 467
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	3 935	-6 190
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 405	2 297
VIERAS PÄÄOMA	23 026	21 633
Lyhytaikainen vieras pääoma	23 026	21 633
VASTATTAVAA	109 341	102 123

1.6.4 Investoinnit

Kiinteistöinvestointien osalta kirkon koulutuskeskukseen ei toteutettu remontteja, koska kiinteistöstä luovutaan. Myös Tampereen piispantaloön suunnitellut investoinnit siirrettiin vuodelle 2026, samoin kirkkohallituksen toimitilan aulan remontointi. Talousarvioon 2025 suunniteltu arkkipiispan talon remonttiin varattu summa osoittautui suunnitteluvaiheessa riittämättömäksi – myös tämä hanke siirrettiin vuodelle 2026. Porvoon kapitulin ikkunaremonttiin varattiin 150 000 euroa talousarviossa 2025. Remonttiin käytettiin 166 000 euroa ja remontti jatkuu vuonna 2026. Oulun kapitulin kosteusvaurion korjaaminen alitti sille määrätyn määrärahan noin 40 000 eurolla ja toteuma oli 42 000 euroa.

Tietojärjestelmien osalta Lukkarin alustauudistukseen käytettiin noin 340 000 euroa, sähköisen äänioikeusjärjestelmän investoinnit alkavat vuonna 2026. Seurakuntavaalien osalta investoinnit eivät toteudu, sillä toteutus ostetaan saas-palveluna eivätkä ne kuulu lainkaan investointiosaan.

Kirkon keskusrahasto (1 000 €)	TP 2025	TA 2025	TP 2024
Kiinteistöt	207,4	780	0
Kalusto	156,2	150	148
Tietojärjestelmät	590,9	910,5	0
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	954,5	1 840,5	148

1.6.4.1 Lukkari-järjestelmä

Kirkkohallituksen on tarjonnut vuodesta 2014 alkaen seurakunnille Lukkari-järjestelmän, jolla lähes kaikki seurakunnat ja yhtymät julkaisevat verkkosivustonsa. Nyt käytössä oleva Lukkarin julkaisujärjestelmä on tullut elinkaarensa päähän, ja järjestelmä uudistetaan kokonaisuudessaan WordPress-alustalle vuosien 2025-2027 aikana käynnissä olevan projektin aikana. Uudistuksella tavoitellaan paitsi palvelun toiminnallista kehittämistä, myös kustannusäästöjä – jatkossa Lukkarin ylläpidon ja kehittämisen on tarkoitus olla merkittävästi aiempaa edullisempaa.

Lukkarin uudistuksen projekti käynnistettiin vuonna 2024 tehdyllä kilpailutuksella, ja itse projekti käynnistyi alkuvuodesta 2025 yhdessä järjestelmätoimittajan kanssa. Projektissa työskentelee projektipäällikön lisäksi kolme vuoden 2025 aikana rekrytoitua projektityöntekijää, joiden tehtävänä on erityisesti tukea seurakuntia näiden siirtymisessä uuden alustan käyttäjiksi.

Uudistusprojekti on edennyt suunnitelmien mukaisesti. Uuden julkaisutyökalun ensimmäinen versio valmistui pilotoitinkäyttöön elokuussa 2025, ja sen kehittämistä on jatkettu yhdessä pilottiseurakunniksi valittujen Vantaan, Oulun ja Tampereen seurakuntayhtymien kanssa. Uutta alustaa on työstetty erilaisissa tilaisuuksissa myös muiden seurakuntien kanssa.

Vuoden 2025 aikana on itse alustan kehittämisen lisäksi valmistauduttu varsinaiseen vuosien 2026 ja 2027 aikana tapahtuvaan käyttöönottovaiheeseen ja tehty erilaisia ohjeita ja

koulutusmateriaaleja. Vuoden 2026 aikana uuteen Lukkariin on siirtymässä 138 seurakuntataloutta ja vuoden 2027 aikana loput 91. Vanha Lukkari-ympäristö on tarkoitus ajaa alas vuoden 2027 lopulla, ja vuonna 2028 uutta Lukkaria käyttävät näillä näkymin kaikki seurakunnat Helsingin seurakuntayhtymää ja kahta pienempää seurakuntaa lukuun ottamatta.

1.6.4.2 Sähköinen äänioikeusrekisteri

Sähköisen äänioikeusrekisterin ohjelmistokehityskustannukset katetaan investointina siltä osin, kuin kehitetään uutta ohjelmistoa. Projekti käynnistettiin palkkaamalla projektipäällikkö, joka on tehnyt suunnittelua yhdessä ohjausryhmän, projektiryhmän ja ohjelmistotoimittajien kanssa. Kehityssuunnitelman tarkentuessa jouduttiin laajentamaan toimittajien lukumäärää, joka johti kehittämisen viivästymiseen ja vuoden 2025 aikana kirjattavia kuluja syntyi 7 621,30 €. Kulut on kirjattu käyttötalouteen kululajille ICT-palveluiden ostot.

1.7 Kirkkohallituksen esitys tuloksen käsittelystä

Kirkkohallitus esittää, että tilikauden ylijäämä 3 935 298,41 euroa kirjataan taseeseen oman pääoman lisäykseksi edellisten tilikausien yli-/alijäämään.

1.8 Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

1.8.1 Kirkon keskusrahaston talousarvion 2025 toteuma

Kirkkolain 652/2023, 6 luku 4 § mukaan Kirkon keskusrahaston talouden hoitoon sovelletaan, mitä seurakunnan ja seurakuntayhtymän talouden hoidosta kirkkolaissa ja kirkkojärjestyksessä säädetään. Kirkon keskusrahaston tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sisältöön sovelletaan seurakunnille annettuja ohjeita. Tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että Kirkon keskusrahaston tilinpäätökseen sisältyvä toimintakertomus on laaja ja vaativa kokonaisuus.

Kirkkojärjestyksen 657/2023, 5 luku 23 § mukaan kirkkohallituksen on annettava vuosittain kirkolliskokoukselle kertomus toiminnastaan ja Kirkon keskusrahaston hoidosta. Toimintakertomuksessa raportoidaan talousarvion toteutumisesta. Tavoitteiden toteutumisen arviointi tehdään toimintayksiköissä; hiippakunnissa, Kirkkohallituksen osastoissa ja yksiköissä sekä Kirkon palvelukeskuksessa.

Keskusrahastomaksulla rahoitettava toiminta tarkoittaa Kirkkohallituksen ja hiippakuntien toimintaa sekä avustuksia seurakunnille, järjestöille ja eräille muille sopimuskumppaneille. Palvelumaksutuotoilla rahoitetaan Kirkon palvelukeskuksen toiminta. Kirkon keskusrahasto saa valtiolta vuosittain valtion rahoituksesta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin annetun lain (430/2015) perusteella rahoitusosuuden, joka käsitellään tulosvaikutteisesti.

Kirkon keskusrahaston talousarvion sitovuustasot kirkolliskokoukseen nähden vuodelle 2025 olivat: Kirkkohallitus, Kirkkohallituksen toimintakate (osastot ja erillisyyksiköt yhteensä); Kirkon palvelukeskus: Kirkon palvelukeskuksen toimintakate; hiippakunnallinen toiminta: kunkin tuomiokapitulin toimintakate pl. toimitilat ja yhteiset kulut; avustukset yms.: 1) avustusten, sopimuspohjaisen yhteistyön ja jäsenmaksujen sitovuustaso on seurakunta-avustusten osalta avustusten yhteismäärä, 2) muiden avustusten, sopimuspohjaisen yhteistyön ja jäsenmaksujen osalta kuhunkin kohteeseen myönnetty avustus. Investointiosassa sitovuustaso on pääryhmien (kiinteistöt, kalusto ja tietojärjestelmät) mukainen sekä Kirkkohallituksen että hiippakuntien osalta. Tämän lisäksi kirkkohallituksen täysistuntoon nähden sitovuustasona on kärkihankkeiden toimintakate.

Kirkon keskusrahaston talousarvion 2025 toteumavertailu

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%	tp 25 vs. tp 24
Toimintatuotot	141 825 148	122 659 135		122 659 135	124 290 538	-1 631 403	101,3	-12,4 %
Korvaukset	124 133 000	105 075 000		105 075 000	105 030 000	45 000	100,0	-15,4 %
Myyntituotot	26 053	7 000		7 000	33 623	-26 623	480,3	29,1 %
Maksutuotot	1 262 027	1 538 200		1 538 200	1 285 829	252 371	83,6	1,9 %
Vuokratuotot	402 989	396 077		396 077	425 735	-29 658	107,5	5,6 %
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	1 104 327	1 090 000		1 090 000	1 004 334	85 666	92,1	-9,1 %
Tuet ja avustukset	136 656	198 133		198 133	149 770	48 362	75,6	9,6 %
Sijoitustuotot	675 254	278 800		278 800	1 359 769	-1 080 969	487,7	101,4 %
Muut toiminta- tuotot	12 841 223	13 004 925		13 004 925	13 768 438	-763 512	105,9	7,2 %
Sisäiset tuotot	1 243 618	1 071 000		1 071 000	1 233 040	-162 040	115,1	-0,9 %
Toimintakulut	-185 432 880	-169 763 652	-851 000	-170 614 652	-167 425 777	-3 188 875	98,1	-9,7 %
Henkilöstökulut	-31 993 650	-33 808 739		-33 808 739	-32 613 851	-1 194 888	96,5	1,9 %
Palkat ja palk- kiot	-24 982 638	-26 128 870		-26 128 870	-25 230 983	-897 887	96,6	1,0 %
Henkilösivukulut	-7 109 052	-7 740 887		-7 740 887	-7 487 317	-253 570	96,7	5,3 %
Henkilökulujen oikaisuerät	98 039	61 018		61 018	104 448	-43 430	171,2	6,5 %
Palvelujen ostot	-17 305 070	-17 871 742	-761 000	-18 632 742	-18 190 656	-442 086	97,6	5,1 %
Investointi	0				0	0	0,0	
Palvelun ostot - si- säiset	-1 242 248	-1 071 000		-1 071 000	-1 227 848	156 848	114,6	-1,2 %
Vuokrakulut	-1 897 465	-1 947 500		-1 947 500	-1 805 661	-141 839	92,7	-4,8 %
Sisäiset vuokraku- lut	-1 370				-5 192	5 192	0,0	
Aineet ja tarvik- keet	-788 733	-791 634		-791 634	-855 250	63 616	108,0	8,4 %
Annetut avustuk- set	-131 554 770	-114 160 050	-90 000	-114 250 050	-112 041 043	-2 209 007	98,1	-14,8 %
Sijoituskulut	-14 050	-200		-200	-22 820	22 620		62,4 %
Muut toimintaku- lut	-635 525	-112 787		-112 787	-663 457	550 670	588,2	4,4 %
Siirto omakattaiseen rahastoon	-127 792	-106 480	179 000	72 520	-1 129 735	1 202 255		
TOIMINTAKATE	-43 735 524	-47 210 997	-672 000	-47 882 997	-44 264 974	-3 618 023	92,4	1,2 %
Kirkon keskusra- hastomaksu	43 743 018	48 900 000	-960 000	47 940 000	47 702 717	237 283	99,5	9,1 %
Rahoitustuotot ja - kulut	1 241 021	1 200 000		1 200 000	1 189 543	10 457	99,1	-4,1 %
Korkotuotot	507 643	528 000		528 000	447 205	80 795	84,7	-11,9 %
Sijoituskiinteistö- jen ja -huoneistojen tuotot	642 596	673 000		673 000	736 058	-63 058	109,4	14,5 %
Muut rahoitus- tuotot	786 964	688 000		688 000	998 653	-310 653	145,2	26,9 %
Arvon alentumiset sijoituksista	253 549	286 000		286 000	-355 255	641 255	-124,2	
Arvon alentumisten palautukset sijoituk- sista					402 488	-402 488	0,0	
Korkokulut	-3 929				-1 861	1 861	0,0	
Sijoituskiinteistö- jen ja -huoneistojen kulut	-860 400	-884 000		-884 000	-933 245	49 245	105,6	8,5 %
Muut rahoitusku- lut	-85 401	-91 000		-91 000	-104 501	13 501	114,8	22,4 %

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%	tp 25 vs. tp 24
VUOSIKATE	1 248 515	2 889 003	-1 632 000	1 257 003	4 627 286	-3 370 283		
Poistot ja arvonalen-	-7 438 801	-679 000		-679 000	-691 987	12 987	101,9	
tumiset								
Suunnitelman mu-	-699 259	-679 000		-679 000	-691 987	12 987	101,9	
kaiset poistot								
Arvonalentumiset	-6 739 542				0	0	0,0	
TILIKAUDEN TULOS	-6 190 286	2 210 003	-1 632 000	578 003	3 935 298	-3 357 296		
Tilikauden ylijäämä	-6 190 286	2 210 003	-1 632 000	578 003	3 935 298	-3 357 296		
(alijäämä)								

1.8.2 Keskusrahastomaksulla rahoitettava toiminta

Kirkon keskusrahastomaksulla rahoitetaan Kirkkohallituksen ja hiippakuntien toiminta sekä avustukset.

Keskusrahastomaksulla rahoitettavan toiminnan talousarvion 2025 toteumavertailu

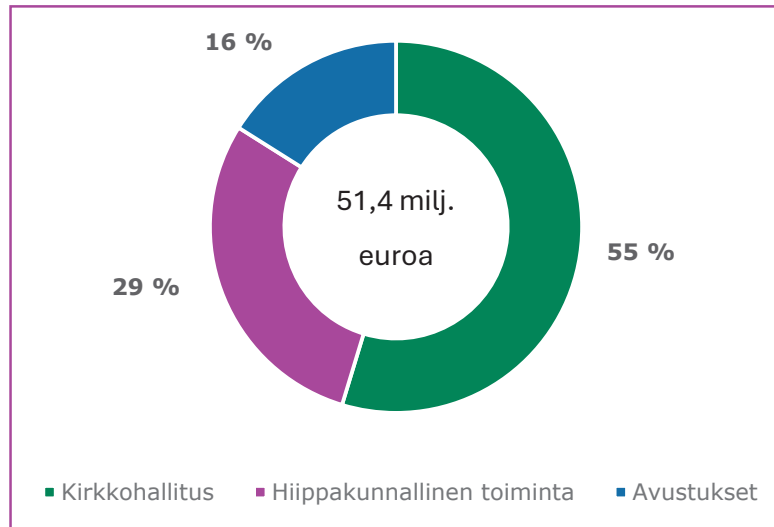
	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%	tp 25 vs. tp 24
Toimintatuotot	5 573 045	4 557 335		4 557 335	5 615 952	-1 058 617	123,2	0,8 %
Korvaukset		45 000		45 000	0	45 000	0,0	
Myyntituotot	26 053	7 000		7 000	33 623	-26 623	480,3	29,1 %
Maksutuotot	1 262 027	1 538 200		1 538 200	1 286 063	252 137	83,6	1,9 %
Vuokratuotot	234 541	228 500		228 500	251 938	-23 438	110,3	7,4 %
Kolehdit, keräyk-	337 603	155 000		155 000	376 717	-221 717	243,0	11,6 %
set ja lahjoitusvarat								
Tuet ja avustukset	98 144	172 550		172 550	112 826	59 724	65,4	15,0 %
Sijoitustuotot	103				-1	1	0,0	
Muut toiminta-	2 674 414	1 628 085		1 628 085	2 651 074	-1 022 989	162,8	-0,9 %
tuotot								
Sisäiset tuotot	940 160	783 000		783 000	903 712	-120 712	115,4	-3,9 %
Toimintakulut	-48 981 726	-51 756 332	-851 000	-52 607 332	-51 424 645	-1 182 687	97,8	5,0 %
Henkilöstökulut	-25 255 364	-26 496 393		-26 496 393	-25 399 579	-1 096 814	95,9	0,6 %
Palkat ja palk-	-19 840 669	-20 598 996		-20 598 996	-19 767 714	-831 282	96,0	-0,4 %
kiot								
Henkilösivuku-	-5 610 911	-6 059 990		-6 059 990	-5 830 541	-229 449	96,2	3,9 %
lut								
Henkilökulujen	196 215	162 593		162 593	198 675	-36 082	122,2	1,3 %
oikaisuerät								
Palvelujen ostot	-11 674 700	-11 896 718	-761 000	-12 657 718	-12 413 057	-244 661	98,1	6,3 %
Investointi	0				0	0	0,0	
Palvelun ostot -	-394 366	-311 000		-311 000	-449 303	138 303	144,5	13,9 %
sisäiset								
Vuokratulut	-1 568 440	-1 641 000		-1 641 000	-1 485 538	-155 462	90,5	-5,3 %
Sisäiset vuokraku-	-1 370				-5 192	5 192	0,0	
lut								
Aineet ja tarvik-	-732 909	-717 734		-717 734	-776 132	58 398	108,1	5,9 %
keet								

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%	tp 25 vs. tp 24
Annetut avustukset	-8 730 331	-10 580 700	-90 000	-10 670 700	-10 239 898	-430 802	96,0	17,3 %
Muut toimintakulut	-624 246	-112 787		-112 787	-655 945	543 158	581,6	5,1 %
Siirto omakatteeseen rahastoon	-88 824	-12 000	179 000	167 000	-15 715	182 715	-9,4	
TOIMINTAKATE	-43 497 505	-47 210 997	-672 000	-47 882 997	-45 824 408	-2 058 589	95,7	5,3 %
Kirkon keskusrahastomaksu	43 743 018	48 900 000	-960 000	47 940 000	47 702 717	237 283	99,5	9,1 %
Rahoitustuotot ja -kulut	1 241 021	1 200 000		1 200 000	1 189 678	10 322	99,1	-4,1 %
Korkotuotot	507 643	528 000		528 000	447 205	80 795	84,7	-11,9 %
Sijoituskiinteistöjen ja -huoneistojen tuotot	642 596	673 000		673 000	736 058	-63 058	109,4	14,5 %
Muut rahoitus- tuotot	786 964	688 000		688 000	998 653	-310 653	145,2	26,9 %
Arvon alentumiset sijoituksista	253 549	286 000		286 000	-355 255	641 255	-124,2	
Arvon alentumisten palautukset sijoituksista					402 488	-402 488	0,0	
Korkokulut	-3 929				-1 725	1 725	0,0	-56,1 %
Sijoituskiinteistöjen ja -huoneistojen kulut	-860 400	-884 000		-884 000	-933 245	49 245	105,6	8,5 %
Muut rahoitus- kulut	-85 401	-91 000		-91 000	-104 501	13 501	114,8	22,4 %
VUOSIKATE	1 486 534	2 889 003	-1 632 000	1 257 003	3 067 988	-1 810 985		
Poistot ja arvonalentumiset	-7 438 801	-679 000		-679 000	-641 880	-37 120	94,5	-91,4 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-699 259	-679 000		-679 000	-641 880	-37 120	94,5	-8,2 %
Arvon alentumiset	-6 739 542				0	0	0,0	
TILIKAUDEN TULOS	-5 952 267	2 210 003	-1 632 000	578 003	2 426 107	-1 848 104		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-5 952 267	2 210 003	-1 632 000	578 003	2 426 107	-1 848 104		

Keskusrahastomaksulla rahoitettavan toiminnan jakautuminen 2025 (toimintakulut)

Kirkon keskusrahastomaksulla rahoitettavan toiminnan toimintakuluista 55 prosenttia oli Kirkkohallituksen toiminnan kuluja ja hiippakunnallisen toiminnan (perustoiminta, toimitilat, toimitilojen omistajan toimitilakulut ja muut yhteiset kulut sekä kertaluontoiset erät) kuluja 29 prosenttia. Talousarvioavustuksiin rahoituksesta käytettiin 16 prosenttia.

Toimintakulujen jakautuminen

Kärkihankkeet

Kärkihankkeet ovat kirkon yhteisiä hankkeita tai hankekokonaisuuksia, joilla tavoitellaan merkittävää vaikutusta kirkon tai Kirkkohallituksen toimintaan. Kärkihankkeiden tarkoituksena on kehittää ja uudistaa kirkkoa vastaamaan yhä paremmin seurakuntien ja seurakuntalaisten tarpeita.

Kirkon Ovet auki -strategiassa sekä Kirkkohallituksen Ovet auki – kokeiluille ja kehittämiselle -strategiassa määritellään, minkälaisiin kärkihankkeisiin on strategian mukaista osoittaa rahoitusta. Kirkon kärkihankkeet toteutetaan yhteistyössä seurakuntien ja hiippakuntien sekä muiden kirkollisten toimijoiden kanssa ja ne voivat kestää useamman vuoden.

Kärkihankkeet edellyttävät resursseja niiden johtamiseen, toteuttamiseen ja seurantaan. Niiden käynnistämisestä ja rahoituksesta päättää kirkolliskokous Kirkon keskusrahaston talousarvion sekä toiminta- ja taloussuunnitelman käsittelyn yhteydessä. Kärkihankkeet rahoitetaan Kirkon keskusrahaston rahoitustuotoilla.

Hiilineutraali Kirkko 2030 -kärkihanke jatkui aiemmilta vuosilta ja päättyi vuoden 2025 lopussa. Vanhan testamentin mobiilikäännös -hanke perustuu Pipliaseuran kanssa laadittuun sopimukseen, joka päättyy vuonna 2027. Uusina kaksivuotisinä kärkihankkeina vuoden 2025 alussa alkoivat Rekrytoinnin kehittäminen -hanke sekä Digi@Kirkko-hanke. Kärkihankkeisiin oli budjetoitu vuodelle 2025 yhteensä 688 000 euroa. Kärkihankkeiden budjettitoteutuma oli 705 214 euroa.

Kärkihankkeiden talousarvion 2025 toteumavertailu

(Eur)	Hiilineutraali kirkko	VT mobiiliym-päristöön 2028	Digi@kirkko; tekoäly	Rekrytoinnin kehittäminen	Yhteensä
Henkilöstökulut	72 086		155 151	74 493	301 730
Matkat	16 536			1 412	17 948
ICT- ja asiantuntijapalvelut			102 609	6 338	108 946
Muut kulut	1 919		7 059	17 611	26 589
Avustukset		250 000			250 000
Yhteensä	90 541	250 000	264 818	99 854	705 214
Talousarvio 2025	85 000	250 000	260 000	93 000	688 000
Erotus	-5 541	0	-4 818	-6 854	-17 214

1.8.2.1 Hiilineutraali kirkko 2030

Kirkon energia- ja ilmastostrategian tavoitteena on, että kirkko on hiilineutraali vuonna 2030. Tavoitteen saavuttamiseksi on toteutettu Hiilineutraali kirkko 2030 -kärkihanke vuosina 2023-2025. Hankkeen loppuraportti on hyväksytty kirkkohallituksen täysistunnossa helmikuussa 2026.

Keskeiset tapahtumat ja tavoitteiden toteutuminen

Hiilineutraalisuuteen vuonna 2030 suuntaava tiekartta, kirkon kokonaispäästöjen päästölaskuri ja seurakuntia varten räätälöity päästölaskuri valmistuivat vuonna 2024. Vuonna 2025 niitä tehtiin tunnetuksi seurakunnissa ja koko kirkossa.

Täysistunto oli asettanut tavoitteeksi, että vuonna 2025 kaikki seurakunnat ovat mukana kirkon ympäristöjärjestelmässä eli Kirkon ympäristödiplomissa. Tavoite ei toteutunut, mutta sen suuntaan on edetty. Suurten seurakuntatalouksien kohdalla diplomien kattavuus on jo hyvä, ja merkille pantavaa on, että moni pieni seurakunta hankki diplomin vuonna 2025. Diplomiseurakuntien jäsenenä vuoden lopulla oli 72 prosenttia kaikista seurakuntalaisista.

Hiilineutraali kirkko 2030 -hankkeen tavoite on erittäin kunnianhimoinen. Koko kirkon eli kaikkien seurakuntien yhteenlasketut hiilidioksidipäästöt kasvoivat vuodesta 2019 vuoteen 2024 noin 10 %. Vuonna 2025 oli havaittavissa pientä laskua. Vuoden 2024 kokonaishiilijalanjälki oli noin 212,8 miljoonaa kg CO₂-ekv., mikä oli korkein lukema vuosien 2019–2024 aikana.

Vuonna 2025 kokonaispäästöt laskivat noin 200,6 miljoonaan kg CO₂-ekv. Käytettyä euroa

kohden aiheutui entistä vähemmän päästöjä. Päästökehitys vuonna 2025 on rohkaiseva merkki siitä, että päästöt voidaan kääntää laskuun – mutta tavoitetaso (80 prosentin vähennys vuoteen 2030 mennessä) vaatii edelleen merkittäviä ponnistuksia ja systemaattista seuranta tulevinä vuosina.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Hankkeen talousarvio vuodelle 2025 oli 85 000 euroa ja toteuma 90 541 euroa.

Strategiset painopisteet	Tavoitteet vuodelle 2025	Mittarit / arviointikriteerit
Kirkon energia- ja ilmastostrategia hiilineutraali kirkko 2030 Kirkon ympäristöjärjestelmä (Kirkon ympäristödiplomi) Kiinteistöstrategiamalli > Seurakuntatalouksien omat kiinteistöstrategiat/ ympäristövaikutusten arviointi Ovet auki kokeiluille ja kehittämiselle: 1 d 2 a 3 b 6 a, b, d (ks. hankkeen sanallinen kuvaus)	1) Seurakuntatalouksien hiilipäästöt ovat vähentyneet ja jäljelle jäävät päästöt on sidottu tai kompensoitu.	Päästöjen määrä (muutos). Arvio: Ei toteutunut Sitominen. Arvio: Ei toteutunut Kompensointi. Arvio: Ei toteutunut
	2) Seurakuntataloudet ovat muuttaneet toimintaansa vastaamaan ympäristötavoitteita: toiminta on ekologisesti, sosiaalisesti, taloudellisesti ja kulttuurisesti kestävämpää.	Kaikilla seurakuntatalouksilla on kirkon ympäristödiplomi. Arvio: Toteutunut osittain Mittarit tunnistettu, datankeruun ja -seurannan mallit luotu. Arvio: Toteutunut Kestävyyssmittareiden seuranta ja muutos. Arvio: Toteutunut osittain
	3) Seurakuntatalouksilla on toimintansa, taloutensa ja kulttuurisen identiteettinsä kannalta oikeanlaiset tilat	Seurakuntatalouksilla on Kirkkohallituksen mallin mukainen kiinteistöstrategia. Arvio: Toteutunut osittain Korjausvastuu, käyttöaste, kulttuuriarvo. Arvio: Toteutunut osittain Energian kulutuksen hiilijalanjäljen (määrä ja laatu) seuranta. Arvio: Toteutunut
	4) Kirkon ja seurakuntien toimintaan on integroitunut ympäristövaikutusten arviointi osaksi päätöksentekoa.	Kirkon dataa on hyödynnetty ympäristötavoitteiden seurannassa (palaute seurakunnilta). Arvio: Toteutunut osittain Päätösten ympäristövaikutukset on arvioitu. Arvio: Toteutunut osittain

Yhteistyötahot (sidosryhmät, rahoittajat, verkostot)

Suomen ympäristökeskus (Syke), Kirkon ympäristöasioiden seurantaryhmä (edustukset: srk, hpk, ympäristöministeriö, järjestöt). **Arvio: Toteutunut**

Vaikuttavuustavoite

Kirkko on seurakuntatalouksiensa kautta muuttunut toiminnoiltaan ja kiinteistöiltään hiilineutraaliksi.

Arvio: Ei toteutunut

Hiilineutraalisuusmittarit: hiilipäästöjen ja hiilinielujen mittaaminen. **Arvio: Toteutunut**

1.8.2.2 Vanhan testamentin kääntäminen mobiiliympäristöön

Suomen Pipliaseura on käynnistänyt 1.1.2022 VT2028-hankkeen, joka toteuttaa Vanhan testamentin kääntämisen mobiiliympäristöön. Hankkeen budjetti on 2,2 miljoonaa euroa, josta Kirkkohallituksen osuus on 1,5 miljoonaa euroa. Hanke jatkuu vuoden 2027 loppuun. Kirkon keskusrahaston avustuksen vuosittainen määrä on 250 000 euroa.

VT2028-hankkeen tavoitteena on kääntää Vanha testamentti alkukielestä mobiilikäyttäjille välittäen alkukielen merkitykset rikkaalla ja ymmärrettävällä suomen kielellä. Kääntämisen lähtökohtana on vastaanottaja ja käännös on tarkoitettu kaikenikäisille. Kääntämistä ohjaa 15–25-vuotiaiden kielentaju. Kääntämistyön ohjaamista varten on perustettu ekumeeninen ohjausryhmä, joka antaa palautetta kääntäjille käännösprosessin ajan. Käännöstä testataan lukijoilla ja käyttäjillä. Käännöksen ensisijaisina julkaisualustoina tulevat olemaan Raamattu.fi (teksti) ja Piplia-sovellus (teksti ja audio).

Hanke eteni vuonna 2025 suunnitelmien mukaisesti niin, että vuoden aikana kääntäjät valmistelivat pohjakäännöksen Jesajan kirjaan, Sananlaskuihin, Laulujen lauluun, Saarnaajaan ja Valitusvirsiin. Piplia-seuran hallitus vahvisti toimintavuoden aikana 2.–5. Mooseksen kirjojen ja Jobin kirjan käännökset. Vuoden aikana julkaistiin Piplia-sovelluksessa ja raamattu.fi-verkkopalvelussa 1. Mooseksen kirja ja Jobin kirja.

Piplia-seura raportoi Kirkkohallitukselle hankkeen etenemisestä vuosittain.

1.8.2.3 Digi@kirkko / Kipa 2

Johdanto

Digi@Kirkko -kärkihankkeen tavoitteena on tuottaa koko kirkon tasoisesti kustannustehokasta, tietoturvallista ja kirkon toimintaa kehittävää tekoälykyvykkyyttä. Lisäksi hankkeessa määritellään koko kirkon osaamisen kehittämiseen oppimisen ja koulutuksen portaalin vaatimukset.

Kaksivuotinen kärkihanke käynnistyi alkuvuonna 2025, kun virastokollegio nimesi ohjausryhmän ja projektiryhmien jäsenet, ja projektijohtaja aloitti tehtävässään. Digi@Kirkko -kärkihanke jakautuu kolmeen projektiin, jotka toteutetaan vuosina 2025–2026.

- Microsoft Copilot for Microsoft 365 käyttöönotto -projekti

Tavoite: Rakennetaan edellytykset koko kirkon laajuiselle Microsoft Copilot for Microsoft 365 -tekoälyratkaisulle. Projektissa keskitytään tietoturvallisen tekoälyn käyttöön ja tunnistamaan, miten Microsoft 365 Copilot -tekoälyratkaisu auttaa kirkon työntekijöitä työssään.

Vuonna 2025 seurakuntien eri työaloilta 150 työntekijää pilotoi Microsoft 365 Copilot -lissenssien käyttöä. Pilotin tarkoituksena oli löytää käytännön tapoja hyödyntää tekoälyä eri toiminnoissa. Pilotioijille järjestettiin laajamittaista koulutusta koko pilotin ajan. Heiltä kerättiin käyttökokemuksia kyselyiden avulla. Kyselyiden tuloksista, pilotoijien havainnoista ja projektin etenemisestä kerrottiin Digi-infoissa ja Digiverkoston sivustolla. Koko kirkon tasoisten tekoälyn hallintamallien työ eteni vuonna 2025 kohti dokumenttien hyväksyntää. Vuoden 2025 aikana edistettiin teknisen ympäristön valmiuksia ja käynnistettiin tiedon suojauksen (DLP) työkokonaisuus.

- Suomen ev.lut. kirkon räätälöidyt tekoälyratkaisut -projekti

Tavoite: Pilotoidaan seurakuntien tarpeisiin soveltuvia räätälöityjä tekoälyratkaisuja.

Vuonna 2025 projektissa rakennettiin tekniset valmiudet räätälöidyn tekoälyn käyttöönottoon ja käyttöön. Projektissa pilotoitiin kirkon tarpeisiin tekoälymuistiota, joka tuotettiin räätälöidyn tekoälyn avulla. Lisäksi kartoitettiin seurakuntia parhaiten palvelevia räätälöityjä tekoälyratkaisutarpeita, luotiin toimintamalli kirkon uusien käyttötapausten innovoimiseksi ja edistettiin hallintamallityötä.

- Kirkon työntekijän arkioppimisen ympäristöt ja ratkaisut digitaalisessa työympäristössä - projekti

Tavoite: Selvitetään digitaalisten mahdollisuuksien hyödyntämistä osaamisen kehittämisessä. Lisäksi projektissa määritellään koko kirkon osaamisen kehittämiseen keskitetyn oppimisen ja koulutuksen portaalin vaatimukset.

Vuonna 2025 projektissa on laadittu ratkaisuarkkitehtuurikuvaus koulutusympäristökonaisuuden nykytilasta. Lisäksi projektissa on selvitetty ryhmäkeskusteluiden avulla oppimiseen ja koulutukseen liittyviä tarpeita. Projektissa toteutettiin tekoälylukutaitomittari ja selvitettiin kirkon henkilöstön tekoälylukutaitoa oppimispolkujen suunnittelemiseksi. Kirkon tekoälylukutaitoon liittyvän kyselyn tulokset esiteltiin Digiverkoston Digi-infossa.

Strategiset painopisteet	Tavoitteet vuodelle 2025	Mittarit / arviointikriteerit
Ovet auki ulospäin: Selkeytämme vastuunjakoa ja kehitämme yhteistyötä Kirkko-hallituksen, tuomiokapitulien, seurakuntien ja järjestöjen kesken. Arvioimme ja kehitämme toimintaamme systemaattisesti toimintaympäristöstä kerätyn tiedon avulla. Ovet auki kaikille: Edistämme yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteutumista kirkossa. Ovet auki uusille mahdollisuuksille: Luomme toiminnallisia ja taloudellisia edellytyksiä kokeiluille. Kehitämme henkilöstön digivalmiuksia ja edistämme digitalisaatiota. Ylläpidämme ja kehitämme sähköisiä palveluitamme ja tietojärjestelmiämme käyttäjälähtöisesti. Ovet auki kirkkoon ja kasvuun: Tuemme seurakuntien työtä tutkitun tiedon ja saamamme palautteen pohjalta.	1. On luotu edellytykset kirkon keskitetyn tekoälyratkaisun käyttöönotolle. 2. Tekoälyratkaisuiden keskitetty käyttöönotto varmistaa uudenlaisten käytötapauksen innovoinnin kirkon toiminnassa. 3. Kirkon keskusrahasto (toimintaympäristön omistajana) varmistuu koko kirkon ympäristön valmiuksista Microsoft Copilot for Microsoft 365 käyttöönotolle sekä tietoturva- ja tietosuojasta.	Microsoft Copilot for Microsoft 365 pilotointi on toteutettu Arvio: Toteutunut. Pilotoinnista on laadittu raportti (havainnot, kokemukset, onnistumiset) Arvio: Toteutunut osittain. <i>Pilotti jatkuu 28.2.2026 asti. Havainnot, kokemukset ja onnistumiset on jo kerätty.</i> Räätälöidyn tekoälyn tekniset valmiudet on rakennettu. Auditointi on valmistunut. Arvio: Toteutunut. Koko kirkon tasoisten prosessien, käytötapauksen laadinnan ja kustannusten hallintamallien laatiminen on aloitettu. Arvio: Toteutunut. Toimintamalli uusien kirkon käyttötapauksen innovoimiseksi on laadittu. Arvio: Toteutunut. Toimintamalli voidaan käyttöönottaa vuonna 2026. Arvio: Toteutunut. Kirkon Microsoft 365 -ympäristön tietoturva ja tietosuojatietoisuudet on aktivoitu tekoälyn käyttöönottoa varten. Arvio: Toteutunut osittain. Koko kirkon tasoisten prosessien, käytötapauksen laadinnan ja kustannusten hallintamallien laatiminen on aloitettu. Arvio: Toteutunut.

Strategiset painopisteet	Tavoitteet vuodelle 2025	Mittarit / arviointikriteerit
Ovet auki tulevaisuuteen: Tuemme seurakuntien ekologisesti, taloudellisesti, yhteiskunnallisesti ja kulttuurisesti kestäväää toimintaa ja luomme siihen välineitä.		Kirkon laajuinen käyttöönotto voidaan aloittaa vuonna 2026. Arvio: Toteutunut.
	4. Kirkon työntekijöiden tarvitseman osaamisen kehittämisen sekä koulutus- ja oppimismahdollisuuksien edellytykset on määritelty.	Kirkon työntekijöiden arkioppimisen ympäristöt ja ratkaisut -käyttäjätutkimuksen toimenpidesuunnitelma ja henkilöstökoulutushallinnon digitalisoinnin toimenpidesuunnitelma on laadittu. Arvio: Toteutunut osittain. <i>On laadittu tilannekuva ratkaisuarkeen tehtuun avulla. On kerätty käyttäjien kokemuksia ja havaintoja tavoitetilan tunnistamiseksi.</i>
	5. Seurakuntataloudet saavat edellytykset hankkia paikallisesti odotettuja Microsoft Copilot for Microsoft 365 -lisenssejä toimintansa tueksi.	Seurakuntatalouksilla on mahdollisuus hankkia omaan tarpeeseensa Microsoft Copilot for Microsoft 365 -lisenssejä vuonna 2026. Arvio: Toteutunut.

Vaikuttavuuden arviointi

Kärkihankkeen myötä tiedolla johtamisen edellytykset paranevat ja tiedolla johtaminen vahvistuu kirkossa. Kirkolla on toimintakulttuuri, jossa kustannustehokkaasti tietoturva huomioiden käyttöönotetaan uudenlaisia tekoälyratkaisuja. Kirkon työntekijöiden työajan jäsentämisen osalta kärkihankkeen vaikutuksesta seurakuntalaisen kohtaamiseen ja muuhun perustehtävään jää enemmän aikaa. Hyödyt voidaan todentaa uusien ratkaisujen omaksumisen, tehokkaamman toiminnan, digiosaamisen kasvun ja tiedonhallintaan liittyvien positiivisten kokemusten kautta.

Koskee koko kärkihankkeen aikaa eli vuosia 2025–2026

Vaikutuksia voidaan mitata pilotoinneissa hyödynnettävillä raportoinneilla, palautteen ja kokemusten keräämisellä, uusien tekoälyn liittyvien käyttötapauksen innovointien lukumäärällä, valmistuneiden hallinta- ja toimintamallien käyttöönotosta saadulla palautteella, käytetyn työaikaressurssin ja vapautuneen työaikaressurssin mittaamisena (esimerkiksi kyselyt).

Arvio: Koskee koko kärkihankkeen aikaa eli vuosia 2025–2026. Vuodelle 2025 suunniteltuja tehtäviä on toteutettu suunnitelmien mukaisesti. Hallintamallien hyväksyntä siirtyi vuodelle 2026.

Digi@kirkko-kärkihankkeelle varattiin 260 000 euron määräraha talousarviossa 2025. Määrärahaa käytettiin 264 818 euroa. Lievä ylitys johtui asiantuntijapalvelun hankinnasta.

1.8.2.4 Rekrytoinnin kehittämisen kärkihanke

Rekrytoinnin materiaalipankki: Materiaalipankki-sivusto Evl Plussaan on perustettu, sen rakenne on pääpiirteissään valmis ja sen markkinointi aloitettu. Nettisivuston rakentamista tehdään tiiviissä vuoropuhelussa yhteistyöverkostojen, Kirkon viestinnän ja työmarkkinalaitoksen kanssa.

Materiaalituotanto: Materiaalipankin ensimmäiset materiaalit ovat tuotannossa (henkilöstösuunnittelua ja rekrytointiprosessia koskevat videot, ohjetekstit). Yhteistyö Digi@Kirkko-kärkihankkeen kanssa on tiivistä: hankkeena olemme mukana CoPilot-pilotointiryhmässä ja suunnitelleet mm. "kelpoistamisbottia". Myös työkiertoon ja henkilöstösuunnitteluun liittyvää tekoälyavusteista bottia on alettu työstää.

Koulutus-, esittely- ja puhetilaisuudet: Projektipäällikkö ja asiantuntija ovat kiertäneet aktiivisesti hiippakuntien, seurakuntien, työmarkkinatoimijoiden, oppilaitosten sekä muiden yhteistyökumppaneiden tapahtumissa. Olemme pitäneet aktiivisesti esillä uutta rekrytointilannetta, rekrytointikulttuurin uudistamisen tarvetta, uudenlaista osaamisen johtamisen tarpeellisuutta ja rekrytointiviestinnän uudistamisen välttämättömyyttä.

Duunitori-yhteistyö: Duunitorin kanssa on tehty kaupat laajasta työnantajakuvaan ja -maineeseen liittyvästä kampanjayhteistyöstä. Yhteistyö sisältää seurakuntien käyttöön tulevan yhteisen evl-työnantajasisivun, sosiaalisen median sisältöjä, uratarinoita ja Duunitorin kautta ja kanavissa maksettua kampanjointia.

Yliopistomedia-yhteistyö: Alustava sopimus kirkon työpaikkojen markkinoinnista korkeakoulujen infotauluilla keväällä 2026.

Strategiset painopisteet	Tavoitteet vuodelle 2025	Mittarit / arviointikriteerit
Ovet auki kirkkoon ja kasvuun: Tuemme seurakuntien työtä tutkitun tiedon ja saamamme palautteen pohjalta. Ovet auki ulospäin: Selkeytämme vastuunjakoa ja kehitämme yhteistyötä Kirkkohallituksen, tuomiokapitulien, seurakuntien ja järjestöjen kesken. Arvioimme ja kehitämme toimin-	1. Tehostetaan toimintoja seurakunta- ja työnantajamielikuvan vahvistamisessa suurelle yleisölle, seurakuntien kaikenikäisille suunnatussa toiminnassa sekä yhteistyökumppaneiden ja sidosryhmien kanssa toteutuvassa sopimus- ja verkostoyhteistyössä.	Evl.fi/Plus-sivuilla olevien rekrytointiin ja työnantajakuvaan liittyvien materiaalien ja sivustojen käyttäjämäärät kasvavat. Luottamus ja maine -tutkimuksen tulokset paranevat. Palautteet opintojen ohjauksen ja TE-yhteistyöstä, paikallisista ja valtakunnallisista rekrytointitapahtumista ovat positiivisia.

Strategiset painopisteet	Tavoitteet vuodelle 2025	Mittarit / arviointikriteerit
taamme systemaattisesti toimintaympäristöstä kerätyn tiedon avulla. Ovet auki mahdollisuuksille: Ylläpidämme ja kehitämme sähköisiä palveluitamme ja tietojärjestelmiämme käyttäjälähtöisesti. Ovet auki yhteiselle työlle ja kumppanuuksille: Työskentelemme ilmiölähtöisesti sekä Kirkkohallituksessa että yhteistyökumppaneiden kanssa. Ovet auki tulevaisuuteen: Tuemme seurakuntien ekologisesti, taloudellisesti, yhteiskunnallisesti ja kulttuurisesti kestävää toimintaa ja luomme siihen välineitä. Ovet auki kaikille: Edistämme yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteutumista kirkossa.		TET-jaksoista ja kesätyöpaikoista viestiminen ja markkinointi lisääntyvät. Toteutui osittain
	2. Tehostetaan toimintoja opiskelun aikaisessa rekrytinnissa.	Työelämässä oppimisen ja harjoittelu-jaksojen palautteet ovat positiivisia. Kouluttavien laitosten ja seurakuntien kanssa on nimetty kriittiset työelämässä oppimisen ja harjoittelun kehittämisaalueet, ja toimenpiteet on käynnistetty. Opiskelijoille suunnattujen digimateriaalien käyttöaste on kasvanut. Palaute opiskelijoille suunnatuista rekrytointitapahtumista on myönteistä. Toteutui osittain
	3. Tehostetaan toimintoja palvelusuhteeseen rekrytinnissa.	Evl.fi/Plus-sivuston rekrytointiin liittyvien digimateriaalien käyttöaste on kasvanut. Työpaikka-ilmoitusten määrä ja kävijätilastot (Oikotie) ovat kasvaneet. Luottamus ja maine -tutkimuksen tuloksia on hyödynnetty rekrytointiprosessien kehittämisessä. Rekrytointi-prosessien monikanavaisuus (työpaikka-ilmoitusten sisällön analyysi) on lisääntynyt. Toteutui osittain
	4. Tehostetaan toimintoja työuran aikaisen sitoutumisen (pitovoiman) vahvistumiseksi.	Seurakuntien henkilöstö-tilinpäätösten ja työhyvinvointi-kyselyjen tuottamat tulokset ja kehittämistarpeet on tunnistettu. Luottamus ja maine -tutkimuksen tuloksia on hyödynnetty. Henkilöstö- ja muiden barometrien tuloksia on hyödynnetty. Toteutui osittain
	5. Osaamisen johtamiseen liittyvä tutkimus/selvitys valmistuu. Tehdään toimintasuunnitelma osaamisen johtamiseen liittyvästä kehittämisestä (ml. johtamiskoulutus).	Tutkimuksen/selvityksen tulokset ja johtopäätökset tuottavat muutoksia osaamisen johtamisen käytänteisiin sekä osaamisen johtamiseen liittyviin koulutuksiin. Ei toteutunut

Tavoitteet 1-4 ovat toteutuneet hankkeen aikataulun mukaisesti. Toteutus on käynnistynyt vuonna 2025 ja jatkuu vuonna 2026.

Vaikuttavuuden arviointi

Lyhytkestoiset vaikutukset:

Lyhytkestoisia vaikutuksia seurataan vastaavilla mittareilla, joita on kirjattu TTS 2025 -kohdan mittareihin. Lisäksi kootaan laadullista palaute- ja arviointitietoa esimerkiksi erilaisissa webinaareissa ja verkostotapaamisissa.

- Seurakunnilla ja kirkolla on jäsentynyt malli rekrytoinnin toteuttamisesta.
- Seurakuntien henkilöstön ja luottamushenkilöiden rekrytointiosaaminen on vahvistunut.
- Materiaaleja sekä tutkimustietoa hyödynnetään rekrytoinnin kehittämisessä.

Pitkäkestoiset vaikutukset:

Pitkäkestoisia vaikutuksia seurataan Kirkon tutkimus ja koulutus -yksikön tutkimuksilla.

- Seurakuntien työvoiman saatavuus paranee.
- Kirkko ja seurakunnat ovat työpaikkoina houkuttelevia ja näyttäytyvät opiskelu-uraa valitessa kiinnostavina (seurakunta- ja työnantajamielikuva).
- Osaavan työvoiman pysyvyys vahvistuu. Se luo edellytyksiä kirkon perustehtävän (missio Dei) toteutumiseen sekä uskottavuutta kirkon yhteiskunnalliseen vaikuttavuuteen. Paikallisesti osaava työvoima on edellytyksenä sopimus-pohjaiseen yhteistyöhön kuntien ja hyvinvointialueiden kanssa.

Rekrytoinnin kehittäminen -kärkihankkeelle varattiin 93 000 euron määräraha talousarviossa 2025. Määrärahaa käytettiin 99 854 euroa. Lievä ylitys johtui sisältömarkkinointiin liittyvästä palveluhankinnasta.

1.8.2.5 Kirkkohallitus

Kirkkohallituksen visio, missio ja arvot:

Kirkkohallituksen visio 2026

Kirkkohallitus on rohkea uudistaja ja edelläkävijä kirkon parhaaksi.

Kirkkohallituksen missio

Edistämme uskon, toivon ja rakkauden toteutumista kirkossa ja muualla yhteiskunnassa hoitamalla ja kirkon yhteistä hallintoa, taloutta ja toimintaa.

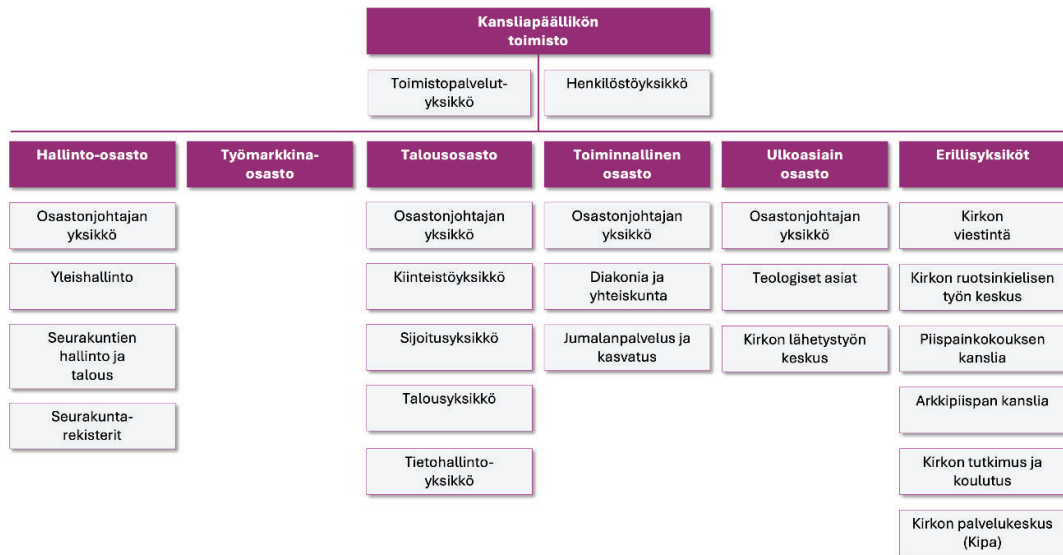
Kirkkohallituksen arvot

Usko: Liitymme maailmanlaajaan Kristuksen kirkkoon ja sen uskoon.

Toivo: Vahvistamme luottamusta tulevaisuuteen.

Rakkaus: Toimimme vuorovaikutteisesti, vastuullisesti ja oikeudenmukaisesti.

Kirkkohallituksen organisaatio

Kirkkohallituksen strategia vuoteen 2026, Ovet auki – kokeiluille ja kehittämiselle

Kokonaiskirkon strategian pohjalta laadittua Kirkkohallituksen strategiaa Ovet auki kokeiluille ja kehittämiselle toteutetaan osana Kirkkohallituksen päivittäistä johtamisjärjestelmää. Päivittäisessä johtamisessa ja kehittämisessä on vuoden 2025 aikana vahvemmin kuitenkin nojaututtu toukokuussa 2025 valmistuneeseen Palvelut ja tehtävät -strategiaan ja muutoshankkeessa asetettujen tavoitteiden toteuttamiseen.

Asettaessaan kokonaiskirkon strategian valmistelua varten ohjausryhmän ja nimetessään projektipäällikön (oto) kirkkohallituksen täysistunto jätti myöhemmin ratkaistavaksi kysymykseksi sen, laaditaanko Kirkkohallitukselle jatkossa oma strategia, vai liittykö Kirkkohallitus osaksi kokonaiskirkon strategiaa.

Kirkkohallituksen henkilöstölle järjestettiin vuonna 2025 kolme strategiapajaa, yksi keväällä ja kaksi syksyllä. Näissä kaikissa keskityttiin muutoshankkeen eri kysymyksiin.

Kirkkohallituksen johtoryhmä on asettanut Ovet auki kokeiluille ja kehittämiselle -strategian pohjalta kolme yhteistä strategista tavoitetta koko strategiakaudelle, jotka ohjaavat osastojen/erillisyyksiköiden toiminnan ja talouden suunnittelua vuosittain. Strategiset tavoitteet on avattu alakohdiksi, jotka kertovat, miten tavoitteet saavutetaan. Tässä vaiheessa voidaan havaita, että osa strategiakaudelle asetetuista tavoitteista ei enää jatkossa kuulu Kirkkohallituksen tehtäviin.

Kirkkohallituksen strateginen tavoite	Kirkkohallituksen strategisten tavoitteiden alakohdat
Tavoite 1: Kirkkohallitus on uudistunut ja osaaminen vastaa yhä paremmin seurakuntien ja yhteiskunnan tarpeita	1.1 Seurakuntien palvelutarpeet on tunnistettu ja palautejärjestelmä on käytössä. 1.2 Henkilöstön osaamista on kehitetty vastaamaan palvelutarpeita (srk-palaute, osaamistason muutos/HR seuranta). 1.3 Digitaaliset palvelut ovat tavoittaneet seurakunnat ja kansalaiset (digitalisaation johtaminen, palvelujen käytettävyys, tavoitavuus ja laatu/palaute-seuranta). 1.4 Tiedolla johtaminen on vahvistunut (ennakointi, tiedon hyödyntäminen, tilastoinnin kehittäminen). 1.5 Kirkolliskokouksen päätöksenteon laatu on varmistettu (valmistelutyön taso, edustajien osallistaminen, palaute).
Tavoite 2: Kirkko on rakenteellisesti, toiminnallisesti ja taloudellisesti kestäväällä pohjalla	2.1 Kirkon eri organisaatioiden tehtävät ja vastualueet on selkeästi määritetty (palauteseuranta). 2.2 Seurakuntademokratiaa on edistetty (seurakuntavaalien uudistus, ehdokaiden määrä/edustuksellisuus, äänestysaktiivisuus). 2.3 Seurakuntien rakenneuudistuksia on tuettu (uudistusten lkm, laajuus). 2.4 Seurakuntien talouden tasapainottamista on tuettu (talousluvut, kehityssuunta). 2.5 Seurakuntien toiminnallisia uudistuksia on edistetty (neuvonta, tuki, ko-keilut, kehitysprojektit, kärkihankkeet/lkm). 2.6 Kirkko on saavuttanut hiilineutraaliuden vuoteen 2030 mennessä (mitta-reiden seuranta). 2.7 Kirkon jäsenyys koetaan merkitykselliseksi ja jäsenmäärän lasku on hidastunut. 2.8 Järjestöyhteistyön toimivuus on varmistettu (yhteistyösopimukset ja taso).
Tavoite 3: Kirkon yhteiskunnallinen rooli säilyy merkityksellisenä Suomessa ja maailmalla	3.1 Kirkon toiminta on yhteiskunnallisesti vaikuttavaa (vaikutusten arviointimalli luotu). 3.2 Kirkko on merkittävä ja toivottu yhteistyökumppani (julkiset instituutiot, edustukset eri yhteisöissä, yhteistyösopimukset ja verkostot/lkm). 3.3 Kirkon viestintä on tavoittanut yhä useamman (näkyvyys, aktiivinen vuoropuhelu, uudet kohderyhmät). 3.4 Kirkko on aktiivinen kansainvälisissä suhteissa (yhteistyöverkostot/lkm).

Kirkkohallituksen Ovet auki kokeilulle ja kehittämiselle -strategiakauden painopisteet:

1. Ovet auki ulospäin / painopisteet:
  - a) Vahvistamme kirkon roolia merkityksellisenä ja luotettavana toimijana osallistumalla aktiivisesti yhteiskunnalliseen keskusteluun sekä kehittämällä vaikutustoimintaamme.
  - b) Selkeytämme vastuunjakoja ja kehitämme yhteistyötä Kirkkohallituksen, tuomiokapitulien, seurakuntien ja järjestöjen kesken.
  - c) Toteutamme ja koordinoimme ajankohtaista, avointa ja dialogista viestintää.
  - d) Arvioimme ja kehitämme toimintaamme systemaattisesti toimintaympäristöstä kerätyn tiedon avulla.
2. Ovet auki kirkkoon ja kasvuun / painopisteet:
  - a) Tuemme seurakuntien työtä tutkitun tiedon ja saamamme palautteen pohjalta.
  - b) Tuemme seurakuntia löytämään monimuotoisia tapoja toimia ja viestiä, jotta ihmiset voivat olla kristittyjä itselleen merkityksellisillä tavoilla.
  - c) Vahvistamme kirkon jäsenyyden merkityksellisyyttä ja lisäämme osallisuuden ja toimijuuden mahdollisuuksia.
3. Ovet auki kaikille / painopisteet:
  - a) Edistämme katsomus- ja uskontodialogia, kristillistä todistusta, lähetystä, ekumeniaa ja positiivista uskonnonvapautta kirkossa ja yhteiskunnassa niin kotimaassa kuin kansainvälisesti.
  - b) Teemme kontekstuaalista teologiaa, jossa otetaan huomioon ekologiset muutokset, sosiaalinen eriarvoisuus ja kulttuurien moninaisuus.
  - c) Edistämme yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteutumista kirkossa.
4. Ovet auki yhteiselle työlle ja kumppanuuksille / painopisteet:
  - a) Hoidamme kumppanuuksia tavoitteellisesti yhteistä etua etsien.
  - b) Kehitämme järjestöyhteistyötä sopimus pohjaisesti ja kokeilemme uusia yhteistyön muotoja.
  - c) Työskentelemme ilmiölähtöisesti sekä Kirkkohallituksessa että yhteistyökumppaneiden kanssa.
  - d) Huolehdimme henkilöstön hyvinvoinnista koulutuksen, joustavien työjärjestelyiden ja laadukkaan työterveyshuollon ja hyvän johtamisen avulla.

5. Ovet auki uusille mahdollisuuksille / painopisteet:
  - a) Pidämme Kirkon keskusrahaston talouden tasapainossa ja turvaamme tulevaisuuden toimintaedellytykset.
  - b) Luomme toiminnallisia ja taloudellisia edellytyksiä kokeiluille.
  - c) Kehitämme henkilöstön digivalmiuksia ja edistämme digitalisaatiota.
  - d) Ylläpidämme ja kehitämme sähköisiä palveluitamme ja tietojärjestelmiämme käyttäjälähtöisesti.
6. Ovet auki tulevaisuuteen / painopisteet:
  - a) Tuemme seurakuntien ekologisesti, taloudellisesti, yhteiskunnallisesti ja kulttuurisesti kestävää toimintaa ja luomme siihen välineitä.
  - b) Noudatamme omassa toiminnassamme kestävä kehityksen periaatteita.
  - c) Olemme osa maailmanlaajuisia kirkkoa ja opimme erityisesti globaalin etelän kristityiltä.
  - d) Korostamme työssämme toivon näkökulmaa sekä luottamusta tulevaisuuteen.

1.8.2.6 Kirkkohallituksen kansliapäällikön katsaus

Vuotta 2025 on Kirkkohallituksessa hallinnut muutoshankkeen läpivieminen. Muutoshankkeen taustalla on taloudellinen säästötarve, tuleviin vuosiin varautuminen ja kirkon keskuhallinnon roolin muuttaminen ja keventäminen.

Kevään 2025 aikana viimeisteltiin uutta palvelu- ja tehtävästrategiaa, joka hyväksyttiin kirkkohallituksen täysistunnossa 28.5.2025. Palvelu- ja tehtävästrategiassa määritellään suuret linjat sille, mitä Kirkkohallitus jatkossa tekee. Jatkossa Kirkkohallitus keskittyy kirkon yhteisen päätöksenteon tukemiseen sekä strategisesti johdettuun vaikuttamistoimintaan. Vähemmän huomiota jatkossa saa temaattinen tuki kirkon työn ja toiminnan keskeisillä alueilla.

Välittömästi palvelu- ja tehtävästrategian valmistuttua alkoi myös Kirkkohallituksen uuden organisaatorakenteen valmistelu. Suunnitelma uudesta organisaatiosta esiteltiin henkilöstölle ensimmäisen kerran lokakuussa, ja se hyväksyttiin kirkkohallituksen täysistunnossa joulukuussa. Uuden organisaation käyttöönotto edellyttää mm. säädösmuutoksia, mistä

syystä se tulee kokonaisuudessaan voimaan aikaisintaan 1.8.2026. Uuden organisaatiorakenteen mukainen talous- ja toimintasuunnitelma tulee voimaan vasta 1.1.2027.

Henkilöstölle raskain vaihe muutoshanketta on epäilemättä ollut pitkä tuta-neuvotteluprosessi, joka jatkui koko toimintavuoden ajan ja päättyi vasta 15.1.2026. Epävarmuus oman työn jatkumisesta ja työtovereiden kohtalosta on koetellut kärsivällisyyttä. Henkilöstöä onkin syytä myös tässä yhteydessä kiittää hyvän perustyön jatkamisesta koko toimintavuoden ajan.

Kirkon yhteisen vaikuttamistyön tärkeys tuli koetelluksi jälleen tänä vuonna, kun valtio päätti leikata kirkon valtion rahoitusta tuntuvasti. Vaikka pahimmat leikkaussuunnitelmat eivät toteutuneetkaan, on valtion rahoituksen taso laskenut erittäin merkittävästi. Tämä vaikuttaa kirkon edellytyksiin hoitaa sen yhteiskunnallisia tehtäviä, joista volyymiltaan suurin on hautaustoimi. Yhteistyötä kirkon eri toimijoiden kesken vaikuttamistyössä tarvitaan jatkossakin, jotta sekä kirkon edunvalvonta että vaikuttaminen arvokysymyksissä voidaan turvata.

Toimintavuoden aikana sekä aloitettiin kokonaiskirkon uuden strategian valmistelu ajalle 2027-2032 että jatkettiin kirkon Digistrategian valmistelua. Kirkon uuden strategian valmistelussa pyritään osallistamaan kirkon kenttää laajalti. Syksyllä 2025 järjestettiin kaksi kaikille kiinnostuneille avointa webinaaria ja työpajaa, ja sen lisäksi esiteltiin strategiaprosessia eri toimielimissä.

Toimintavuoden aikana vaihtui myös kansliapäällikkö. Edeltäjäni Pekka Huokuna jäi eläkkeelle elokuussa 2025 ja ansaitulle lomalle jo kesällä. Kesän ajan kansliapäällikön tehtävää hoiti Pirjo Pihlaja. Itse tulín valituksi kansliapäälliköksi kirkolliskokouksessa toukokuussa 2025 ja aloitin virassa syyskuun alussa.

Käsillä oleva toimintakertomus antaa kattavan kuvan Kirkkohallituksen koko työn laajuudesta, johon itsekin uutena kansliapäällikkönä olen kuluvin syksyn aikana saanut tutustua. Vaikka joudumme muutoshankkeen myötä supistamaan ja myös lopettamaan nykyisiä palveluita ja tehtäviä, on tärkeää pitää mielessä Kirkkohallituksen perustehtävä, joka nousee sekä kirkkolaista ja -järjestyksestä, Kirkkohallituksen nykyisestä strategiasta että uudesta palvelu- ja tehtävästrategiasta. Viimeksi mainitussa palveluasenteemme on sanoitettu näin: ”Merkitys syntyy kirkon toimijoille ja yhteiskunnalle tuotettavasta lisäarvosta”. Luotan siihen, että muutos on myös mahdollisuus. Se on mahdollisuus vahvistaa yhteistyötä, keskittyä olennaiseen ja löytää myös uutta.

1.8.3 Ympäristöohjelma

Kirkkohallituksen täysistunto myönsi vuonna 2021 Kirkkohallituksen virastolle ympäristödiplomin vuosiksi 2022–2027. Ympäristödiplomi perustuu ympäristöohjelmaan ja se on voimassa vuosille 2022–2027. Kirkkohallitus on sitoutunut ympäristöohjelman toteuttamiseen. Myös Kirkkohallituksen Ovet auki – kokeilulle ja kehittämiselle -strategia kannustaa ympäristöasioista huolehtimiseen. Ympäristöohjelma huomioi myös energia- ja ilmastostrategian, Hiilineutraali kirkko 2030, tavoitteet.

Kirkkohallituksen virastokollegio on nimennyt Kirkkohallitukselle ympäristövastaavan ja ympäristötyöryhmän, joka kokoontuu säännöllisesti. Työryhmä seuraa ympäristöohjelman tavoitteiden toteutumista ja ympäristöasioiden huomioimista Kirkkohallituksessa. Työryhmä kokoontui vuoden 2025 aikana 3 kertaa. Kirkkohallituksen ympäristövastaavana toimii hankeviestintäpäällikkö Minna Rissanen. Ympäristötyöryhmän jäseninä olivat hänen lisäksseen kirkkoneuvos Juha Tuohimäki (pj.), henkilöstöpäällikkö Sari Kiili, maankäyttöpäällikkö Harri Palo, yhteiskunnan ja kestävän kehityksen asiantuntija Ilkka Sipiläinen, viestintäasiantuntija Tuulikki Terhemaa, kiinteistöpäällikkö Niklas Turku sekä vastuullisen sijoittamisen päällikkö ja vastuullisen sijoittamisen päällikkö ja salkunhoitaja Eeva Toivonen.

Ympäristöohjelman mukaisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2025

Lauha talvi vaikutti erityisesti lämmityksen aiheutuvaan kulutukseen vähenemiseen lämmityskulutusta tarkasteltaessa. Sähkön osalta kulutus pieneni mm. valoautomaatiikan parantamisen vuoksi. Eteläranta 8:n vedenkulutuksen nousu, selittyy tilojen suuremmalla käyttäjämäärällä

Ruokahävikki pysyi vuoden 2024 tasossa ja luomuostojen osuus ostoista on kasvanut.

Matkustuskuluissa on huomioitu Kirkkohallituksen henkilöstön ja Kirkkohallituksen toimintaan liittyvien tahojen matkustuskulut (ml. majoitus). Tästä kirkolliskokouksen matkustuskulut olivat n. 371 000 euroa (sis. Linnasmäen opiston kulut 283 200 euroa). Tavoitteen osalta vertailuvuosiksi oli otettu vuodet 2023 ja 2024. Näihin verrattuna (keskiarvo) kulut olivat kasvaneet noin 3 %. Tavoite ei ole toteutunut.

Lentomatkustuksen osalta tarkastellaan koko Kirkon keskusrahastoa ja lukuihin sisältyvät Kirkkohallituksen, tuomiokapitulien ja muiden toimintaan liittyvien tahojen lentomatkat. Vuo-

teen 2019 verrattuna lentokilometrien määrä on laskenut noin 6 % ja päästöt (hiilidioksidiekvivalentti, CO₂-ekv) ovat laskeneet 19,6 %. Verrattuna vuoteen 2024 ovat lentokilometrit ja CO₂ päästöt hieman kasvaneet. Kirkon keskusrahasto on mukana Lufthansan asiakuusohjelmassa hiilijalanjäljen pienentämiseksi.

Hiilijalanjäkilaskelmien mukaan vuonna 2025 Kirkkohallituksen päästöt olivat 2,61 milj. kg CO₂e (2024: 2,59 milj. kg) ja Kirkon keskusrahaston päästöt 3,58 milj. kg CO₂e (2024: 3,33 milj. kg).

Seurattavat indikaattorit	Tavoite 2025	Toteuma 2025	Toteuma 2024	Toteuma 2023
Lämmitys (kulutus, ER 8*)	Kulutus -2 % v. 2024 verrattuna.	877 MWh Tulos: Toteutunut	968 MWh	908 MWh
Sähkö (kulutus, ER 8)	Kulutus -2 % v. 2024 verrattuna.	474 MWh Tulos: Toteutui	485 MWh	509 MWh
Vesi (kulutus, ER 8)	Kulutus - 2 % v. 2024 verrattuna.	1 340 m ³ Tulos: Ei toteutunut	1 268 m ³	1 331 m ³
Ruokahävikki (g / myyty annos, ER 8)	Hävikki ei kasva v. 2024 tasosta.	60 g Tulos: Toteutunut	60 g	71 g
Luomutuotteet (% raaka-aineista, ER 8)	Tuotteiden määrä ei vähene v. 2024 tasosta.	2,6 % / kg Tulos: Toteutunut	2,3 % / kg	0,8 % / kg
Matkustuskulut, (Kirkkohallitus)	Matkustuskulut alemmalla tasolla kuin 2023 ja 2024.	1, 29 milj. euroa Tulos: Ei toteutunut	1,24 milj. euroa	1,26 milj. euroa
Lentokm / päästöt (Kirkon keskusrahasto yht.)	CO ₂ -e. alemmalla tasolla kuin 2023 ja 2024.	0,85 milj. km / CO ₂ -e:176 t Tulos: Ei toteutunut	0,7 milj. km / CO ₂ -e:147,3 t	1,1 milj. km / CO ₂ -e: 213,3 t

*ER 8 = Eteläranta 8

1.8.4 Lapsivaikutusten arviointi

Kirkkohallitus hoitaa kirkon yhteistä hallintoa, taloutta ja toimintaa. Kirkkohallituksen työllä ei pääosin ole suoria vaikutuksia alle 18-vuotiaisiin lapsiin. Kirkkojärjestyksen mukaan lapsivaikutukset arvioidaan siinä vaiheessa, kun asiaa ensimmäisen kerran käsitellään. Näin ollen lapsivaikutusten arviointi on hallinnollisessa päätöksenteossa useimmiten tapahtunut jo asioiden käsittelyn aiemmissa vaiheissa.

Kirkkohallituksen eri osastojen toiminnalla voi olla välillisiä lapsivaikutuksia. Tällöin on kyse erityisesti kasvatuksen ja perhetoiminnan sekä perhetyön kysymyksistä, joissa tavoitteena on tavallisesti lasten aseman ja osallisuuden vahvistaminen kirkon ja sen seurakuntien toiminnassa. Lapsivaikutusten arviointia on tehty Jumalanpalvelus ja kasvatusta -yksikön toiminnan suunnittelussa ja henkilöstöön liittyvissä päätöksissä. Lapsivaikutusten arviointi on otettu huomioon myös kirkollisten toimitusten kirjan uudistamisessa sekä Kirkkohallituksen muutoshankkeessa.

Muutoshankkeeseen on tehty kirjaukset lapsivaikutuksista. Kirjausten mukaan lapsi-, perhe-, nuoriso- ja rippikoulutyön osalta tehtävät supistukset vaikuttavat välillisesti kaikkiin lapsiin. Riskinä nähdään, että vaikutus ruotsinkielisiin lapsiin on vielä suurempi, koska ruotsinkielistä lapsi- ja nuorisotyötä ei tueta järjestöjen kautta. Muutoshankkeessa lapsivaikutuksia on arvioitu vasta siinä vaiheessa, kun päätöksistä on ollut lopullista tietoa. Vaikutusten ennakointi ja ennakoiva huomiointi on muutoshankkeessa näin jäänyt hyvin vähäiseksi.

Kirkkohallituksen sisäinen lapsivaikutusten arviointiin liittyvä ohjeistus ja prosessikuvaus sekä LAVA-koulutus löytyvät talon sisäisestä intranetistä. Sisäisen toimintaohjeen tarkoitus on kiinnittää huomioita lapsivaikutusten arvioinnin näkyvyyteen sekä prosessin dokumentointiin asioiden valmisteluasiakirjoissa.

Kirkkohallituksen Jumalanpalvelus ja kasvatusta -yksikkö sekä Kirkkohallituksen nimeämä LÄNOK-työryhmä (lasten ja nuorten osallisuus kirkossa) on osallistunut vuoden aikana lapsivaikutusten arviointiin liittyvän koulutuksen järjestämiseen seurakuntien työntekijöille, luottamushenkilöille sekä lapsiasiahenkilöille. Seurakuntia on kannustettu käyttämään LAVAa työvälineenä henkilöstön ja resurssien muutostilanteissa. Lapsivaikutusten arviointi on myös väline lasten ja nuorten osallisuuden vahvistamiseen, sillä lasten ja nuorten kuuleminen on tärkeä osa LAVAa. Tämä näkökulma on vahvasti esillä Polku-toimintamallin materiaaleissa ja

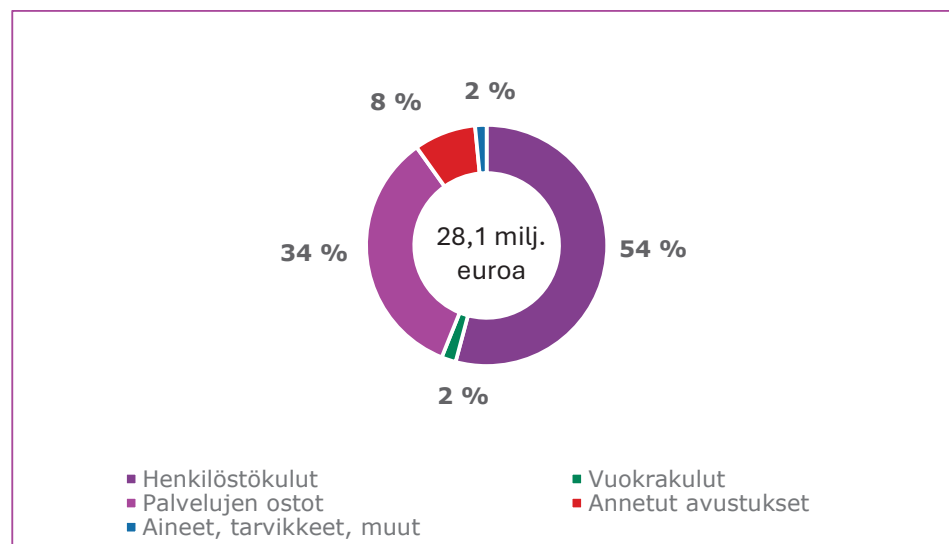
koulutuksissa. Polku-mallin arviointiin ja toiminnan kehittämiseen on laadittu Kompassi-työkalu, jossa tarkastellaan myös lasten ja nuorten osallisuuden sekä lapsivaikutusten arvioinnin toteutumista seurakunnassa. Kirkkohallituksen Jumalanpalvelus ja kasvatus -yksikkö on vuoden aikana tukenut nuorten vaikuttajaryhmiä ja ollut mukana järjestämässä Nuorten tulevaisuusseminaaria yhdessä Lasten ja nuorten keskuksen kanssa.

Lapsiin kohdistuvien vaikutusten arvioiminen päätöksenteossa ja toiminnassa on yksi näkökulma kansallisessa lapsistrategiassa sekä siihen liittyvässä kirkon toimeenpano-ohjelmassa. Asiakirja ”Jokainen on tärkeä – kansallisen lapsistrategian toimeenpano Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa” on voimassa vuoteen 2026 saakka. Asiakirjaa sekä lapsivaikutusten arviointia osana lapsistrategian toimeenpanoa on pidetty esillä sekä kirkkohallituksen toiminnallisella osastolla että erilaisissa koulutuksissa ja yhteistyötapaamisissa. Toimeenpano-ohjelman toteutumista on seurattu yhdessä kirkollisten yhteistyöverkostojen kanssa.

1.8.5 Kirkkohallituksen toiminta 2025

Kirkolliskokouksen päätöksen mukaisesti Kirkkohallituksen talousarvion sitovuustaso kirkolliskokoukseen nähden oli Kirkkohallituksen toimintakate yhteensä 25 873 597 euroa sisältäen talousarvion muutoksen yhteensä 582 000 euroa. Toimintakate alittui 1 719 117 eurolla. Kirkkohallituksen osastojen ja erillisyyksiköiden toimintakertomuksissa on analysoitu talousarvion toteutumiseen johtaneita syitä.

Kirkkohallituksen toimintakulut kululajeittain

Kirkkohallitus, talousarvion 2025 toteumavertailu

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2024 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	3 977 070	3 728 085		3 728 085	3 984 032	-255 947	106,9
Myyntituotot	26 053	7 000		7 000	33 623	-26 623	480,3
Maksutuotot	793 700	1 162 400		1 162 400	815 366	347 034	70,1
Vuokratuotot	114 429	123 000		123 000	122 908	92	99,9
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	76 333	65 000		65 000	69 821	-4 821	107,4
Tuet ja avustukset	62 350	60 000		60 000	74 452	-14 452	124,1
Muut toimintatuotot	2 098 811	1 580 685		1 580 685	2 067 121	-486 436	130,8
Sisäiset tuotot	805 394	730 000		730 000	800 740	-70 740	109,7
Toimintakulut	-27 448 273	-29 007 682	-761 000	-29 768 682	-28 122 797	-1 645 885	94,5
Henkilöstökulut	-15 347 970	-16 027 557		-16 027 557	-15 228 306	-799 251	95,0
Palkat ja palkkiot	-12 080 769	-12 525 412		-12 525 412	-11 918 071	-607 341	95,2
Henkilösivukulut	-3 420 697	-3 659 738		-3 659 738	-3 496 822	-162 916	95,5
Henkilökulujen oikaisuerät	153 495	157 593		157 593	186 587	-28 994	118,4
Palvelujen ostot	-8 706 065	-9 286 131	-761 000	-10 047 131	-9 207 668	-839 463	91,6
Investointi	0				0	0	0,0
Palvelun ostot - sisäiset	-349 162	-288 000		-288 000	-370 606	82 606	128,7
Vuokrakulut	-602 932	-674 900		-674 900	-538 590	-136 310	79,8
Sisäiset vuokrakulut	-1 290				-5 192	5 192	0,0
Aineet ja tarvikkeet	-366 987	-315 734		-315 734	-375 888	60 154	119,1
Annetut avustukset	-1 989 115	-2 332 500		-2 332 500	-2 339 126	6 626	100,3
Muut toimintakulut	-84 752	-82 860		-82 860	-57 421	-25 439	69,3
Siirto omakatteeseen rahastoon	-88 824	-12 000	179 000	167 000	-15 715	182 715	-9,4
TOIMINTAKATE	-23 560 028	-25 291 597	-582 000	-25 873 597	-24 154 480	-1 719 117	93,4

1.8.5.1 Kansliapäällikön toimisto

1. Johdanto

Kansliapäällikkö johtaa Kirkkohallituksen viraston toimintaa ja henkilöstöhallintoa. Hän vastaa Kirkkohallituksen toiminnan kehittämisestä ja strategisesta suunnittelusta. Kansliapäällikön vastuulla on myös koordinoida kirkon yhteyksiä valtiovaltaan ja viranomaisiin sekä muihin yhteiskuntaan. Kansliapäällikön tukena näissä tehtävissä toimii erityisavustaja ja toimistopalvelupäällikkö.

Kansliapäällikön toimisto (KPT) tukee kansliapäällikköä hänen viranhoidossaan. Kansliapäällikön toimistossa toimiva henkilöstöyksikkö luo edellytyksiä tavoitteelliselle ja tulokselliselle

työskentelylle hoitamalla Kirkkohallituksen henkilöstöprosesseja. Lisäksi tiimi hoitaa työterveyshuollon ja työkyvyn ylläpidon koordinoitua, organisoii Kirkkohallituksen yhteistä koulutusta sekä tukee työyhteisön toimintaa ja osaamisen kehittämistä.

Kirkkohallituksen toimistotehtäviä hoitaa kansliapäällikön toimistoon sijoitettu toimistopalveluyksikkö. Toimistopalveluyksikkö tuottaa sihteerij- ja assistenttipalveluja Kirkkohallituksen kaikille osastoille. Lisäksi yksikön työntekijät toimivat linkkinä moniin yhteistyötahoihin.

Kansliapäällikön toimistossa hoidetaan myös Kirkkohallituksen erityistehtäviä, kuten EU-toimintaa, valtakunnallisten kolehtien valmistelua, kehitystoimintaa, valmiustoiminnan koordinoitua sekä Arvojen Akatemian organisointia.

2. Keskeiset tapahtumat vuonna 2025

Kansliapäällikön toimiston vuotta 2025 leimasivat Kirkkohallituksen muutoshanke ja kansliapäällikön vaihdos. Syksyllä 2024 käynnistetty muutoshanke jatkuu vuoden 2026 loppuun. Vuonna 2025 muutoshanketta johti projektipäälikkö kansliapäällikön alaisuudessa.

Osana muutoshanketta toimi kaikkiaan kolme projektiryhmää: Palvelut ja tehtävät, Kiinteistöjen omistajapolitiikka ja Henkilöstön tuki. Lisäksi erillisselvityksinä toteutettiin Kipan erillisselvitys ja selvitys Kirkon eläkerahastosta. Projektiryhmistä kaksi sai työnsä päätökseen toimintavuoden aikana. Samoin molemmat erillisselvitykset valmistuivat. Henkilöstön tuki -projekti jatkaa toimintaansa koko muutoshankkeen ajan. Muutoshankkeen ohjausryhmä koontui kaikkiaan 15 kertaa.

Kirkkohallituksen täysistunto hyväksyi toukokuussa 2025 sekä uuden Palvelu- ja tehtävästrategian että kiinteistöjen omistajapolitiikan päivityksen. Palvelu- ja tehtävästrategiassa linjataan Kirkkohallituksen tehtävien painopisteistä jatkossa. Kirkkohallitus keskittyy aiempaa vahvemmin päätöksenteon tukeen ja vaikuttamistoimintaan. Vaikuttamistoiminta pitää sisällään sekä kirkon edunvalvonnan että arvovaikuttamisen ulottuvuudet. Sen sijaan kirkon työn muu temaattinen tuki vähenee tulevaisuudessa merkittävästi.

Heti Palvelu- ja tehtävästrategian valmistuttua aloitettiin Kirkkohallituksen viraston uuden organisaation valmistelu. Luonnos uudesta organisaatiosta esiteltiin henkilöstölle ensimmäisen kerran lokakuussa. Organisaatiomalli hyväksyttiin kirkkohallituksen täysistunnossa joulukuussa 2025. Vaadittavat säädösmuutokset uutta organisaatiota varten on tarkoitus valmistella ja hyväksyä vuoden 2026 aikana.

Henkilöstöhallintoa työllistivät normaalin vuosikellon mukaisten tehtävien ohella erityisesti tuta-neuvottelut ja Henkilöstön tuki -projekti. Tuta-neuvottelujen päätyminen ja siitä seuranneet irtisanomiset toteutuivat vuoden 2026 alussa.

Kirkkohallituksen palautejärjestelmän ja palautemallin pilotointi tehtiin, mutta sen puitteissa luotuja palautemekanismeja ei otettu käyttöön muutoshankkeen ollessa käynnissä. Asiaan palataan muutoshankkeen päätyttyä.

Kokonaiskirkon uuden strategian laatiminen käynnistyi suunnitelman mukaisesti. Strategiatyöhön on ollut mahdollista osallistua kahden kaikille avoimen webinaarin ja työpajan avulla syksyllä 2025. Molempia työpajoja on toteutettu yli 20. Webinaareja ja työpajoja järjestetään myös keväällä 2026. Lisäksi strategiaprosessia on esitelty lukuisissa eri tilanteissa. Kokonaiskirkon uusi strategia valmistuu syksyllä 2026.

Seurakuntarakennemuudistus ei käynnistynyt. Tuta-neuvottelujen myötä Kirkkohallituksessa on ollut rekrytointikielto, pois lukien aivan välttämättömät tehtäväntäytöt, mistä syystä hakijamäärien arviointi ei ole mielekästä.

Kansliapäällikön toimiston yksi keskeinen tavoite oli vaikuttamistyön vahvistaminen. Kirkon valtion rahoitukseen jälleen kohdistuneiden leikkauksien vuoksi vaikuttaminen on ollut poikkeuksellisen vaikeaa, ja yhteistyö tässä asiassa kirkon eri toimijoiden välillä oli hyvää. Valitettavasti vaikuttamistyöllä saavutettiin eräänlainen torjuntavoitto, kun suunniteltuja leikkauksia ei toteutettu täysimääräisinä, mutta kuitenkin valitettavan suurina.

3. Tavoitteiden toteutuminen

Kirkkohallituksen strategiset tavoitteet	Kansliapäällikön toimiston tavoitteet vuodelle 2025	Mittarit/arviointikriteerit
Strateginen tavoite 1. Kirkkohallitus on uudistunut ja osaaminen vastaa yhä paremmin seurakuntien ja yhteiskunnan tarpeita.		
Seurakuntien palvelutarpeet on tunnistettu ja palautejärjestelmä on käytössä.	Kansliapäällikön toimisto osallistuu aktiivisesti palautejärjestelmän luomiseen ja palautemallin kehittämiseen.	Ensimmäinen valtakunnallinen palautekysely on toteutettu ja tulokset analysoitu kehittämisen pohjaksi. Ei toteutunut.
Kirkon keskusrahaston toiminnan ja talouden sopeuttamisselvityksestä mahdollisesti seuraavat toimenpiteet on valmisteltu	Kansliapäällikkö johtaa toimenpiteiden kokonaisuutta ja eri osaprojekteja.	Päätökset ja toimenpidesuunnitelma on tehty. Toteutunut.
Henkilöstön osaamisen kehittäminen	Digistrategiasta nousee kehittämis- ja osaamistarpeita Kirkkohallituksen henkilöstölle. Tiedolla johtamisen uudet työkalut (esim. Power BI) otetaan käyttöön. Kansliapäällikön toimisto vastaa siitä, että saatua tietoa hyödynnetään, seurataan ja käytetään johtamistyön pohjana.	Uusia tiedolla johtamisen välineitä otetaan käyttöä ja hyödyntää johtamisen välineinä. Toteutunut osittain.
Tiedolla johtamisen tehostaminen	Nelivuotiskertomuksen tulosten hyödyntäminen sekä Kirkkohallituksen työssä että uuden strategian valmistelussa.	Uusien strategioiden (kokonaiskirkko ja Kirkkohallitus) laatiminen on käynnissä. Työssä on hyödynnetty sekä nelivuotiskertomusta että osallistavia metodeja (Siunauksen signaalit -tulevaisuusselonteke). Toteutunut osittain.
Strateginen tavoite 2: Kirkko on rakenteellisesti, toiminnallisesti ja taloudellisesti kestäväällä pohjalla.		
Mahdollisen kirkolliskokouksen tekemän seurakuntarakenteen uudistamisen prosessi on aloitettu.	Seurakuntarakenteen uudistamista johdetaan kansliapäällikön toimistosta kirkolliskokouksen päätösten mukaiseen suuntaan.	Seurakuntarakenteen uudistamiseen tähtäävä prosessi on aikataulutettu ja resursoitu kirkolliskokouksen antamien suuntaviivojen mukaan. Ei toteutunut.
Sopeuttamisselvityksen jatkoimet ja tiekartan laatiminen on toteutettu.	Sopeuttamisselvityksen jatkotoimet hoidetaan henkilöstöä osallistaen. Sopeuttamisselvityksen toimista laaditaan vaikutusarviointi.	Tiekartta sopeuttamisselvityksen toimenpiteistä on laadittu vuoden loppuun mennessä. Toteutunut.
Strateginen tavoite 3. Kirkon yhteiskunnallinen rooli säilyy merkityksellisenä Suomessa ja maailmalla.		
Valmistaudumme julkisen hallinnon 750-vuotisjuhlavuoteen 2026 yhdessä kumppanien kanssa.	Juhlavuoden 2026 suunnitelmat on laadittu yhteistyössä Turun arkkihiippakunnan ja yhteistyökumppanien kanssa.	Juhlavuoden 2026 suunnitelmat ovat valmiit. Juhlavuosi näkyy sekä kirkon keskushallinnon että kaikkien seurakuntien toiminnassa vuonna 2026. Toteutunut osittain.

Kirkkohallituksen strategiset tavoitteet	Kansliapäällikön toimiston tavoitteet vuodelle 2025	Mittarit/arviointikriteerit
Laadimme strategian ja tavoitteet kunta- ja aluevaaleihin 13.4.2025.	Kirkolla on yhteisiä, jaettuja viestejä kunta- ja aluevaaleihin. Ihmisiä rohkaistetaan äänestämään.	Kirkon ja erityisesti seurakuntien ääni on kuulunut kunta- ja aluevaalien alla. Kirkolle tärkeät teemat mm. lähipalveluista nousevat esille. Toteutunut osittain.
Kirkkohallituksen työnantajamielikuvan vahvistaminen.	Työnantajamielikuvaan liittyvää viestintää on kehitetty KirkkoRekry-työkalua käyttäen.	Kirkkohallituksessa avoimeksi tulevien tehtävien hakijamäärät ovat kasvaneet. Ei toteutunut.
Kotimaisen ja kansainvälisen vaikuttamistyön koordinointi.	Sekä Kirkkohallituksen sisäistä että konnaiskirkon yhteistä vaikuttamistyön koordinaatiota on vahvistettu ja kehitetty mm. yhteistyössä piispojen kanssa.	Kirkon vaikuttamistoiminta on tehostunut (läpimenneiden tavoitteiden lkm). Yhteydenpito päättäjiin on vahvistunut (avoimuusrekisteriin tehtävien ilmoitusten määrä on kasvanut). Toteutunut osittain.

Vaikuttavuuden arviointi

Kunta- ja aluevaaleissa on noussut esille heikoimmassa asemassa olevien ääni ja lähipalveluiden merkitys. Kirkon äänellä on ollut vaikutusta sekä paikallisessa että valtakunnallisessa päätöksenteossa (läpimenneiden esitysten lkm, avoimuusrekisteriin tehtyjen ilmoitusten lkm). **Toteutunut osittain.**

Osaamisen kehittäminen

Digistrategiasta nousee kehittämis- ja osaamistarpeita koko Kirkkohallituksen henkilöstölle. Tiedolla johtamisen uudet työkalut (esim. Power BI) otetaan käyttöön. **Toteutunut.**

4. Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kansliapäällikön toimiston kustannuspaikkojen talousarvion toteuma jäi alle budjetoidun tai lähelle sitä (59,1 % - 98,6 %). KH komiteat ja työryhmät -kustannuspaikan aiempien vuosien kulujen reilu ylitys on saatu haltuun tarkemmilla ohjeilla, ja jäi nyt reilusti alle arvioidun (59 %). Arvojen Akatemian budjetti puolestaan ylittyi (118 %). Arvojen Eurooppa -seminaaria ei järjestetty, joten sille varattuja varoja jäi käyttämättä.

Talousarvion 2025 toteumavertailu, Kirkkohallituksen yhteiset

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	130 517	100 000		100 000	150 554	-50 554	150,6
Myyntituotot	2 313				3 059	-3 059	0,0
Maksutuotot	39 162	40 000		40 000	41 516	-1 516	103,8
Tuet ja avustukset	62 350	60 000		60 000	71 188	-11 188	118,6
Muut toimintatuotot	26 692				34 792	-34 792	0,0
Toimintakulut	-4 057 030	-3 817 405		-3 817 405	-3 385 316	-432 089	88,7
Henkilöstökulut	-1 796 038	-1 898 227		-1 898 227	-1 721 937	-176 290	90,7
Palkat ja palkkiot	-1 354 080	-1 524 483		-1 524 483	-1 322 753	-201 730	86,8
Henkilösivukulut	-389 261	-373 744		-373 744	-395 353	21 609	105,8
Henkilökulujen oikaisuerät	-52 697				-3 832	3 832	0,0
Palvelujen ostot	-1 596 456	-1 271 878		-1 271 878	-981 163	-290 715	77,1
Investointi					0	0	0,0
Palvelun ostot - sisäiset	-303 350	-288 000		-288 000	-301 495	13 495	104,7
Vuokrakulut	-4 038	-1 600		-1 600	-11 099	9 499	693,7
Sisäiset vuokrakulut	-790				-2 442	2 442	0,0
Aineet ja tarvikkeet	-92 264	-61 700		-61 700	-98 694	36 994	160,0
Annetut avustukset	-262 000	-271 000		-271 000	-268 000	-3 000	98,9
Muut toimintakulut	-2 094	-25 000		-25 000	-485	-24 515	1,9
TOIMINTAKATE	-3 926 513	-3 717 405		-3 717 405	-3 234 762	-482 643	87,0

Kansliapäällikön toimisto

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	27 238				37 164	-37 164	0,0
Myyntituotot	2 313				3 059	-3 059	0,0
Tuet ja avustukset	0						
Muut toimintatuotot	24 926				34 105	-34 105	0,0
Toimintakulut	-1 303 726	-1 594 888		-1 594 888	-1 312 768	-282 120	82,3
Henkilöstökulut	-613 491	-711 388		-711 388	-550 157	-161 231	77,3
Palkat ja palkkiot	-478 352	-544 464		-544 464	-419 804	-124 660	77,1
Henkilösivukulut	-136 533	-166 924		-166 924	-122 122	-44 802	73,2
Henkilökulujen oikaisuerät	1 395				-8 231	8 231	0,0
Palvelujen ostot	-302 877	-492 000		-492 000	-354 739	-137 261	72,1
Investointi					0	0	0,0
Palvelun ostot - sisäiset	-287 122	-288 000		-288 000	-291 946	3 946	101,4
Vuokrakulut	-4 038				-11 099	11 099	0,0
Sisäiset vuokrakulut	-250						
Aineet ja tarvikkeet	-82 071	-57 500		-57 500	-86 561	29 061	150,5
Annetut avustukset	-12 000	-21 000		-21 000	-18 000	-3 000	85,7
Muut toimintakulut	-1 878	-25 000		-25 000	-265	-24 735	1,1
TOIMINTAKATE	-1 276 488	-1 594 888		-1 594 888	-1 275 604	-319 284	80,0

Henkilökunta yhteiset

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	101 761	100 000		100 000	113 391	-13 391	113,4
Maksutuotot	39 162	40 000		40 000	41 516	-1 516	103,8
Tuet ja avustukset	62 350	60 000		60 000	71 188	-11 188	118,6
Muut toimintatuotot	249				687	-687	0,0
Toimintakulut	-424 215	-520 408		-520 408	-447 326	-73 082	86,0
Henkilöstökulut	-55 173	-1 730		-1 730	2 334	-4 064	-134,9
Palkat ja palkkiot	-660	-1 730		-1 730	-2 065	335	119,4
Henkilösivukulut	-37						
Henkilökulujen oikaisuerät	-54 477				4 399	-4 399	0,0
Palvelujen ostot	-366 352	-512 878		-512 878	-445 776	-67 102	86,9
Vuokratkulut		-1 600		-1 600		-1 600	0,0
Aineet ja tarvikkeet	-2 690	-4 200		-4 200	-3 885	-315	92,5
TOIMINTAKATE	-322 455	-420 408		-420 408	-333 936	-86 472	79,4

Arvojen akatemia

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintakulut	-31 619	-40 000		-40 000	-47 428	7 428	118,6
Henkilöstökulut	-2 036				-1 937	1 937	0,0
Palkat ja palkkiot	-1 570				-1 482	1 482	0,0
Henkilösivukulut	-467				-455	455	0,0
Palvelujen ostot	-15 518	-40 000		-40 000	-30 073	-9 927	75,2
Palvelun ostot - sisäiset	-11 897				-9 512	9 512	0,0
Sisäiset vuokratkulut	-540				-2 132	2 132	0,0
Aineet ja tarvikkeet	-1 628				-3 753	3 753	0,0
Muut toimintakulut					-20	20	0,0
TOIMINTAKATE	-31 619	-40 000		-40 000	-47 428	7 428	118,6

EU-toiminta

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintakulut	-25 139	-50 000		-50 000	-31 064	-18 936	62,1
Palvelujen ostot	-25 022	-50 000		-50 000	-31 064	-18 936	62,1
Aineet ja tarvikkeet	-117						
TOIMINTAKATE	-25 139	-50 000		-50 000	-31 064	-18 936	62,1

Kärkihankkeet

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	1 518						
Muut toimintatuotot	1 518						
Toimintakulut	-1 383 080	-688 000		-688 000	-654 995	-33 005	95,2
Henkilöstökulut	-265 871	-301 000		-301 000	-301 730	730	100,2
Palkat ja palkkiot	-205 386	-301 000		-301 000	-230 025	-70 975	76,4
Henkilösivukulut	-60 485				-71 705	71 705	0,0
Henkilökulujen oikaisuerät					0	0	0,0
Palvelujen ostot	-858 341	-137 000		-137 000	-101 786	-35 214	74,3
Palvelun ostot - sisäiset	-4 331				-37	37	0,0
Aineet ja tarvikkeet	-4 462				-1 422	1 422	0,0
Annetut avustukset	-250 000	-250 000		-250 000	-250 000	0	100,0
Muut toimintakulut	-76				-20	20	0,0
TOIMINTAKATE	-1 381 563	-688 000		-688 000	-654 995	-33 005	95,2

Kärkihankkeiden toimintakulut olivat yhteensä 705 214 euroa. Kärkihankkeiden kustannuspaikalle hyvitetiin 50 219 euroa. Tämä oli jo kirjattu vuoden 2024 kuluksi ja siirtosaamiseksi. Tapahtuma oli kirjattu uudelleen vuoden 2025 kuluksi ja korjattiin pois siirtosaamisista ja toimintakuluista.

Komiteat ja työryhmät

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintakulut	-30 351	-50 000		-50 000	-29 551	-20 449	59,1
Henkilöstökulut	-9 541	-10 000		-10 000	-14 413	4 413	144,1
Palkat ja palkkiot	-7 440	-10 000		-10 000	-11 160	1 160	111,6
Henkilösivukulut	-2 101				-3 253	3 253	0,0
Palvelujen ostot	-20 169	-40 000		-40 000	-13 007	-26 993	32,5
Sisäiset vuokratulot					-310	310	0,0
Aineet ja tarvikkeet	-621				-1 801	1 801	0,0
Muut toimintakulut	-20				-20	20	0,0
TOIMINTAKATE	-30 351	-50 000		-50 000	-29 551	-20 449	59,1

Toimistopalvelut

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintakulut	-858 899	-874 109		-874 109	-862 184	-11 925	98,6
Henkilöstökulut	-849 926	-874 109		-874 109	-856 035	-18 074	97,9
Palkat ja palkkiot	-660 672	-667 289		-667 289	-658 216	-9 073	98,6
Henkilösivukulut	-189 638	-206 820		-206 820	-197 818	-9 002	95,6
Henkilökulujen oikaisuerät	385						
Palvelujen ostot	-8 178				-4 718	4 718	0,0
Aineet ja tarvikkeet	-675				-1 271	1 271	0,0
Muut toimintakulut	-120				-160	160	0,0
TOIMINTAKATE	-858 899	-874 109		-874 109	-862 184	-11 925	98,6

1.8.5.2 Hallinto-osasto

1. Johdanto

Hallinto-osasto toteuttaa ja kehittää muuttuvassa toimintaympäristössä kirkon hyvää hallintoa yhteistyössä seurakuntien ja muiden tahojen kanssa. Tuemme seurakuntia antamalla asiantuntija-apua ja vaikuttamalla yhteiskunnassa. Osasto käsittelee asiat, jotka koskevat säädösvalmistelua, kirkon yhteistä hallintoa, seurakuntien hallintoa ja taloutta, kirkon kulttuuriperintöä, kirkollisverotusta, kirkonkirjojenpitoa ja kirkollisia vaaleja. Osasto käsittelee myös asiat, jotka eivät kuulu muiden osastojen ja yksiköiden toimialaan. Hallinto-osasto on jakautunut osaston johtajan toimistoon sekä kolmeen yksikköön.

- Yleishallintoyksikkö huolehtii kirkolliskokouksen kansliatoiminnoista sekä kirkkohallituksen täysistunnon ja virastokollegion tukitoimista. Yksikkö ylläpitää asian- ja dokumentinhallintaa sekä vastaa Kirkkohallituksen kirjastosta ja käännöstötoiminnasta.
- Seurakuntien hallinto ja talous -yksikkö tukee seurakuntien hallinnon, taloushallinnon, kiinteistö- ja hautaustoimen kehittämistä sekä kirkon kulttuuriperinnön ylläpitoa. Yksikkö huolehtii kirkon tilastotuotannon ja lakisääteisistä lupa- ja avustusasioista. Yksikkö hoitaa myös kirkollisia vaaleja koskevia tehtäviä.
- Seurakuntarekisterit -yksikkö vastaa kirkon yhteisen jäsentietojärjestelmän Kirjurin sekä siihen liittyvien sähköisten asiointipalveluiden ylläpidosta ja kehittämisestä. Eri-tyisenä vastuualueena on kirkonkirjojen pidon, valtakunnallisen sukuselvityspalvelun ja aluekeskusrekistereiden toiminnan tukeminen ja neuvonta. Yksikkö on mukana myös muiden seurakuntien rekisteritoimintojen ohjausryhmissä.

2. Keskeiset tapahtumat vuonna 2025

Strateginen tavoite 1. Kirkkohallitus on uudistunut ja osaaminen vastaa yhä paremmin seurakuntien ja yhteiskunnan tarpeita.

Domuksessa Valmun kokoushallinta on asennettu tuotantoon ja pilotointi on alkanut vuoden 2025 lopulla. Kirkolliskokous- ja luottamushenkilöportaaleja ei ole yhdistetty vuoden aikana, koska palveluntarjoajalla ei ole vielä ollut siihen teknisesti kestävä ratkaisua.

Kirjurissa jäsentietoa hyödyntävien rajapintojen osalta on tehty normaalia ylläpitotyötä. Asiointipalvelujen osalta on tehty työtä esteidentutkinta.fi-palvelun parissa. Jo edellisen vuoden aikana aloitettu sukututkimus-palvelun kehitys on edennyt ja sen myötä jäsentietojärjestelmän keskeisiä taustaratkaisuja uudistettu Kirjurin laajempaa uudistusta ajatellen.

Kirkolliskokouksessa kevään uuden etukäteisinfon vastaanotto on ollut positiivinen ja menettelyä aiotaan jatkaa. Edustajille on avattu oma viestintäkanava ja uutiskirjeet lähetetään kaikille edustajille. Viestintää on siis edelleen kehitetty tavoitteen mukaisesti. Palautekyselyä ei ole kuitenkaan toteutettu, minkä vuoksi mittarin toteutumista ei voida arvioida.

Tilastotietoa on tuotettu seurakuntien yhteiskunnallisista tehtävistä sekä tehtäviin käytettävien varojen ja valtion rahoituksen vastaavuudesta. Lisäksi on uudistettu valtion rahoituksen kirjanpidon kirjauskäytäntöjä ja päivitetty ohje kustannusten kohdentamisesta sekä annettu siitä seurakunnille koulutusta ja neuvontaa. Asiantuntijamme ovat osallistuneet ja valmisteilleet aineistoja valtion rahoituksen jakoperusteiden uudistamisen seurantaryhmään.

Strateginen tavoite 2: Kirkko on rakenteellisesti, toiminnallisesti ja taloudellisesti kestävällä pohjalla.

Sähköisen äänioikeusrekisterin kehitysprojekti on käynnistynyt kesällä 2025. Sen voimakkain kehitysvaihe toteutuu ja rekisteri valmistuu vuoden 2026 aikana. Kirkkolain muutoksen viipyminen valtionhallinnossa vaikuttaa siten, että äänioikeusrekisteriä ei voida tuoda käyttöön vielä seurakuntavaaleissa 2026 muuten kuin pilotoitavaksi.

Seurakuntien taloushallinnon järjestämistä on tuettu seurakuntajaon muutostilanteissa laatimalla taloushallinnon järjestämismalli, jota kaikki seurakunnat voivat halutessaan liitostilanteissa soveltaa. Järjestämismalli tukee yhdistyviä seurakuntia taloushallinnon prosessien uudelleenjärjestämisessä ottaen kantaa henkilöstömitoitukseen, tehtäväankuviin sekä tehtäväjakoon seurakuntien ja Kirkon palvelukeskuksen välillä. Mallin tavoitteena on kustannustehokas ja tarkoituksenmukainen taloushallinto.

Muutoshanke sekä valtiovarainministeriön asettama Edesmenneen omaisen asioiden vaivaton hoito -hanke (EOAVH) söivät molemmat runsaasti työaikaa. Kirkolliskokouksen toimeksiantoissa ei siten saavutettu asetettua tavoitetta, kun kirkolliskokouksen toimikauden 2020–2023 ympäristövaikutusten arviointia koskeva toimeksianto jäi toteutumatta. Sen sijaan säädösmuutosehdotukset kyseisiltä toimikausilta saatiin toteutettua. Seurakuntarakennemuutoksen valmisteluun osallistuttiin kirkolliskokousvaiheessa, mutta toimeksiantoa ei ehditty ottaa valmisteluun.

Hiilineutraali kirkko -kärkihankkeeseen liittyvää tiekarttaa tarkennettiin ja päästölaskuria seurakunnille kehitettiin yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen kanssa. Olimme tukena päästölaskurin jalkauttamisessa seurakuntiin. Koulutustilaisuuksia pidettiin yksi ja siihen osallistui noin 100 seurakuntaa.

Digitaalisen asioinnin osalta Suomi.fi-viestintäkanavan käyttöä Kirjurissa ei saatu edistettyä sen vuoksi, että palvelun käyttöoikeus muuttui toimintavuoden aikana epäselväksi ja ennen sähköisen asioinnin edistämistä on varmistuttava käytön perusteiden olemassaolosta. Sähköinen viranomaisviestintä on tärkeä työväline jäsentiedon osalta, vaikka EOAVH-ohjelman myötä merkittävä osa tiedon luovutuksesta siirtyy erilliseen digitaaliseen asiointikanavaansa.

Strateginen tavoite 3. Kirkon yhteiskunnallinen rooli säilyy merkityksellisenä Suomessa ja maailmalla.

Hallinto-osasto valmisteli eri ministeriön säädöshankkeisiin vuoden sisällä yhteensä ainakin 20 lausuntoa muun muassa arkistolainsäädännöstä, rakennusten hiilijalanjäljen raja-arvoista, julkisuuslain salassapitoperusteiden uudistustarpeista sekä useammasta verotukseen liittyvästä uudistuksesta. Olemme myös osallistuneet erilaisiin työryhmiin (ympäristöministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, Museovirasto). Museoviraston, Oulun avoimen yliopiston, Jyväskylän ja Tampereen yliopistojen sekä Aalto-yliopiston kanssa on suunniteltu kirkollisten rakennusten restauroinnin koulutus, joka alkoi syksyllä 2025.

EOAVH hankkeessa osallistuttiin säännöllisesti lainsäädäntötyöryhmän ja koko hankkeen ohjausryhmän kokouksiin sekä lisäksi erillisiin valmistelutyöryhmiin valtiovarainministeriön ja DVV:n kanssa. Lainsäädäntötyöryhmä sai esityksensä kuolinpesän osakasrekisteristä annettavasta laista siihen liittyvine lakeineen valmiiksi lokakuun loppuun mennessä. Ohjelmaan liittyen on myös toimittu asiantuntijoina kirkon sisällä eri päätöksenteon tasoilla. Val-

tiovarainministeriön ja DVV:n kanssa päästiin pitkälti yhteisymmärrykseen siitä, miten hanketta käytännössä viedään eteenpäin. Hanke on tuonut merkittävän määrän työtä hallinnon ja edunvalvonnan lisäksi järjestelmäkehitykseen ja sen suunnitteluun jo ennen vuodelle 2026–2027 sijoittuvaa varsinaista erillistä kehitysprojektia.

Hallinto-osaston toteutuneilla tavoitteilla on saavutettu toimintasuunnitelmassa arvioitu vaikuttavuus lähes kokonaan. Osaamisen kehittämiseen ei ole pystytty priorisoimaan riittävällä tavalla aikaresursseja. Muutoshankkeeseen liittyvässä esihenkilökoulutuksessa on oltu mukana, mutta esimerkiksi osaston asiantuntijatyötä tukevia koulutuksia on vain vähän saatavilla, jolloin osaamisen kehittäminen jää pitkälti itseopiskelun varaan.

3. Tavoitteiden toteutuminen

Kirkkohallituksen strategiset tavoitteet	Hallinto-osaston tavoitteet vuodelle 2025	Mittarit/arviointikriteerit /toteutuma
Strateginen tavoite 1. Kirkkohallitus on uudistunut ja osaaminen vastaa yhä paremmin seurakuntien ja yhteiskunnan tarpeita.		
Digitaaliset palvelut ovat tavoittaneet seurakunnat ja kansalaiset.	Asianhallintajärjestelmä Domuksen kokoushallinnan ja kirkolliskokousportaalin käytettävyyttä on kehitetty.	Kirkolliskokous- ja luottamushenkilöportaalit on yhdistetty ja Valmu-kokoushallinnan käyttöönottoa on selvitetty. Arvio: Toteutettu osittain.
	Jäsentietoa hyödyntävien asiakasohjelmien rajapintoja joustavamman tiedonhaun mahdollistamiseksi on kehitetty ja sähköiset asiointipalveluja kuten esteidentutkinta.fi on uudistettu.	Asiakasohjelman rajapintaratkaisut on tarkastettu ja kehityskohteet havaittu. Yksi asiointipalvelu on uudistettu. Arvio: Toteutunut osittain.
Tiedolla johtaminen on vahvistunut.	Tiedottamista kirkolliskokouksessa aiemmin käsitellyistä ja vireillä olevista asioista on parannettu.	Palautekyselyyn vastanneista edustajista 85 % kokee, että heillä on hyvä käsitys kirkolliskokouksen käsitellyistä tai käsitelyssä olevista asioista. Arvio: Toteutunut osittain.
	Tietoa seurakuntien yhteiskunnallisista tehtävistä on tuotettu ja valtionrahoituksen todentumisen seurantaa on kehitetty.	On tuotettu tilastotietoa seurakuntien yhteiskunnallisista tehtävistä sekä tehtäviin käytettävien varojen ja valtion rahoituksen vastaavuudesta. Arvio: Toteutunut.
Strateginen tavoite 2: Kirkko on rakenteellisesti, toiminnallisesti ja taloudellisesti kestävällä pohjalla.		
Seurakuntademokratiaa on edistetty.	Sähköinen äänioikeusrekisteri on pääosaltaan toteutettu.	Äänioikeusrekisterin valmiusaste on vuoden lopussa 90 %. Arvio: Toteutunut osittain.
Seurakuntien rakenneuudistuksia on tuettu.	Seurakuntien taloushallinnon järjestämisestä seurakuntajaon muutostilanteissa on tuettu.	Taloushallinnon järjestämismalli seurakuntajaon muutostilanteisiin on laadittu ja se on seurakuntien käytettävissä. Arvio: Toteutunut.

Kirkkohallituksen strategiset tavoitteet	Hallinto-osaston tavoitteet vuodelle 2025	Mittarit/arviointikriteerit /toteutuma
Seurakuntien toiminnallisia uudistuksia on edistetty.	Säädösvalmistelulla on tuettu kirkon ja seurakuntien hallinnon ja toiminnan tarpeita.	Kirkolliskokouksen toimeksiannot vuosilta 2018–2023 on toteutettu ja osallistuttu kirkon rakenneuudistusta koskevaan valmisteluun. Arvio: Toteutunut osittain.
Kirkko on saavuttanut hiili-neutraaliuden vuoteen 2030 mennessä.	Uusi päästölaskuri hiilipäästöjen mitaamiseen on jalkautettu seurakuntiin.	On pidetty kaksi koulutusta päästölaskurin käytöstä ja vähintään 50 % seurakuntatalouksista on osallistunut koulutuksiin. Arvio: Toteutunut osittain.
	Jäsentiedon luovutuksen sähköisen työnkulun käyttöönottoa on edistetty.	Suomi.fi viranomaispalveluun tilauksia toimittavat 100 % aluekeskusrekistereistä. Arvio: Ei toteutunut.
Strateginen tavoite 3. Kirkon yhteiskunnallinen rooli säilyy merkityksellisenä Suomessa ja maailmalla.		
Kirkon toiminta on yhteiskunnallisesti vaikuttavaa.	On toimittu proaktiivisesti suhteessa valtionhallintoon sekä annettu lausuntoja kirkon ja seurakuntien intressinäkökulmasta.	Valtioneuvoston hankkeita on seurattu ja annettu lausunnot kaikkiin lausuntopyyntöihin. Arvio: Toteutunut.
Kirkko on merkittävä ja toivottu yhteistyökumppani.	Kirkon edunvalvonnasta on huolehdittu osallistumalla valtionhallinnon ja muiden sidosryhmien työryhmiin.	On osallistuttu EOAVH-hankkeen työryhmiin sekä muuhun sidosryhmätyöhön. Arvio: Toteutunut.

Vaikuttavuuden arviointi

Asianhallintajärjestelmän tavoitteiden toteutuminen parantaa sen käytettävyyttä. Kirkolliskokouksen tiedottamisen parantaminen lisää puolestaan edustajien mahdollisuutta tiedonhankintaa ja palvelee siten päätöksentekoa.

Toteutunut.

Seurakunnissa toteutuu entistä paremmin hyvä hallinto ja tiedolla johtaminen. Uusien työntekijöiden kyky hoitaa tehtäviä paranee koulutuksen ansiosta. Seurakuntien tietoisuus energiamuotojen merkityksestä talouteen, toimintaan ja ympäristöön lisääntyy. Taloushallinnon toimintaedellytykset seurakuntajaon muutostilanteessa paranevat. Seurakuntien kyky suoriutua lakisääteisistä yhteiskunnallisista tehtävistä paranee, kun valtion rahoitus on kohdennettu paremmin tehtäviä vastaaviksi. **Toteutunut.**

Jäsentiedon käytettävyyden parantaminen antaa seurakunnalle mahdollisuuden tiivistää viestintäsuhdetta kaikkiin seurakuntalaisiin. Sähköinen äänioikeusrekisterin vaikuttavuus toteutunee vasta vuoden 2026 seurakuntavaalien yhteydessä. **Toteutunut osittain**

Osaamisen kehittäminen

Osastolla on monipuolista osaamista, mutta yhteiskunnan muutokset edellyttävät jatkuvaa osaamisen kehittämistä ja ajantasaistamista. Osaamisen kehittämiseen on priorisoitava aikaresursseja, joka on pois muusta työstä. Osaamistarpeista tunnistetaan tietosuojaosaaminen, tietojärjestelmien ketterä kehittäminen, ruotsin kielen ylläpito ja asianhallintajärjestelmän osaaminen. **Toteutunut osittain.**

4. Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Hallinto-osaston talousarvion toteuma oli 88,4 % ja toimintakate alittui 192 675 eurolla. Muutoshankeen vaatiman työmäärän johdosta muita hankkeita on jouduttu siirtämään. Henkilöstökulujen osuus toimintakatteesta on 91 %. Seurakuntarekisterit yksikön budjetin käyttöaste kertomusvuonna oli 95 %. Toimintakatteen alittuminen johtui siitä, että kaikkia suunniteltuja ict- ja asiantuntijapalvelujen hankintoja ei voitu toteuttaa. Henkilöstökulujen osuus toimintakatteesta on 92 %.

Talousarvion 2025 toteumavertailu, hallinto-osasto yhteensä

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	257 044	85 000		85 000	177 620	-92 620	209,0
Myyntituotot	23				7	-7	0,0
Tuet ja avustukset					1 764	-1 764	0,0
Muut toimintatuotot	257 020	85 000		85 000	175 849	-90 849	206,9
Toimintakulut	-1 525 405	-1 751 791		-1 751 791	-1 651 736	-100 055	94,3
Henkilöstökulut	-1 213 154	-1 326 150		-1 326 150	-1 353 433	27 283	102,1
Palkat ja palkkiot	-941 565	-1 012 329		-1 012 329	-1 042 690	30 361	103,0
Henkilösivukulut	-271 589	-313 821		-313 821	-313 657	-164	99,9
Henkilökulujen oikaisuerät					2 915	-2 915	0,0
Palvelujen ostot	-307 054	-419 501		-419 501	-294 982	-124 519	70,3
Palvelun ostot - sisäiset	-1 974				-1 346	1 346	0,0
Vuokratkulut	-99						
Aineet ja tarvikkeet	-2 122	-4 650		-4 650	-870	-3 780	18,7
Muut toimintakulut	-1 001	-1 490		-1 490	-1 105	-385	74,2
TOIMINTAKATE	-1 268 361	-1 666 791		-1 666 791	-1 474 116	-192 675	88,4

Osastonjohtajan yksikkö

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	23				7	-7	0,0
Myyntituotot	23				7	-7	0,0
Toimintakulut	-155 497	-243 301		-243 301	-213 416	-29 885	87,7
Henkilöstökulut	-126 343	-161 980		-161 980	-200 042	38 062	123,5
Palkat ja palkkiot	-99 086	-123 649		-123 649	-156 311	32 662	126,4
Henkilösivukulut	-27 257	-38 331		-38 331	-45 656	7 325	119,1
Henkilökulujen oikaisuerät					1 926	-1 926	0,0
Palvelujen ostot	-27 438	-79 801		-79 801	-11 587	-68 214	14,5
Palvelun ostot - sisäiset	-511				-1 246	1 246	0,0
Aineet ja tarvikkeet	-1 185	-1 500		-1 500	-101	-1 399	6,8
Muut toimintakulut	-20	-20		-20	-440	420	2 200,0
TOIMINTAKATE	-155 474	-243 301		-243 301	-213 410	-29 891	87,7

Yleishallinto

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	257 020	85 000		85 000	166 249	-81 249	195,6
Muut toimintatuotot	257 020	85 000		85 000	166 249	-81 249	195,6
Toimintakulut	-769 882	-778 894		-778 894	-745 613	-33 281	95,7
Henkilöstökulut	-524 443	-490 254		-490 254	-495 511	5 257	101,1
Palkat ja palkkiot	-406 142	-374 240		-374 240	-380 542	6 302	101,7
Henkilösivukulut	-118 302	-116 014		-116 014	-115 204	-810	99,3
Henkilökulujen oikaisuerät					235	-235	0,0
Palvelujen ostot	-244 627	-286 700		-286 700	-249 933	-36 767	87,2
Vuokrakulut	-99						
Aineet ja tarvikkeet	-678	-1 900		-1 900	-104	-1 796	5,5
Muut toimintakulut	-35	-40		-40	-66	26	165,0
TOIMINTAKATE	-512 862	-693 894		-693 894	-579 364	-114 530	83,5

Seurakuntien hallinto ja talous

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot					11 364	-11 364	0,0
Tuet ja avustukset					1 764	-1 764	0,0
Muut toimintatuotot					9 600	-9 600	0,0
Toimintakulut	-600 025	-729 596		-729 596	-692 706	-36 890	94,9
Henkilöstökulut	-562 368	-673 916		-673 916	-657 881	-16 035	97,6
Palkat ja palkkiot	-436 338	-514 440		-514 440	-505 838	-8 602	98,3
Henkilösivukulut	-126 030	-159 476		-159 476	-152 797	-6 679	95,8
Henkilökulujen oikaisuerät					754	-754	0,0
Palvelujen ostot	-34 989	-53 000		-53 000	-33 462	-19 538	63,1
Palvelun ostot - sisäiset	-1 463				-100	100	0,0
Aineet ja tarvikkeet	-259	-1 250		-1 250	-665	-585	53,2
Muut toimintakulut	-946	-1 430		-1 430	-599	-831	41,9
TOIMINTAKATE	-600 025	-729 596		-729 596	-681 342	-48 254	93,4

1.8.5.3 Työmarkkinaosasto

1. Johdanto

Kirkon työmarkkinaosasto huolehtii kirkon palveluksessa olevien palvelussuhteesta koske-
vasta säädösvalmistelusta ja mallisääntöjen laatimisesta, kirkon henkilöstöpolitiikasta, kir-
kon työnantajaviestinnästä ja kirkon henkilöstön osaamisen kehittämisestä henkilöstöpoliti-
ikan alalla ja muilta osin yhteistyössä toiminnallisen osaston kanssa. Lisäksi työmarkkina-
osasto hoitaa lain perusteella kirkon työmarkkinalaitokselle kuuluvat tehtävät. Kirkon työ-
markkinalaitoksen valtuuskunnan nimeää nelivuotiskaudeksi kirkkohallituksen täysistunto
hiippakuntien asettamista ehdokkaista. Uusi valtuuskunta nimettiin vuonna 2025 vuosille
2026-2029. Valtuuskunta päättää neuvottelutulosten hyväksymisestä tai hylkäämisestä ja
ohjaa muutoinkin työmarkkinalaitoksen toimintaa.

Kirkon työmarkkinalaitos toimii evankelis-luterilaisen kirkon sekä seurakuntien ja seurakun-
tayhtymien edunvalvojana ja vaikuttajana työmarkkina-asioissa. Kirkon työmarkkinalaitos on
yksi Suomen työmarkkinoiden keskusorganisaatioista (ns. työmarkkinakeskusjärjestö). Se
neuvottelee ja sopii keskusjärjestö- ja liittotason sopimukset mm. työntekijöiden ja viranhal-
tijoiden palvelussuhteen ehdoista sekä valvoo kirkkotyönantajien etuja työoikeuden ja työ-
elämän kehittämisasioissa.

2. Keskeiset tapahtumat vuonna 2025

Vuonna 2025 keskiössä olivat sopimusneuvottelut, sopimusten toimeenpano ja seurakuntien palveleminen sekä työmarkkinapolitiikkaan vaikuttaminen. Aidon keskustelukulttuurin edelleen kehittäminen oli erittäin tärkeää. Oleellista oli ennen kaikkea miettiä, millaiset palvelussuhteen ehdot auttavat parhaalla mahdollisella tavalla työnantajaa toteuttamaan perustehtävänsä motivoituneen, hyvinvoivan ja sitoutuneen henkilöstön kanssa. Sopimusneuvottelut saatiin päätökseen aikataulussa helmikuun loppuun mennessä 2025. Tämän jälkeen alkoi normaali sopimuksen täytäntöönpano infoineen, ohjeistuksineen ja perustettujen sopimuskauden aikaisten työryhmien työskentely.

Koko vuosi 2025 odotettiin Hämeenlinnan hallinto-oikeuden ratkaisua työajattomuusriitaan sitä saamatta. Samoin oli odotettu suuri osa vuotta 2024. Kyse on työajattoman työn edellyttämän nk. työaika-autonomian määrittelystä.

Kirkon yhteistoimintalaki hyväksyttiin eduskunnassa 7.10.2025 ja se tuli voimaan 1.1.2026 alkaen. Asiasta järjestettiin heti lokakuun 15. päivä työnantajille perehdytystilaisuus ja koulutuksia myöhemmin marraskuussa.

TYÖ2030-ohjelma on ollut osa pääministeri Orpon hallitusohjelmaa. TYÖ2030-ohjelmassa kehitetään uudenlaisia toimintatapoja yhdessä työpaikkojen, toimialojen ja asiantuntijoiden kanssa. Toimintatapoja uudistamalla pyritään vaikuttamaan työllisyyteen, talouteen, kilpailukykyyn sekä Suomen työelämäbrändiin maailmalla. "Parempi työelämä!" -koordinaatiohanke puolestaan on valtakunnallinen ESR+ -hanke, joka tukee ja sparraa työelämän kehittämishankkeita koko niiden elinkaaren ajan. Hankkeen tavoitteena on nostaa esiin työelämän kehittämisen teemoja ja jakaa hyviä käytäntöjä eri työpaikoilla. Tavoitteena on luoda positiivista kehitystä työelämään ja parantaa työhyvinvointia sekä tuottavuutta.

Kirkon työmarkkinalaitos osallistui sekä Työ 2030 -ohjelman toteuttamiseen että Parempi työelämä! -koordinaatiohankkeen työ- ja ohjausryhmiin.

KEVA julkaisi vuoden 2025 alkupuolella julkisten alojen työhyvinvointitutkimuksen tulokset, jossa työssä Kirkon työmarkkinalaitos on perinteisesti aina ollut mukana. Tulokset olivat suurelta osin erittäin myönteisiä kirkon sektorille.

Tammikuussa julkaistiin Kit:n uudet kirkon yhteisen visuaalisen ilmeen mukaiset nettisivut.

Vuoden 2025 aikana nettisivuilla oli 132 476 latauskertaa ja ruotsinkielisillä sivuilla 8 469 la-

tauskertaa. Vuonna 2025 koulutuksissa ja tapaamisissa oli yhteensä runsaat 1500 osallistujaa yhteensä vajaassa 27 tilaisuudessa (noin 600 osallistujaa runsaassa 18 tilaisuudessa vuonna 2024).

3. Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kirkkohallituksen strategiset tavoitteet	Työmarkkinaosaston tavoitteet vuodelle 2025	Mittarit/arviointikriteerit
1. Kirkkohallitus on uudistunut ja osaaminen vastaa yhä paremmin seurakuntien ja yhteiskunnan tarpeita.	1.1 KiT kuulee seurakuntia aktiivisesti sopimusasioissa.	Yhteistyötapaamisten (Teams) määrä. Toteutunut
	1.2 Sopimusmääräyksiä kehitetään edelleen vastaamaan yhä paremmin paikallisia tarpeita.	Seurakunnilta saatava palaute. Toteutunut osittain
2. Kirkko on rakenteellisesti, toiminnallisesti ja taloudellisesti kestävällä pohjalla.	2.1 KiT:n tehtävänä on huolehtia srk-työnantajien palvelussuhteen ehtojen kilpailukyvyistä.	Evangelis-luterilaisella kirkolla on riittävästi osaavaa henkilökuntaa. Toteutunut
	2.2 Teams- ja läsnäkoulutuksia tarjotaan.	Koulutuksista kerättävä palaute on kiittävä. Toteutunut
3. Kirkon yhteiskunnallinen rooli säilyy merkityksellisenä Suomessa ja maailmalla.	3.1 KiT on mukana kolmikantaisessa työelämän lainsäädännön valmistelutyössä.	Osallistuminen ministeriöiden lainsäädäntöä valmisteleviin työryhmiin. Toteutunut osittain
	3.2 KiT:llä on edelleen edustus työelämän organisaatioissa (esim. TTK, työtuomioistuim jne.)	Edustusten toteutumisen seuranta. Toteutunut

Vaikuttavuuden arviointi

Tavoitteena ovat hyvinvoivat seurakuntien työyhteisöt, joissa työtä tehdään asiantuntevasti, innostuneesti ja sitoutuneesti. Tällöin työyhteisön sisäisiä ristiriitoja ilmenee vähän. Asiaa seurataan kansallisella tasolla KEVAN julkisten alojen työhyvinvointitutkimuksella kahden vuoden välein. Seurakunnat voivat seurata omaa kehitystään KEVAN tarjoamilla ilmaisilla kyselyillä tai muualta hankituilla kyselyillä.

Osaamisen kehittäminen

Työlainsäädännön tuntemista, KirVESTESsin tuntemista, muiden sopimusalojen tes-vessien tuntemista, neuvottelutaitoja, yhteistyötaitoja, laskentataitoja, verkostoitumista sekä viestinnän ja kouluttamisen taitoja.

4. Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Työmarkkinaosaston budjetti alittui suurelta osin sen vuoksi, että henkilöstökuluja oli selvästi budjetoitua vähemmän. Tämä taas liittyi avoinna olleisiin tehtäviin. Toisaalta myös tulot ylittivät ennakkoidun.

Talousarvion 2025 toteumavertailu

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	58 605	20 000		20 000	40 877	-20 877	204,4
Myyntituotot	9 684				16 668	-16 668	0,0
Maksutuotot	19 963	20 000		20 000	14 710	5 290	73,6
Muut toimintatuotot	28 198				9 108	-9 108	0,0
Sisäiset tuotot	760				391	-391	0,0
Toimintakulut	-611 699	-696 200		-696 200	-621 330	-74 870	89,2
Henkilöstökulut	-573 218	-666 146		-666 146	-578 573	-87 573	86,9
Palkat ja palkkiot	-448 039	-510 637		-510 637	-445 377	-65 260	87,2
Henkilösivukulut	-127 570	-155 509		-155 509	-133 196	-22 313	85,7
Henkilökulujen oikaisuerät	2 391						
Palvelujen ostot	-35 146	-28 694		-28 694	-40 676	11 982	141,8
Vuokrakulut	-74						
Aineet ja tarvikkeet	-3 241	-1 300		-1 300	-1 970	670	151,5
Muut toimintakulut	-20	-60		-60	-110	50	183,5
TOIMINTAKATE	-553 094	-676 200		-676 200	-580 453	-95 747	85,8

1.8.5.4 Talousosasto

1. Johdanto

Talousosaston tehtäviin kuuluvat Kirkkohallituksen ohjesäännön mukaan:

- Kirkon keskusrahaston ja kirkon eläkerahaston toiminta ja lainsäädäntö;
- sijoitustoiminta;
- hankinta- ja kiinteistötoimi;
- Kirkon keskusrahaston ja kirkon eläkerahaston talousarvio, taloussuunnittelu, tilinpäätös ja seurakuntien avustustoiminta sekä kirkon keskusrahaston ja kirkon eläkerahaston toimialaan kuuluvat muut asiat; sekä
- tietohallinto.

Kiinteistöyksikkö vastaa Kirkon keskusrahaston omistamien kiinteistöjen yllä- ja kunnossapidosta sekä peruskorjauksista ja asuinhuoneistojen kunnossapidosta. Kirkon keskusrahasto omistaa 12 kiinteistöä ja 46 asuinhuoneistoa.

Osastonjohtajan yksikkö toimii talousjohdon esikuntayksikkönä. Yksikön tehtävänä on muun muassa valmistella valtion rahoituksen jakoperusteita, seurakuntien verotulojen täydennysavustuksia ja harkinnanvaraisia avustuksia, kirkon keskusrahaston talousarviota ja toimintakertomusta, kiinteistöstrategiaa ja kiinteistöjen omistajapolitiikkaa sekä ympäristöohjelmaa ja muita yhteisiä hankkeita.

Sijoitusyksikkö hoitaa Kirkon keskusrahaston ja Kirkon eläkerahaston sijoitustoimintaa. Kirkon eläkerahastolla on oma talousarvio sekä toiminta- ja taloussuunnitelma, jossa esitetään sijoitus-yksikön henkilöstö- ja toimintamenot.

Talousyksikkö vastaa Kirkon keskusrahaston ja Kirkon eläkerahaston taloushallinnosta (tilikauden aikainen kirjanpito, osto- ja myyntilaskut, matkalaskut, maksuliikenne ja maksuvalmius). Talousyksikkö neuvoo ja konsultoi muita Kirkkohallituksen osastoja ja yksiköitä sekä hiippakuntien tuomiokapituleita talousasioissa.

Tietohallintoyksikkö ylläpitää ja kehittää kirkon yhteisiä ICT-palveluita sekä vastaa keskuks hallinnon ICT-toiminnasta, tietotekniikasta, tietoturvasta ja digitalisaation kehittämisestä sekä digitalisaatiostategian valmistelusta. Lisäksi tietohallintoyksikkö vastaa ja koordinoi ICT-hankintoja sekä Kirkon keskusrahaston tarvitsemia muita palvelu- ja tavarahankintoja. Osana tietohallintoyksikköä toimii Kirkon keskusrahaston IT-alue, joka tarjoaa perustietotekniikan ja siihen liittyvät palvelut Kirkon keskusrahastolle sekä sopimus pohjaisesti 20 seurakuntataloudelle.

Taloussosaston juristi toimii Kirkkohallituksen, tuomiokapitulien ja keskusrahaston IT-alueen tietosuojavastaavana sekä tukee kirkon muiden tietosuojavastaavien välistä yhteistyötä.

2. Keskeiset tapahtumat vuonna 2025

Kirkkohallituksen täysistunnolle raportointiin talouden toteutumista kolmannesvuosittain osavuositarkastuksissa sekä toiminnan ja talouden toteutumasta puolivuositarkastuksessa. Kirkkohallituksen osastoille ja yksiköille sekä hiippakuntien tuomiokapituleille järjestettiin keväällä 2025 vuoden 2026 talousarvion laatimista ohjeistavat ja neuvovat neuvottelut. Talousarvion ja tilinpäätöksen laatimisesta on myös järjestetty esihenkilöille koulutustilaisuuksia.

Porvoon tuomiokapitulirakennukseen tehtiin laaja ikkunaremontti. Oulun tuomiokapitulin talossa korjattiin kosteusvaurioita. Järvenpään koulutuskeskuksessa tehtiin vuosikorjauksia. Turun arkkipiispantalossa tapahtui kesällä isohko vesivahinko, kun viemäriputki halkesi 2. kerroksessa. Remontti valmistui loppukesästä. Mikkelin piispalle hankittiin edustusasunto, jonka remontti valmistui vuoden lopussa. Keskusrahaston viiteen sijoitushuoneistoon tehtiin huoltomaalauksia ja vaihdettiin keittiökoneita.

Kirkon eläkerahasto (sijoitusyksikkö) on tarjonnut seurakunnille sijoitustoiminnan tukea. Sijoitusyksikköön rekrytoitiin syksyllä 2025 uusi korkosalkun hoitaja. Kirkon eläkerahaston ilmastostrategia uusittiin. Kirkon eläkerahastosta on laadittu erillinen toimintakertomus ja tilinpäätös.

Taloulosastolla valmisteltiin päätökset kirkon keskusrahaston verotulojen täydennysavustuksen sekä harkinnanvaraisten avustusten jakamisesta. Toukokuun 2025 kirkolliskokoukseen laadittiin talousarvion muutos, jossa lisättiin määrärahoja kirkon tietojärjestelmien identiteetinhallinnan (IDM) uudistamiseen. Valtion rahoituksen jakoperusteiden muutosta seuraamaan perustettiin seurantaryhmä, joka antaa loppuraporttinsa vuonna 2026.

Elokuussa 2025 järjestettiin vuosittainen yhteisneuvottelu talousasioista kirkolliskokouksen talousvaliokunnan ja kirkkohallituksen täysistunnon kanssa.

Digitalisaatiostrategian yleisosa hyväksyttiin täysistunnossa keväällä 2025. Lyhyen aikavälin toimenpideohjelman ja pidemmän aikavälin toimenpidesuunnitelman laatimista on jatkettu. Nämä asiakirjat valmistuvat vuonna 2026. Kirkon identiteetin- ja käyttöoikeushallinnan (IDM) projekti aloitettiin vuonna 2025 Kipa2-hankkeen jälkeen. Projektissa kehitetään kirkon identiteetin- ja käyttöoikeushallinnan prosesseja ja näihin liittyviä tietojärjestelmiä. Kirkkohallituksen tietohallinto on laatinut yhteistyössä IT-alueiden kanssa koko kirkkoa palvelevia tietojärjestelmien hallintamalleja, joista kirkon päätelaitehallintamalli ja tietoturvan valvontamalli (SOC) valmistuivat vuoden 2025 aikana. Kirkkohallituksen ylläpitämä Digiverkosto on tarjonnut koko kirkon henkilöstölle kattavaa ICT-koulutusta esimerkiksi Kahvivarttien muodossa sekä tietoa digitalisaatiosta kuukausittaisissa digi-infoissa.

3. Tavoitteiden toteutuminen vuonna 2025

Kirkkohallituksen strategiset tavoitteet	Taloussoston tavoitteet vuodelle 2025	Mittarit/arviointikriteerit
Strateginen tavoite 1. Kirkkohallitus on uudistunut ja osaaminen vastaa yhä paremmin seurakuntien ja yhteiskunnan tarpeita.		
Seurakuntien palvelutarpeet on tunnistettu ja palautejärjestelmä on käytössä.	Kirkkohallituksen taloussosto on kuvannut ajantasaiset palvelunsa ja vastaanottaa palautetta toiminnastaan Kirkkohallituksen yhteisen palautejärjestelmän mukaisesti.	Taloussoston palvelut on kuvattu ajantasaisesti ja julkaistu Sakastissa. Arvio: Toteutunut osittain Palautejärjestelmästä saadaan konkreettinen syöte toiminnan kehittämiseksi ja palaute käsitellään säännöllisesti taloussoston johtoryhmässä. Arvio: Ei toteutunut
Digitaaliset palvelut ovat tavoittaneet seurakunnat ja kansalaiset (digitalisaation johtaminen, palvelujen käytettävyys, tavoitavuus ja laatu/palautesuranta).	Digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntämiseksi ja uhkien välttämiseksi rakennetaan vahva pohja koko kirkon digitalisaatiostrategialla ja sen perusteella vuonna 2025 laadittavalla digitalisaation toimeenpano-ohjelmalla.	Kirkon digitalisaatiostrategiaprojektin lopputuotteet valmistuvat aikataulun mukaisesti vuoden 2025 lopussa. Arvio: Toteutunut osittain. Projekti on mahdollistanut monipuolisilla osallistumisvaihtoehdoilla koko kirkon tasaisesti henkilöstön sitoutumisen strategia työhön ja osallistumis-aktiivisuutta seurataan. Arvio: Toteutunut.
Tiedolla johtaminen on vahvistunut (ennakointi, tiedon hyödyntäminen, tilastoinnin kehittäminen).	Tietojärjestelmien omistajaohjausta kehitetään tukemaan järjestelmien elinkaaren mukaista ylläpitoa ja tietojen laaja-alaista hyödyntämistä.	Kirkkohallituksen tietojärjestelmien omistajaohjauksen kehittämistä on jatkettu ja Kirkkohallituksen tietojärjestelmillä on järjestelmäkohtainen ohjausryhmätoiminta sekä ylläpidosta vastaava toimintarakenne. Arvio: Toteutunut osittain.
	Kirkon tietoturva-ympäristön kehittäminen vastaa ajanhetken haasteisiin.	Kirkon tietoteknisen ympäristön tietoturvan ylläpitoa varten on rakennettu toimiva automaatio ulkopuolelta ostetun tietoturvapalvelun lisäksi. Tietoturvaprosessia on kehitetty ja se on dokumentoitu. Arvio: Toteutunut osittain. Koko kirkon henkilöstön tietoturva- ja tietosuojaosaamista tuetaan koulutusratkaisulla, joka mahdollistaa osaltaan osaamisen mittaamisen kaikilla IT-alueilla kirkon henkilöstön tietotaidoista. Arvio: Toteutunut.
	Tuotetaan organisaatioon sopiva ja konkreettinen strategisen hankinnan johtamis- ja ohjausmalli, jota johdetaan ja kehitetään tiedolla.	Kirkkohallituksen hankintastrategia on luotu ja hyväksytty vuoden 2025 aikana. Arvio: Toteutunut osittain.
Strateginen tavoite 2: Kirkko on rakenteellisesti, toiminnallisesti ja taloudellisesti kestävällä pohjalla.		
Seurakuntien talouden tasapainottamista on tuettu (talousluvut, kehityssuunta)	Kirkon keskusrahaston talous tasapainotetaan ja varmistetaan, ettei seurata	Toteutetut toimenpiteet Kirkon keskusrahaston talouden tasapainottamiseksi. Arvio: Toteutunut.

Kirkkohallituksen strategiset tavoitteet	Taloussoston tavoitteet vuodelle 2025	Mittarit/arviointikriteerit
	kuntien maksamaa keskusrahastomaksua jouduta korottamaan. Avustujärjestelmä arvioidaan.	Avustujärjestelmän arviointi ja johto-päätökset. Arvio: Toteutunut osittain.
	Hankinnoissa hyödynnetään ensisijaisesti Hanselin ja Sarastian yhteishankintasopimuksia, yhteistyö julkishallinnon hankintayksiköiden kanssa jatkuu ja seurakunnat hyödyntävät entistä enemmän puitejärjestelyjä.	Kirkkohallituksen tietohallintoyksikkö kasvat- taa koko kirkon tietoisuutta yhteishankinta- sopimuksista (koulutukset, ohjeet, vast. / lkm.). Arvio: Toteutunut.
Strateginen tavoite 3. Kirkon yhteiskunnallinen rooli säilyy merkityksellisenä Suomessa ja maailmalla.		
Kirkon toiminta on yhteiskunnallisesti vaikuttavaa	Kirkon vaikuttavuuden arvioimiseksi kehitetään malli Kirkkohallituksen kärkihankkeessa. Arviointimallia testataan taloussostolla keskusrahaston avustusten vaikuttavuuden arvioimiseksi.	Vaikutusten arviointimalli on luotu. Arvio: Ei toteutunut.

Seuraavassa on arvioitu vuoden 2025 talousarviossa taloussostolle asetettujen tavoitteiden toteutumisesta tarkemmin.

Taloussoston palveluja on kuvattu Sakastissa osittain. Kuvaaminen on kesken. Virastokollegion päätöksellä päätettiin olla toteuttamatta palautekysely vuonna 2025 Kirkkohallituksen muutoshankkeen vuoksi. Kirkon keskusrahaston IT-alue on kerännyt asiakaspalautetta jatkuvasti jo vuosien ajan. Vuoden 2025 osalta tulos on pysynyt erinomaisella tasolla.

Kirkon digitalisaatiostrategian yleisosa valmistui keväällä 2025. Kirkkohallituksen virastokollegio jatkoi digitalisaatiostrategian toimenpideohjelman ja pitkän aikavälin toimenpidesuunnitelman valmisteluaikaa kesään 2026 asti johtuen Kirkkohallituksen muutoshankkeesta.

Kirkkohallituksen tietojärjestelmien omistajaohjauksen kehittämistä on jatkettu, mutta se on vielä osittain kesken. Suurimmalla osalla Kirkkohallituksen tietojärjestelmistä on järjestelmäkohtainen ohjausryhmätoiminta sekä ylläpidosta vastaava toimintarakenne. Tietoturvan automatisoitua valvontaa (SOC-palvelussa) on kehitetty aktiivisesti.

Kirkkohallituksen henkilöstölle on asetettu pakolliseksi vuosittainen tietosuoja- ja tietoturvakoulutuksen suorittaminen yhteisen koulutusratkaisun kautta. Kirkon työntekijöiden tietohallinnon osaamisen kehittämistä on tuettu jatkuvalla koulutuksella ja Kahvivartti-koulutuksia (ohjelmistojen käyttäjien tietoisuutta) on jatkettu koko vuoden 2025 ajan.

Kirkkohallituksen hankintastrategia on laadittu, mutta sen hyväksyntä on siirtynyt vuodelle 2026. Tietoisuutta yhteishankintasopimuksista on lisätty. Hankintoja koskevia webinaareja ja koulutuksia on järjestetty suunnitelman mukaisesti ja viestitty Tietotyön askeleet -uutiskirjeen kautta sekä päivitetty hankintoja koskevia ohjeita.

Kirkon keskusrahaston talouden tasapainottamiseksi Kirkkohallituksessa on ollut käynnissä muutoshanke ja tuta-menettely, joiden seurauksena talous on tasapainottunut jo vuonna 2025 erityisesti täyttämättä jätettyjen virkojen ja tehtävien myötä. Talous on muutosten seurauksena tasapainottumassa myös pidemmällä aikavälillä.

Kirkon keskusrahaston avustusjärjestelmien arviointia varten on vuoden 2025 lopulla aloitettu ulkopuolisen toimijan tekemä esiselvitys, joka valmistuu maaliskuussa 2026. Esiselvityksen suositusten ja johtopäätösten pohjalta on tarkoitus aloittaa varsinainen avustusjärjestelmän uudistamistyö.

Vaikuttavuuden arviointi

Tavoite: Kirkon keskusrahaston talous tasapainotetaan.

Digi@Kirkko -kärkihankkeen myötä tiedolla johtamisen edellytykset paranevat ja tiedolla johtaminen vahvistuu kirkossa. Kirkolla on toimintakulttuuri, jossa kustannustehokkaasti tietoturva huomioiden käyttöön otetaan uudenlaisia tekoälyratkaisuja.

Arvio: Kirkon keskusrahaston talous on tasapainottunut ja vuoden 2025 tilinpäätös on ylijäämäinen lähinnä johtuen muutoshankkeen myötä täyttämättä olleista vakansseista.

Digi@Kirkko -hankkeen toimintakertomus on laadittu erillisenä. Hanke on alkanut vuoden 2025 alussa ja sen useimpien toimenpiteiden vaikuttavuutta on mahdollista arvioida vasta hankkeen toisena vuonna tai ennemminkin hankkeen päättyttyä.

4. Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Taloussosaston talousarvion toimintakatteen toteutumisprosentti oli 99,8 % ja talousarvio alittui noin 8 000 eurolla. Tietohallintoyksikkö ja osaston johtajan yksikkö pysyivät talousarvioissaan. Kiinteistöyksikön talousarvio ylittyi hieman johtuen aulapalvelujen vuokratyövoiman ennakoitua suuremmasta käytöstä. Myös talousyksikön talousarvio ylittyi hieman. Lapuan ja Oulun tuomiokapitulien rahastoista kirjattiin pois vanhoja sisäisiä velkoja, joiden alkuperää ei enää tositetasolla päässyt todentamaan. Sisäinen kulu kirjattiin taloussosaston talousyksikön kuluksi. Kirjaus oli noin 28 800 euroa. Ilman näitä kirjauksia talousyksikkö olisi alittanut myönnetyn määrärahan. Tietohallinto on toteuttanut suunnitelmallista säästöihin tähtäävää toimintaa perustietotekniikan kustannuksien osalta vähentäen vuokratuluja vuoden 2025 osalta. Laitteiden vuokra-ajan jatkaminen on vaikuttanut positiivisesti vuosittaisiin kustannuksiin sekä ympäristövaikutuksiin vähentäen osaltaan päästöjä.

Keskusrahaston sijoitussalkun tuotto oli hyvä vuonna 2025. Salkun tuotto oli 8,6 %, tuotto oli linjassa salkun oman vertailuindeksin kanssa (indeksin tuotto oli 9,2 %). Osakkeiden paino salkussa oli vuoden lopussa 52,7 % ja osakkeiden tuotto oli 13,1 %. Korkosijoituksien paino oli vuoden lopussa 38,7 % ja korkojen tuotto oli 4,2 %. Parhaiten tuottivat suomalaiset osakkeet, joiden tuotto oli 36,6 %. Heikoimman tuoton tekivät kiinteistösijoitukset, joiden tuotto oli -3,5 %. Salkun riski-indikaattori (volatiliteetti) oli 6,8 %. Salkusta realisoitiin 1,2 milj. euroa vuoden 2025 aikana. Kirkon keskusrahaston omistamien asuntojen tuotto vuodelta 2025 oli +1,12 % hankintahintaan verraten. Keskusrahaston sijoitusomaisuutena seurattavan varallisuuden arvo 31.12.2025 oli 40 470 634 euroa (38 446 570 euroa 31.12.2024).

Talousarvion 2025 toteumavertailu, talousosasto yhteensä

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	1 929 045	2 055 385		2 055 385	1 910 691	144 694	93,0
Muut toimintatuotot	1 224 781	1 325 385		1 325 385	1 175 187	150 198	88,7
Sisäiset tuotot	704 264	730 000		730 000	735 504	-5 504	100,8
Toimintakulut	-5 999 495	-6 553 285	-582 000	-7 135 285	-6 982 756	-152 529	97,9
Henkilöstökulut	-2 364 512	-2 482 128		-2 482 128	-2 361 075	-121 053	95,1
Palkat ja palkkiot	-1 958 971	-2 014 132		-2 014 132	-1 937 974	-76 158	96,2
Henkilösivukulut	-561 829	-625 589		-625 589	-581 354	-44 235	92,9
Henkilökulujen oikaisuerät	156 288	157 593		157 593	158 253	-660	100,4
Palvelujen ostot	-3 051 842	-3 409 528	-582 000	-3 991 528	-4 064 849	73 321	101,8
Palvelun ostot - sisäiset					-37 935	37 935	0,0
Vuokratulut	-568 910	-655 500		-655 500	-501 468	-154 032	76,5
Aineet ja tarvikkeet	-9 797	-5 979		-5 979	-14 325	8 346	239,6
Muut toimintakulut	-4 434	-150		-150	-3 104	2 954	2 069,6
TOIMINTAKATE	-4 070 450	-4 497 900	-582 000	-5 079 900	-5 072 065	-7 835	99,8

Osastonjohtajan yksikkö

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintakulut	-475 221	-496 500		-496 500	-488 636	-7 864	98,4
Henkilöstökulut	-449 578	-475 649		-475 649	-456 468	-19 181	96,0
Palkat ja palkkiot	-351 624	-363 091		-363 091	-352 491	-10 600	97,1
Henkilösivukulut	-98 857	-112 558		-112 558	-103 976	-8 582	92,4
Henkilökulujen oikaisuerät	903						
Palvelujen ostot	-22 789	-20 851		-20 851	-29 869	9 018	143,3
Aineet ja tarvikkeet	-2 789				-1 934	1 934	0,0
Muut toimintakulut	-65				-365	365	0,0
TOIMINTAKATE	-475 221	-496 500		-496 500	-488 636	-7 864	98,4

Kiinteistöyksikkö

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	1 665				2 451	-2 451	0,0
Muut toimintatuotot	1 665				2 314	-2 314	0,0
Sisäiset tuotot					137	-137	0,0
Toimintakulut	-275 999	-285 400		-285 400	-303 922	18 522	106,5
Henkilöstökulut	-238 029	-247 329		-247 329	-246 603	-726	99,7
Palkat ja palkkiot	-185 492	-188 801		-188 801	-190 477	1 676	100,9
Henkilösivukulut	-53 146	-58 528		-58 528	-56 786	-1 742	97,0
Henkilökulujen oikaisuerät	609				660	-660	0,0
Palvelujen ostot	-7 260	-11 071		-11 071	-26 849	15 778	242,5
Vuokrakulut	-26 915	-27 000		-27 000	-27 453	453	101,7
Aineet ja tarvikkeet	-2 040				-2 079	2 079	0,0
Muut toimintakulut	-1 755				-938	938	0,0
TOIMINTAKATE	-274 334	-285 400		-285 400	-301 471	16 071	105,6

Talousyksikkö

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot					1 197	-1 197	0,0
Muut toimintatuotot					85	-85	0,0
Sisäiset tuotot					1 112	-1 112	0,0
Toimintakulut	-284 143	-308 700		-308 700	-324 419	15 719	105,1
Henkilöstökulut	-250 731	-269 921		-269 921	-271 966	2 045	100,8
Palkat ja palkkiot	-196 325	-205 314		-205 314	-208 631	3 317	101,6
Henkilösivukulut	-55 742	-64 607		-64 607	-63 335	-1 272	98,0
Henkilökulujen oikaisuerät	1 336						
Palvelujen ostot	-33 322	-38 000		-38 000	-23 699	-14 301	62,4
Palvelun ostot - sisäiset					-28 801	28 801	0,0
Aineet ja tarvikkeet		-779		-779	-16	-763	2,1
Muut toimintakulut	-90				64	-64	0,0
TOIMINTAKATE	-284 143	-308 700		-308 700	-323 222	14 522	104,7

ICT-yksikkö

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	1 927 380	2 055 385		2 055 385	1 907 043	148 342	92,8
Muut toimintatuotot	1 223 116	1 325 385		1 325 385	1 172 788	152 597	88,5
Sisäiset tuotot	704 264	730 000		730 000	734 255	-4 255	100,6
Toimintakulut	-4 964 132	-5 462 685	-582 000	-6 044 685	-5 865 779	-178 906	97,0
Henkilöstökulut	-1 426 174	-1 489 229		-1 489 229	-1 386 038	-103 191	93,1
Palkat ja palkkiot	-1 225 531	-1 256 926		-1 256 926	-1 186 374	-70 552	94,4
Henkilösivukulut	-354 083	-389 896		-389 896	-357 256	-32 640	91,6
Henkilökulujen oikaisuerät	153 440	157 593		157 593	157 593	0	100,0
Palvelujen ostot	-2 988 471	-3 339 606	-582 000	-3 921 606	-3 984 432	62 826	101,6
Palvelun ostot - sisäiset					-9 134	9 134	0,0
Vuokratulot	-541 995	-628 500		-628 500	-474 015	-154 485	75,4
Aineet ja tarvikkeet	-4 968	-5 200		-5 200	-10 296	5 096	198,0
Muut toimintakulut	-2 524	-150		-150	-1 865	1 715	1 243,4
TOIMINTAKATE	-3 036 752	-3 407 300	-582 000	-3 989 300	-3 958 735	-30 565	99,2

1.8.5.5 Toiminnallinen osasto

1. Johdanto

Toiminnallinen osasto edistää uskon, toivon ja rakkauden toteutumista kirkossa ja muualla yhteiskunnassa hoitamalla kirkon yhteistä toimintaa. Osasto toteuttaa tehtäväänsä yhteistyössä seurakuntien, tuomiokapitulien ja muiden toimijoiden kanssa. Osasto koordinoi ja edistää kirkon työtä, vaikuttaa yhteiskunnassa ja kirkossa sekä edistää asiantuntija-alueisiinsa liittyvää verkostoitumista ja yhteistyötä.

Kirkon toiminnan kehittäminen muodostuu yhteisten tehtävien hoitamisesta ja kirkon työn edistämisestä sekä sisällöllisesti että menetelmällisesti. Toiminnan edistämisen keskeisiä sisältöalueita ovat: diakonia, sielunhoito, jumalanpalveluselämä, kasvatus ja kirkon yhteiskuntavastuu.

Toiminnallinen osasto tukee ja edistää kirkon ja seurakuntien erityistehtävien työtä sairaaloissa, vankiloissa, työpaikoilla, oppilaitoksissa, partiassa, perheasioiden neuvottelukeskussissa sekä henkisen huollon tehtävissä. Toiminnallinen osasto tukee kirkon työtä erityisryhmien kanssa (esim. viittomakieliset, vammaisryhmät, maahanmuuttajat ja monikulttuuriset yhteisöt, saamelaiset, romanit).

2. Keskeiset tapahtumat vuonna 2025

Suunnitellulla kolmivuotiskaudella 2025–2027 huomio kiinnittyi siihen, miten haavoittuvassa asemassa olevat selviytyvät erilaisten kriisien ja yhteiskunnallisten muutosten (työttömyyden kasvu, sosiaaliturvan heikennykset ja asunnottomuus) keskellä. Kasautuneita kriisejä ovat olleet mm. koronapandemia, ilmastonmuutos ja luontokato sekä Ukrainan sota ja Gazan kriisi. Elinkustannusten voimakas kasvu sekä sosiaaliturvan muutokset ovat lisänneet köyhyyttä sekä huolta tulevaisuudesta. Väestön ikääntyminen, polarisoitunut keskustelukulttuuri ja eriarvoisuuden lisääntyminen vaikuttivat toiminnan suunnitteluun.

Vauvana kastettujen määrän lasku näyttäisi loiventuneen. Kaste on yhä useammin lapsen tai nuoren oma päätös, joka näkyy mm. rippikoulun yhteydessä kirkkoon liittyneiden sekä kastettujen lukumäärässä. Nuorisobarometrin 2023 mukaan uskonnottomuus on nuorten keskuudessa valtavirtaa, mutta samaan aikaan nuoret ovat aiempaa valmiimpia uskontoa koskevaan keskusteluun ja omiin katsomuksellisiin ratkaisuihin. Lasten ja nuorten hyvinvointiin vaikuttaa sisäiseen ja ulkoiseen turvallisuuteen liittyvät uhkakuvat ja tämä näkyy mm. nuorten tulevaisuususkon heikentymisenä. Muuttuva turvallisuusympäristö korostaa kirkon merkitystä henkisen turvallisuuden ja kriisinkestävyiden rakentajana.

Kirkon hengellinen elämä on monimuotoistunut, mikä näkyy mm. paikallisten jumalanpalvelusyhteisöjen lisääntymisenä. Nuorten ja nuorten aikuisten keskuudessa on näkyvissä hengellisuuden vahvistumista ja uutta mielenkiintoa kirkon elämää kohtaan. Tämä nousee esiin esimerkiksi rippikoulun itsearviointikyselyn pohjalta tehdyissä tutkimuksissa. Rippikoulun yhteydessä kirkkoon liittyi enemmän kaikenikäisiä kuin koskaan aikaisemmin (yli 2200 henkilöä). Rippikoulukyselyn perusteella hengelliset sisältötavoitteet saavutettiin rippikouluissa aiempaa paremmin.

Toiminnallinen osasto sitoutui työssään kirkkohallituksen johtoryhmän yhdessä toimintaa ohjaaviin strategisiin tavoitteisiin ja konkreettiset toimet näihin liittyen on kuvattu toimintakertomuksen tavoitetaulukossa.

Toimintavuoden aikana valmisteltiin viisi julkaisua ja 11 lausuntoa. Julkaisut ja lausunnot ovat ladattavissa evl.fi-sivustoilta.

3. Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnallisen osaston yksiköt laativat omat vuoden 2025 tavoitteet kirkkohallituksen johtoryhmän työskentelyn ja osaston yhteisen työskentelyn pohjalta. Tavoitteiden, mittareiden ja talousarvion toteutumista seurattiin osastolla kvartaaleittain osaston yksikköjen ja johtoryhmän toimesta.

Kirkkohallituksen strategiset tavoitteet	Toiminnallisen osaston tavoitteet vuodelle 2025	Mittarit/arviointikriteerit
Strateginen tavoite 1. Kirkkohallitus on uudistunut ja osaaminen vastaa yhä paremmin seurakuntien ja yhteiskunnan tarpeita.		
Tiedolla johtaminen on vahvistunut (ennakointi, tiedon hyödyntäminen, tilastoinnin kehittäminen)	Kirkkoa palveleva tiedontuotanto ja tiedolla johtaminen on parantunut TO:lla	c. Tietopohjaan perustuva toiminnan arviointi ja suunnittelu on käytössä nykyistä vahvemmin osastolla (prosessin toimivuus, sisäinen arviointi ja palaute osastolla). Arvio: Toteutunut a. Tiedontuotannon prosessien toimivuuden ja laadun arvioidaan parantuneen (sisäinen arviointi, yhteistyö TK-yksikön kanssa, sidosryhmäkysely). Arvio: Toteutunut osittain b. Nelivuotiskertomuksen esiin nostamiin ilmiöihin tuotetaan lisätietoa barometrien avulla. Arvio: Toteutunut c. Viestimme tilastotiedosta yksikköjen julkaisemien tilastojulkaisujen avulla. Arvio: Toteutunut 1) Kirkon työaloista diakoniatyön ja perheneuvonnan työn vaikutusten seurantaan on luotu mallit. Arvio: Ei toteutunut
Strateginen tavoite 2: Kirkko on rakenteellisesti, toiminnallisesti ja taloudellisesti kestävällä pohjalla.		
Seurakuntien toiminnallisia uudistuksia on edistetty (neuvonta, tuki, kokeilut, kehitysprojektit, kärkihankkeet/ lkm)	TO:lla on edistetty toiminnallisia uudistuksia	d. Toteutamme laadukkaat Diakonian ja kasvatuksen päivät, Jaetut eväät -jumalanpalveluspäivät ja kanttoripäivät (osallistujapalaute). Arvio: Toteutunut a. Luomme seurakunnille yhteisöllisyyden vahvistamiseen ja yksinäisyyden ehkäisyyn suositukset sekä toiminnalliset ja viestinnälliset materiaalit osana Osallistujien Suomi -ohjelmaa. (Materiaalien ja suositusten käyttöönotto). Arvio: Toteutunut osittain e. Toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman itsearviointi tehty 10 seurakunnassa ja sitä edistäviä toimenpiteitä on toteutuksessa. Arvio: Toteutunut osittain

Kirkkohallituksen strategiset tavoitteet	Toiminnallisen osaston tavoitteet vuodelle 2025	Mittarit/arviointikriteerit
Strateginen tavoite 3. Kirkon yhteiskunnallinen rooli säilyy merkityksellisenä Suomessa ja maailmalla.		
Kirkko on merkittävä ja toivottu yhteistyökumppani (julkiset instituutiot, edustukset, yhteistyösopimukset ja verkostot/lkm)	TO on tunnustettu ja arvostettu yhteistyökumppani julkisissa palveluissa, hyvinvointialueilla ja kunnissa.	b. Kirkko on lujittanut asemaansa strategisesti keskeisissä verkostoissa ja rakenteissa. (lain-säädäntöön vaikuttaminen, toimintojen sopimukset, yhteistyöpyynnöt, uudet hankkeet). Arvio: Toteutunut a. Vaikutamme siihen, että lapset ja nuoret saavat koulussa yleissivistävää tietoa uskonnoista ja tukea katsomuksensa kehitykselle (osallistuminen OPH:n työskentelyyn, lausuntojen antaminen, julkinen keskustelu). Arvio: Toteutunut c. Toteutamme hallitusohjelmatavoitteen koulunurisytyön uudesta viitekehiksestä yhdessä järjestöjen, kuntien ja OKM:n kanssa. Arvio: Toteutunut

Vaikuttavuuden arviointi

Mitä vaikutuksia tavoitteiden toteutumisesta seuraa kirkolle ja seurakuntalaisille, yhteiskunnan eri toimijoille ja ihmisten hyvinvoinnille?

Kirkon työ vastaa nykyistä vahvemmin ajan haasteisiin ja kirkon palvelut ovat saavutettavampia.

Toteutunut osittain

Kirkossa uudistukset perustuvat tiedon pohjalta syntyneisiin tarpeisiin. **Toteutunut osittain**

Millä mittareilla näitä tavoiteltuja vaikutuksia voitaisiin seurata?

Palautekyselyt, uudistusten määrä, verkostoista saatu palaute

Osaamisen kehittäminen

Tiedontuotannon välineiden hyödyntämisen sekä tietoon perustuvan viestinnän osaamisen lisääminen.

Toteutunut

4. Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnallisen osaston talousarvion toteuma oli 85,7 %. Toimintakate alittui näin 479 000 eurolla. Tämä selittyy pääosin henkilöstömenojen säästöllä (423 000 €) ja toimintatuottojen budjetoitua suuremmalla määrällä (185 000 €). Henkilöstökulujen säästö selittyy muutos-hankkeen toimenpiteisiin varautumisella, sillä vapautuneita tehtäviä ei täytetty. Toimintatuottojen ylitys selittyy pääosin Kirkon diakonia ja kasvatuksen päivien suurella osanottajamäärällä.

Talousarvion 2025 toteumavertailu, toiminnallinen osasto yhteensä

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	345 599	339 500		339 500	524 666	-185 166	154,5
Myyntituotot	3 661				2 589	-2 589	0,0
Maksutuotot		339 500		339 500		339 500	0,0
Muut toimintatuotot	328 052				515 508	-515 508	0,0
Sisäiset tuotot	13 886				6 570	-6 570	0,0
Toimintakulut	-3 405 466	-3 700 706		-3 700 706	-3 406 565	-294 141	92,1
Henkilöstökulut	-2 541 076	-2 741 706		-2 741 706	-2 318 028	-423 678	84,5
Palkat ja palkkiot	-1 979 123	-2 096 600		-2 096 600	-1 787 169	-309 431	85,2
Henkilösivukulut	-571 850	-645 106		-645 106	-537 503	-107 604	83,3
Henkilökulujen oikaisuerät	9 897				6 644	-6 644	0,0
Palvelujen ostot	-788 523	-895 500		-895 500	-970 442	74 942	108,4
Palvelun ostot - sisäiset	-18 804				-18 951	18 951	0,0
Vuokrakulut	-4 302				-9 487	9 487	0,0
Sisäiset vuokrakulut	-500				-1 400	1 400	0,0
Aineet ja tarvikkeet	-23 070	-43 500		-43 500	-32 782	-10 718	75,4
Annetut avustukset	-23 450	-15 000		-15 000	-50 500	35 500	336,7
Muut toimintakulut	-5 741	-5 000		-5 000	-4 975	-25	99,5
TOIMINTAKATE	-3 059 866	-3 361 206		-3 361 206	-2 881 899	-479 307	85,7

Osastonjohtajan yksikkö

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	24 109	248 400		248 400	393 798	-145 398	158,5
Myyntituotot	3 661				2 589	-2 589	0,0
Maksutuotot		248 400		248 400		248 400	0,0
Muut toimintatuotot	20 393				387 552	-387 552	0,0
Sisäiset tuotot	55				3 657	-3 657	0,0
Toimintakulut	-324 108	-636 641		-636 641	-699 989	63 348	110,0
Henkilöstökulut	-154 725	-158 141		-158 141	-178 408	20 267	112,8
Palkat ja palkkiot	-120 826	-120 718		-120 718	-137 000	16 282	113,5
Henkilösivukulut	-33 899	-37 423		-37 423	-41 408	3 985	110,6
Palvelujen ostot	-157 496	-445 500		-445 500	-449 752	4 252	101,0
Palvelun ostot - sisäiset	-5 827				-11 781	11 781	0,0
Vuokrakulut	-248				0	0	0,0
Sisäiset vuokrakulut					-1 060	1 060	0,0
Aineet ja tarvikkeet	-3 002	-18 000		-18 000	-9 409	-8 591	52,3
Annetut avustukset	-2 750	-15 000		-15 000	-49 500	34 500	330,0
Muut toimintakulut	-60				-80	80	0,0
TOIMINTAKATE	-299 999	-388 241		-388 241	-306 192	-82 049	78,9

Diakonia ja yhteiskunta

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	120 042	57 100		57 100	31 769	25 331	55,6
Maksutuotot		57 100		57 100		57 100	0,0
Muut toimintatuotot	113 837				30 519	-30 519	0,0
Sisäiset tuotot	6 205				1 250	-1 250	0,0
Toimintakulut	-1 473 491	-1 526 905		-1 526 905	-1 245 065	-281 840	81,5
Henkilöstökulut	-1 179 312	-1 271 405		-1 271 405	-977 561	-293 844	76,9
Palkat ja palkkiot	-915 658	-972 218		-972 218	-754 709	-217 509	77,6
Henkilösivukulut	-265 280	-299 187		-299 187	-225 509	-73 678	75,4
Henkilökulujen oikaisuerät	1 626				2 657	-2 657	0,0
Palvelujen ostot	-250 401	-242 000		-242 000	-253 399	11 399	104,7
Palvelun ostot - sisäiset	-9 458				-5 038	5 038	0,0
Vuokratulut	-2 227						
Sisäiset vuokratulut	-250						
Aineet ja tarvikkeet	-7 315	-10 500		-10 500	-5 218	-5 282	49,7
Annetut avustukset	-20 700				-1 000	1 000	0,0
Muut toimintakulut	-3 827	-3 000		-3 000	-2 849	-151	95,0
TOIMINTAKATE	-1 353 449	-1 469 805		-1 469 805	-1 213 296	-256 509	82,5

Jumalanpalvelus ja kasvatust

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	201 448	34 000		34 000	99 100	-65 100	291,5
Maksutuotot		34 000		34 000		34 000	0,0
Muut toimintatuotot	193 822				97 437	-97 437	0,0
Sisäiset tuotot	7 626				1 663	-1 663	0,0
Toimintakulut	-1 612 810	-1 537 160		-1 537 160	-1 461 511	-75 649	95,1
Henkilöstökulut	-1 207 038	-1 312 160		-1 312 160	-1 162 059	-150 101	88,6
Palkat ja palkkiot	-942 638	-1 003 664		-1 003 664	-895 460	-108 204	89,2
Henkilösivukulut	-272 671	-308 496		-308 496	-270 586	-37 910	87,7
Henkilökulujen oikaisuerät	8 271				3 987	-3 987	0,0
Palvelujen ostot	-385 569	-208 000		-208 000	-267 292	59 292	128,5
Palvelun ostot - sisäiset	-3 519				-2 132	2 132	0,0
Vuokratulut	-1 826				-9 487	9 487	0,0
Sisäiset vuokratulut	-250				-340	340	0,0
Aineet ja tarvikkeet	-12 752	-15 000		-15 000	-18 155	3 155	121,0
Muut toimintakulut	-1 854	-2 000		-2 000	-2 046	46	102,3
TOIMINTAKATE	-1 411 361	-1 503 160		-1 503 160	-1 362 411	-140 749	90,6

1.8.5.6 Ulkoasiain osasto

1. Johdanto

Osaston keskeisimmät tehtävät

Ulkoasiain osasto hoitaa kirkon ekumeenisia ja kansainvälisiä suhteita ja niihin liittyviä teologisia asioita. Osasto valmistelee ja toimeenpanee kirkkomme teologisia dialogeja, hoitaa yhteyksiä eri kirkkoihin, kansainvälisiin kirkkoliittoihin ja Suomen Ekumeeniseen Neuvostoon sekä yliopistoihin ja tutkimuslaitoksiin. Osasto koordinoi ystävyysseurakuntatyötä, erityisesti suhteita Inkerin, Viron ja Unkarin evankelis-luterilaisiin seurakuntiin sekä hoitaa stipendivaihtoa sopimuskirkkojen kanssa.

Osasto koordinoi kirkon lähetysjärjestöjen ja Kirkon Ulkomaanavun yhteistä toimintaa. Se huolehtii kirkon lähetystyön yhteisestä linjauksesta ja kasvatus-, koulutus- ja tiedotustoiminnasta. Se hoitaa yhteyksiä lähetysten kansainvälisiin toimijoihin ja verkostoihin ja seuraa kansainvälistä lähetystyötä ja missiologista keskustelua. Lisäksi osasto osallistuu uskontojen väliseen keskusteluun ja yhteydenpitoon muiden uskontojen kanssa.

2. Keskeiset tapahtumat vuonna 2025

Vuoden 2025 keskeisimmät tapahtumat ja painopisteet

Teologinen dialogi Suomen Baptistikirkon ja Finlands svenska baptistsamfundetin kanssa järjestettiin tammikuussa Helsingissä teemoista ”Usko ja uskontunnustus” sekä ”Kirkkojen rauhantyö”, jotka kytkeytyivät myös Nikean juhluvuoden viettoon. Helsingin katolisen hiippakunnan kanssa käydyssä dialogissa työstettiin päivitetty tiivistelmä vuonna 2017 julkistetusta raportista ”Kasvavaa yhteyttä. Kohti yhteistä julistusta kirkosta, eukaristiasta ja virasta”. Piispainkokous valmisti vuoden kuluessa asiakirjaa käsittelevää lausuntoa. Dialogissa suunniteltiin alustavasti myös ekumeenista valmistautumista Augsburgin tunnustuksen 500-vuotismuiston viettoon 2030 Suomessa.

Toukokuussa kirkkomme isännöi Hvittorpin kurssikeskuksessa kolmivuotiskonsultaatiota kirkkomme, Saksan evankelisen kirkon ja Ruotsin kirkon välillä aiheena ”kuinka julistamme evankeliumia seurakunnissamme ja yhteiskunnissamme”? Tapaamisissa Suomen metodistikirkon ja Finlands svenska metodistkyrkan kanssa valmisteltiin piispainkokouksen joulukuussa hyväksymää ohjeistusta ekumeenisesta käytännöstä konfirmaatiossa. Neuvottelu-

kunnassa Vapaakirkon kanssa valmistettiin verkkojulkaisu ”Apostolinen usko, virka ja misio”, jonka julkistamisseminaari pidettiin marraskuussa. Kirkkopäivillä ”Ukraina – mitä tapahtuu?” -ohjelma veti salin täyteen väkeä.

Nikean kirkolliskokouksen ja uskontunnustuksen 1700-vuotisjuhlavuosi vaikutti monin tavoin ulkoasiain osaston toimintaan. Johtava asiantuntija Tomi Karttusen kirjan ”Nikea 325. Jaka-mattoman kirkon perintö 2000-luvulla” pohjalta pidettiin lukuisia luentoja ja muita puheen-vuoroja sekä kotimaassa että kansainvälisesti. Kirjan englanninkielinen käännös toi sille kansainvälistä näkyvyyttä ja se hyödytti myös kansainvälisiä kumppaneita. Nikean juhlavuoden valtakunnallinen päätapahtuma Turussa toukokuussa oli onnistunut. Nikea-seminaari Åbo Akademin tiloissa Jaetut eväät -päivien yhteydessä keräsi salin täydeltä väkeä, samoin eku-meeninen juhla jumalanpalvelus Turun tuomiokirkossa sekä seuraavan päivän Nikea-paneeli jumalanpalveluspäivien yhteydessä. Globaalisti juhlavuoden merkittävin tapahtuma oli Kirkkojen maailmanneuvoston Faith and Order -maailmankongressi Egyptissä teemanaan ”Mihin nyt kohti näkyvää ykseyttä?”. Kirkkomme ja Suomen ortodoksisen kirkon edustajat osallistui-vat kongressiin. Joulukuussa julkaistu suomennos Euroopan protestanttisten kirkkojen yh-teisön julkaisusta Kristillinen puhe Jumalasta liittyi sekin Nikean juhlavuoden teemaan.

Ystävyyssseurakuntatyötä Ukrainan suuntaan kehitettiin yhteistyössä Kuntaliiton kanssa. Euroopan kirkkojen konferenssin ”Rauhan polut” -hankkeeseen liittyvä konferenssi järjestettiin joulukuussa Helsingissä yhteistyössä Suomen ortodoksisen kirkon ja Euroopan kirkkojen konferenssin kanssa. Konferenssin teemana oli ”Resisting Empire, Building Peace”. Kokouk-sen julkilausumassa käsiteltiin kriittisesti analysoiden ja taustoittaen Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan taustalla olevaa venäläisen maailman (russki mir) imperialis-tista ideologiaa, johon liittyen annettiin myös kansainvälistä huomiota kirkollisissa ja akatee-misissa piireissä saanut julkilausuma siitä, miten kirkot voivat kohdata tämän ideologian:

Resisting Empire, Promoting Peace: Churches Confront the ‘Russian World’ Ideology

Ulkoasiain osasto kävi ohjauskeskustelut kaikkien lähetysjärjestöjen ja Kirkon Ulkomaan-avun kanssa ja raportoi niistä piispainkokoukselle ja kirkkohallituksen täysistunnolle. Lähe-tyksen peruslinjauksesta ”Yhteinen todistus 2023” viestittiin seurakuntiin ja hiippakuntiin, ja sitä käytettiin oppimateriaalina kirkon henkilöstökoulutuksessa. Kirkon kansainvälisten lähe-tyskumppanuusneuvottelujen raporttikirja valmistui ja se jaettiin laajasti keskeisille kumppa-neille. Kirkon lähetystyön keskus järjesti missiologisen symposiumin toukokuussa otsi-kolla ”Kumppanuutta rakentamassa”. Teema yhdistyi vuoden aikana tuotettuun hiippakun-

nille tarjottavaan lähetyskumppanuusneuvottelujen jälkiaineistoon ja lisäsi vaikuttavuudellaan näin myös neuvottelujen antia. Lähetystyön keskus oli myös osaltaan järjestämässä maaliskuussa pidettyä Globaali kirkko -symposiumia yhdessä kirkon järjestöjen kanssa. Kirkon kansainvälisen työn erityiskoulutusta sekä globaali- ja lähetyskasvatusta kehitettiin koko kirkon tasolla. Yhteistyötä globaalikasvatuksen eri toimijoiden kanssa vahvistettiin.

Yhteistyötä Uskot-foorumin ja muiden keskeisten uskontodialogitoimijoiden kanssa vahvistettiin edelleen. Maailmanpoliittinen tilanne lisäsi uskontodialogisen kentän haastavuutta. Sekä Suomessa että kansainvälisissä verkostoissa säilytettiin hyvät suhteet eri dialogiosapuoliin ja fasilitoitiin yhteyksiä uskontojen välillä. Edustuspaikkojen määrä uskontojen kohtaamisen ja siihen liittyvän vaikuttamistyön verkostoissa lisääntyi Religions for Peace Europen edustuksella Helsingissä isännöidyn seminaarin seurauksena.

Suomen Merimieskirkon ja Kirkkohallituksen yhteistyötä tiivistettiin siten, että vuoden 2025 alusta lähtien Merimieskirkko oli kirkon ulkosuomalaistyön operatiivinen toimija.

3. Tavoitteiden toteutuminen

Kirkkohallituksen strategiset tavoitteet	Ulkoasiain osaston tavoitteet vuodelle 2025	Mittarit/arviointikriteerit
Strateginen tavoite 1: Kirkkohallitus on uudistunut ja osaaminen vastaa yhä paremmin seurakuntien ja yhteiskunnan tarpeita.		
Digitaaliset palvelut ovat ta-voittaneet seurakunnat ja kan-salaiset	Osaston julkaisut toteutetaan sähköi-sesti ja niistä viestitään digitaalisilla alustoilla.	Julkaisujen käyttökerrat ja niistä saatu palaute. Arvio: Toteutunut
Tiedolla johtaminen on vahvis-tunut	Osasto on välittänyt tietoa ja tuottanut materiaalia liittyen ekumeeniseen Ni-kean kirkolliskokouksen 1700-vuotisjuh-lavuoteen Lähetystyön kannatustilastot ovat aiem-paa selkeämmin seurakuntien talousar-viopäätöksenteon tukena ja lähetystyön ja kv. diakonian perussopimus Kirkko-hallituksen täysistunnon kolehteja kos-kevan päätöksenteon tukena.	Julkaisujen määrä ja laatu, Turun juhla-seminaarin osallistujamäärä ja saatu pa-laute. Arvio: Toteutunut Lähetystyön tilastot valmistuvat kesä-kuuhun mennessä ja ne ovat helposti luettavissa muodossa. Seurakuntia on ohjeistettu niiden käytössä. Arvio: Toteutunut
Strateginen tavoite 2: Kirkko on rakenteellisesti, toiminnallisesti ja taloudellisesti kestävällä pohjalla.		
Seurakuntien toiminnallisia uu-distuksia on edistetty	Osasto seuraa Itä- ja Keski-Euroopan kirkollista tilannetta sekä osallistuu EKK:n Rauhan polut-hankkeeseen tuke-akseen osaltaan seurakuntien ystävyyss-seurakunta-työn uudistamista sekä rau-hantyön kehittämistä.	Ystävyyss-seurakuntatyötä voidaan tehdä turvallisesti ja vaikuttavasti myös muut-tuneissa olosuhteissa ja rauhantyöhön on saatu rohkaisua ja uusia malleja. Arvio: Toteutunut osittain

Kirkkohallituksen strategiset tavoitteet	Ulkoasiain osaston tavoitteet vuodelle 2025	Mittarit/arviointikriteerit
Järjestöyhteistyön toimivuus on varmistettu (yhteistyösopimukset ja taso).	Kirkon ulkosuomalaistyön operationaalinen vastuu on siirtynyt Suomen Merimieskirkolle laaditun sopimuksen mukaisesti. Lähetysjärjestöjen keskinäiset suhteet lähentyvät ja tiivistyvät.	Ulkosuomalaistyön kotimaisessa hallinnossa saavutetaan vuoden 2025 alkuun mennessä vuositasolla 45 %:n säästöt vuoteen 2020 verrattuna. Arvio: Toteutunut Ulkosuomalaistyön operaatiot sujuvat moitteetta uudessa mallissa. Arvio: Toteutunut Järjestöjen johtaja- ja avainasiantuntijatason tapaamiset ovat säännöllisiä. Arvio: Toteutunut
Strateginen tavoite 3. Kirkon yhteiskunnallinen rooli säilyy merkityksellisenä Suomessa ja maailmalla.		
Kirkko on merkittävä ja toivottu yhteistyökumppani	Osasto osallistuu ministeriöiden verkostoihin ja valmistelee pyydettyä lausuntoja. Kirkolla on edustus uskontojen kohtaamiseen liittyvissä organisaatioissa.	Yhteistyö toimii hyvin. Kirkko on saanut edustuksen keskeisiin uskontojen kohtaamisen organisaatioihin. Arvio: Toteutunut
Kirkko on aktiivinen kansainvälisissä suhteissa (yhteistyöverkostot/lkm).	Osasto osallistuu kansainvälisten kirkkoliittojen päättäviin elimiin ja vaikuttaa niiden toimintaan. Osasto osallistuu lähetystä koskevaan keskusteluun kansainvälisesti strategisesti merkittävissä verkostoissa. Lähetyskumppanuusneuvottelujen tuloksista viestitään kansainvälisillä foorumeilla.	Kirkkoliittojen jäsenmaksujen määräytymiselle on laadittu oikeudenmukaiset perusteet. Arvio: Toteutunut osittain Lähetyskumppanuusneuvottelujen tuloksista on viestitty kansainvälisesti. Suomessa on järjestetty kaksi missiologista symposiumia, joissa mukana kansainvälisiä asiantuntijoita. Arvio: Toteutunut osittain

Vaikuttavuuden arviointi

Käsitys kirkon kansainvälisestä luonteesta lisää ymmärrystä kirkon kansainvälisen työn merkityksestä sekä ekumeenisissa suhteissa että kirkon lähetysjärjestöjen ja Kirkon Ulkomaanavun työhön liittyen. Kirkon lähetyskumppanuusneuvottelujen 2024 synnyttämä myönteinen mielikuva kirkon lähetystyöstä ja kansainvälisestä diakoniasta sekä niitä toteuttavista kirkon sopimusjärjestöistä vahvistuu ihmisten hyvinvointia edistävinä toimintoina. Parantunut ymmärrys lisää seurakuntalaisten halua osallistua kirkon kansainvälistä työtä koskeviin tapahtumiin ja toimia seurakunnassa globaalin kirkon puolesta lähellä ja kaukana. Mittareina voidaan käyttää seurakuntien myöntämiä talousarviomäärärahoja samoin kuin vapaaehtoista kannatusta ja hiippakunnallisiin lähetystapahtumiin osallistumista. **Toteutunut osittain**

Kirkon ulkosuomalaistyön ja Suomen Merimieskirkon yhteistyön tiivistyminen tuo säästöjä kotimaiseen hallintoon ja samalla voidaan turvata suomalaisten parissa tehtävä kirkollinen työ eri puolilla maailmaa.

Toteutunut

Uskontojen välinen yhteistyö edistää yhteiskuntarauhaa ja ehkäisee uskonnollisen ekstremismin haitallisia vaikutuksia. **Toteutunut**

Osaamisen kehittäminen

Digitaalisten valmiuksien kehittäminen ja niiden soveltamisen vahvistaminen. Tekoälyn käytön laajempi oppiminen. **Toteutunut osittain**

4. Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Ulkoasiain osaston talousarvio toteutui varsin tarkasti, koko osaston tasolla toteuma oli 100,8 %. Pieni ylitys johtui henkilöstökuluista. Myös kaikkien yksiköiden talousarvioiden toteuma oli hyvin lähellä 100 prosenttia. Kirkon lähetystyön keskuksen osalta henkilöstökulut olivat budjetoitua suuremmat, sen sijaan säästöä tuli palvelujen ostoista. Yksikön tulosta tasapainotti se, että tulosta hyvitetiin korjaamalla vuoden 2024 tilinpäätökseen jäänyt avustuksen maksamiseen liittyvä siirtovelka.

Talousarvion 2025 toteumavertailu, ulkoasian osasto yhteensä

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	1 534				3 723	-3 723	0,0
Myyntituotot	58				10	-10	0,0
Muut toimintatuotot	535				3 713	-3 713	0,0
Sisäiset tuotot	941						
Toimintakulut	-1 264 993	-1 303 500		-1 303 500	-1 318 205	14 705	101,1
Henkilöstökulut	-811 110	-719 000		-719 000	-780 758	61 758	108,6
Palkat ja palkkiot	-632 733	-551 200		-551 200	-602 446	51 246	109,3
Henkilösivukulut	-185 581	-167 800		-167 800	-182 458	14 658	108,7
Henkilökulujen oikaisuerät	7 203				4 146	-4 146	0,0
Palvelujen ostot	-247 368	-319 400		-319 400	-297 498	-21 902	93,1
Palvelun ostot - sisäiset	-5 375				-2 111	2 111	0,0
Aineet ja tarvikkeet	-6 066	-4 800		-4 800	-8 060	3 260	167,9
Annetut avustukset	-182 175	-260 000		-260 000	-229 025	-30 975	88,1
Muut toimintakulut	-12 899	-300		-300	-753	453	251,0
TOIMINTAKATE	-1 263 459	-1 303 500		-1 303 500	-1 314 481	10 981	100,8

Osastonjohtajan yksikkö

	TA 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot					182	-182	0,0
Muut toimintatuotot					182	-182	0,0
Toimintakulut	-215 616	-223 700		-223 700	-236 838	13 138	105,9
Henkilöstökulut	-154 804	-171 900		-171 900	-190 624	18 724	110,9
Palkat ja palkkiot	-119 681	-133 600		-133 600	-149 854	16 254	112,2
Henkilösivukulut	-35 122	-38 300		-38 300	-44 915	6 615	117,3
Henkilökulujen oikaisuerät					4 146	-4 146	0,0
Palvelujen ostot	-45 660	-50 200		-50 200	-44 834	-5 366	89,3
Palvelun ostot - sisäiset	-1 346						
Aineet ja tarvikkeet	-1 377	-1 600		-1 600	-1 044	-556	65,2
Muut toimintakulut	-12 429				-337	337	0,0
TOIMINTAKATE	-215 616	-223 700		-223 700	-236 656	12 956	105,8

Ulkomainen edustus

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	1 439				1 826	-1 826	0,0
Muut toimintatuotot	498				1 826	-1 826	0,0
Sisäiset tuotot	941						
Toimintakulut	-128 976	-180 000		-180 000	-183 341	3 341	101,9
Henkilöstökulut	-1 231				-320	320	0,0
Henkilösivukulut	-1 231				-320	320	0,0
Palvelujen ostot	-113 531	-180 000		-180 000	-168 934	-11 066	93,9
Aineet ja tarvikkeet	-2 617				-2 915	2 915	0,0
Annetut avustukset	-11 495				-11 000	11 000	0,0
Muut toimintakulut	-102				-172	172	0,0
TOIMINTAKATE	-127 537	-180 000		-180 000	-181 515	1 515	100,8

Teologiset asiat

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	49				1 711	-1 711	0,0
Myyntituotot	49				10	-10	0,0
Muut toimintatuotot					1 701	-1 701	0,0
Toimintakulut	-218 041	-257 400		-257 400	-254 298	-3 102	98,8
Henkilöstökulut	-174 387	-194 700		-194 700	-190 916	-3 784	98,1
Palkat ja palkkiot	-141 898	-148 600		-148 600	-147 632	-968	99,3
Henkilösivukulut	-39 693	-46 100		-46 100	-43 284	-2 816	93,9
Henkilökulujen oikaisuerät	7 203						
Palvelujen ostot	-17 692	-22 000		-22 000	-28 558	6 558	129,8
Aineet ja tarvikkeet	-684	-600		-600	-1 687	1 087	281,2
Annetut avustukset	-25 181	-40 000		-40 000	-33 025	-6 975	82,6
Muut toimintakulut	-97	-100		-100	-112	12	111,6
TOIMINTAKATE	-217 992	-257 400		-257 400	-252 587	-4 813	98,1

Ulkosuomalaistyö

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintakulut	-286 908	-210 000		-210 000	-217 717	7 717	103,7
Henkilöstökulut	-138 521				-5 542	5 542	0,0
Palkat ja palkkiot	-106 939				-4 243	4 243	0,0
Henkilösivukulut	-31 582				-1 299	1 299	0,0
Palvelujen ostot	-25 265				-955	955	0,0
Palvelun ostot - sisäiset	-1 920				-1 200	1 200	0,0
Aineet ja tarvikkeet	-650				-20	20	0,0
Annetut avustukset	-120 500	-210 000		-210 000	-210 000	0	100,0
Muut toimintakulut	-51						
TOIMINTAKATE	-286 908	-210 000		-210 000	-217 717	7 717	103,7

Kirkon lähetystyön keskus

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	46				3	-3	0,0
Myyntituotot	9						
Muut toimintatuotot	37				3	-3	0,0
Toimintakulut	-415 452	-432 400		-432 400	-426 010	-6 390	98,5
Henkilöstökulut	-342 167	-352 400		-352 400	-393 356	40 956	111,6
Palkat ja palkkiot	-264 214	-269 000		-269 000	-300 716	31 716	111,8
Henkilösivukulut	-77 953	-83 400		-83 400	-92 640	9 240	111,1
Palvelujen ostot	-45 220	-67 200		-67 200	-54 216	-12 984	80,7
Palvelun ostot - sisäiset	-2 109				-911	911	0,0
Aineet ja tarvikkeet	-737	-2 600		-2 600	-2 394	-206	92,1
Annetut avustukset	-25 000	-10 000		-10 000	25 000	-35 000	-250,0
Muut toimintakulut	-219	-200		-200	-132	-68	66,1
TOIMINTAKATE	-415 406	-432 400		-432 400	-426 006	-6 394	98,5

1.8.5.7 Kirkon viestintä

1. Johdanto

Vuonna 2025 Kirkon viestinnän tehtävänä oli hoitaa kirkon valtakunnallista viestintää, tukea kirkon strategista viestintää, tuottaa yhteisiä viestintäsisältöjä sekä tarjota kriisiviestintä-konsultaatiota ja järjestää viestintäkoulutuksia. Lisäksi yksikkö kehitti ja ylläpiti kirkon yhteisiä verkkosivustoja (esim. evl.fi, sakasti.fi, virsikirja.fi, kirkkovuosikalenteri.fi, kirkkokasikirja.fi), seurakuntasivustojen verkkoalusta Lukkaria sekä piispa- ja hiippakuntasivustojen julkaisujärjestelmää. Yhteistyössä Yleisradion kanssa KV tuotti suomenkieliset radion ja tv:n jumalanpalvelukset sekä radiohartaudet. Kirkon viestintä tehtävänä oli myös Kirkkohallituksen työyhteisöviestintä.

2. Keskeiset tapahtumat vuonna 2025

Yleisradion säästöohjelmasta johtuvat leikkaukset osuivat myös hartausohjelmiin, eikä vuonna 2025 tuotettu enää Horisontti- ja Pisara-ohjelmia. Tämän vuoksi Ohjelmatuotantoyksikössä jouduttiin keväällä 2025 järjestämään tuta-menettely. Yksiköstä irtisanottiin kaksi henkilöä ja yksi henkilö eläköityi. Koko viestinnän vuotta varjostivat lisäksi Kirkkohallituksen muutosneuvottelut.

Hartausohjelmien katsojakunta laajeni

Ylen kanavilla lähetettiin vuonna 2025 yli 800 Kirkon viestinnän tuottamaa ohjelmaa. Monimuotoisuus on lisääntynyt kaikissa ohjelmissa. Seurakuntajumalanpalvelusten kevyttuotantoja on kehitetty, formaattiradiojumalanpalvelusten (Musiikkimessu, Meditatiivinen messu ja Sohvakirkko) aiheet on nostettu ajankohtaisista teemoista, ja radiohartauksissa on rakennettu erilaisten teemojen ympärille pitkiä kokonaisuuksia. Tilastoista näkyy, että esimerkiksi tv:n jumalanpalveluksen ja keskustelun yhdistävä Kirkkovieras ja radion formaattijumalanpalvelukset tavoittavat myös hiukan enemmän alle 45-vuotiaita katsojia ja kuuntelijoita.

Radiohartauksissa aamuhartaudet menettivät kuulijoita ja iltahartaudet lisäsivät. Aamuhartaudella oli keskimäärin 62 000 (68 500 vuonna 2024) ja iltahartaudella oli 60 400 kuulijaa (58 500 vuonna 2024, 50 000 vuonna 2023).

Radiossa lähetettiin 121 jumalanpalvelusta. Luterilaisten palvelusten kuuntelijamäärä oli 103 000 (112 000). Ortodoksien, vapaiden kirkkokuntien ja katolisten jumalanpalveluksen kuuntelijamäärä oli 23 000 (21 000).

Uusia tv-jumalanpalveluksia tuotettiin vuoden aikana 31 (37), ja lähetyspaikkoja oli 107 (108). KV vastasi ensimmäistä kertaa myös jouluaattona lähetettävän Ekumeenisen joulun tuotannosta. Tv-jumalanpalvelusten katsojamäärä kasvoi. Tv-jumalanpalvelukset tavoittivat ensilähetyksellä ja palvelu-uusinnalla keskimäärin 256 000 katsojaa. (Keskikatsojamäärä on 110 000). Ohjelmatyypeistä suosituin eli Kirkkovieras-ohjelma tavoitti 265 500 katsojaa. (Keskikatsojamäärä 106 000) Katsotuin jumalanpalvelus, itsenäisyyspäivän ekumeeninen juhla-jumalanpalvelus, sai 213 00 katsojaa ja tavoitti yli 400 000 katsojaa.

Yhteisöllisyys ja yhteyden rakentaminen painopisteenä

Luottamus ja maine -tutkimuksen mukaan Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kokonaismaine kansalaisten keskuudessa nousi vuonna 2025 selvästi edelliseen vuoteen verrattuna. Parantuneen maineen myötä sidosryhmätuki nousi selvästi ja on nyt kohtalaisella tasolla. Maineen dimensioista vuorovaikutus ja vastuullisuus ovat kirkon suhteellisia vahvuuksia.

Vuoden 2025 viestinnällisiä valintoja ohjanneena strategisen viestinnän painopisteenä oli yhteisöllisyyden ja yhteyden vahvistaminen. Yksinäisyyden, osallisuuden ja yhteisöllisyyden teemoja välitettiin mm. tiedotteissa, mediavinkeissä, sosiaalisessa mediassa, Arki ja pyhä -

artikkeleissa sekä SuomiAreenalla. Mediaosumia suoraan yhteisöllisyyden vahvistamista koskevista tiedotteista nousi 426 kappaletta.

Kaikkiaan vuoden aikana lähetettiin 133 (147) kokonaiskirkon tiedotetta, joista syntyi 880 verkkomediaosumaa. Kaikkiaan verkkomediaosumia oli Kirkon viestinnän mediaseuranassa vuoden aikana 17 000 (+12 %).

Kirkko Suomessa -Facebook-sivua seurasi yli 63 000 tiliä, kokonaiskatselumäärä oli 11,7 miljoonaa. Instagramissa seuraajia oli 16 800 ja kokonaiskatselukertoja 2,2 miljoonaa. Vuoden aikana vahvistettiin läsnäoloa LinkedIn-alustalla; seuraajia oli vuoden lopussa yli 1 800. Verkkosivujen palautekanavan kautta tuli yhteensä 604 kansalaispalautetta, joihin kaikkiin vastattiin.

Joka toinen vuosi jaettava Kirkon viestintäpalkinto myönnettiin taloustieteilijä Sixten Korkmälle, joka on julkisuudessa puhunut juuri niiden asioiden puolesta, joista kirkkokin haluaa pitää ääntä, kuten jokaisen ihmisarvosta ja heikoimmista huolehtimisesta.

Uusina verkostotapaamisina järjestettiin elokuussa kirkollisten medioiden päätoimittajien tapaaminen sekä viestinnän pyöreä pöytä arkkipiispan talossa. Vuoden 2025 aikana suunniteltiin ja valmisteltiin tulevaa Sydämen sivistystä 750 -juhlavuotta. Viestintäpäivät toteutettiin etänä 4.9. Osallistujia yksittäin ja kisastudioissa oli reilusti yli 200.

Hiilineutraali kirkko 2030 - kärkihankkeessa järjestettiin seurakunnille kymmenen koulutuksen webinaarisarja, infotilaisuuksia ja työpajoja sekä tuotettiin seurakuntien käyttöön viestintämateriaaleja.

Viestinnän ja vuorovaikutuksen pastoraalikoulutus järjestettiin kolme kertaa, ja tv- ja radio-seurakunnille tarkoitettu Jumalanpalvelukset mediassa -koulutus kerran.

Verkkotyötä kustannustehokkaasti

Lukkarin uudistusprojekti käynnistyi vuoden alussa, ja vuoden lopussa sen parissa työskenteli projektipäällikön lisäksi kolme verkkopalveluasiantuntijaa. Alustaa valmisteltiin pilotti-seurakuntayhtymien kanssa. Ensimmäisten sivustot julkaistaan vuoden 2026 alkupuolella. Uudistus valmistuu kokonaisuudessaan vuoden 2027 loppuun mennessä. Sen myötä Lukkarin piirissä ovat Helsingin seurakuntayhtymää ja kolmea seurakuntaa lukuun ottamatta kaikki seurakunnat.

Nykyisen Lukkari-alustan osalta onnistuttiin vuoden 2025 aikana hillitsemään tuotantokustannuksia, ja karsimaan kehitys- ja ylläpitokustannuksia palvelutason ja luotettavuuden laske-
kematta.

Vuoden aikana otettiin käyttöön kirkon uusi materiaalipankki, johon on siirretty Kirkkohallituksen ja seurakuntien kuva-aineistoa ja muita visuaalisia aineistoja.

Vuonna 2025 evl.fi-sivustoilla oli lähes yhdeksän miljoonaa sivunkatselua. Evl.fi-palvelun erityisinä kehityskohteina olivat sisällöt, rakenteet ja käyttäjäpolut. Sivuston löydettävyyttä ja analytiikan hyödyntämistä kehitettiin. Suuri joukko erillissivustoja siirrettiin vuoden aikana evl.fi-alustalle.

Seurakuntavaalityö käyntiin

Kirkon yhteisen seurakuntavaalityön rakenteet vuoden 2026 vaaleja varten luotiin. Seurakuntavaalien määräaikainen projektipäällikkö aloitti työnsä huhtikuussa ja järjestelmien projektipäällikkö joulukuussa. Vaalien laskentajärjestelmä, tulospalvelu ja vaalikone valittiin kilpailutuksella. Syksyllä valmistuivat myös mm. hallinnon aikataulu, ehdokkaille ja äänestäjille tarkoitetut sivustot sekä kirkon yhteiseen ilmeeseen liittyvä kampanjailme materiaaleineen.

3. Tavoitteiden toteutuminen

Kirkkohallituksen strategiset tavoitteet	Kirkon viestinnän tavoitteet vuodelle 2025	Mittarit/arviointikriteerit
Strateginen tavoite 1. Kirkkohallitus on uudistunut ja osaaminen vastaa yhä paremmin seurakuntien ja yhteiskunnan tarpeita.		
Digitaaliset palvelut ovat tavoittaneet seurakunnat ja kansalaiset (digitalisaation johtaminen, palvelujen käytettävyys, tavoitavuus ja laatu/palauteseuranta).	Lukkari uudistuu seurakuntien tarpeiden mukaisesti, teknisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla. Uudistuksen resursointi ja kehityksen pitkäjänteinen jatkuminen on varmistettu. Kirkon yhteisten sivustojen kehitys etenee kohderyhmälähtöisesti ja strategisten painopistevalintojen sekä tavoitteiden mukaisesti. Yle Areenaan KV:n tuottamat sisällöt ovat entistä selkeämmin löydettävissä Areenasta. Hartaussisällöt nousevat vahvasti kirkon omilla sivustoilla hyödynnettäviksi.	Lukkari-uudistukselle asetetut mittarit. Toteutunut. Analytiikkamittarit. Toteutunut. YleAreenan KV-sisältöjen löydettävyysarvio. Ei toteutunut Yle-sisältöjen näkyvyys kirkon omilla sivustoilla. Toteutunut osittain.

Kirkkohallituksen strategiset tavoitteet	Kirkon viestinnän tavoitteet vuodelle 2025	Mittarit/arviointikriteerit
	Kirkon yhteinen digitalisaatiostrategia etenee osallistaen ja vaikuttaa myös kirkon viestintätöihin ja digitaalisiin palveluihin.	Digitalisaatiostrategia-hankkeessa määritellyt mittarit. Toteutunut osittain.
Tiedolla johtaminen on vahvistunut (ennakointi, tiedon hyödyntäminen, tilastoinnin kehittäminen).	Analytiikka ja tutkimustieto toimivat olennaisena osana viestinnän suunnittelu- ja sisällöntuotantoprosesseja. Verkko- ja somesisältöjen ja Yle-tuotantojen tavoitteet ja kohderyhmät on asetettu entistä selkeämmin. Tavoitteet ohjaavat kehittämistä ja tuotantoa.	Analytiikkatyökalujen käyttö- ja hyödyntämismäärät eri sisällöntuotantoprosesseissa Ohjelmatuotannoissa ja Viestintäpalveluissa. Toteutunut osittain. Kehityksen analyysi. Toteutunut osittain.
Strateginen tavoite 2: Kirkko on rakenteellisesti, toiminnallisesti ja taloudellisesti kestäväällä pohjalla.		
Seurakuntademokratiaa on edistetty (seurakuntavaalien uudistus, ehdokkaiden määrä/edustuksellisuus, äänestysaktiivisuus).	Seurakuntavaalien viestintä- ja järjestelmäprojektit on suunniteltu ja käynnistetty hyvin ja resursoitu riittävästi.	Onnistuneet rekrytoinnit projektissa, vaalitietoisuus seurakuntakentällä, onnistuneet kilpailutukset. Toteutunut.
Kirkko on saavuttanut hiilineutraaliuden vuoteen 2030 mennessä (mittareiden seuranta).	Hiilineutraali kirkko 2030 -kärkihanke on saavuttanut tavoitteensa. Julkisen liikenteen käyttö tehostuu yksikön työmatkoissa (oman auton ja lentokoneen välttäminen).	Kärkihankkeen mittarit. Toteutunut. Yksikön matkatapojen analyysi. Toteutunut.
Kirkon jäsenyys koetaan merkitykselliseksi ja jäsenmäärän lasku on hidastunut.	Monimuotoinen kirkko -kärkihankkeen tavoitteet vuodelle 2025 on saavutettu. Kirkon hyvä työ (mm. auttaminen, diakonia, nuorisotyö, yksinäisyyden ehkäisy) on noussut vahvemmin kohderyhmien tietoisuuteen. Jäsenyyteen liittyviä verkkopalveluita on kehitetty yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Hartausohjelmien tarjonta on kehittynyt yhä monipuolisemmaksi. Horisontti on antanut entistä monimuotoisemman kuvan hengellisyydestä.	Kärkihankkeen mittarit, jäsentilastot. Ei toteutunut. Luottamus ja maine -tutkimus. Toteutunut. Pysy kirkossa -toimintamalli on luotu. Ei toteutunut. Ohjelmien analyysi, ohjelmien uudistusten luonne ja määrä. Toteutunut Horisonttia ei enää tehty vuonna 2025.
Strateginen tavoite 3. Kirkon yhteiskunnallinen rooli säilyy merkityksellisenä Suomessa ja maailmalla.		
Kirkon toiminta on yhteiskunnallisesti vaikuttavaa (vaikutusten arviointimalli luotu).	Strategisen viestinnän painopisteiden mukaiset teemat ovat nousseet yhteiskunnallisessa keskustelussa. Horisontti on tavoittanut entistä laajemman kuulijakunnan yhteiskunnallisesti merkittävässä teemoissa.	Media-analyysi. Toteutunut. Horisonttia ei tehty enää vuonna 2025

Kirkkohallituksen strategiset tavoitteet	Kirkon viestinnän tavoitteet vuodelle 2025	Mittarit/arviointikriteerit
	Rekrytoinnin kehittäminen kirkossa - kärkihankkeen tavoitteet vuodelle 2025 on saavutettu. Viestinnän pyöreä pöytä on kokoontunut ensimmäistä kertaa keskustelemaan viestinnän trendeistä.	Rekrytoinnin kehittäminen kirkossa -kärkihankkeen mittarit. Toteutunut. Tapahtuman vaikuttavuus viestintään. Toteutunut.
Kirkko on merkittävä ja toivottu yhteistyökumppani (julkiset instituutiot, edustukset eri yhteisöissä, yhteistyösopimukset ja verkostot/lkm).	Kumppanuustoimintamallit on uudistettu ja uusia kumppanuuksia on luotu. Toimittaja- ja muita viestintäverkostoja on aktivoitu. Hallinto 750 vuotta -projekti rakentuu hyvien kumppanuuksien myötä.	SuomiAreenan, Ekopaasto-yhteistyön, Hyvin sanottu -projektin tavoitemittarit; yhteistyöprojektien ja kumppanuuksien määrä ja näkyvyys. Toteutunut osittain. Kontaktien määrä ja laatu. Toteutunut. Kumppanuuksien määrä. Toteutunut.
Kirkon viestintä on tavoittanut yhä useamman (näkyvyys, aktiivinen vuoropuhelu, uudet kohderyhmät).	Kirkon somestrategia on uudistettu ja some saavuttaa hyvin määritellyt ja tavoitellut kohderyhmät. Lukkari on uudistunut ja evl.fi-sivustoa on kehitetty paremmin kohderyhmiä tavoittavaksi. Pääsiäisen viestintä tavoittaa yhä useamman (Ekopaasto/paastokalenteri/pääsiäinen). Selkokielineen, viittomakielineen sekä englanninkielinen viestintä tavoittaa entistä paremmin kohderyhmät uudistettujen verkkosivustojen kautta. Hartaussisällöt tavoittavat entistä laajemmin eri ikäryhmiä.	Some-analytiikka ja strategian seuranta. Toteutunut osittain. Palaute ja analytiikka. Toteutunut. Palaute ja analytiikka. Toteutunut osittain. Selkokielineen sivusto ja viittomakielineen sivusto uudistettu yhdessä TO:n kanssa ja englanninkielinen sivusto uudistettu. Palaute ja analytiikka. Toteutunut osittain. Ylen tilastot. Toteutunut osittain

Vaikuttavuuden arviointi

Kirkko on merkityksellinen ihmisille ja kirkkoon halutaan kuulua. (kirkon maine, jäsenyystilastot, kansalaispalaute) **Toteutunut.**

Kirkko on relevantti ja haluttu yhteistyökumppani, joka toimii yhteiskunnan ja ihmisen parhaaksi. (yhteistyökumppanuuksien määrä ja laatu, palautekanavat). **Toteutunut.**

Osaamisen kehittäminen

Verkosto-osaaminen. **Ei toteutunut.**

Monikanavainen sisällöntuotanto. **Toteutunut osittain.**

4. Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Viestinnän budjetin alitukseen vaikuttivat eniten henkilöstökulujen säästöt. Ohjelmapalveluista vähennettiin vuoden aikana 2,6 henkilötyövuotta, Lukkarissa oli uudistusprojektin vuoksi täyttämättä yksi vakanssi ja seurakuntavaalien järjestelmän projektipäällikkyyks hoidettiin oman työn ohella. Ohjelmatuotannoissa säästöä syntyi lisäksi tuotantojen vähentymisestä sekä siitä, että uusissa ohjelmaformaateissa ulkoa palkattujen esiintyjien osuus oli entistä pienempi.

Lukkarin nykyisen alustan kehitystöitä on alustauudistuksen vuoksi suunnitelmallisesti vähennetty ja näin saatu säästöä aikaan. Myös ylläpitokuluissa on saatu säästöä. Kehitys ja verkko -yksikössä säästöä syntyi erityisesti asiantuntijapalveluiden käytössä, Viestintäpalveluissa erityisesti asiantuntija- sekä mainonta- ja markkinointipalveluista. Suunniteltua kehitystä ja ulkona teetettävää työtä ei päästy täysimääräisesti tekemään osin henkilöstösyistä ja osin muutoshankkeen vuoksi.

Talousarvion 2025 toteumavertailu, viestintä yhteensä

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	133 398	78 000		78 000	47 090	30 910	60,4
Maksutuotot	40 879	8 000		8 000	11 574	-3 574	144,7
Muut toimintatuotot	90 009	70 000		70 000	35 276	34 724	50,4
Sisäiset tuotot	2 510				240	-240	0,0
Toimintakulut	-3 157 538	-3 464 399		-3 464 399	-2 864 421	-599 978	82,7
Henkilöstökulut	-2 107 004	-2 132 762		-2 132 762	-2 142 267	9 505	100,4
Palkat ja palkkiot	-1 649 168	-1 640 132		-1 640 132	-1 650 399	10 267	100,6
Henkilösivukulut	-478 965	-492 630		-492 630	-498 373	5 743	101,2
Henkilökulujen oikaisuerät	21 129				6 505	-6 505	0,0
Palvelujen ostot	-961 964	-1 252 927		-1 252 927	-643 158	-609 769	51,3
Investointi					0	0	0,0
Palvelun ostot - sisäiset	-5 665				-3 762	3 762	0,0
Vuokratulut	-1 414						
Aineet ja tarvikkeet	-40 491	-29 000		-29 000	-34 120	5 120	117,7
Annetut avustukset	-40 000	-46 000		-46 000	-40 000	-6 000	87,0
Muut toimintakulut	-1 000	-3 710		-3 710	-1 115	-2 595	30,0
TOIMINTAKATE	-3 024 139	-3 386 399		-3 386 399	-2 817 331	-569 068	83,2

Hallintopalvelut

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	43 389	8 000		8 000	11 814	-3 814	147,7
Maksutuotot	40 879	8 000		8 000	11 574	-3 574	144,7
Sisäiset tuotot	2 510				240	-240	0,0
Toimintakulut	-232 361	-262 261		-262 261	-206 394	-55 867	78,7
Henkilöstökulut	-124 006	-128 904		-128 904	-133 051	4 147	103,2
Palkat ja palkkiot	-96 739	-98 400		-98 400	-102 776	4 376	104,4
Henkilösivukulut	-27 268	-30 504		-30 504	-30 275	-229	99,3
Palvelujen ostot	-65 005	-82 677		-82 677	-30 572	-52 105	37,0
Palvelun ostot - sisäiset	-344				-2 100	2 100	0,0
Vuokrakulut	-1 358						
Aineet ja tarvikkeet	-1 500	-2 000		-2 000	-525	-1 475	26,3
Annetut avustukset	-40 000	-46 000		-46 000	-40 000	-6 000	87,0
Muut toimintakulut	-148	-2 680		-2 680	-145	-2 535	5,4
TOIMINTAKATE	-188 972	-254 261		-254 261	-194 580	-59 681	76,5

Viestintäpalvelut

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	1 800						
Muut toimintatuotot	1 800						
Toimintakulut	-701 016	-776 713		-776 713	-697 612	-79 101	89,8
Henkilöstökulut	-579 772	-594 313		-594 313	-582 663	-11 650	98,0
Palkat ja palkkiot	-450 404	-456 040		-456 040	-449 956	-6 084	98,7
Henkilösivukulut	-129 550	-138 273		-138 273	-134 505	-3 768	97,3
Henkilökulujen oikaisuerät	183				1 798	-1 798	0,0
Palvelujen ostot	-119 325	-180 050		-180 050	-112 910	-67 140	62,7
Aineet ja tarvikkeet	-1 205	-1 500		-1 500	-1 208	-292	80,6
Muut toimintakulut	-715	-850		-850	-831	-19	97,7
TOIMINTAKATE	-699 216	-776 713		-776 713	-697 612	-79 101	89,8

Ohjelmatuotannot

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	88 209	70 000		70 000	35 276	34 724	50,4
Muut toimintatuotot	88 209	70 000		70 000	35 276	34 724	50,4
Toimintakulut	-880 963	-933 747		-933 747	-723 314	-210 433	77,5
Henkilöstökulut	-793 605	-825 607		-825 607	-681 434	-144 173	82,5
Palkat ja palkkiot	-626 142	-639 937		-639 937	-525 074	-114 863	82,1
Henkilösivukulut	-182 656	-185 670		-185 670	-160 434	-25 236	86,4
Henkilökulujen oikaisuerät	15 193				4 075	-4 075	0,0
Palvelujen ostot	-79 369	-106 000		-106 000	-38 254	-67 746	36,1
Palvelun ostot - sisäiset	-5 321				-1 662	1 662	0,0
Aineet ja tarvikkeet	-2 591	-2 000		-2 000	-1 884	-116	94,2
Muut toimintakulut	-78	-140		-140	-80	-60	57,1
TOIMINTAKATE	-792 754	-863 747		-863 747	-688 038	-175 709	79,7

Kehitys ja verkko

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintakulut	-570 379	-663 016		-663 016	-641 730	-21 286	96,8
Henkilöstökulut	-359 515	-345 276		-345 276	-415 936	70 660	120,5
Palkat ja palkkiot	-286 577	-263 570		-263 570	-320 559	56 989	121,6
Henkilösivukulut	-78 691	-81 706		-81 706	-96 008	14 302	117,5
Henkilökulujen oikaisuerät	5 753				631	-631	0,0
Palvelujen ostot	-175 553	-294 200		-294 200	-195 576	-98 624	66,5
Vuokratkulut	-56						
Aineet ja tarvikkeet	-35 195	-23 500		-23 500	-30 171	6 671	128,4
Muut toimintakulut	-60	-40		-40	-47	7	117,5
TOIMINTAKATE	-570 379	-663 016		-663 016	-641 730	-21 286	96,8

Seurakuntavaalit

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintakulut		-90 000		-90 000	-120 317	30 317	133,7
Henkilöstökulut					-88 365	88 365	0,0
Palkat ja palkkiot					-68 199	68 199	0,0
Henkilösivukulut					-20 166	20 166	0,0
Palvelujen ostot		-90 000		-90 000	-31 940	-58 060	35,5
Muut toimintakulut					-12	12	0,0
TOIMINTAKATE		-90 000		-90 000	-120 317	30 317	133,7

Lukkari

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintakulut	-772 819	-738 662		-738 662	-475 054	-263 608	64,3
Henkilöstökulut	-250 107	-238 662		-238 662	-240 819	2 157	100,9
Palkat ja palkkiot	-189 306	-182 185		-182 185	-183 835	1 650	100,9
Henkilösivukulut	-60 800	-56 477		-56 477	-56 984	507	100,9
Palvelujen ostot	-522 712	-500 000		-500 000	-233 905	-266 095	46,8
Investointi					0	0	0,0
Aineet ja tarvikkeet					-331	331	0,0
TOIMINTAKATE	-772 819	-738 662		-738 662	-475 054	-263 608	64,3

1.8.5.8 Kirkon tutkimus ja koulutus

1. Johdanto

Tiedolla johtaminen ja osaamisen kehittäminen ovat keskeisiä elementtejä seurakuntien toiminnan kehittämisessä. Kirkon tutkimuksen ja koulutuksen tehtävänä on kirkon, uskonnollisen elämän ja yhteiskunnan muutosten tutkimus sekä henkilöstön koulutus, koulutuksen koordinointi ja koulutuspoliittinen vaikuttaminen. Tutkimus toteuttaa mm. kirkolliskokouksen toimeksiantona tehtäviä tutkimuksia, kuten Kirkon nelivuotiskertomus. Koulutustoiminta toteuttaa mm. Kirkon säädöskokoelmissa määritellyjä koulutuskokonaisuuksia (KS 166, 170, 171). Yksikkö järjestää ja toteuttaa henkilöstökoulutusta kirkon työntekijöille (koulutus, koordinaatio) sekä osallistuu kirkon ammattien koulutusten ja tutkintojen kehittämiseen yhteistyössä työelämän ja kouluttavien laitosten ja järjestöjen kanssa (vaikuttaminen). Koulutustoiminnan tukena järjestetään majoitus- ja kokoustoimintaa Kirkon koulutuskeskuksessa.

2. Keskeiset tapahtumat vuonna 2025

Vuonna 2025 jatkui tiedolla johtamisen prosessi nelivuotiskertomuksen tuottaman tiedon pohjalta. Tutkijoiden työssä painottui nelivuotiskertomuksen yhteydessä kootun datan analysointi erillisissä artikkeleissa ja toisaalta esitelmien pito nelivuotiskertomuksen eri aihepiireistä kirkon eri tasoilla, mm. seurakunnissa ja valtakunnallisissa tapahtumissa. Ruotsinkielinen nelivuotiskertomuksen käännös valmistui [Kirkon julkaisut](#).

Toimintaympäristön rakenteelliset ja kulttuuriset haasteet (mm. polarisaatio) vaikuttavat kirkon uudistumiskykyyn. Osaamisvajeet tulevat näkyviin erityisesti muutostilanteissa ja esimerkiksi osaamisen johtamisen kehittämistarpeita ei tunnisteta riittävästi. Seurakuntien koulutussuunnittelussa on vahvistunut strateginen ote, mikä luo edellytyksiä pitkäjänteiselle kehittämiselle. Erilaisten muutosten keskellä korostuu tarve liittää osaamisstrategia osaksi kirkon kokonaisstrategiaa, jotta osaamisen kehittämistä voidaan ohjata johdonmukaisesti ja tulevaisuuden tarpeita ennakoiden.

3. Tavoitteiden toteutuminen

Kirkkohallitus on uudistunut ja osaaminen vastaa yhä paremmin seurakuntien ja yhteiskunnan tarpeita. Kirkon tutkimuksen ja koulutuksen koulutuksiin osallistui yhteensä 1150 henkilöä. Määrä on samalla tasolla kuin vuonna 2024, mutta kuitenkin 19 % ennakoitua vähemmän. Eniten osallistuttiin pastoraalitutkinnon, johtamisen sekä sielunhoidon ja perheneuvonnan koulutuksiin. Osallistujamäärän vähäisyyden vuoksi peruttiin seitsemän koulutusta.

Yksikön koulutukseen osallistujista selvä enemmistö tuli suurista seurakunnista: kolme viidestä (59 %) työskenteli yli 14 500 jäsenen seurakunnassa. Neljännes osallistujista (27 %) tuli keskikokoisista seurakunnista (5 001–14 500 jäsentä) ja vain kuusi prosenttia pienistä, alle 5 000 jäsenen seurakunnista. Espoon (19 %) ja Mikkelin (16 %), hiippakunnat hyödyntävät Tutkimuksen ja koulutuksen koulutustarjontaa eniten. Koulutusrakenteessa täydentävän koulutuksen rooli on vahvistunut laajojen erityiskoulutusten sijaan. Henkilöstökoulutuksen kokonaisuudessa on tarvetta selkiyttää eroja informaatioluonteisten webinaarien ja osamisperusteisen koulutuksen välillä.

Digitaaliset palvelut ovat tavoittaneet seurakunnat ja kansalaiset. Koulutushallinnon kehittämissuunnitelman taustaselvitykset (IT-arkkitehtuuri, käyttäjäkyselyt) ovat valmistuneet, itse digitalisaation kehittämissuunnitelman valmistuminen on viivästynyt Kirkkohallituksen muutoshankkeen vuoksi. Kirkon henkilöstökoulutuskalenteriin ja kouluttajien työprosesseihin on tehty prosesseja sujuvoittaneita parannuksia. Kirkon tutkimus toteutti digitalisatiostrategian kyselyt ja tietoja hyödynnettiin strategian toteuttamisessa.

Tiedolla johtaminen on vahvistunut. Tiedolla johtamisen pilottikoulutus ei toteutunut osallistujamäärän vähäisyyden vuoksi. Nelivuotiskertomusta on hyödynnetty toiminnassa (koulu-

tuksissa, neuvottelupäivillä, hiippakuntapäivillä, seurakuntien konsultoinneissa) läpileikkaavasti. Sen tulokset ovat vaikuttaneet koulutuksiin osallistujien oman ja työyhteisön työn kehittämiseen.

Toimintaympäristön muutoksia ja uskonnollisuutta koskevaa tietoa kohtaan kohdistui paljon kysyntää. Tutkijoiden pitämien alustusten, esitelmien ja puheenvuorojen määrä lisääntyi edelleen, vaikka henkilöstön määrä väheni. Vuonna 2025 esitelmiä pidettiin 121 (100 vuonna 2024, 60 vuonna 2023). Tiedolla johtamisen tueksi yksikkö järjesti vuonna 2025 webinaarisarjan, jossa käsiteltiin nelivuotiskertomuksen keskeisiä havaintoja eri aihealueilla. Ensi kertaa julkaistuista hiippakuntaraporteista saatiin myönteistä palautetta seurakunnista. Sosiaalisen median kanavissa jatkettiin tulosnostojen ja infografiikan jakamista nelivuotiskertomuksen eri teemoista. Tiedolla johtamista edistettiin myös työryhmien jäsenyyksien kautta. Tutkimuksen henkilöstö oli mukana asiantuntijana noin 30 työryhmässä.

Kirkon eri organisaatioiden tehtävät ja vastualueet on selkeästi määritelty

Tutkimusmatriisin rakentamisen pohjaksi on kartoitettu Kirkkohallituksessa tehtävää tiedonkeruuta ja luotu sille yhteisiä prosesseja johtoryhmän linjausten avulla. Matriisityöskentely jatkuu eri osastojen kanssa. Osittain prosessien kehittäminen ja vakiinnuttaminen on pysähtynyt muutoshankkeen vuoksi.

Kirkon toiminta on yhteiskunnallisesti vaikuttavaa. Kirkon yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kärkihankehaku ei saanut rahoitusta, joten vaikuttavuuden mallia ei voitu lähteä rakentamaan.

Yksikkö on ollut valmistelemassa Opetus- ja kulttuuriministeriölle ja Opetushallitukselle annettuja Kirkkohallituksen lausuntoja (10 lausuntoa). Lausuntoyhteenvedoissa ei juurikaan mainita lausunnonantajien nimiä. KKH:n esittämiä muutoksia tai kantoja on jonkin verran otettu huomioon. Tällä hallituskaudella lausunnoilla ei ole ollut muutosvaikutuksia hallituksen esityksiin.

Kirkko on merkittävä ja toivottu yhteistyökumppani. Tutkimuksessa rakennettiin uusia yhteistyöverkostoja ja tehtiin tieteellisen tutkimushankkeen (Uskonnon yhteys ilmastoasenteisiin) rahoitushakemus uuden kumppanin kanssa. Miesten uskonnollisuuden muutoksia käsittelevä tutkimusyhteistyö Itä-Suomen yliopiston kanssa jatkui. Uusia verkostoja luotiin mm. Milanon yliopiston uskonnonvapaustutkimukseen sekä Aarhusenin yliopistoon. Yhteistyö jatkui mm. Suomen Lähetysseuran ja Uskonnonopettajien liiton kanssa.

Kirkon viestintä on tavoittanut yhä useamman. Tutkimuksen henkilöstö antoi vuonna 2025 yhteensä 63 haastattelua medialle. Näissä tavoitettiin suuria yleisöjä: esimerkiksi Ylen radio- ja tv-ohjelmissa oli vuoden aikana noin 20 haastattelua. Merkillepantavaa oli myös se, että haastatteluaiheiden kirjo oli laaja ja ne kytkeytyivät ajankohtaisiin uutisaiheisiin. Tämä kuvastaa tutkimuksen roolia laaja-alaisena asiantuntijayksikkönä.

Vaikuttavuuden arviointi. Koulutus ja tutkimus tukee seurakuntien toiminnallista uusiutumista tuoreen tutkimustiedon, tiedolla johtamisen prosessien tuen ja osaamisen ennakkoinnin työskentelyjen kautta. Koulutukset vahvistavat ja tukevat seurakuntien kirkon työntekijöiden perusmotivaatiota ja kutsumustietoisuutta. Koulutusryhmät, erityisesti lähikoulutuksessa, tukevat tätä. Seurakuntien mahdollinen ja tunnistettu osaamisvaje liittyy hyvinvoinnin tukemiseen ja sen johtamiseen.

Kirkkohallituksen strategiset tavoitteet	Kirkon tutkimuksen ja koulutuksen tavoitteet vuodelle 2025	Mittarit/arviointikriteerit
Tavoite 1: Kirkkohallitus on uudistunut ja osaaminen vastaa yhä paremmin seurakuntien ja yhteiskunnan tarpeita		
Kirkkohallitus on uudistunut ja osaaminen vastaa yhä paremmin seurakuntien ja yhteiskunnan tarpeita.	Henkilöstökoulutuksen koulutusprosessien rakenteita on kehitetty, jotta mahdollisimman monenlaisten seurakuntien työntekijät voivat osallistua koulutuksiin. Suunnittelussa hyödynnetään palvelutarpeiden selvitystä.	Koulutuksen osallistujat tulevat edustavasti eri kokoisista seurakunnista ja hiipakunnista. Arvio: Toteutunut osittain
Digitaaliset palvelut ovat tavoittaneet seurakunnat ja kansalaiset (digitalisaation johtaminen, palvelujen käytettävyys, tavoitavuus ja laatu/palauteseuranta).	Henkilöstökoulutuksen hallinnointia kehitetään digitaalisia ratkaisuja hyödyntäen. Valmistetaan koulutushallinnon kehittämissuunnitelma. Yksikkö toteuttaa digitalisaatiostrategian toteuttamiseen liittyvät kyselyt ja seurantaan liittyvät mallit.	Koulutushallinnon digitalisaation kehittämissuunnitelma on valmistunut ja toimenpiteet on käynnistetty. Tehtäviin käytettävä työaika on vähentynyt ja käyttäjillä on kokemus prosessin sujuvuudesta. Kyselyiden tuottama tieto on käytössä päätöksenteon tukena. Arvio: Toteutunut
Tiedolla johtaminen on vahvistunut (ennakointi, tiedon hyödyntäminen, tilastoinnin kehittäminen).	Nelivuotiskertomuksen, ja tableau-sivuston käyttö on lisääntynyt. Hiippakuntaraportit on otettu käyttöön seurakunnissa ja uusia tiedon visualisoinnin muotoja on kehitetty (esim. infografiikat). Nelivuotiskertomuksen tietoja hyödynnetään koulutuksissa. Toteutetaan tiedon hyödyntämisen ja tiedolla johtamisen koulutuskokonaisuus.	Käyttäjämäärien seuranta. Palaute pilottikoulutuksesta ja koulutuspalautteet koulutusten ajankohtaisuudesta. Arvio: Toteutunut

Kirkkohallituksen strategiset tavoitteet	Kirkon tutkimuksen ja koulutuksen tavoitteet vuodelle 2025	Mittarit/arviointikriteerit
Tavoite 2: Kirkko on rakenteellisesti, toiminnallisesti ja taloudellisesti kestävällä pohjalla		
Kirkon eri organisaatioiden tehtävät ja vastuualueet on selkeästi määritelty (palauteseuranta).	Koulutus- ja tutkimussuunnitteluprosessit (sisällöllinen ja rakenteellinen) ovat vakiintuneet kirkkohallituksessa.	Kokemus prosessien toimivuudesta. Arvio: Toteutunut osittain
Seurakuntien toiminnallisia uudistuksia on edistetty (neuvonta, tuki, kokeilut, kehityshankkeet/ lkm).	Kirkon rekrytointia on kehitetty ja vaikuttavuuden malli rakennettu (kärkihankehaku) Henkilöstökoulutuksen osallistujien asiantuntijapotentiaalin vahvistuminen ja osaamisen jakaminen työyhteisössä tukee seurakuntien elinvoimaisuuden vahvistumista ja toiminnallisia uudistuksia.	Rahoituksen saanti hankkeelle Jos rahoitus saadaan, hankesuunnitelman toteutuminen. Työn merkityksellisyyden ja asiantuntijuuden vahvistuminen myötä työhyvinvointi on parantunut (kyselyt). Arvio: Toteutunut
Tavoite 3: Kirkon yhteiskunnallinen rooli säilyy merkityksellisenä Suomessa ja maailmalla		
Kirkon toiminta on yhteiskunnallisesti vaikuttavaa (vaikutusten arviointimalli luotu).	Kirkon yhteiskunnallisen vaikuttavuuden malli on rakennettu (kärkihankehaku) Varhaiskasvatuksessa ja kaikilla koulutusasteilla vaikutetaan koulutuspolitiisiin kehittämishankkeisiin ja säädösmuutosesityksiin. Seurakuntien henkilöstön osaamisen ennakointi on tulevaisuusohjautuvaa ja siinä hyödynnetään osaamisen ennakointifoorumin, tulevaisuuden tutkimuksen, eri ministeriöiden ja muiden organisaatioiden tuottamaa osaamisen ennakointitietoa.	Rahoituksen saanti hankkeelle Jos rahoitus saadaan, hankesuunnitelman toteutuminen. Maininnat lausuntoyhteenvedoissa. Henkilöstökoulutustarjonta ja sen sisältö. Arvio: Toteutunut osittain
Kirkko on merkittävä ja toivottu yhteistyökumppani (julkiset instituutiot, edustukset eri yhteisöissä, yhteistyösopimukset ja verkostot/lkm).	Yhteistyö kouluttavien laitosten ja tutkimuslaitosten kanssa. Kiko-avustusten myöntämisperiaatteet ja käytännöt on uudistettu. Tutkimuksessa on rakennettu uusia yhteistyöverkostoja ja haettu rahoitusta (Kirkon ilmastotyötä koskeva hanke).	Seuranta prosessin tavoitteiden ja käytäntöjen toimivuudesta. Rahoituksen saanti tutkimushankkeelle. Arvio: Toteutunut osittain
Kirkon viestintä on tavoittanut yhä useamman (näkyvyys, aktiivinen vuoropuhelu, uudet kohderyhmät).	Tutkimustulokset näkyvät yhteiskunnallisessa keskustelussa Uusien viestinnällisten muotojen kehittämisen kautta on tavoitettu uusia kohderyhmiä.	Haastattelujen määrä valtakunnallisessa ja paikallisessa mediassa. Mediaseuranta. Arvio: Toteutunut

4. Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Koko yksikön talouden toteuma vuonna 2025 oli 92,8 % (tutkimus 85,7 % ja koulutus 99,9 %). Tutkimuksen toimintatuotot olivat 125,60 % ja toimintakulut 86,1 % budjetoidusta. Koulutuksen toimintatuotot toteutuvat 90,0 % ja toimintakulut 95,5 %.

Talousarvion 2025 toteumavertailu, tutkimus ja koulutus yhteensä

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	719 881	746 700		746 700	675 665	71 035	90,5
Myyntituotot	10 265	7 000		7 000	10 713	-3 713	153,0
Maksutuotot	622 483	727 400		727 400	605 607	121 793	83,3
Vuokratuotot	742	10 000		10 000	5 153	4 847	51,5
Muut toimintatuotot	4 998	2 300		2 300	309	1 991	13,5
Sisäiset tuotot	81 393				53 884	-53 884	0,0
Toimintakulut	-2 365 190	-2 547 400		-2 547 400	-2 346 118	-201 282	92,1
Henkilöstökulut	-1 679 442	-1 809 900		-1 809 900	-1 642 304	-167 596	90,7
Palkat ja palkkiot	-1 303 965	-1 381 600		-1 381 600	-1 259 763	-121 837	91,2
Henkilösivukulut	-377 966	-428 300		-428 300	-382 710	-45 590	89,4
Henkilökulujen oikaisuerät	2 489				170	-170	0,0
Palvelujen ostot	-534 145	-547 900		-547 900	-510 898	-37 002	93,2
Palvelun ostot - sisäiset	-2 592				-320	320	0,0
Vuokrakulut	-15 242	-4 000		-4 000	-9 016	5 016	225,4
Aineet ja tarvikkeet	-16 852	-23 000		-23 000	-24 939	1 939	108,4
Annetut avustukset	-115 408	-160 000		-160 000	-158 400	-1 600	99,0
Muut toimintakulut	-1 509	-2 600		-2 600	-242	-2 358	9,3
TOIMINTAKATE	-1 645 309	-1 800 700		-1 800 700	-1 670 453	-130 247	92,8

Kirkon tutkimus

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	18 004	9 300		9 300	11 679	-2 379	125,6
Myyntituotot	10 265	7 000		7 000	10 713	-3 713	153,0
Muut toimintatuotot	4 650	2 300		2 300	-100	2 400	-4,3
Sisäiset tuotot	3 089				1 066	-1 066	0,0
Toimintakulut	-830 706	-914 400		-914 400	-787 308	-127 092	86,1
Henkilöstökulut	-613 754	-629 900		-629 900	-548 651	-81 249	87,1
Palkat ja palkkiot	-476 262	-480 800		-480 800	-421 747	-59 053	87,7
Henkilösivukulut	-137 493	-149 100		-149 100	-127 074	-22 027	85,2
Henkilökulujen oikaisuerät					170	-170	0,0
Palvelujen ostot	-94 610	-123 300		-123 300	-78 366	-44 934	63,6
Palvelun ostot - sisäiset	-314						
Vuokratkulut	-5 933				-1 428	1 428	0,0
Aineet ja tarvikkeet	-607	-800		-800	-404	-396	50,5
Annetut avustukset	-115 408	-160 000		-160 000	-158 400	-1 600	99,0
Muut toimintakulut	-80	-400		-400	-60	-340	15,0
TOIMINTAKATE	-812 702	-905 100		-905 100	-775 630	-129 470	85,7

Kirkon koulutus

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	701 877	737 400		737 400	663 987	73 413	90,0
Maksutuotot	622 483	727 400		727 400	605 607	121 793	83,3
Vuokratuotot	742	10 000		10 000	5 153	4 847	51,5
Muut toimintatuotot	348				409	-409	0,0
Sisäiset tuotot	78 304				52 818	-52 818	0,0
Toimintakulut	-1 534 484	-1 633 000		-1 633 000	-1 558 810	-74 190	95,5
Henkilöstökulut	-1 065 688	-1 180 000		-1 180 000	-1 093 653	-86 347	92,7
Palkat ja palkkiot	-827 703	-900 800		-900 800	-838 017	-62 783	93,0
Henkilösivukulut	-240 474	-279 200		-279 200	-255 637	-23 563	91,6
Henkilökulujen oikaisuerät	2 489						
Palvelujen ostot	-439 535	-424 600		-424 600	-432 532	7 932	101,9
Palvelun ostot - sisäiset	-2 278				-320	320	0,0
Vuokratkulut	-9 309	-4 000		-4 000	-7 588	3 588	189,7
Aineet ja tarvikkeet	-16 245	-22 200		-22 200	-24 535	2 335	110,5
Muut toimintakulut	-1 429	-2 200		-2 200	-182	-2 018	8,3
TOIMINTAKATE	-832 607	-895 600		-895 600	-894 824	-776	99,9

1.8.5.9 Kyrkans central för det svenska arbetet / Kirkon ruotsinkielisen työn keskus

1. Inledning

Verksamhetsidé

Kyrkans central för det svenska arbetet (KCSA) är en specialenhet vid Kyrkostyrelsen och ansvarar för helhetskyrkans svenska verksamhet. KCSA arbetar på ett sätt som beaktar det unika för den finlandssvenska kulturen och är relevant för det finlandssvenska kyrkliga fältet. KCSA består av enheterna för Kyrkans verksamhet och Kommunikation och har ett nära samarbete med Kyrkostyrelsens övriga avdelningar (främst då Verksamhetsavdelningen och Kyrkans kommunikation), Borgå stift och dess församlingar.

Uppgifter

Enheten för kyrkans verksamhet arbetar med frågor som berör småbarnspedagogik, undervisning, kristen fostran, själavård, konfirmandarbete, kultur, vuxenarbete och samhälle. Inom enheten finns även två prästtjänster för arbetet bland döva och personer med intellektuella funktionsvariationer. Enheten arrangerar årligen Ungdomens kyrkodagar (UK), Forum för kyrkans fostran och ansvarar för och koordinerar Kyrkans samtalstjänst.

Enheten för kommunikation betjänar finlandssvenska medier med ändamålsenlig information, upprätthåller kyrkans svenska webbtjänster och sociala mediekkanaler och koordinerar och producerar andakter och gudstjänster i radio och tv i samarbete med Svenska YLE.

Till den svenska centralens uppdrag hör att följa med, beakta och informera om ny lagstiftning och utveckling som berör kyrkans verksamhet och skapa material och verktyg som stöder församlingarna i deras arbete. Den samlar också församlingarnas anställda till forum och bidrar med sakkunskap till kyrkans svenska personalutbildning. Dessutom står den i växelverkan med de nordiska systerkyrkorna och samarbetar aktivt med samhällseliga aktörer, i synnerhet inom Svenskfinland.

2. Verksamhetsberättelse 2025

KCSA har under 2025 i enlighet med Kyrkostyrelsens strategi *Öppna dörrar* förverkligat och koordinerat en aktuell, öppen och dialoginriktad kommunikation och stött församlingarnas

arbete med beaktande av på forskning baserad kunskap och erhållen respons. Vi har dessutom hjälpt församlingarna att finna mångsidiga sätt att arbeta och kommunicera så att människor kan leva som kristna på ett för dem betydelsefullt sätt.

Kyrkostyrelsens förändringsprojekt förde under året med sig en grundlig översyn av ansvarsområden, befattningsbeskrivningar och olika samarbetsformer. Processen var omfattande och krävde extra insatser från ett flertal anställda.

Arbetet med Stigen-konceptet fortsatte främst genom materialproduktion. Materialet på evl.fi/plus utökades och breddades. Stigen rönt uppmärksamhet även i Sverige och samarbetet med till exempel Härnösands stift var aktivt. En del församlingsbesök har också gjorts. Ett utvärderingsinstrument, Kompassen, färdigställdes under året.

Under året framtogs material för pedagogisk utveckling av åskådningsfostran och samsarbetskorgarna som ger anvisningar för samarbetet mellan församling och skola förnyades hösten 2025.

Millennialer är en grupp med svag koppling till kyrkan. Utgående från de undersökningar som gjorts arbetade KCSA tillsammans med församlingarna och kyrkostyrelsens finska verksamhetsavdelning och specialenheten Kyrkans kommunikation för att göra den kristna tron och kyrkan relevant för den här gruppen.

Genom deltagande i evenemang som Helsingfors bokmässa och Stafettkarnevalen mötte vi barn, unga och vuxna med kyrkans grundbudskap. Under Helsingfors bokmässa hade KCSA en gemensam monter med Fontana media och Kyrkans utlandshjälp. Montern besöktes av ca 5 000 personer. Vi ansvarade också för fem scenprogram på de finlandssvenska programscenerna med sammanlagt 300 besökare.

Under Stafettkarnevalen fanns KCSA på plats i tältbyn och erbjöd aktiviteter för deltagarna. Båda dagarna var kön till kyrkans tält lång och vi räknade till över 2 000 kontakter.

Webbtidningen Nyckeln utkom regelbundet – från och med hösten med tre uppdateringar per termin – med recensioner och analys av aktuella händelser i kyrka och samhälle. 80 texter publicerades och tidningen hade totalt 8172 besök varav 6700 unika. Forum för de olika yrkesgrupperna bidrar också till att utveckla församlingarnas arbete.

KCSA var huvudarrangör för Nordisk konfirmandledarkonferens som hölls i Åbo 15–17.9. Ett ledande tema i konferensen var samverkan mellan forskning och praxis. Konferensen samlade 250 deltagare.

KCSA uppmuntrade församlingar att hitta fungerande samarbeten med centrala aktörer inom samhällets småbarnspedagogik och i kontakten till skolor och läroinrättningar och uppmuntrade församlingarna att ingå samarbetsavtal med kommunens utbildningsanordnare. Vi hade ett stort nätverk av samarbetsparter; bland dem Svenska litteratursällskapet i Finland r.f., Helsingfors universitet, Åbo Akademi, Utbildningsstyrelsen, de finlandssvenska bokförlagen, Novia och Mieli r.f.

Inom ramen för våra specialuppgifter erbjöd vi teckenspråkiga och personer med intellektuell funktionsnedsättning gudstjänster, andakter och själavård på teckenspråk, med stödtecken och konstnärliga och musikaliska uttryck. Inom dövarbetet ordnades 23 mässor och andakter. Omsorgsprästen besökte Kårkulla 25 gånger och höll utöver det 74 andra andakter och tre omsorgsskriftskolor.

Kyrkans samtalstjänst betjänade hela svenskspråkiga Finland och mötte människors behov av stöd och själavård. Under året togs 2400 kontakter till samtalstjänsten.

KCSA:s enhet för kommunikation samarbetade såsom tidigare med Svenska Yle. Radioandakter och -gudstjänster sändes som förut men en del av tv-gudstjänsterna producerades med lätt teknik. Från och med årets början skedde en förändring då produktionen av programserien Himlaliv upphörde. Enheten tog sikte på det nya programutbud man kommit överens om med Svenska Yle. Till det hörde fler tv-gudstjänster, en folkbildande och fördjupande podcastserie och ett önskesångsprogram med andlig musik i Yle Vega och på Yle Arenan. Målet med förändringen var att åstadkomma ett mer diversifierat programutbud som betjänar allmänheten samtidigt som det görs på ett för både Yle och kyrkosamfunden fördelaktigt och hållbart sätt.

En stor del av nyhetsproduktionen och innehållet till olika webbtjänster skedde under året i nära samarbete med Kyrkans kommunikation. Andra konkreta exempel på samarbeten över enhets- och avdelningsgränser var förberedelserna inför församlingsvalet 2026 och kommunikationen kring nationella satsningar som Fadderdagen och Babydagen.

KCSA fortsatte att regelbundet hålla kontakt med och uppmuntra församlingsanställda att delta i digitala träffar som stöder församlingens verksamhet. Under året arrangerades sex

träffar för kyrkliga kommunikatörer av vilka en var en heldagsträff i Helsingfors. På agendan stod bland annat information om kyrkans nya materialbank, kyrkans närvaro i sociala medier och kontakten till lokaltidningen. Ibland deltog också sakkunniga med information om till exempel ekumeniska Ansvarsveckan, Församlingsvalet 2026 och temaåret Hjärtats bildning.

En viktig kanal för aktuell forskning och kommunikation av innehåll som stöder församlingarnas arbete är Kyrklig tidningstjänst och centralens nyhetsbrev. Under 2025 publicerade Kyrklig tidningstjänst sammanlagt 111 nyheter.

3. Målsättningar för år 2025. Enheter och specialenheter

Kyrkostyrelsens strategiska målsättningar	KCSA målsättningar för år 2025	Mätare/bedömningskriterier
Strategisk målsättning 1. Kyrkostyrelsen har förnyats och dess kunskande svarar allt bättre mot församlingarnas och samhällets behov.		
Församlingarnas behov av tjänster har identifierats och vi har ett fungerande system för respons.	Vi arbetar evidensbaserat utgående från aktuell forskning och ger församlingarna redskap och stöd i att utveckla sitt arbete så att det är relevant för kyrkans medlemmar.	Artiklar och material, genomförda utbildningar i form av kurser, webinarier och enskilda församlingsbesök. Förverkligats
De digitala tjänsterna har nått församlingarna och medborgarna.	Nättidningen Nyckeln uppdateras varannan vecka med artiklar och material som utmanar och inspirerar anställda och förtroendevalda till nytänkande och fördjupning i församlingens arbete och verksamhet. Vi uppehåller och koordinerar Kyrkans samtalstjänst på svenska. Vi synliggör kyrkans digitala tjänster för olika användargrupper och introducerar den nya materialbanken.	Antalet unika besök på nyckeln.net. Analys av publicerade artiklar och respons för att utveckla tidningen. Förverkligats Statistik över antalet kontakter till kyrkans samtalstjänst. Förverkligats Uppföljning av användningen med hjälp av bland annat verktygen Creamailer, Matomo, Liana Monitor och ePressi. Statistik från sociala medier. Förverkligats
Strategisk målsättning 2: Kyrkan står organisatoriskt, verksamhetsmässigt och ekonomiskt på stabil grund		
Församlingarnas verksamhetsförutsättningar har befräms	Vi fortsätter att förankra verksamhetsmodellen Stigen och arbetet bland millennialerna i församlingarna. Vi deltar i spetsprojektet Mångfaldens kyrka, en fortsättning på arbetet med	Antal deltagande församlingar och aktiviteten i dessa. Förverkligats delvis Material som distribuerats och genomförda utbildningar och församlingskontakter. Har inte förverkligats

Kyrkostyrelsens strategiska målsättningar	KCSA målsättningar för år 2025	Mätare/bedömningskriterier
	Stigen och millennialer. Detta under förutsättning att projektet får finansiering. Vi arbetar för barns och ungas delaktighet bland annat genom att arrangera Ungdomens kyrkodagar för Borgå stifts ungdomar och Forum för olika yrkesgrupper i kyrkan. Omsorgsprästen och dövsprästen når personer med intellektuell funktionsnedsättning och teckenspråkiga. De nya riktlinjerna för arbetet bland teckenspråkiga har implementerats. Vi stöder det andliga arbetet på språköarna och besöker dem regelbundet och håller gudstjänster och andra samlingar.	Genomförda evenemang, antalet deltagare och representerade församlingar. Förverkligats Statistik över verksamhet och besök. Graden av implementering av riktlinjerna för arbetet bland teckenspråkiga. Förverkligats Antalet kontakter till språköarna och genomförda gudstjänster och samlingar. Förverkligats
Församlingsdemokratins befrämjas	Vi kommunicerar betydelsen av Ungas påverkansgrupper i församlingarna och inleder förberedelserna för församlingsvalet 2026. Vi lyfter fram möjligheten för församlingsmedlemmar att göra initiativ genom utförlig information på webbsidor, i sociala medier och på Klockaren.	Antalet påverkansgrupper i de svenska församlingarna. Svensk- och tvåspråkig information till församlingarna om församlingsvalet 2026. Förverkligats Formulär för initiativ på Klockaren och andra kanaler. Antal initiativ. Har inte förverkligats
Strategisk målsättning 3. Kyrkans samhällseliga roll är fortsättningsvis betydelsefull i Finland och i världen.		
Kyrkans samhällseliga roll är fortsättningsvis betydelsefull i Finland och i världen.	Vi inspirerar – utgående från forskning och omvärldsanalys – församlingarna att hitta fungerande samarbeten med centrala aktörer inom småbarnspedagogiken och i kontakten till skolor och läroinrättningar.	Förverkligade utbildningar, konsultationer och kontakter till samhällets representanter för småbarnspedagogiken och skolan. Förverkligats
Kyrkans kommunikation når allt flera	Vi producerar material för församlingarnas och allmänhetens behov inför de stora helgerna. Vi lanserar nya program i Svenska Yles kanaler, bland annat podcastserie som fokuserar på kristna teman och program med andlig musik. En del tv-gudstjänster produceras med enklare teknik. Vi förankrar kyrkans kommunikationsprogram och använder kyrkans nya visuella uttryck i vår kommunikation.	Antal församlingar som använder materialet och dess genomslagskraft. Förverkligats Publikrespons och analys av publiksiffror. Förverkligats Det nya visuella uttrycket har använts i kyrkans kommunikation. Vi arrangerar en Canva workshop för församlingsanställda. Förverkligats

Bedömning av påverkan

Vilken verkan följer för kyrkan och församlingsmedlemmarna, för samhällets olika aktörer och människornas välbefinnande om målsättningarna förverkligas?

Med hjälp av vilka mätare kan dessa verkningar följas upp?

Målsättningarna inspirerar och utvecklar vårt arbete. Vi förmår stöda församlingarna och deras anställda i att analysera verksamhetskontexten och utveckla arbetet inom olika sektorer så att det motsvarar de nya behov som uppstår i en snabbt föränderlig verksamhetsmiljö. **Förverkligats**

Vår insats inom personalutbildningen, verksamhetsmodellen Stigen, arbetet med millennialer och kyrkans visuella uttryck bidrar till att församlingsanställda inser behovet av nytänkande, kreativitet och att frimodigt söka nya lösningar och arbetsmetoder i sitt arbete. **Förverkligats**

Vi betonar den positiva religionsfriheten så att den kristna fostran uppfattas som en resurs i småbarnspedagogiken och skolan. **Förverkligats**

Vi utvecklar vår programproduktion i radio och tv så att Svenska Yle upplever programutbudet ändamålsenligt och att det motsvarar deras behov av andaktsprogram. Genom att introducera nya programformat som podcasts och program med andlig musik breddar och moderniserar vi utbudet.

Förverkligats

Utveckling av kunnandet

Ett hurudant kunnande behövs för att förverkliga målsättningarna?

I personalutvecklingsplanen fäster vi särskild uppmärksamhet vid att utveckla det kunnande som behövs för att nå målsättningarna. Till det hör ökade kunskaper i digital kommunikation och användning av ny teknik. Enheten följer noggrant med utvecklingen inom Yle för att ha beredskap att svara mot de förväntningar som finns. **Förverkligats**

Vi håller oss à jour med projekt som initieras och deltar i den fortbildning som ordnas för att ha beredskap att stöda församlingarna och deras anställda. **Förverkligats**

Kirkon ruotsinkielisen työn keskus

1. Johdanto

Toiminta-ajatus

Kirkon ruotsinkielisen työn keskus (KRTK) on Kirkkohallituksen erillisyksikkö, joka vastaa kokonaiskirkon ruotsinkielisestä toiminnasta. KRTK:n työssä otetaan huomioon suomenruotsalaisen kulttuurin erityispiirteet, jotka vaikuttavat merkittävästi ruotsinkielisellä kirkollisella toimintakentällä. KRTK:ssa on kaksi yksikköä: toiminnallinen yksikkö ja viestintäyksikkö. Keskus tekee tiivistä yhteistyötä Kirkkohallituksen muiden osastojen (lähinnä Kirkon viestinnän ja toiminnallisen osaston) ja Porvoon hiippakunnan ja sen seurakuntien kanssa.

Tehtävät

Toiminnallisen yksikön vastuualueisiin kuuluvat varhaiskasvatukseen, opetukseen, kristilliseen kasvatukseen, sielunhoitoon, rippikoulutyöhön, kulttuuriin, aikuistyöhön ja yhteiskuntaan liittyvät asiat. Yksikössä on myös kaksi papinvirkkaa: kehitysvammaistyöpappi ja kuurojenpappi. Yksikkö järjestää vuosittain Nuorten kirkkopäivät (Ungdomens kyrkodagar) ja Kirkon kasvatusfoorumin (Forum för kyrkans fostran), sekä vastaa Palvelevasta puhelimesta ja koordinoi sen toimintaa.

Viestintäyksikkö palvelee suomenruotsalaista mediaa asianmukaisella tiedotuksella, ylläpitää kirkon ruotsinkielisiä verkkopalveluja ja sosiaalisen median kanavia sekä koordinoi ja tuottaa hartauksia ja jumalanpalveluksia radioon ja televisioon yhteistyössä Svenska Ylen kanssa.

KRTK:n tehtäviin kuuluu seurata kirkon toimintaa koskevaa uutta lainsäädäntöä ja kehitystä, ottaa ne huomioon ja tiedottaa niistä sekä tuottaa materiaalia ja työkaluja seurakunnille tukemaan niiden työtä. Lisäksi keskus kokoaa seurakuntien työntekijöitä foorumeihin ja tarjoaa asiantuntemusta kirkon ruotsinkieliseen henkilöstökoulutukseen. KRTK pitää myös yhteyttä pohjoismaisiin sisarkirkkoihin ja tekee aktiivista yhteistyötä yhteiskunnan toimijoiden kanssa, erityisesti Suomen ruotsinkielisillä alueilla.

2. Toiminta 2025

KRTK on vuoden 2025 aikana Kirkkohallituksen *Avoimet ovet* -strategian mukaisesti toteuttanut ja koordinoinut ajantasaista, avointa ja vuorovaikutteista viestintää ja tukenut seurakuntien työtä ottaen huomioon tutkimukseen perustuvan tiedon ja saadun palautteen. Lisäksi olemme auttaneet seurakuntia löytämään monipuolisia tapoja toimia ja viestiä niin, että ihmiset voivat elää kristittyinä heille merkityksellisellä tavalla.

Kirkkohallituksen muutoshankkeen myötä vastuualueita, toimenkuvia ja yhteistyömuotoja tarkistettiin vuoden aikana perusteellisesti. Prosessi oli kattava ja vaati ylimääräistä panosta useilta työntekijöiltä.

Polku-konseptia jatkettiin pääosin tuottamalla materiaalia. Evl.fi/plus -sivuston materiaalia lisättiin ja laajennettiin. Polku herätti huomiota myös Ruotsissa ja yhteistyö esimerkiksi Härnösandin hiippakunnan kanssa oli aktiivista. Myös seurakuntavierailuja on tehty jonkin verran. Vuoden aikana valmistui arviointiväline, Kompassi.

Vuoden aikana tuotettiin materiaalia katsomuskasvatuksen pedagogista kehittämistä varten, ja syksyllä 2025 uudistettiin yhteistyökorit, joissa on seurakunnan ja koulun yhteistyötä koskevaa ohjeistusta.

Millenniaalit ovat ryhmä, jolla on heikko yhteys kirkkoon. Tehtyjen tutkimusten perusteella KRTK teki yhdessä seurakuntien ja kirkkohallituksen suomenkielisen toiminnallisen osaston ja Kirkon viestintä -erityisyksikön kanssa työtä kristillisen uskon ja kirkon saamiseksi relevantiksi tälle ryhmälle.

Osallistumalla tapahtumiin, kuten esimerkiksi Helsingin Kirjamessuille ja Stafettkarnevalen-tapahtumaan, välitimme lapsille, nuorille ja aikuisille kirkon perussanomaa. Helsingin Kirjamessuilla KRTK:lla oli yhteinen osasto Fontana median ja Kirkon ulkomaanavun kanssa. Osastolla vieraili noin 5 000 kävijää. Vastasimme myös viidestä lavaohjelmasta suomenruotsalaisilla ohjelmalavoilla, joissa kävijöitä oli yhteensä 300.

Stafettkarnevalenissa KRTK oli paikalla telttakylässä ja tarjosi aktiviteetteja osallistujille. Molempina päivinä jono kirkon telttoihin oli pitkä ja kontakteja laskujemme mukaan yli 2 000.

Nyckeln-verkkolehti ilmestyi säännöllisesti – syksystä lähtien kolmella päivityksellä per kausi – ja siinä arvioitiin ja analysoitiin kirkon ja yhteiskunnan ajankohtaisia tapahtumia. Lehdessä julkaistiin 80 tekstiä, ja sivuilla käytiin 8 172 kertaa, joista 6 700 oli kävijän ainoita käyntikertoja. Eri ammattiryhmien foorumeilla kehitettiin myös seurakuntien työtä.

KRTK oli 15.–17.9. Turussa pidetyn Pohjoismaisen rippikouluohjaajakonferenssin pääjärjestäjä. Johtavana teemana konferenssissa oli tutkimuksen ja käytännön välinen yhteistyö. Kokoukseen osallistui 250 henkilöä.

KRTK kannusti seurakuntia etsimään tapoja tehdä toimivaa yhteistyötä yhteiskunnan keskeisten varhaiskasvatuksen toimijoiden kanssa sekä pitämään yhteyttä koulujen ja muiden oppilaitosten kanssa. Seurakuntia kannustettiin tekemään yhteistyösopimuksia kuntien koulutuksen järjestäjien kanssa. Meillä oli laaja yhteistyötahojen verkosto: muun muassa Svenska litteratursällskapet i Finland r.f., Helsingin yliopisto, Åbo Akademi, Opetushallitus, suomenruotsalaiset kirjankustantamot, Novia ja Mieli ry.

Erityistehtäviemme mukaisesti tarjosimme viittomakielisille ja kehitysvammaisille viittomakielisiä jumalanpalveluksia, hartauksia ja sielunhoitoa tukiviittomin sekä hyödyntäen taiteel-

lista ja musiikillista ilmaisuja. Kuurojen parissa tehtävän työn puitteissa järjestettiin 23 messua ja hartaushetkeä. Hoivapappi vieraili Kärkölässä 25 kertaa ja piti sen lisäksi 74 muuta hartautta ja kolme hoivarippikoulua.

Kirkon keskusteluapu palveli koko ruotsinkielistä Suomea ja vastasi ihmisten tuen ja sielunhoidon tarpeisiin. Palvelevaan puhelimeen tuli vuoden aikana 2 400 yhteydenottoa.

KRTK:n viestintäyksikkö teki aiempaan tapaan yhteistyötä Svenska Ylen kanssa. Radiohartauksia ja -jumalanpalveluksia lähetettiin kuten ennenkin, mutta osa tv-jumalanpalveluksista tuotettiin kevyttekniikalla. Vuoden alusta tapahtui muutos, kun Himmaliv-ohjelmasarjan tuotanto lopetettiin. Yksikkö keskittyi uuteen ohjelmistoon, josta on sovittu Svenska Ylen kanssa. Siihen kuului enemmän tv-jumalanpalveluksia, kansaavalistava ja syventävä podcast-sarja sekä hengellisen musiikin toivelauluohjelma Yle Vegassa ja Yle Areenassa. Muutoksen tavoitteena oli tuottaa aiempaa monipuolisempaa ohjelmaa yleisölle sekä Ylen että kirkollisen yhteisön kannalta edullisesti ja kestävästi.

Suuri osa uutistuotannosta ja verkkopalveluiden sisällöistä tuotettiin vuoden aikana tiiviissä yhteistyössä Kirkon viestinnän kanssa. Muita konkreettisia esimerkkejä yksikkö- ja osastorajat ylittävästä yhteistyöstä olivat vuoden 2026 seurakuntavaaleihin valmistautuminen ja valtakunnallisiin hankkeisiin liittyvä panostus, kuten Kummipäivä ja Vauvan päivä.

KRTK piti edelleen säännöllisesti yhteyttä seurakuntien henkilöstöön sekä innosti ja kannusti heitä osallistumaan seurakunnan toimintaa tukeviin digitaalisiin tapahtumiin. Vuoden aikana järjestettiin kuusi kirkon viestijöiden tapaamista, joista yksi oli kokopäiväinen tapaaminen Helsingissä. Asialistalla oli muun muassa tietoa kirkon uudesta materiaalipankista, kirkon läsnäolosta sosiaalisessa mediassa ja yhteydenpidosta paikallislehtiin. Toisinaan mukana oli asiantuntijoita, joilla oli tietoa esimerkiksi ekumeenisesta vastuuviikosta, seurakuntavaaleista 2026 ja Sydämen sivistystä -teemavuodesta.

Keskeisiä kanavia seurakuntien työtä tukevien sisältöjen ajankohtaiseen tutkimukseen ja viestintään ovat Kirkon sanomalehtipalvelu ja keskuksen uutiskirje. Kirkon lehtipalvelu julkaisi vuoden 2025 aikana yhteensä 111 uutista.

Kirkkohallituksen strategiset tavoitteet	KRTK:n tavoitteet vuodelle 2025	Mittarit/ arviointikriteerit
Strateginen tavoite 1. Kirkkohallitusta on uudistettu ja sen osaaminen vastaa entistä paremmin seurakuntien ja yhteiskunnan tarpeisiin.		
Seurakuntien palvelutarpeet on tunnistettu ja meillä on toimiva palautejärjestelmä.	Työskentelemme näyttöön perustuvalla tavalla, joka perustuu nykyiseen tutkimukseen, ja tarjoamme seurakunnille välineitä ja tukea, jotta ne voivat kehittää työtään niin, että se on merkityksellistä seurakunnan jäsenille.	Artikkelit ja materiaalit, toteutetut koulutukset kurssien, webinaarien ja yksittäisten seurakuntavierailujen muodossa. Toteutunut
Digitaaliset palvelut ovat tavoittaneet seurakunnat ja kansalaiset.	Verkkolehti Nyckeln päivitetään joka toinen viikko artikkeleilla ja materiaaleilla, jotka haastavat ja innostavat työntekijöitä ja luottamushenkilöitä ajattelemaan uudella tavalla ja syventämään seurakunnan työtä ja toimintaa. Pidämme yllä ja koordinoimme Kirkon keskusteluapua ruotsiksi. Teemme kirkon digitaaliset palvelut näkyviksi eri käyttäjäryhmille ja esittelemme uuden materiaalipankin.	Yksilöllisten käyntien määrä nyckeln.net-verkkosivustolla. Julkaistujen artikkelien analysointi ja palaute lehden kehittämiseksi. Toteutunut Kirkon keskusteluavun yhteydenottojen määrä. Toteutunut Käytön seuranta muun muassa Creamailer-, Matomo-, Liana Monitor- ja ePressi-työkalujen avulla. Sosiaalisen median tilastot. Toteutunut
Strateginen tavoite 2. Kirkko on organisatorisesti, toiminnallisesti ja taloudellisesti vakaalla pohjalla.		
Seurakuntien toimintaedellytyksiä on tuettu	Jatkamme Polku-toimintamallin ja milleniaalien parissa tehtävän työn ankkuroimista seurakunnissa. Osallistumme Polun ja milleniaalien parissa tehtävän työn jatkamiseen Monikasvoinen kirkko -kärkihankkeessa. Edellytyksenä on, että hanke saa rahoituksen. Edistämme lasten ja nuorten osallisuutta järjestämällä esimerkiksi Porvoon hiipakunnan nuorille suunnattuja nuorten kirkkopäiviä ja kirkon eri ammattiryhmien foorumeita. Kehitysvammaiset ja viittomakieliset henkilöt tavoittavat kehitysvammaisten papin ja kuurojen papin. Viittomakielisten parissa työskentelyn uudet linjaukset on toteutettu. Tuemme kielisaarten hengellistä työtä ja käymme niissä säännöllisesti pitäen jumalanpalveluksia ja muita tilaisuuksia.	Osallistuvien seurakuntien lukumäärä ja toiminta. Toteutunut osittain Jaetut ja toteutetut materiaalit ja seurakuntayhteydet. Ei toteutunut Järjestetyt tapahtumat, valtuutettujen määrä ja edustettuina olevat seurakunnat. Toteutunut Toiminta- ja vierailutilastot. Viittomakielienkäyttäjien työohjeiden täytäntöönpanoaste. Toteutunut Yhteyksien määrä kielisaariin sekä järjestettyjen jumalanpalvelusten ja kokoon-tumisten määrä. Toteutunut
Seurakuntademokratian edistäminen	Viestimme nuorten edunvalvontaryhmien merkityksestä seurakunnissa ja aloitamme vuoden 2026 seurakuntavaliin valmistelut.	Edunvalvontaryhmien määrä ruotsalaisissa seurakunnissa. Ruotsin- ja kaksikiel-

Kirkkohallituksen strategiset tavoitteet	KRTK:n tavoitteet vuodelle 2025	Mittarit/ arviointikriteerit
	Tuomme esiin seurakuntalaisten mahdollisuuksia tehdä aloitteita tiedottamalla asioista yksityiskohtaisesti verkkosivuilla, sosiaalisessa mediassa ja Lukkarissa.	linen tiedottaminen seurakunnille vuoden 2026 seurakuntavaaleista. Toteutunut Lukkarin ja muiden kanavien aloitelmak. Aloitemäärä. Ei toteutunut
Strateginen tavoite 3. Kirkon yhteiskunnallinen rooli on edelleen merkittävä Suomessa ja maailmalla.		
Kirkon yhteiskunnallinen rooli on edelleen merkittävä Suomessa ja maailmalla.	Ympäröivän maailman tutkimukseen ja analyyseihin perustuen innostamme seurakuntia tekemään tehokasta yhteistyötä varhaiskasvatuksen ja -kasvatuksen avaintoimijoiden kanssa ja luomaan yhteyksiä kouluihin ja oppilaitoksiin.	Toteutuneet koulutukset, konsultaatiot ja yhteydet yhteiskunnan varhaiskasvatuksen ja koulun edustajiin. Toteutunut
Kirkon viestintä tavoittaa yhä useampia	Tuotamme materiaalia seurakuntien ja yleisön tarpeisiin suurten juhlapyhien varalle. Lanseeraamme Svenska Ylen kanavilla uusia ohjelmia, muun muassa kristillisiin teemoihin keskittyvää podcast-sarjaa ja hengellisen musiikin ohjelmia. Osa tv-jumalanpalveluksista tuotetaan yksinkertaisemmalla tekniikalla. Vakiinnutamme kirkon viestintäohjelman ja käytämme viestinnässämme kirkon uutta visuaalista ilmettä.	Aineistoa käyttävien seurakuntien lukumäärä ja vaikuttavuus. Toteutunut Yleisöpalaute ja yleisölukujen analysointi. Toteutunut Uutta ilmettä on käytetty kirkon viestinnässä. Järjestämme seurakuntien työntekijöille Canva-työpajan. Toteutunut

Vaikutusten arviointi

Tavoitteet innostavat ja kehittävät työtämme. Kykenemme tukemaan seurakuntia ja niiden työntekijöitä toimintakontekstin analysoinnissa ja eri työalojen työn kehittämisessä vastaamaan nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä syntyviä uusia tarpeita. **Toteutunut**

Panoksemme henkilöstökoulutukseen ja Polku-konseptiin, millenniaalien kanssa työskentelyyn ja kirkon visuaaliseen ilmaisuun auttaa seurakuntien työntekijöitä ymmärtämään uudenlaisen ajattelun ja luovuuden tarpeen ja etsimään rohkeasti uusia ratkaisuja ja työtapoja työssään. **Toteutunut**

Painotamme positiivista uskonnonvapautta siten, että kristillinen kasvatus mielletään varhaiskasvatuksen ja koulun voimavaraksi. **Toteutunut**

Kehitämme ohjelmatuotantoamme radiossa ja televisiossa siten, että Svenska Yle kokee ohjelmatarjonnan tarkoituksenmukaiseksi ja se vastaa heidän hartausohjelmatarpeita. Esittelemällä uusia ohjelmaformaatteja kuten podcasteja ja hengellisen musiikin ohjelmia laajennamme ja modernisoimme tarjontaa. **Toteutunut**

Osaamisen kehittäminen

Henkilöstökoulutus suunnitelmassa kiinnitetään erityistä huomiota tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavan osaamisen kehittämiseen. Tähän liittyy digitaalisten viestintätaitojen parantaminen ja uuden teknologian hyödyntäminen. Yksikkö seuraa tarkasti Ylen kehitystä, jotta sillä on valmiudet vastata odotuksiin. **Toteutunut**

Pysymme ajan tasalla käynnistetyistä hankkeista ja osallistumme järjestettyyn koulutukseen, jotta olemme valmiita tukemaan seurakuntia ja niiden henkilöstöä. **Toteutunut**

Talousarvion 2025 toteumavertailu, KCSA yhteensä

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	119 686	102 500		102 500	177 106	-74 606	172,8
Myyntituotot					578	-578	0,0
Maksutuotot	29 488	27 500		27 500	87 535	-60 035	318,3
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	23 971	20 000		20 000	20 816	-816	104,1
Tuet ja avustukset					1 500	-1 500	0,0
Muut toimintatuotot	66 228	55 000		55 000	66 576	-11 576	121,0
Sisäiset tuotot					101	-101	0,0
Toimintakulut	-1 311 614	-1 309 700		-1 309 700	-1 387 775	78 075	106,0
Henkilöstökulut	-1 158 875	-1 199 092		-1 199 092	-1 202 687	3 595	100,3
Palkat ja palkkiot	-901 024	-915 337		-915 337	-931 525	16 188	101,8
Henkilösivukulut	-262 173	-283 755		-283 755	-282 589	-1 166	99,6
Henkilökulujen oikaisuerät	4 322				11 426	-11 426	0,0
Palvelujen ostot	-132 734	-105 048		-105 048	-177 463	72 415	168,9
Palvelun ostot - sisäiset	-1 466				-250	250	0,0
Vuokrat	-43						
Aineet ja tarvikkeet	-12 502	-5 560		-5 560	-6 596	1 036	118,6
Annetut avustukset	-1 500						
Muut toimintakulut	-4 493				-779	779	0,0
TOIMINTAKATE	-1 191 928	-1 207 200		-1 207 200	-1 210 669	3 469	100,3

KCSA kanslia

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	25 159	55 000		55 000	34 831	20 169	63,3
Myyntituotot					295	-295	0,0
Maksutuotot					11 720	-11 720	0,0
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	23 859				20 816	-20 816	0,0
Tuet ja avustukset					1 500	-1 500	0,0
Muut toimintatuotot	1 300	55 000		55 000	500	54 500	0,9
Toimintakulut	-213 713	-215 713		-215 713	-208 061	-7 652	96,5
Henkilöstökulut	-184 201	-190 613		-190 613	-191 933	1 320	100,7
Palkat ja palkkiot	-142 831	-145 506		-145 506	-147 430	1 924	101,3
Henkilösivukulut	-41 370	-45 107		-45 107	-44 503	-604	98,7
Palvelujen ostot	-23 708	-23 500		-23 500	-12 298	-11 202	52,3
Palvelun ostot - sisäiset	-1 441				-250	250	0,0
Vuokrakulut	-43						
Aineet ja tarvikkeet	-2 799	-1 600		-1 600	-3 560	1 960	222,5
Annetut avustukset	-1 500						
Muut toimintakulut	-20				-20	20	0,0
TOIMINTAKATE	-188 554	-160 713		-160 713	-173 230	12 517	107,8

Viestintä

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	44 447	10 000		10 000	14 735	-4 735	147,4
Maksutuotot	29 108						
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	112	10 000		10 000		10 000	0,0
Muut toimintatuotot	15 228				14 735	-14 735	0,0
Toimintakulut	-466 894	-467 197		-467 197	-465 002	-2 195	99,5
Henkilöstökulut	-446 659	-450 267		-450 267	-445 890	-4 377	99,0
Palkat ja palkkiot	-348 904	-343 715		-343 715	-350 473	6 758	102,0
Henkilösivukulut	-101 373	-106 552		-106 552	-106 844	292	100,3
Henkilökulujen oikaisuerät	3 618				11 426	-11 426	0,0
Palvelujen ostot	-16 044	-14 320		-14 320	-18 543	4 223	129,5
Aineet ja tarvikkeet	-4 190	-2 610		-2 610	-549	-2 061	21,0
Muut toimintakulut					-20	20	0,0
TOIMINTAKATE	-422 446	-457 197		-457 197	-450 267	-6 930	98,5

Toiminta

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	50 080	37 500		37 500	127 539	-90 039	340,1
Myyntituotot					283	-283	0,0
Maksutuotot	380	27 500		27 500	75 815	-48 315	275,7
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat		10 000		10 000		10 000	0,0
Muut toimintatuotot	49 700				51 340	-51 340	0,0
Sisäiset tuotot					101	-101	0,0
Toimintakulut	-631 007	-626 790		-626 790	-714 712	87 922	114,0
Henkilöstökulut	-528 015	-558 212		-558 212	-564 864	6 652	101,2
Palkat ja palkkiot	-409 289	-426 116		-426 116	-433 622	7 506	101,8
Henkilösivukulut	-119 430	-132 096		-132 096	-131 242	-854	99,4
Henkilökulujen oikaisuerät	704						
Palvelujen ostot	-92 982	-67 228		-67 228	-146 622	79 394	218,1
Palvelun ostot - sisäiset	-25						
Aineet ja tarvikkeet	-5 512	-1 350		-1 350	-2 487	1 137	184,2
Muut toimintakulut	-4 473				-739	739	0,0
TOIMINTAKATE	-580 927	-589 290		-589 290	-587 173	-2 117	99,6

1.8.5.10 Piispainkokouksen kanslia

1. Johdanto

Toiminta-ajatus, tehtävät ja vastualueet

Piispainkokouksen kanslia auttaa piispainkokousta toteuttamaan kirkkolain ja kirkkojärjestyksen tälle säätämät tehtävät, jotka liittyvät kirkon uskoon, opetukseen ja työhön, ekumeniin ja lähetystehtävään sekä uskontosuhteisiin, hiippakuntien hoitoon sekä pappisvirkaan, jumalanpalveluselämään ja rippikouluun. Lisäksi piispainkokouksen kanslia tukee arkkipiispan ja piispojen kollegion työskentelyä sekä kirkkohallituksen toimintaa erityisesti teologisissa kysymyksissä.

2. Keskeiset tapahtumat vuonna 2025

Toimintavuoden aikana piispainkokous on työskennellyt suunnitellusti. Keskeisiä kokouksissa käsiteltyjä asioita ovat olleet:

- Mahdollisen diakonaattiuudistuksen teologisten perusteiden selvittäminen. Asiaa valmistelleen työryhmän luonnoksista on keskusteltu useaan otteeseen piispainkokouksessa.
- Saamelaiset kirkossa -hankkeen loppuun saattaminen. Keväällä 2025 julkaistiin hankkeen antologia (Tiet – polut – risteykset), järjestettiin julkistamistilaisuudet ja seminaari, toteutettiin juhlamessu Turun tuomiokirkossa ja hyväksyttiin hankkeen loppuraportti ja siihen sisältyneet suositukset.
- Oikean kasteen kriteerien hyväksyminen sekä luettelo Suomessa yleisesti toimivista kirkoista ja kristillisistä uskonnollisista yhdyskunnista, jotka hyväksyvät kirkkomme kasteen. Julkaistiin piispainkokouksen verkkosivuilla.
- Lausunto selkomessun ja sanajumalanpalvelusten kaavojen päivittämisestä.
- Piispainkokouksen pastoraalinen ohje tuomiokapituleille avioliittoon vihkimistä tai siunaamista pyytävien samaa sukupuolta olevien parien kohtaamisesta seurakuntatyössä.
- Piispainkirje Kutsu rauhaan (Kallelse till fred, The Call to Peace). Julkaistiin 19.9.2025.
- Lähetystyön kokonaisarvion käynnistäminen. Hankesuunnitelma käsitellään tammi-kuussa 2026.
- UT2020 + psalmit raamatunkäännösten hyväksyminen muuttamatta Kirkkoraamattu 1992 käännöksen ensisijaista asemaa. Raamatunkäännösten kokeilukäyttö- ja palautteen keruu toteutetaan vuosina 2026 ja 2027.
- Koulutuksen seurantaryhmien raportit. Raporttien käsittelyn yhteydessä keskusteltiin laajasta kirkon henkilöstön koulutuksesta, rekrytoinnin haasteista ja kirkolta edellytettävistä toimenpiteistä.
- Ekumeeninen konfirmaatiokäytäntö Suomen metodistien kanssa. Ohjeet julkaistiin piispainkokouksen verkkosivuilla.
- Ohjauskeskustelut lähetysjärjestöjen kanssa. Käsittelyn yhteydessä pyydettiin lisäselvityksiä kahdelta järjestöltä (SLEY, Kansanlähetys).
- Lisäksi piispainkokous on nimennyt jäseniä erilaisiin yhteistyöelimiin, toimikuntiin ja työryhmiin, päättänyt kansainvälisten ja ekumeenisten yhteyksien rahastosta ekumeenisille järjestöille myönnettävistä avustuksista, keskustellut uusimmista ekumeenisista asiakirjoista (mm. Kasvavaa yhteyttä, Apostolinen usko, virka ja missio) sekä käsitellyt matkaraportteja kansainvälisistä yhteyksistä.

Piispainkokouksen kanslian muu toiminta

- Piispainkokouksen Kirkon tuki -työryhmä on tarkastellut papin työn alkuvaiheeseen liittyviä tekijöitä ja esittänyt toimenpiteitä, joilla kirkko tukee teologian opiskelijoiden sekä työuransa alussa olevien pappien ammatillisen ja hengellisen identiteetin kasvua. Selvityksessä arvioidaan nykyisiä prosesseja ja pastoraalitutkintoa. Työryhmän selvitys valmistui joulukuussa 2025.
- Piispainkokouksen teologinen sihteeri on osallistunut työskentelyyn, jossa uudistetaan Kirkollisten toimitusten kirja.
- Olemme osallistuneet Altassa Saamelaisten kirkkopäiviin ja käynnistäneet Pohjoismaisten piispainkokousten kanslioiden tapaamisen valmistelun (toukokuu 2026).
- Ulkomaisten tutkintojen tunnustamiseen liittyvä valmistelu ja esittely.

3. Tavoitteiden toteutuminen

Kirkkohallituksen strategiset tavoitteet	Piispainkokouksen kanslian tavoitteet vuodelle 2025	Mittarit/arviointikriteerit
Strateginen tavoite 1. Kirkkohallitus on uudistunut ja osaaminen vastaa yhä paremmin seurakuntien ja yhteiskunnan tarpeita.		
1.1 Seurakuntien palvelutarpeet on tunnistettu ja palautejärjestelmä on käytössä.	Edistämme diakonaattiuudistusta, tuemme kirkollisten toimitusten kirjan uudistamista, osallistumme piispainkirjeen toimittamiseen.	Prosessit etenevät suunnitellulla tavalla. Piispainkirje julkaistaan syksyllä 2025. Toteutunut
1.2 Henkilöstön osaamista on kehitetty vastaamaan palvelutarpeita.	Osallistumme hankkeeseen, jolla tuetaan opiskelijoiden ja työuran alkuvaiheessa olevien pappien ammatillista ja hengellistä kasvua.	Suunnitelma valmistuu. Toteutunut
1.3 Digitaaliset palvelut ovat tavoittaneet seurakunnat ja kansalaiset.	Piispainkokouksen vastuulla olevat verkkosivut ovat ajan tasalla.	Asiakaspalaute. Toteutunut
1.4 Tiedolla johtaminen on vahvistunut.	Hyödynnämme hankkeissamme tuotettua tutkimustietoa, tilastointia ja tuotamme sitä myös itse.	Valmistuvien dokumenttien laatu. Toteutunut
Strateginen tavoite 2: Kirkko on rakenteellisesti, toiminnallisesti ja taloudellisesti kestäväällä pohjalla.		
2.1 Kirkon eri organisaatioiden tehtävät ja vastualueet on selkeästi määritetty.	Teemme verkostomaista yhteistyötä ja huolehdimme siitä, että tehtävät ja vastualueet määritellään selkeästi, mutta edistään yhteistyötä.	Jatkuvaa arviointia yhteistyön onnistumisesta. Toteutunut

Kirkkohallituksen strategiset tavoitteet	Piispainkokouksen kanslian tavoitteet vuodelle 2025	Mittarit/arviointikriteerit
Strateginen tavoite 3. Kirkon yhteiskunnallinen rooli säilyy merkityksellisenä Suomessa ja maailmalla.		
3.1 Kirkon toiminta on yhteiskunnallisesti vaikuttavaa	Piispainkokousten päätösten valmistelussa tehdään vaikutusarviointi, kun se on tarkoituksenmukaista.	Toteutuneet päätökset ja arviointi niiden vaikutuksista. Toteutunut
3.4 Kirkko on aktiivinen kansainvälisissä suhteissa	Osallistumme aktiivisesti kansainvälisiin verkostoihin (erityisesti pohjoismaat)	Toteutuneet kontaktit ja tapahtumat. Toteutunut

4. Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Taloudellisesti piispainkokouksen kanslian vuosi toteutui lähelle suunniteltua tasoa. Kokonaisuudessaan toimintakate oli 98,8 % (- 4 615 €). Saamelaiset kirkossa -hankkeen kulut ylittivät n. 8 000 euroa. Kohonneet kustannukset kyettiin kattamaan piispainkokouksen budjetista. Tilinpäätös osoittaa, että vuonna 2025 tehty talousarvion korotus on ollut tarpeellinen. Nykyisellä budjetilla kyetään huolehtimaan piispainkokouksen toiminnasta sekä kokouksen käynnistämistä pienistä hankkeista.

Talousarvion 2025 toteumavertailu

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	1 608				5 105	-5 105	0,0
Myyntituotot	48						
Maksutuotot					-115	115	0,0
Muut toimintatuotot					1 170	-1 170	0,0
Sisäiset tuotot	1 560				4 050	-4 050	0,0
Toimintakulut	-397 534	-384 996		-384 996	-385 486	490	100,1
Henkilöstökulut	-279 640	-238 146		-238 146	-238 058	-88	100,0
Palkat ja palkkiot	-214 948	-181 862		-181 862	-181 925	63	100,0
Henkilösivukulut	-64 692	-56 284		-56 284	-56 494	210	100,4
Henkilökulujen oikaisuerät					360	-360	0,0
Palvelujen ostot	-107 262	-142 400		-142 400	-134 467	-7 933	94,4
Palvelun ostot - sisäiset	-7 363				-4 076	4 076	0,0
Vuokratulut					-640	640	0,0
Sisäiset vuokratulut					-1 350	1 350	0,0
Aineet ja tarvikkeet	-909	-350		-350	-464	114	132,7
Annetut avustukset	-2 185	-4 000		-4 000	-6 390	2 390	159,8
Muut toimintakulut	-175	-100		-100	-40	-60	40,0
TOIMINTAKATE	-395 925	-384 996		-384 996	-380 381	-4 615	98,8

1.8.5.11 Arkkipiispan kanslia

1. Johdanto

Arkkipiispan kanslian tehtävänä on avustaa arkkipiispaa hänen viranhoidossaan. Arkkipiispantalon tontilla sijaitsevassa kanslian Turun toimipisteessä työskentelevät arkkipiispan erityisavustaja ja sihteeri ja Helsingin toimipisteessä Kirkon talossa arkkipiispan kaksi teologista erityisavustajaa.

Arkkipiispan rooli yhteiskunnallisena arvojohtajana, kirkkomme äänenä ja ekumeenisten ja kansainvälisten suhteiden hoitajana painottui kanslian työssä. Arkkipiispan kokonaiskirkollisten ja hiippakunnallisten tehtävien kautta kanslian työ palvelee Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja Kirkkohallituksen strategian tavoitteita.

2. Vuoden 2025 toimintakertomus

Tehtävänsä mukaisesti Arkkipiispan kanslia huolehti siitä, että arkkipiispalla on ajantasainen ja kattava tieto yhteiskunnallisesta tilanteesta, kansainvälisistä ja ekumeenisista kysymyksistä, mediakentästä, seurakuntien toiminnasta ja haasteista sekä taloudellisista tilanteesta ja ennusteista.

Yhteiskuntasuhteet

Arkkipiispa vastaa omalta osaltaan tehtävässään kirkon yhteiskuntasuhteista ja vaikuttamisesta valtioliisiin päättäjiin. Arkkipiispan kanslia tukee arkkipiispaa tässä tehtävässä. Kuluneen vuoden aikana kirkon valtionrahoitusta leikattiin kirkolle epäedullisesti edelleen. Asiassa tehtiin vaikuttamistyötä päättäjien suuntaan moneen otteeseen. Arkkipiispan kanslia on arkkipiispan johdolla osallistunut kirkon vaikuttamistoiminnan suunnitteluun osana Kirkkohallituksen muutoshanketta.

Arkkipiispan kansliassa valmisteltiin ja tuettiin arkkipiispan yhteiskunnallista työtä myös muihin verkostotoimijoihin ja median edustajiin. Arkkipiispa kutsui koolle Kirkon arvofoorumin tammikuussa 2025 teemalla Köyhyys. Vuoden aikana järjestettiin useita pyöreän pöydän keskusteluja verkostoille mm. tekoälystä, yhteiskuntapolitiikasta ja hyvinvointiyhteiskunnasta. Saamelaiset kirkossa -hanke saatettiin vuoden aikana loppuun, ja toukokuussa arkkipiispa pyysi anteeksi Saamen kansalta Turun tuomiokirkossa. Arkkipiispa toimi myös Yhteisvastuu 75 vuotta -juhlavuoden piispana ja kanslia tuotti juhlakonsertin 23.10.2025 yhdessä

Kirkkopalveluiden kanssa nuorten tulevaisuususkon hyväksi. Juhlakonsertti päättyi MTV3 kymppisuutisiin 23.10.2025.

Arkkipiispa julkaisi vuoden 2025 aikana puheenvuorot köyhyydestä (1/25), tekoälystä (3/25), luottamuksesta (5/2025) sekä lukuisan määrän muita saarnoja ja puheita. Arkkipiispan kanslian henkilökunta tuki arkkipiispaa hänen yhteiskunnallisessa viranhoidossaan.

Media ja viestintä

Arkkipiispan läsnäoloa mediassa ja verkossa jatkui toimintavuonna aktiivisena. Arkkipiispa tapasi työssään aikakaus- ja uutismedioiden päätoimittajia sekä antoi kymmeniä haastatteluja eri medioissa. Verkkomedioissa ilmestyi vuoden aikana 124 haastatteluihin perustuvaa eri uutista. Haastattelujen määrä ja tavoittavuus kasvoivat edellisvuoteen nähden. Arkkipiispan mediaosumia oli vuonna 2025 yhteensä 651 kpl. Arkkipiispan TikTok-tili avattiin uutena kokeiluna ja arkkipiispa aloitti YouTubeissa Arkkipiispa tykittää Jeesuksesta -raamattuluento-sarjan. Arkkipiispan talossa -podcastia jatkettiin.

Erityisen laajasti mediassa näkyivät arkkipiispan johdolla tehty piispojen pastoraalinen ohje avioliittoon vihkimisestä kesäkuussa sekä anteeksipyyntö Saamen kansalta. Syksyllä erityisen laajan medianäkyvyyden sai aikaan arkkipiispan toimiminen Arkkitehtuurin Finlandia-palkinnon valitsijana sekä arkkipiispan vetoamus siitä, että Suomen tulisi tunnustaa Palestiinan valtio. Arkkipiispan vetosi useaan otteeseen eri foorumeilla sekä Ukrainan sodan että Lähi-idän kriisin loppumisen puolesta.

Kansainväliset ja ekumeeniset suhteet

Arkkipiispan viranhoidossa ja siten kanslian työssä painottuivat vahvasti kansainväliset ja ekumeeniset suhteet.

Arkkipiispa ja/tai erityisavustajia osallistui vuoden aikana seuraaviin matkoihin:

- Matka Israeliin ja Palestiinaan 17.–21.2.2025
- Bryssel EU-edustusto 3.–5.3.2025
- EKD - Ruotsin kirkon vierailu Hvittorpissa 19.–21.5.2025
- Kirkkojen maailmanneuvoston kokous Bernissä 26.–28.5.2025
- Kirkkojen maailmanneuvoston keskuskomitea Johannesburgissa Etelä-Afrikassa 18.–24.6.2025
- Pohjoismainen piispainkokous Färsaarilla 22.–27.6.2025

- Saamelaisten kirkkopäivät Norjan Altassa 27.–29.6.2025
- Matka Kazakstaniin 16.–19.9.2025
- Matka Ukraina 29.9.–3.10.2025
- Matka Uzbekistan–Pakistan 13.–24.11.2025

Arkkipiispan ulkomaan matkapäiviä 46 kpl, kanslian matkapäivät yhteensä 42 kpl

Hiippakunnallinen työ

Arkkipiispa on toteuttanut hiippakuntansa seurakuntien alueella työntekijöiden hengellisen iltapäivän sekä tapaamiset kirkkoherroille ja seurakuntayhtymän johdolle. Kirkkoherroja on tuettu työssään tarpeen mukaan. Arkkipiispa toteutti vuoden aikana piispantarkastuksen Piikkiön seurakunnassa.

Turun kaupungin kanssa on tehty säännöllistä yhteistyötä toimintavuonna. Ekumeeninen joulu, muut tilaisuudet kaupungin kanssa sekä vapaamuotoinen verkostotyö ovat olleet myös osa arkkipiispan kanslian perustyötä.

Arkkipiispa perinteinen kansalaisvastaanotto järjestettiin uudenvuodenpäivänä. Arkkipiispan kanslia tuki tapaamisten organisointia ja järjestelyjä sekä muuta verkostotyötä.

3. Tavoitteiden toteutuminen

Kirkkohallituksen strategiset tavoitteet	Arkkipiispan kanslian tavoitteet vuodelle 2025	Mittarit/arviointikriteerit
Strateginen tavoite 1. Kirkkohallitus on uudistunut ja osaaminen vastaa yhä paremmin seurakuntien ja yhteiskunnan tarpeita.		
1.4 Tiedolla johtaminen on vahvistunut (ennakointi, tiedon hyödyntäminen, tilastoinnin kehittäminen).	Arkkipiispan kanslian yhteyksiä Kirkkohallituksen yksiköihin ja asiantuntijoihin, yhteiskunnallisiin verkostoihin ja päättäjien esikuntiin vahvistetaan edelleen.	Arkkipiispan kanslian käytössä on ajan-kohtaisin ja uusin tieto reaaliaikaisesti. Toteutunut

Kirkkohallituksen strategiset tavoitteet	Arkkipiispan kanslian tavoitteet vuodelle 2025	Mittarit/arviointikriteerit
Strateginen tavoite 2: Kirkko on rakenteellisesti, toiminnallisesti ja taloudellisesti kestäväällä pohjalla.		
2.7 Kirkon jäsenyys koetaan merkitykselliseksi ja jäsenmäärän lasku on hidastunut.	Arkkipiispan medianäkyvyys arvojohtajana kasvaa, ja tukee koko kirkon olemassaoloa merkityksellisenä yhteisönä ihmisten elämässä. Kirkon sisäisten hallintoelinten entistäkin toimivammat yhteistyösuhteet vaikuttavat koko kirkon toimintaa ja luovat luottamusta kirkkoon ja sen päätöksentekoon.	Mediahaastattelujen määrä kasvoi vuonna 2025 (92-->124 kpl). Toteutunut Luottamus- ja mainetutkimus. Toteutunut
Strateginen tavoite 3. Kirkon yhteiskunnallinen rooli säilyy merkityksellisenä Suomessa ja maailmalla.		
3.1 Kirkon toiminta on yhteiskunnallisesti vaikuttavaa (vaikutusten arviointimalli luotu).	Arkkipiispan kanslia tukee arkkipiispan yhteyksiä päättäjiin ja heidän esikuntiinsa vaikuttaen kirkon kannalta merkityksellisiin asioihin.	Avoimuusrekisteri 8 kirjausta. Toteutunut Arkkipiispan julkiset puheenvuorot. Toteutunut
3.2 Kirkko on merkittävä ja toimivattu yhteistyökumppani (julki- set instituutiot, edustukset eri yhteisöissä, yhteistyösopimukset ja verkostot/lkm).	Arkkipiispan suhdetoimintaa vahvistetaan kokoamalla yhteen ajankohtaisten asioiden kanssa toimivia henkilöitä pyöreän pöydän ympärille tai muuhun verkostotapaamiseen – kahdenvälisesti ja yhteisöjä osallistaen.	Verkosto- ja suhdetoimintatapaamiset. Toteutunut
3.3 Kirkon viestintä on tavoittanut yhä useamman (näkyvyys, aktiivinen vuoropuhelu, uudet kohderyhmät).	Median pyyntöihin vastataan reaktiivisesti ja lisäksi proaktiivisesti itse aiheita syöttäen. Viestintä kehittyä analyysin ja tiedon perusteella. Sosiaalisen median kanavien painopistettä siirretään perinteisistä uusiin	Mediaseurannan mukainen tavoitavuus ja juttumäärät kasvavat. Toteutunut (TikTok-kokeilu), visuaalista viestintää kehitetään (ilmeen uudistaminen osana kirkon ilmettä) sekä uusia avauksia kokeillaan (YouTube-kokeilut). Toteutunut
3.4 Kirkko on aktiivinen kansainvälisissä suhteissa	Arkkipiispa johtaa kirkon kansainvälisiä suhteita kanslian tuella sisältäen eku-meeniset, uskontojen väliset suhteet, kansainväliset kirkkoliitot, vierailut ulkomailla ja ulkomaisten kumppanien vierailut Suomessa.	Yhteydet kansainvälisiin yhteistyöverkostoihin. Yhteydet EU-päättäjiin. Arkkipiispan (+avustaja) ulkomaan matkapäivät / lkm. Toteutunut

Vaikuttavuuden arviointi

Arkkipiispan kanslian tuella arkkipiispan arvojohtajuus yhteiskunnassa kasvaa, kirkon suhteet kansainvälisesti muihin kirkkoihin ja yhteisöihin sekä yhteiskunnan toimijoihin ja mediaan vahvistuvat sekä ihmisten luottamus kirkkoa kohtaan lisääntyy. Tavoitteita mitataan käytössä olevilla mittareilla ks. yllä. **Toteutunut**

Osaamisen kehittäminen

Arkkipiispan kanslian henkilökunta osallistuu johtamisen koulutuksiin sekä kukin oman alansa verkostoihin ja kehittämispäiviin mahdollisuuksien mukaan. APK:n henkilökunta päivittää omaa osaamistaan jatkuvasti alansa uudella tiedolla ja osaamisella. **Toteutunut**

4. Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Arkkipiispan kanslian talous oli toimintavuonna tasapainossa ja alitti toimintakatteen. Turussa toimivan erityisavustajan virkavapaus sijaisuusjärjestelyistä huolimatta ja palkkakulujen lisäksi palveluiden ostoissa ja muissa hankinnoissa toteutuneet säästöt vaikuttivat toimintakatteen alittumiseen. Työ arkkipiispan kanslian talouden tasapainottamiseksi voi näin ollen katsoa tapahtuneen onnistuneesti.

Talousarvion 2025 toteumavertailu

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot					2 500	-2 500	0,0
Muut toimintatuotot					2 500	-2 500	0,0
Toimintakulut	-390 788	-400 000		-400 000	-381 421	-18 579	95,4
Henkilöstökulut	-346 591	-352 300		-352 300	-336 722	-15 578	95,6
Palkat ja palkkiot	-268 507	-269 100		-269 100	-257 466	-11 634	95,7
Henkilösivukulut	-79 318	-83 200		-83 200	-79 256	-3 944	95,3
Henkilökulujen oikaisuerät	1 234						
Palvelujen ostot	-38 149	-40 450		-40 450	-39 336	-1 114	97,2
Palvelun ostot - sisäiset	-1 034				-360	360	0,0
Vuokratkulut					-300	300	0,0
Aineet ja tarvikkeet	-4 763	-6 300		-6 300	-4 574	-1 726	72,6
Muut toimintakulut	-252	-950		-950	-130	-820	13,7
TOIMINTAKATE	-390 788	-400 000		-400 000	-378 921	-21 079	94,7

1.8.5.12 Kirkolliskokous

Johdanto

Kirkolliskokous on kirkon ylin päättävä toimielin, joka kokoontuu kaksi kertaa vuodessa. Se käsittelee asioita, jotka koskevat kirkon oppia ja työtä sekä kirkon lainsäädäntöä, hallintoa ja taloutta. Kirkolliskokouksessa on kahdeksan pysyvä valiokuntaa, käsikirja-, peruste-, laki-, hallinto-, talous-, tulevaisuus-, yleis- ja kansliavaliokunta. Valiokunnat valmistelevat kirkolliskokouksen täysistunnon päätettäväksi tulevat asioita.

Kirkolliskokouksen työtä ohjeistetaan ja kehitetään puheenjohtajien neuvoston johdolla. Puheenjohtajiston tehtävänä on johtaa kirkolliskokousta ja suunnitella istuntokauden työskentelyä. Kirkolliskokouksen valmistelevat toimielimet kokoontuvat tarpeen mukaan myös istuntokausien väliaikoina. Kirkolliskokouksen kansliaa johtaa kirkolliskokouksen pääsihteeri. Pääsihteerin lisäksi kansliassa on hallintosihteeri, toimistosihteeri ja kääntäjä, jotka toimivat kansliassa osana muuta työnkuvaansa.

Katsaus kirkolliskokouksen vuoteen 2025

Toimintavuosi 2025 oli kirkolliskokouskauden 2024–2028 ensimmäinen täysi työskentelyvuosi. Kirkolliskokous kokoontui normaalisti kevät- ja syysistuntoviikoille Turkuun Linnasmäen opistolle. Keväällä 2025 kirkolliskokous valitsi kirkkohallituksen uuden kansliapäällikön. Syksyn istuntoviikolla kirkolliskokous päätti ehdottaa valtioneuvostolle kirkon eläkerahastosta annetun lain muuttamista siten, että kirkon eläkerahaston hallinnollinen asema on aiempaa itsenäisempi suhteessa kirkkohallitukseen.

Kirkolliskokouksen menot jakaantuvat karkeasti kolmeen yhtä suureen kategoriaan: 1. kevät-istuntoviikko, 2. syysistuntoviikko, 3. valiokuntien kokoukset istuntoviikkojen välissä. Kirkolliskokouskauden ensimmäisenä täytenä työskentelyvuotena valiokunnat kokoontuivat tavanomaista useammin. Kokousmäärien kasvuun vaikuttivat valitsijoiden tarve valmistella kansliapäällikön valintaa, kirkolliskokouksen kehittämistyöryhmän työskentely, vuoden 2026 kirkolliskokouksen 150 -vuotisjuhlien valmistelu, sekä tavanomaista useamman edustajaaloitteen käsittely. Istuntoviikkojen välissä tapahtunut työskentely näkyi myös kirkolliskokouksen toimintamenoissa, jossa valiokuntatyöhön ennakoitu menoarvio ylittyi yli kymmenellä prosentilla, joka taas heijastui koko kirkolliskokouksen menoarvion ylittymiseen neljällä prosentilla.

Talousarvion 2025 toteumavertailu

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintakulut	-811 910	-880 300		-880 300	-914 993	34 693	103,9
Henkilöstökulut	-392 286	-462 000		-462 000	-461 742	-258	99,9
Palkat ja palkkiot	-361 847	-428 000		-428 000	-430 098	2 098	100,5
Henkilösivukulut	-30 439	-34 000		-34 000	-31 644	-2 356	93,1
Palvelujen ostot	-416 569	-416 905		-416 905	-452 579	35 674	108,6
Palvelun ostot - sisäiset	-1 470						
Aineet ja tarvikkeet	-1 584	-1 395		-1 395	-672	-723	48,2
TOIMINTAKATE	-811 910	-880 300		-880 300	-914 993	34 693	103,9

1.8.5.13 Kirkon ulkosuomalaistyö

Kirkon ulkosuomalaistyötä tehdään ympärivuotisesti noin 20 maassa. Lisäksi kausiluontoista ja vierailutoimintaa tehdään samoin noin 20 maassa. Toiminta tapahtuu verkostossa, jossa yhteistyökumppaneina on sisarkirkkoja sekä joissakin maissa näihin maihin rekisteröityjä seurakunnallisia yhdistyksiä. Kirkkohallituksen ja Suomen Merimieskirkko ry:n vuonna 2020 solmiman yhteistyösopimuksen mukaisesti Kirkkohallituksen avustukset eri maihin kanavoit- daan vuodesta 2025 alkaen Suomen Merimieskirkon kautta, joka samaisen vuoden alusta lähtien on vastannut toiminnan operatiivisesta johtamisesta ja koordinoinnista Suomessa sen jälkeen, kun Kirkkohallituksen ulkosuomalaistyön yksikkö lakkautettiin vuoden 2024 lo- pussa. Toimintatuottona tässä on yksi vuotuinen ulkosuomalaistyölle myönnetty kolehti.

Kirkkohallituksen ja Suomen Merimieskirkon välisen yhteistyösopimuksen mukaisesti Kirkko- hallituksen täysistunto linjaa kolmen vuoden välein, missä maissa ja millä resursseilla Kirk- kohallitus tukee ulkosuomalaistyötä. Edellinen linjauspäätös tehtiin joulukuussa 2023 kos- kien vuosia 2024–26.

Vuonna 2025 ulkosuomalaistyön operaatiot sujuivat moitteetta uudessa mallissa. Maakoh- tainen toimintakate oli 99,7 prosenttia.

Kirkon ulkosuomalaistyö, talousarvion 2025 toteumavertailu

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	54 423	45 000		45 000	49 005	-4 005	108,9
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	52 362	45 000		45 000	49 005	-4 005	108,9
Muut toimintatuotot	2 061						
Toimintakulut	-1 494 335	-1 576 500		-1 576 500	-1 576 500	0	100,0
Henkilöstökulut	-85 024						
Palkat ja palkkiot	-66 800						
Henkilösivukulut	-19 463						
Henkilökulujen oikaisuerät	1 239						
Palvelujen ostot	-36 900				0	0	0,0
Vuokratkulut	-1 326						
Aineet ja tarvikkeet	-425				0	0	0,0
Annetut avustukset	-1 362 396	-1 576 500		-1 576 500	-1 576 500	0	100,0
Muut toimintakulut	-8 264						
TOIMINTAKATE	-1 439 912	-1 531 500		-1 531 500	-1 527 495	-4 005	99,7

1.8.5.14 Kirkkohallituksen muutoshanke

Kirkkohallituksen muutoshankkeelle varatut varat eivät riittäneet (245 %). Tämä selittyy muutoshankkeen toteutumisen kannalta välttämättömien ulkopuolisten selvitysten ja asiantuntijapalveluiden ostamisella.

Muutoshankkeesta on tarkemmin kerrottu kansliapäällikön katsauksessa 1.8.2.6.

Muutoshanke, talousarvion 2025 toteumavertailu

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintakulut	-123 981	-100 000		-100 000	-245 731	145 731	245,7
Henkilöstökulut					-44 471	44 471	0,0
Palkat ja palkkiot					-33 267	33 267	0,0
Henkilösivukulut					-11 205	11 205	0,0
Palvelujen ostot	-123 981	-100 000		-100 000	-201 259	101 259	201,3
TOIMINTAKATE	-123 981	-100 000		-100 000	-245 731	145 731	245,7

1.8.5.15 Kiinteistöt

Kiinteistöjen toimintakulujen ylitykseen vaikuttivat useat kiinteistöjen ylläpitoon liittyvät tekijät, kuten koulutuskeskuksen lämmitys-, vesi- ja sähköhuollon kustannusten nousu sekä Etelärannan keittiön kylmälaitteiden huollot ja kokoustila Mikaelin AV-laitteiden uusiminen.

Kiinteistöt, talousarvion 2025 toteumavertailu

	TA 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TA 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	114 122	114 000		114 000	117 756	-3 756	103,3
Vuokratuotot	113 687	113 000		113 000	117 756	-4 756	104,2
Muut toimintatuotot	354	1 000		1 000		1 000	0,0
Sisäiset tuotot	80						
Toimintakulut	-508 513	-491 500		-491 500	-568 386	76 886	115,6
Palvelujen ostot	-305 982	-306 000		-306 000	-370 160	64 160	121,0
Investointi	0						
Palvelun ostot - sisäiset	-70						
Vuokratulut	-7 121	-13 800		-13 800	-6 247	-7 553	45,3
Aineet ja tarvikkeet	-152 472	-128 200		-128 200	-147 083	18 883	114,7
Annetut avustukset					-311	311	0,0
Muut toimintakulut	-42 869	-43 500		-43 500	-44 584	1 084	102,5
TOIMINTAKATE	-394 392	-377 500		-377 500	-450 630	73 130	119,4

Eteläranta 8

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	2 124	1 000		1 000	4 550	-3 550	455,0
Vuokratuotot	1 690				4 550	-4 550	0,0
Muut toimintatuotot	354	1 000		1 000		1 000	0,0
Sisäiset tuotot	80						
Toimintakulut	-117 932	-110 700		-110 700	-153 770	43 070	138,9
Palvelujen ostot	-101 848	-105 000		-105 000	-134 780	29 780	128,4
Investointi	0						
Vuokratulut	0				0	0	0,0
Aineet ja tarvikkeet	-14 664	-4 200		-4 200	-15 104	10 904	359,6
Muut toimintakulut	-1 420	-1 500		-1 500	-3 886	2 386	259,1
TOIMINTAKATE	-115 808	-109 700		-109 700	-149 220	39 520	136,0

Koulutuskeskus

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	111 998	113 000		113 000	113 206	-206	100,2
Vuokratuotot	111 998	113 000		113 000	113 206	-206	100,2
Toimintakulut	-390 148	-380 800		-380 800	-414 555	33 755	108,9
Palvelujen ostot	-203 761	-201 000		-201 000	-235 380	34 380	117,1
Palvelun ostot - sisäiset	-70						
Vuokrakulut	-7 121	-13 800		-13 800	-6 247	-7 553	45,3
Aineet ja tarvikkeet	-137 808	-124 000		-124 000	-131 979	7 979	106,4
Annetut avustukset					-311	311	0,0
Muut toimintakulut	-41 388	-42 000		-42 000	-40 638	-1 362	96,8
TOIMINTAKATE	-278 150	-267 800		-267 800	-301 349	33 549	112,5

1.8.5.16 Tekijänoikeusrahasto

Kirkollisten toimitusten kirjan uudistamistyö aloitettiin vuonna 2025 ja työ rahoitetaan tekijänoikeusrahastosta. Toukokuussa kirkolliskokouksen päätettyä uudistamistyön aloittamisesta, hankkeelle luotiin kotisivut, kirkon työntekijöille avoin Teams-tiimi sekä käynnistettiin avoin haku työryhmiin. Hakemuksia työryhmiin saapui 151 kappaletta, joista osa oli osoitettu useampaan työryhmään. Uudistamistyön ohjausryhmä nimitettiin kirkkohallituksen täysistunnon kokouksessa 28.5., työryhmien sihteerit ja jäsenet virastokollegion kokouksessa 13.8.

Ohjausryhmä kokoontui vuoden 2025 aikana viisi kertaa. Ohjausryhmä laati työryhmien tuoksi uudistamistyön peruseriaatteet sekä kuuli jokaista seitsemää työryhmää syksyn aikana. Projektipäällikkö on pitänyt uudistamistyötä esillä erilaisissa verkostoissa ja joulukuussa 12.12. järjestettiin avoin webinaari, jonka teemana oli käyttäjälähtöisyys kirkollisissa toimituksissa. Webinaarin osallistui 34 henkilöä ja puheenvuorot tallennettiin myöhempää katselua ja kuuntelua varten.

Kokonaaisuudessa vuonna 2025 uudistamistyö eteni asetettujen suunnitelmien ja tavoitteiden mukaisesti.

Kirkolliskokouksen myöntämän erillisen määrärahan (70 000 euroa) turvin tuotettiin yhteistyössä Pipliaseuran kanssa *Pieni suuri rukouskirja*. Kirjan pääkohderyhmä ovat nuoret ja nuoret aikuiset. Seurakunnat tilasivat kirjaa loppuvuodesta 2025 noin 45 000 kpl. Kirja sisältää

klassikkorukouksia sekä nuorten laatimia uusia rukouksia. Kirja on osa Sivistyksen, kulttuurin ja julkisen hallinnon 750-vuotisjuhlavuotta.

Tekijänoikeusrahasto, talousarvion 2025 toteumavertailu

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	111 608	42 000		42 000	101 673	-59 673	242,1
Maksutuotot	41 726				54 540	-54 540	0,0
Muut toimintatuotot	69 882	42 000		42 000	47 133	-5 133	112,2
Toimintakulut	-22 784	-30 000	-179 000	-209 000	-85 958	-123 042	41,1
Henkilöstökulut					-46 250	46 250	0,0
Palkat ja palkkiot					-35 219	35 219	0,0
Henkilösivukulut					-11 031	11 031	0,0
Palvelujen ostot	-21 990	-30 000	-179 000	-209 000	-28 737	-180 263	13,7
Vuokrakulut	-363				-333	333	0,0
Aineet ja tarvikkeet	-431				-639	639	0,0
Annetut avustukset					-10 000	10 000	0,0
Siirto omakatteiseen rahastoon	-88 824	-12 000	179 000	167 000	-15 715	182 715	-9,4
TOIMINTAKATE	0	0	0	0	0	0	0,0

1.8.6 Hiippakunnallinen toiminta 2025

Hiippakunnalliseen toimintaan kuuluvat tuomiokapituleiden perustoimintaan liittyvät tuotot ja kulut, tuomiokapituleiden talousarvioissa esitetyt toimitilakulut, eräät yhteiset kulut ja kiinteistön omistajan toimitilakulut. Hiippakunnallisen toiminnan kulut vuonna 2025 olivat noin 29 % kirkon keskusrahastomaksulla rahoitettavan toiminnan kuluista.

Perustoiminnalla tarkoitetaan tuomiokapituleiden henkilöstö- yms. muuttuvia kuluja (matkat, aineet ja tarvikkeet, palveluiden ostot). Toimitilakuluihin kirjataan toimitilojen ylläpitokulut, joita ovat esim. sähkö, vesi, lämmitys, siivous, jätehuolto, vartiointi, irtaimen omaisuuden vakuutusmaksut ja mahdolliset tilavuokrat.

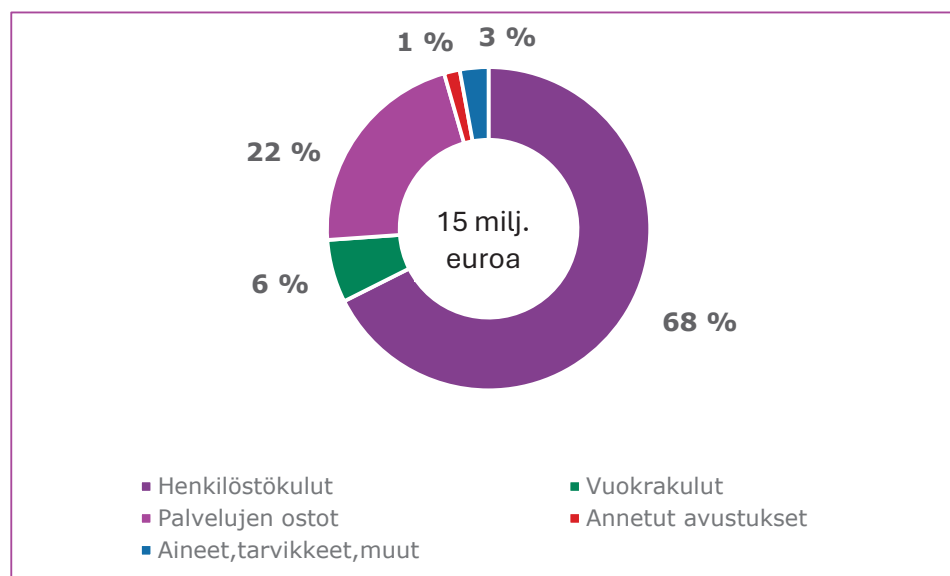
Tuomiokapituleiden yhteisiin kuluihin kirjataan kulut, jotka ovat aiheutuneet Kirkon työhön opiskelevien päivien (KiTOS) järjestämisestä. Päivät on järjestetty vuodesta 2014 lähtien. Koulutukset on suunnattu työuran alkuun osaksi perehdyttämistä. Tämän lisäksi yhteisiin kuluihin kirjataan piispojen nettisivujen ylläpito, Sydämen sivistystä 750-juhlavuosihankkeen kulut, Turun arkkihiippakunnan pyhiinvaellushankkeen rahoitus ja Saamelaisten kirkkopäivien kulut. Tuomiokapitulien yhteisiin toimitilakuluihin kirjataan kiinteistön omistajan kuluina toimitiloihin kohdistuneet korjaustyöt sekä kiinteistöverot ns. omistajan kuluina.

Yksityiskohtainen talousarvioiden toteutumavertailu esitetään hiippakunnittain jäljempänä siten, että tuomiokapituleiden perustoiminnan tuotot ja kulut (= kirkolliskokouksen päättämä sitovuustaso, toimintakate) esitetään omana taulukkona ja toimitilojen tuotot ja kulut omana taulukkona. Edellä mainittujen lisäksi Turun arkkihiippakunnan Pyhiinvaellushankkeen tuotot ja kulut esitetään omana taulukkona kuten myös Lapuan hiippakunnan varhaiskuntoutustoiminnan tuotot ja kulut.

Hiipakunnallinen toiminta yhteensä, talousarvion 2025 toteumavertailu

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	1 429 482	829 250		829 250	1 459 697	-630 447	176,0
Korvaukset		45 000		45 000	0	45 000	0,0
Maksutuotot	468 327	375 800		375 800	470 697	-94 897	125,3
Vuokratuotot	120 111	105 500		105 500	129 030	-23 530	122,3
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	95 438	90 000		90 000	134 672	-44 672	149,6
Tuet ja avustukset	35 794	112 550		112 550	38 374	74 176	34,1
Sijoitustuotot	0						
Muut toimintatuotot	575 604	47 400		47 400	583 952	-536 552	1 232,0
Sisäiset tuotot	134 209	53 000		53 000	102 972	-49 972	194,3
Toimintakulut	-14 469 838	-14 745 050		-14 745 050	-15 047 320	302 270	102,0
Henkilöstökulut	-9 907 426	-10 468 836		-10 468 836	-10 171 210	-297 626	97,2
Palkat ja palkkiot	-7 759 900	-8 073 584		-8 073 584	-7 849 643	-223 941	97,2
Henkilösivukulut	-2 190 246	-2 400 252		-2 400 252	-2 333 656	-66 596	97,2
Henkilökulujen oikaisuerät	42 720	5 000		5 000	12 088	-7 088	241,8
Palvelujen ostot	-2 967 134	-2 610 587		-2 610 587	-3 194 976	584 389	122,4
Investointi	0				0	0	0,0
Palvelun ostot - sisäiset	-44 734	-23 000		-23 000	-66 131	43 131	287,5
Vuokrakulut	-965 508	-966 100		-966 100	-946 948	-19 152	98,0
Sisäiset vuokrakulut	-80						
Aineet ja tarvikkeet	-365 854	-402 000		-402 000	-400 186	-1 814	99,5
Annetut avustukset	-214 852	-244 600		-244 600	-236 714	-7 886	96,8
Muut toimintakulut	-4 250	-29 927		-29 927	-31 155	1 228	104,1
TOIMINTAKATE	-13 040 356	-13 915 800		-13 915 800	-13 587 623	-328 177	97,6

Hiipakunnallinen toiminta, toimintakulujen jakautuminen 2025

Hiippakunnallinen toiminta yhteensä 2025

	YHTEENSÄ	Turun ark- kihiippa- kunta	Tampereen hiippa- kunta	Oulun hiip- pakunta	Mikkelin hiippa- kunta	Porvoon hiippa- kunta	Kuopion hiippa- kunta	Lapuan hiippa- kunta	Helsingin hiippa- kunta	Espoon hiippa- kunta	Toimitilat, omistajan kulut	Tuomioka- pitulien yhteiset
Toimintatuotot	1 459 697	238 757	93 536	149 411	86 715	93 239	98 982	513 148	143 629	42 121	0	161
Maksutuotot	470 697	76 012	59 475	62 726	59 226	40 347	24 536	76 267	43 321	28 764		23
Vuokratuotot	129 030	16 998	23 382		1 601	20 886	20 315	24 949	20 898		0	
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	134 672	25 322	9 025	18 257	0	16 746	22 584	8 467	24 385	9 887		
Tuet ja avustukset	38 374	11 927	1 654	9 457	3 991	4 267	2 796		2 347	1 934		
Muut toimintatuotot	583 952	41 734		35 741	10 133	10 991	28 387	403 465	52 677	685		138
Sisäiset tuotot	102 972	66 765	0	23 230	11 763		364		0	850		
Toimintakulut	-15 047 320	-2 221 023	-1 329 285	-1 917 357	-1 516 462	-1 595 109	-1 332 747	-1 907 848	-1 650 916	-1 268 084	-71 812	-236 678
Henkilöstökulut	-10 171 210	-1 555 052	-1 024 192	-1 271 548	-1 200 823	-1 108 167	-945 505	-1 150 277	-950 739	-896 608		-68 301
Palkat ja palkkiot	-7 849 643	-1 187 104	-788 956	-982 474	-930 224	-859 139	-728 509	-888 115	-742 852	-690 040		-52 231
Henkilösivukulut	-2 333 656	-358 267	-235 236	-293 706	-278 647	-254 817	-216 996	-263 895	-209 425	-206 598		-16 070
Henkilöstökulujen oikaisuerät	12 088	-9 681		4 632	8 047	5 789		1 733	1 537	30		
Palvelujen ostot	-3 194 976	-408 072	-218 244	-536 989	-247 794	-268 385	-253 364	-643 774	-331 452	-150 619	-18 462	-117 820
Palvelun ostot - si- säiset	-66 131	-5 248	-2 587	-3 682	-4 713	-15 286	-5 084	-4 834	-1 509	-3 188		-20 000
Vuokratulut	-946 948	-139 412	-30 114	-1 173	-7 194	-77 987	-78 442	-85 786	-301 934	-175 102	-46 552	-3 254
Aineet ja tarvikkeet	-400 186	-83 061	-32 468	-58 396	-35 796	-76 742	-34 287	-16 115	-33 564	-22 427	-2 410	-4 920
Annetut avustukset	-236 714	-17 180	-20 252	-39 879	-19 352	-46 258	-14 676	-6 515	-31 283	-20 000		-21 319
Muut toimintakulut	-31 155	-12 998	-1 429	-5 692	-789	-2 284	-1 389	-547	-435	-140	-4 388	-1 064
TOIMINTAKATE	-13 587 623	-1 982 266	-1 235 749	-1 767 946	-1 429 747	-1 501 870	-1 233 766	-1 394 700	-1 507 288	-1 225 963	-71 812	-236 517

1.8.6.1 Turun arkkihiippakunta

1. Johdanto

Toiminta-ajatus, missio, visio ja strategia

Vuosi 2025 oli Turun arkkihiippakunnan tuomiokapitulin 749. toimintavuosi. Toimintalinjauksensa (2022–2026) mukaan Turun arkkihiippakunnan tuomiokapituli on uudistuvan seurakuntaelämän suunnannäyttävä, joka toimii arkkihiippakunnan seurakuntien ja seurakuntayhtymien kumppanina. Tuomiokapituli tukee seurakuntien työyhteisöjä, työntekijöitä ja vastuunkantajia sekä johtamista ja hallintoa. Lisäksi tuomiokapituli vaikuttaa hiippakunnan alueen verkostoissa ja osallistuu yhteiskunnalliseen keskusteluun.

Hiippakuntaan kuului toimintavuonna 46 seurakuntaa ja viisi rovastikuntaa. Arkkipiispa Tapio Luoman kaitsenta-alueeseen kuuluvat **Turun tuomiorovastikunnan** suomenkieliset seurakunnat (9 kpl): Turun Henrikinseurakunta, Kaarinan seurakunta, Turun Katariinanseurakunta, Maarian seurakunta, Turun Martinseurakunta, Turun Mikaelinseurakunta, Paattisten seurakunta, Piikkiön seurakunta ja Turun Tuomiokirkkoseurakunta.

Turun arkkihiippakunnan piispa Mari Leppäsen kaitsenta-alueeseen kuului 37 seurakuntaa.

Paimion rovastikunta: Liedon seurakunta, Loimaan seurakunta, Länsi-Turunmaan suomalainen seurakunta, Paimion seurakunta, Pöytyän seurakunta, Salon seurakunta ja Someron seurakunta. **Nousiaisten rovastikunta:** Kustavin seurakunta, Laitilan seurakunta, Maskun seurakunta, Mynämäen seurakunta, Naantalin seurakuntayhtymä (Merimaskun seurakunta, Naantalin seurakunta, Rymättylän seurakunta), Nousiaisten seurakunta, Pyhärannan seurakunta, Raisen seurakunta, Ruskon seurakunta, Taivassalon seurakunta, Uudenkaupungin seurakunta ja Vehmaan seurakunta. **Ala- Satakunnan rovastikunta:** Eurajoen seurakunta, Euran seurakunta, Harjavallan seurakunta, Huittisten seurakunta, Kokemäen seurakunta, Nakkilan seurakunta, Rauman seurakunta ja Säkylä-Köyliön seurakunta. **Porin rovastikunta:** Kankaanpään seurakunta, Merikarvian seurakunta, Porin evankelisluterilainen seurakuntayhtymä (Keski-Porin seurakunta, Länsi-Porin seurakunta, Meri-Porin seurakunta, Porin Teljän seurakunta, Noormarkun seurakunta) ja Ulvilan seurakunta.

Seurakuntajaotuksissa ei tapahtunut muutoksia vuonna 2025.

Hiippakuntavaltuuston kokoonpano

Maallikkojäsenet: Annikka Viitaniemi (pj), Irmeli Vainio (vpj), Kimmo Koivisto, Simo Korpela, Antti Lahdenperä, Maria Lahtinen, Anna Lintunen, Iisak Pertola, Essi Pietilä, Harri Saine, Aleks Stenberg, Salli Suominen, Aleks Suro, Anne-Maarit Vehosmaa.

Pappisjäsenet: Ville Auvinen, Sofia Flinck, Jukka Hautala, Irina Kaukinen, Jouni Lehikoinen, Juhana Markkula, Toni Pätsi.

Hiippakuntavaltuusto kokoontui toimintavuonna 2024 kaksi kertaa (12.2.2025 ja 11.6.2025). Aloitteita ei tehty.

Tuomiokapitulin istunnon kokoonpano: Turun arkkihiippakunnan piispa Mari Leppänen, arkkipiispa Tapio Luoma (pj oman vastualueensa asioissa), tuomiorovasti Aulikki Mäkinen, lakimiesasessori Matleena Engblom, pappisasessori Jani Kairavuo, pappisasessori Anna-Kaisa Hautala, maallikkojäsen Maria Lahtinen, hiippakuntadekaani Mika Nokelainen. Läsnä-olo- ja puheoikeus istunnossa: hiippakuntavaltuuston puheenjohtaja Annika Viitaniemi ja hiippakuntapastori Pauliina Järvinen (siht.)

Tuomiokapitulin istunto kokoontui 16 kertaa ja käsitteli 330 pykälää.

2. Keskeiset tapahtumat vuonna 2025

2025 keskeisimmät tapahtumat ja painopisteet

Valtakunnallinen Jaetut eväät -jumalanpalveluspäivät Turussa toteutui suunnitellusti touku-kuussa 2025. Päivät järjestettiin tuomiokapitulin, Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän ja kirkkohallituksen yhteistyönä. Osallistujia oli noin 500. Kerätyn palautteen mukaan päivien sisältö ja järjestelyt olivat onnistuneet. Päiviä edelsivät ja niitä seurasivat rovastikuntakohtaiset jumalanpalveluselämän kehittämistyöpajat. Tavoitteena oli innostaa seurakuntia laaja-alaiseen jumalanpalveluselämän kehittämiseen. Työpajoihin osallistui yhteensä noin 600 arkkihiippakunnan työntekijää ja luottamushenkilöä.

Arkkihiippakunnan piispat viestivät runsaasti kansallisesti merkittävissä viestimissä ja so-messa. Tavoittavuus oli hyvä ja palaute runsasta.

Seurakuntien yhteistyön lisääntymiseen ja kestävään seurakuntarakenteeseen tähtäävä työ eteni eri puolilla hiippakuntaa (ns. Rova2030-prosessi). Vireillä oli useita seurakuntaliitosprosesseja, minkä lisäksi vuoden lopussa 22/30 seurakuntataloutta (73 %) oli ottanut käyttöön

sähköiset kiinteistöjen huoltokirjat sekä 18/30 seurakuntataloutta (63 %) oli ottanut käyttöön sähköiset hautakarttaohjelmat.

Pyhiinvaellustoiminnalle neuvoteltiin uusi sopimus vuosiksi 2026-2028. Uutena toimijana mukaan tuli Naantalin kaupunki. Jaakontien reittikehitys lähti liikkeelle suunnitellusti. Pyhiinvaellus toimi hyvässä yhteistyössä Turun kaupungin ja sen Kirkon kaupunki -konseptin kanssa.

Koko kirkon yhteisen juhlavuoden ”Sydämen sivistystä 750 vuotta” valmistelu eteni suunnitellusti yhteistyössä laajan yhteistyöverkoston kanssa.

Arkkihiippakunnan harjoitteluseurakuntaverkosto työskenteli aktiivisesti ja osallistui kirkon Rekryhankkeen työskentelyyn ja verkkosivuston kehittämiseen. Verkoston työskentelyssä oli edustajia 12 seurakunnasta ja yhdestä seurakuntayhtymästä. Teologiharjoittelijoita oli 8 seurakunnassa. Määrä kasvoi hieman edellisvuodesta.

Työyhteisön sisäisessä viestinnässä siirryttiin Teamsiin. Henkilöstölle järjestettiin Teamsin käyttäjäkoulutus. Työaikakirjauskäytäntöjä täsmennettiin. Työhyvinvointia seurattiin työpaikkakokouksissa ja kehityskeskusteluissa.

Muu toiminta ja toimintaan vaikuttaneet tekijät

Tuomiokapitulin kirkkolainsäädäntöön perustuva perustehtävä on laaja ja monitahoinen. Tuomiokapituli tuki seurakuntien toimintaa mm. hyvinvointialueisiin liittyvän yhteistyön rakentamisessa, jumalanpalveluselämän kehittämisessä, seurakuntien strategiatyössä ja seurakuntarakenteen kehittämisessä (ROVA2030) sekä antamalla hallintoon liittyvää neuvontaa ja ohjausta. Merkittävä osa tuomiokapitulin seurakunnille antamasta tuesta liittyy työyhteisöihin ja työntekijöihin liittyviin haasteisiin. Tuen tarve on jatkuvaa ja laaja-alaista. Arkkihiippakunnassa tuomiokapituli koordinoi työnohjausta hiippakunnan tasolla.

Vanhamuotoinen alueellisten valmiustoimikuntien työ päättyi 2025 lopussa, kun AVI:t ja ELY:t korvautuivat Lupa- ja valvontavirastolla vuoden 2026 alussa. Kirkon edustus alueellisessa valmiustoimikunnassa on ollut tärkeää yleisen tilannekuvan muodostamisen sekä kirkon valmiussuunnittelun kannalta. Uudet ja alueellisesti nykyistä laajemmat valmiustoimikunnat nimetään alkuvuonna 2026. Kirkon edustuksen olisi tärkeätä säilyä valmiustoimikunnissa.

Tuomiokapitulin henkilöstö teki kesäkuussa 2025 opintomatkan Satakuntaan ja tutustui maakunnan rikkaaseen kirkkokulttuuriin.

3. Tavoitteiden toteutuminen 2025

Turun arkkihiippakunnan tuomiokapitulilla on toimintalinjaus (strategia) vuoteen 2026. Siinä on määritelty neljä painopistealuetta (menestystekijää), joissa on tärkeä onnistua hyvin. Kul-lekin painopistealueelle on määritelty tavoitteet. Vuotuisessa toimintasuunnittelussa tuo-miokapitulin sisäiset tiimit määrittelevät painopistealueista ja tavoitteista johdetut konkreet-tiset toimenpiteet, jotka toteutetaan toimintavuoden aikana. Tiimien toimintasuunnitelmissa määriteltyjä toimenpiteitä on noin 25. Vuoden 2025 tuomiokapitulin yhteiseen toimintasuun-nitelmaan ja -kertomukseen on valittu 7 toimenpiteen otos, joka kuvaa tuomiokapitulin toi-minnan eri ulottuvuuksia. Näiden toteutumista on Kirkkohallituksen antamien ohjeiden mu-kaisesti arvioitu erillisessä toteutumataulukossa ja kohdassa 2.

Painopiste (menestystekijä)	Turun arkkihiippakunnan tavoitteet vuodelle 2025	Mittarit / arviointikriteerit
Pyhän tulkitseminen	Luodaan pyhyiden ja uskon uusia ilmai-sutapoja	1)Toteutetaan valtakunnallinen jumalan-palvelusta ja spiritualiteetin ilmaisuta-poja kehittävä Jaetut eväät -jumalanpal-veluspäivät 9.-11.5.2025 Turussa. Toteutunut 2) Piispat viestivät kansallisesti tärkeissä medioissa sekä somessa. Toteutunut
Resurssiviisas toiminta	Käytetään toimintaresurseja kestäväen kehityksen periaatteita noudattaen ja kustannustehokkaasti	3) Ala-Satakunnan, Paimion, Porin ja Nousiaisten rovastikunnissa sähköisen hautakarttaohjelman ja sähköisen kiin-teistön huoltokirjaohjelman hankinta etenee niin, että 70 % seurakuntalouk-sista ovat ottaneet tai ottamassa sähköi-set kiinteistöjen huoltokirjat ja sähköiset hautakarttaohjelmat käyttöön. Toteutunut osittain
Rohkea vaikuttamistyö	Tuomiokapituli ja seurakunnat vaikutta-vat ja vaikuttavat alueellisissa verkos-toissa	4) Kehitetään pyhiinvaellustoimintaa maakuntarajoja ylittäen Jaakontien py-hiinvaellusreitin edistämisen kautta. Etsi-tään uusia yhteistyökumppaneita ja si-toutetaan vahvemmin jo olemassa ole-via. Toteutetaan toimivassa yhteistyössä Turun kaupungin kanssa Kirkon kau-punki -konseptia osana reittikehittä-mistä. Toteutunut

Painopiste (menestystekijä)	Turun arkkihiippakunnan tavoitteet vuodelle 2025	Mittarit / arviointikriteerit
Rohkea vaikuttamistyö	Kirkon tekemää hyvää työtä ja monimuotoista hengellisyttä pidetään esillä rohkeasti ja rohkaisevasti	5) Valmistellaan "Sydämen sivistystä 750-vuotta" kirkon juhluvuotta 2026 yhteistyössä Kirkkohallituksen ja laajan yhteiskunnallisen toimijaverkoston kanssa. Toteutunut
Ennakkoluuloton kokeilukulttuuri ja hyvinvoivat työyhteisöt	Ollaan avoimia uusille toimintatavoille - kokeillaan, erehdytään, opitaan ja onnistutaan.	6) Laajennetaan ja kehitetään arkkihiippakunnan harjoitteluseurakuntien verkostoa. Toteutunut 7) Kehitetään tuomiokapitulin sisäisiä työkäytäntöjä, niin että arjen perustyo sujuu hyvin. Toteutunut

Vaikuttavuuden arviointi

Mitä vaikutuksia tavoitteiden toteutumisesta seuraa kirkolle ja seurakuntalaisille, yhteiskunnan eri toimijoille ja ihmisten hyvinvoinnille? Millä mittareilla näitä tavoiteltuja vaikutuksia voitaisiin seurata?

Ihmisten kristillinen identiteetti, kokemus elämän merkityksellisyydestä ja toivo tulevaisuuden edessä vahvistuu. Jumalanpalveluselämä aktivoituu ja syntyy uusia kristillisen spiritualiteetin ilmaisun muotoja. Kirkon asema yhteiskunnallisena keskustelijana vahvistuu. Kirkollisten toimijoiden rooli ja merkitys tärkeänä yhteiskunnan vakautta ja eheyttä rakentavana toimijana tunnustetaan ja tunnustetaan entistä paremmin.

Kirkon työ herättää kiinnostusta ja mielikuvat kirkosta työyhteisönä ja työnantajana paranevat. Tulevaisuuteen tähtäävä kehittämisajattelu vahvistuu seurakunnissa. Seurakuntien toiminta, rakenteet ja valinnat perustuvat asianmukaiseen tietoon, ovat ajanmukaisia ja vastaavat alueen ihmisten erilaisiin hengellisiin ja aineellisiin tarpeisiin. Seurakuntien työntekijöillä on valmiutta ja osaamista uuteen, ja seurakunnan alueella asuvat ihmiset kokevat itsensä tervetulleiksi toimimaan palkattujen työntekijöiden rinnalla.

Vaikutuksia voidaan seurata säännöllisesti toteutettavien tutkimuksin (mm. Kirkon tutkimus ja koulutus), seuraamalla kirkon lainsäädännöllisen aseman ja kirkon ja valtion suhteiden kehittymistä, arvioimalla kirkollisten toimijoiden näkyvyyttä, osallistumista ja kokemuksia erilaisissa yhteiskunnallisissa verkostoissa toimimisesta, mittaamalla ja arvioimalla seurakuntien strategisessa suunnittelussa ja sen toimeenpanossa tapahtuneita konkreettisia muutoksia.

Toteutunut osittain.

Osaamisen kehittäminen

Mitä osaamista tarvitaan tavoitteiden toteuttamiseksi ja vaikutusten aikaansaamiseksi?

Arkkihiippakunnan tuomiokapitulin henkilöstöllä on erittäin hyvät valmiudet tehtäviensä toteuttamiseen. Hankerahoitusosaamista sekä tietämystä työnantajamielikuvien ja rekrytointiprosessin kehittämisestä on tarpeen vahvistaa.

Toteutunut osittain.

4. Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Varsinainen toiminta

Kirkolliskokous päätti arkkihiippakunnan varsinaisen toiminnan toimintakatteeksi 1 673 600 euroa. Toteutunut toimintakate oli 1 673 052 euroa (100 %).

Noin 90 % tuomiokapitulin varsinaisen toiminnan kuluista muodostuu henkilöstömenoista eli oman henkilökunnan palkoista ja lääninrovastien, pappisasessorien ja tuomiorovastin palkkioista sivukuluineen. Vuonna 2025 palkkakuluja säästy, kun talouden hiippakuntasihteerin työpanosta kohdennettiin 40 % Tampereen hiippakuntaan. Lisäksi viestintä- ja koulutussihteerin virka oli täyttämättä 1.4.2025 alkaen.

Muu kuin varsinainen toiminta

Varsinaisen toiminnan ohella tuomiokapitulin taloudenpitoon liittyi vuonna 2025 tuomiokapitulin rahasto, toimitilat sekä pyhiinvaellusprojekti, Jaetut eväät -projekti sekä Juhlavuoden 2026 valtakunnallinen projekti Sydämen sivistystä jo 750 vuotta. Näiden talous ei sisälly varsinaisen toiminnan kehikseen.

Tuomiokapitulin omakatteisen erillisrahaston tarkoituksena on tukea Turun arkkihiippakunnan ja koko hiippakunnan toimintaa. Vuonna 2025 rahaston ylijäämä oli 69 793 euroa, joka siirretään rahaston pääomaan. Rahastosta tuettiin pyhiinvaellusprojektia 30 000 eurolla.

Turun arkkihiippakunnan talousarvion 2025 toteumavertailu (perustoiminta)

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	54 363	54 500		54 500	102 321	-47 821	187,7
Maksutuotot	39 715	35 000		35 000	44 897	-9 897	128,3
Vuokratuotot					315	-315	0,0
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	9 838	16 000		16 000	11 683	4 317	73,0
Tuet ja avustukset	4 730	3 500		3 500	4 927	-1 427	140,8
Muut toimintatuotot	80				26 734	-26 734	0,0
Sisäiset tuotot					13 765	-13 765	0,0
Toimintakulut	-1 709 685	-1 728 100		-1 728 100	-1 775 373	47 273	102,7
Henkilöstökulut	-1 433 363	-1 533 500		-1 533 500	-1 471 386	-62 114	95,9
Palkat ja palkkiot	-1 132 656	-1 192 500		-1 192 500	-1 123 115	-69 385	94,2
Henkilösivukulut	-323 965	-344 000		-344 000	-338 591	-5 410	98,4
Henkilökulujen oikaisuerät	23 258	3 000		3 000	-9 681	12 681	-322,7
Palvelujen ostot	-211 273	-164 000		-164 000	-242 562	78 562	147,9
Palvelun ostot - sisäiset	-4 083				-5 248	5 248	0,0

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Vuokrakulut	-2 065				-4 479	4 479	0,0
Aineet ja tarvikkeet	-30 793	-13 100		-13 100	-33 827	20 727	258,2
Annetut avustukset	-27 555	-17 500		-17 500	-17 180	-320	98,2
Muut toimintakulut	-553				-690	690	0,0
TOIMINTAKATE	-1 655 323	-1 673 600		-1 673 600	-1 673 052	-548	100,0

Pyhiinvaellushanke

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	136 194	103 000		103 000	119 753	-16 753	116,3
Korvaukset		45 000		45 000	0	45 000	0,0
Maksutuotot	46 600				31 115	-31 115	0,0
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	11 594	5 000		5 000	13 638	-8 638	272,8
Tuet ja avustukset					7 000	-7 000	0,0
Muut toimintatuotot	45 000				15 000	-15 000	0,0
Sisäiset tuotot	33 000	53 000		53 000	53 000*	0	100,0
Toimintakulut	-122 536	-103 000		-103 000	-134 384	31 384	130,5
Henkilöstökulut	-83 843	-74 043		-74 043	-83 666	9 623	113,0
Palkat ja palkkiot	-64 718	-55 781		-55 781	-63 990	8 209	114,7
Henkilösivukulut	-19 126	-18 262		-18 262	-19 676	1 414	107,7
Palvelujen ostot	-34 684	-28 957		-28 957	-41 966	13 009	144,9
Vuokrakulut	-240						
Aineet ja tarvikkeet	-3 749				-8 752	8 752	0,0
Muut toimintakulut	-20						
TOIMINTAKATE	13 658	0		0	-14 630	14 630	0,0

* Talousosaston lisäys: Turun pyhiinvaellushanke rahoitetaan ulkopuolisella rahoituksella. Sisäisenä tuottona hankkeelle on myönnetty Kirkon keskusrahastosta 20 000 euroa. Sisäisiä tuottoja on kirjattu hankkeelle yhteensä 53 000 euroa; Porvoon tuomiokapituli rahoittaa hanketta omasta käyttötaloudestaan 3 000 eurolla. Turun tuomiokapituli puolestaan rahoittaa hanketta omasta rahastostaan 30 000 eurolla eli yhteensä hankkeen sisäiset tuotot ovat 53 000 euroa.

Toimitilat, talousarvion 2025 toteumavertailu

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	16 515	15 500		15 500	16 683	-1 183	107,6
Vuokratuotot	16 515	15 500		15 500	16 683	-1 183	107,6
Toimintakulut	-289 693	-260 500		-260 500	-311 267	50 767	119,5
Palvelujen ostot	-102 039	-83 500		-83 500	-123 544	40 044	148,0
Vuokrakulut	-130 813	-129 500		-129 500	-134 933	5 433	104,2
Aineet ja tarvikkeet	-44 433	-47 500		-47 500	-40 481	-7 019	85,2
Muut toimintakulut	-12 408				-12 308	12 308	0,0
TOIMINTAKATE	-273 178	-245 000		-245 000	-294 584	49 584	120,2

1.8.6.2 Tampereen hiippakunta

1. Johdanto

Tampereen hiippakunta on alueensa seurakuntien kumppani kirkon missiossa. Katsomme tulevaisuuteen, kohti kestäväää, merkityksellistä ja toivon läpäisemää elämää. Toteutamme tehtäväämme yhdessä seurakuntien ja muiden kumppaneiden kanssa. Painopistevalinnoissa liitymme Ovet auki –strategiasta sovellettuihin suuntaviivoihin.

Vuonna 2025 hiippakuntaan kuuluivat seuraavat seurakunnat: Tampereen Eteläinen, Messukylä, Tuomiokirkko ja Harju, Hämeenlinna-Vanaja, Hauho, Lammi, Hattula, Loppi, Janakkala, Riihimäki, Hausjärvi, Tammela, Forssa, Jokioinen, Humppila, Ypäjä, Kangasala, Akaa, Sääksmäki, Pälkäne, Lempäälä, Vesilahti, Urjala, Orivesi, Mänttä-Vilppula, Punkalaidun, Virrat, Ruovesi, Ikaalinen, Hämeenkyrö, Ylöjärvi, Nokia, Pirkkala, Kihniö, Parkano, Sastamala.

Hiippakuntavaltuuston pappisjäsenet vuonna 2025: Jari Kemppainen, Karoliina Löytty, Timo Pöyhönen, Kimmo Reinikainen, Pauli Selkee, Sanna Vuorela (varapj 21.5. asti), Reetta Peltola. Hiippakuntavaltuuston maallikkojäsenet: Lotta Saarenmaa (pj 21.5. alkaen), Tuomas Kauppinen (varapj 21.5. alkaen), Kari Aakula, Antti Ahonen, Asko Alajoki, Laura Haurinen-Karhola, Mikko Hieta, Mia Joki, Timo Keskinen, Timo Koivula (pj 21.5. asti), Satu Taiveaho, Topias Tanskanen, Sanna Ojala, Seppo Pirhonen. Lisäksi hiippakuntavaltuuston kokouksiin osallistui kaksi nuorten edustajaa: Oiva Hynninen ja Ada Nwaeze.

Hiippakuntavaltuusto kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa. Aloitteita vuonna 2025 tehtiin kaksi: ”Aloite hengellisen huoltovarmuusstrategian luomisesta paikallisella ja kansallisella tasolla” sekä ”Aloite hiippakuntavaltuustolle Kirkollisten toimitusten käsikirjan muuttamisesta”.

Tuomiokapitulin istunnon kokoonpano: piispa Matti Repo, tuomiorovasti Olli-Pekka Silfverhuth, lakimiesasessori Jorma Juutilainen, hiippakuntadekaani Terhi Törmä, notaari Hannu Laukkonen, pappisasessori Salla Häkkinen, pappisasessori Miikka Anttila, maallikkojäsen Asko Alajoki, hiippakuntavaltuuston puheenjohtaja Lotta Saarenmaa. Tuomiokapituli koontui 13 kertaa.

2. Keskeiset tapahtumat vuonna 2025

Vuoden 2025 painopisteet ja keskeisimmät tapahtumat liittyivät hiippakunnalliseen tulevaisuuden rakentamiseen. Tärkeimpänä tähän liittyvänä tapahtumana toteutui Tulevaisuusfoorumi. Sen tavoitteena oli luoda seurakuntien yhteistä aktiivisuutta ja uusia ratkaisumalleja suuntautua tulevaisuuteen. Sekä Tulevaisuusfoorumi että muut johtamisen foorumit tukivat seurakuntien uusiutumisen ja toivon tuottamisen yleistavoitetta.

Ekologiseen kestävyYTEEN liittyvä ympäristödiplomitavoite toteutui lähes täydellisesti. Tähän vaikutti sekä tuomiokapitulin aktiivinen tuki että hiippakunnan auditoijien riittävä määrä, johon on pyritty jo ennakolta varautumaan. Yhdenvertaisuustyökalun pilotoinnissa Harjun ja Pälkäneen seurakunnilla oli tärkeä rooli, vaikka tavoite ei toteutunutkaan laajemmin.

Seurakuntien rekrytoinnin ja pitovoiman tueksi suunniteltu työurajohtamisen hanke ei saanut Kevalta haettua rahoitusta, mutta sen sisältöjä toteutettiin muuten (esimerkiksi rekrytointiosaamisen vahvistamisella). Kirkkoherraksi hakeutuvien määrään pyritään vaikuttamaan esimerkiksi kelpoistavan koulutuksen ja muun tuen kautta. Hakijamäärän pieneen kasvuun vuonna 2025 löytynee kuitenkin enimmäkseen muita, hakija- ja tilannekohtaisia syitä.

Taloudellisesti ja toiminnallisesti kestäväN tulevaisuuden rakentumista tuettiin ohjaustyöllä sekä erityisillä hiippakunnallisilla työryhmillä, joiden tuottamista toimenpide-ehdotuksista etenkin kiinteistöosaamisen pooli eteni kohti toteutusta.

Nuorten ja nuorten aikuisten osallisuuden vahvistamisessa tärkein tapahtuma vuonna 2025 oli Nuorten tulevaisuusilta. Tämän, kuten muidenkin tapahtumien, vaikuttavuutta tuki se, että asianosaiset osallistuivat jo tapahtuman suunnitteluvaiheessa sen sisällön ja toimintatapojen luomiseen. Yhteiskehittäminen toimintatapana vaikutti monien tapahtumien onnistumiseen ja merkityksellisyyteen.

3. Tavoitteiden toteutuminen

Painopisteet	Tampereen hiippakunnan tavoitteet vuodelle 2025	Mittarit / arviointikriteerit
<i>Mitä painopisteitä toiminnalla edistetään?</i> Painopisteet löytyvät Tampereen hiippakunnan verkkosivuilta: linkki painopisteisiin 1. 1a, b, c 3c 4a, 6a	1. Seurakunnat kykenevät uusiutumaan, toteuttamaan missiotaan ja rakentamaan yhdessä tekemistä ja toivoa paikkakunnallaan.	- Tiedolla ja toivolla johtamisen yhteisvaikuttavuus on lisääntynyt hiippakunnassa (Toivon pulssin tulokset). Toteutunut. - kapitulien hallinnollisen ja ohjauksellisen tuen alueellinen kattavuus ja vaikuttavuus on toteutunut (etenkin mahdollisten liitosseurakuntien näkökulmasta arvioituna). Toteutunut. - kapitulien strateginen viesti muutoksen suunnasta kohti kestäväää, merkityksellistä ja toivoa tuovaa tulevaisuutta tukee seurakuntien uusiutumista (viestintämateriaalin laatu). Toteutunut osittain. - tulevaisuutta ja kirkon missiota koskevien foorumien vaikuttavuus osallistujakyselyllä mitattuna. Toteutunut.
2. 2b, d	2. Kirkkoherrojen rekrytointitilanne on parantunut ja seurakuntien työhyvinvointi lisääntynyt.	- kirkkoherran virkaa hakeneiden määrä on lisääntynyt vuosiin 2022-2024 verrattuna. Toteutunut. - työurajohtamisen projektin tuottama materiaali on arvioitu yhdessä seurakuntien kanssa. Ei toteutunut. - kokemus kirkon työn merkityksellisyydestä on vahvistunut hiippakunnassa verrattuna julkaistuihin yleisiin kyselyaineistoihin. Ei toteutunut.
3. 2a, 3a, 6b	3. Seurakuntien tulevaisuusorientaatio on taloudellisesti ja toiminnallisesti kestävämpää	- Tulevaisuustyöskentelyn myötä syntyneet toimenpide-ehdotukset on arvioitu ja seuraavat askelet määriteltä (konkreettisten aloitteiden määrä, työskentelyjen vaikuttavuuden arviointi). Toteutunut. - jokainen seurakunta on arvioinut talouden ja kiinteistöjensä tulevaisuuden vuoteen 2040 asti (arviot ja skenaariot). Toteutunut osittain. - seurakuntien omien tulevaisuustyöskentelyjen käynnistymistä on tuettu (rovastikunnallisten ja seurakuntakohtaisten valmennusten ja hallinnollisen neuvonnan määrä). Toteutunut.

Painopisteet	Tampereen hiippakunnan tavoitteet vuodelle 2025	Mittarit / arviointikriteerit
4. 4b, 5a, 6b, c, d	4. Seurakuntien ja hiippakunnan panos ekologiseen ja sosiaaliseen kestävyteen lisääntyy yhteiskunnassa.	- hiippakunnan kaikki seurakunnat ovat saaneet tai saamassa ympäristödiplo-min. Toteutunut. - arviointityökalun mittareilla on lisätty yhdenvertaisuuden edellytyksiä kapitu-lissa ja vähintään 20 %:ssa seurakuntia. Toteutunut osittain. - seurakuntien aktiivisuutta toimintaym-päristössään on tuettu osana piispantar-kastuksia (HVA-rakenteessa uudelleen muotoutuneet rajapinnat on kartoitettu, piispantarkastusten aikaisten kontaktien määrä). Toteutunut.
5. 2c, 3a	5. Nuorten ja nuorten aikuisten osalli-suus hiippakunnan ja seurakuntien toi-minnassa ja tulevaisuustyössä on vah-vistunut.	- nuorten ja nuorten aikuisten puheen-vuorojen määrä on hiippakunnallisissa tilaisuuksissa lisääntynyt (arvio verrat-tuna edellisiin vuosiin). Toteutunut osittain. - jokaisessa seurakunnassa toimii nuor-ten vaikuttajaryhmä ja niiden osallistu-mista päätöksentekoon on tuettu. Toteutunut osittain. - nuorisotyön tulevaisuusprosessin käynnistyminen. Toteutunut.

Vaikuttavuuden arviointi

Mitä vaikutuksia tavoitteiden toteutumisesta seuraa kirkolle ja seurakuntalaisille, yhteiskunnan eri toimijoille ja ihmisten hyvinvoinnille? Millä mittareilla näitä tavoiteltuja vaikutuksia voitaisiin seurata?

1. Toivon lisääntyminen, mitattuna sitä varten kehitetyllä Tampereen hiippakunnan "Toivon pulssilla". Seurakuntien merkityksellisyys lisääntyminen, mittarina kirkkoon liittyneiden määrän kasvu. **Toteutunut.**
2. Kirkon työn merkityksellisyys ja vetovoiman lisääntyminen, mitattuna kirkkoherran virkaa hakeneiden määrän kehityksenä, täyttämättä jääneiden paikkojen kehityksenä ja kirkkoyhdistäjäntajan mielikuvassa tapahtuneilla muutoksilla. **Toteutunut osittain.**
3. Osallistavampi toimintakulttuuri synnyttää paikkakunnilla toimijuuden ja vuorovaikutuksen kokemusta. Taloudellisen kestävyys huomioimisesta seuraa vastuullisuutta varojen käytössä, mutta myös vaikeita keskusteluja luopumisesta. Taloudellisen kestävyys mittarina taloustilastot. Toiminnallisen kestävyys mittarina vapaaehtoisten määrän ja seurakuntalaisten kuulemistilaisuuksien tilastollinen lisääntyminen. **Toteutunut osittain.**
4. Ekologisen panostuksen lisääminen tuottaa ilmastovastuuta ja hyvinvointia koko luomakunnalle. Mittarina seurakuntien hiilijalanjäljen mittari etenkin kiinteistöjen osalta. Sosiaalisen panostuksen lisääminen tuottaa oikeudenmukaisuutta paikkakunnilla. "Toivon pulssi" mittarina oikeudenmukaisuuden ja kuulluksi tuleminen kokemuksesta. **Toteutunut osittain.**
5. Nuorten ja nuorten aikuisten osallisuuden vahvistaminen vaikuttaa heitä koskevien huolten parempaan kuulluksi tulemiseen ja siten heidän hyvinvointinsa huomioimiseen seurakunnissa ja yhteiskunnassa sekä vahvistaa kristityn identiteettiä. Mittarina kirkkoon kuulumisen kehitys ikäluokassa 18–29. **Toteutunut osittain.**

Osaamisen kehittäminen

Mitä osaamista tarvitaan tavoitteiden toteuttamiseksi ja vaikutusten aikaansaamiseksi?

1. Ohjaustyön, valmennuksen ja hallinnollisen neuvonnan osaamista sekä uutena erityisesti vaikuttavuuskyselyn kehittämiseen ja tuottamiseen liittyvää osaamista. **Toteutunut.**

2. Rekrytointi-, työhyvinvointi- ja viestintäosaamista sekä hankeosaamista hankkeen toteutuessa. **Ei toteutunut.**

3. Talous- ja kiinteistösuunnittelun osaamista ja osaamista näitä koskevassa tukitoiminnassa (esimerkiksi seurakuntalaisten kuulemisten järjestämisessä). Valmentavaa koulutusosaamista ja osallistavan toimintakulttuurin osaamista. **Toteutunut osittain.**

4.–5. Osaamista valmennusprosesseissa ja tulevaisuustyöskentelyissä. **Toteutunut.**

Keskeisimmät osaamisen kehittämiskohteet vuonna 2025 liittyvät vaikuttavuuskyselyn kehittämistyöhön ja tulevaisuustyöhön sekä mahdolliseen hankeosaamiseen.

4. Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Vuoden 2025 talousarviossa tuomiokapitulin toiminnan kustannuspaikan (1023100120) toimintakatteeksi oli budjetoitu 1 173 100 euroa. Talousarvion toteuma oli toiminnan osalta 1 171 784,39 euroa, joten rahaa jäi käyttämättä 1 315,61 euroa. Toteuma oli 99,9 % budjetoidusta. Toimintakulut ja toimintatuotot ylittyivät molemmat budjettiin nähden euromääräisesti suurin piirtein saman verran. Turun arkkihiippakunnalta hankittiin kahden edellisen vuoden tapaan talouden asiantuntijan työpanosta ostopalveluna.

Talousarvioon oli tuomiokapitulin toimitilojen kustannuspaikan (1023100130) toimintakatteeksi budjetoitu 65 500 euroa. Toteuma oli 63 964,28 euroa, joka tarkoittaa budjetin alittumista 1 535,72 eurolla.

Tuomiokapitulin rahaston sijoitustoiminta tuotti vuonna 2025 selvästi edellisvuotta paremmin. Rahaston sijoitustuotot olivat 201 896,61 euroa. Kulujen vähentämisen jälkeen omakateiseen rahastoon jäi siirrettäväksi 187 633,93 euroa.

Rahasto maksoi joulukuussa 2025 sisäisen velkansa kirkon keskusrahastolle. Velan määrä oli 78 702,78 euroa. Maksamiseen tarvittavat varat saatiin niin, että tuomiokapitulin rahaston SEB Asset Management AB:n hoidossa olevia rahastosijoituksia realisoitiin vastaavalla määrällä.

Tampereen hiippakunnan talousarvion 2025 toteumavertailu (perustoiminta)

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	58 444	41 500		41 500	70 154	-28 654	169,0
Maksutuotot	26 992	40 000		40 000	59 475	-19 475	148,7
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	1 488				9 025	-9 025	0,0
Tuet ja avustukset		1 500		1 500	1 654	-154	110,3
Muut toimintatuotot	29 499						
Sisäiset tuotot	465				0	0	0,0
Toimintakulut	-1 142 746	-1 214 600		-1 214 600	-1 241 938	27 338	102,3
Henkilöstökulut	-1 000 266	-1 008 014		-1 008 014	-1 024 192	16 178	101,6
Palkat ja palkkiot	-780 655	-784 148		-784 148	-788 956	4 808	100,6
Henkilösivukulut	-207 815	-223 866		-223 866	-235 236	11 370	105,1
Henkilökulujen oikaisuerät	-11 797						
Palvelujen ostot	-146 282	-163 000		-163 000	-182 997	19 997	112,3
Palvelun ostot - sisäiset	-680				-2 587	2 587	0,0
Aineet ja tarvikkeet	-6 149	-8 500		-8 500	-11 463	2 963	134,9
Annetut avustukset	-17 552	-32 000		-32 000	-20 252	-11 748	63,3
Muut toimintakulut	28 183	-3 086		-3 086	-448	-2 638	14,5
TOIMINTAKATE	-1 084 302	-1 173 100		-1 173 100	-1 171 784	-1 316	99,9

Toimitilat, talousarvion 2025 toteumavertailu

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	16 077	17 000		17 000	23 382	-6 382	137,5
Vuokratuotot	16 077	17 000		17 000	23 382	-6 382	137,5
Toimintakulut	-92 206	-82 500		-82 500	-87 346	4 846	105,9
Palvelujen ostot	-39 307	-33 000		-33 000	-35 246	2 246	106,8
Vuokrakulut	-29 997	-29 000		-29 000	-30 114	1 114	103,8
Aineet ja tarvikkeet	-21 926	-19 500		-19 500	-21 005	1 505	107,7
Muut toimintakulut	-976	-1 000		-1 000	-981	-19	98,1
TOIMINTAKATE	-76 129	-65 500		-65 500	-63 964	-1 536	97,7

1.8.6.3 Oulun hiippakunta

1. Johdanto

Oulun hiippakunnan ja sen seurakuntien tehtävänä on kutsua ihmisiä Jumalan yhteyteen sekä rohkaista välittämään lähimmäisistä ja luomakunnasta. Pelastavan evankeliumin julistus, osallisuus, yhteisvastuu, heikoimpien puolesta puhuminen, sielunhoito, tasa-arvosta ja ihmisarvosta huolehtiminen sekä luomakunnan eheyden vaaliminen kuuluvat yhteen. Oulun hiippakunnan tehtävänä on tukea ja edistää kirkon tehtävän toteutumista hiippakunnassa ja sen seurakunnissa.

Oulun hiippakunnan Uskon, toivon ja rakkauden asialla pohjoisessa -strategialla halutaan innostaa seurakuntia uudenlaisen työotteen kokeiluun ja käyttöönottamiseen. Strategiassa muistutetaan marginaaleissa tehtävän työn merkityksestä, kuinka seurakunnallinen työ tulisi aina aloittaa kaikkein vähimmistä ja siitä, kuinka seurakuntien tulee olla valmiita muuttamaan totuttuja toimintamallejaan ja rakenteitaan.

Oulun hiippakuntaan kuuluivat seuraavat 60 seurakuntaa: Alavieska, Enontekiö, Haapajärvi, Haapavesi, Hailuoto, Halsua, Haukipudas, Ii, Inari, Kalajoki, Kannus, Karjasilta, Kaustinen ja Ullava, Kemi, Kemijärvi, Keminmaa, Kempele, Kiiminki, Kittilä, Kokkolan suomalainen, Kolari, Kuusamo, Kälviä, Kärsämäki, Liminka, Lohtaja, Lumijoki, Muhos, Muonio, Nivala, Oulainen, Oulujoki, Oulun tuomiokirkko, Oulunsalo, Pelkosenniemi, Pello, Perho, Posio, Pudasjärvi, Pyhäjoki, Pyhäjärvi, Raahe, Ranua, Reisjärvi, Rovaniemi, Salla, Sievi, Siikalatva, Simo, Sodankylä, Taivalkoski, Tervola, Toholampi, Tornio, Tuira, Tyrnävä, Utsjoki, Veteli, Ylitornio ja Ylivieska.

Hiippakuntavaltuuston puheenjohtajana toimi Jukka Paananen, varapuheenjohtajana Marita Kaakinen. Jäseniä olivat Juha Alanko, Jiska Gröhn, Arja Heikkinen, Suvi Helanen, Jukka Jaakkola, Marita Kaakinen, Hannu Kallunki, Marjo Kemppainen, Tarja Koutonen, Ritva Lampela, Eeva Pouke, Mika Ebeling, Jukka Joensuu, Reetta Mourujärvi, Erja Oikarinen, Katariina Pitkänen, Ari Savuoja, ja Marja-Leena Tahkola. Hiippakuntavaltuuston saamelaisedustaja on Aslak Pekkala. Hiippakuntavaltuusto kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa. Hiippakuntavaltuustossa ei tehty aloitteita.

Tuomiokapitulin istunnoissa puheenjohtajana toimi piispa Jukka Keskitalo ja varapuheenjohtaja tuomiorovasti Satu Saarinen. Jäseninä olivat lakimiesasessori Mari Aalto, hiippakuntade-

kaani Juha Rauhala, pappisasessori Mirva Ahola, pappisasessori Ilkka Mäkinen ja maallikko-jäsen Jukka Jaakkola. Hiippakuntavaltuuston puheenjohtaja Jukka Paanasella oli kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus. Sihteerinä toimi hiippakuntapastori Päivi Liiti (6.5. saakka) ja vs. hiippakuntapastori Sari Timonen (12.5. alkaen). Tuomiokapituli kokoontui vuoden aikana yhteensä 13 kertaa ja käsitteli 550 asiaa.

Tuomiokapitulin henkilötövuosien määrä vuonna 2025 oli 13,1 (2024: 13,5 ja 2023: 13,4 htv).

2. Keskeiset tapahtumat vuonna 2025

Vuonna 2025 hiippakunta järjesti monipuolisesti tapahtumia ja koulutuksia, tuotti materiaaleja, tuki seurakuntien työntekijöitä ja vahvisti yhteistyöverkostoja. Hiippakuntapäivät kokosivat yhteen yli 600 työntekijää, luottamushenkilöä ja vapaaehtoista vahvistamaan yhteistä työtä ja hengellistä elämää.

Vuoden koulutus- ja tukitoimista voidaan nostaa esiin esimerkiksi hiippakunnan luottamushenkilöille ja puheenjohtajistolle järjestetyt verkkokoulutukset, uusien kirkkoherrojen mentoointi ja Turvallisempi tila –koulutukset, jotka jatkuvat myös vuonna 2026.

Piispan tarkastukset toteutettiin vuoden aikana Nivalan, Kempeleen, Limingan, Sallan ja Taivalkosken seurakunnissa.

Hyvinvointialueiden järjestäytyminen ja toimintakäytännöt ovat tuoneet haasteita seurakuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyöhön. Yhteistyötä on kuitenkin vahvistettu nimeämällä seurakuntien edustajia alueiden eri toimikuntiin, ylläpitämällä säännöllisiä yhteyksiä hyvinvointialueiden toimijoihin sekä mm. suunnittelemalla yhdessä psykososiaalisen tuen järjestämistä.

Oulun hiippakunta on osallistunut valmius- ja paikallispuolustusharjoituksiin sekä alueelliseen valmius- ja turvallisuusfoorumiin. Kirkolle on hyväksytty uusi valmiussuunnitelma, ja seurakuntien tulee päivittää omansa.

Seurakuntarakenneselvitystä tehtiin kuudessa hiippakunnan seurakunnassa kuluneena vuonna. Vuoden 2025 alusta lähtien seurakuntia on 60, Utajärven seurakunnan ja Vaalan seurakunnan liittyttyä Muhoksen seurakuntaan.

Lokakuussa järjestettiin kaksipäiväiset jumalanpalvelus- ja kirkkomusiikkipäivät Karjasillan kirkossa, joiden teemana oli kirkolliset toimitukset. Keväällä 2026 järjestettäviin Oulun hiip-

hiippakunnan kanttorienpäivien suunnittelu käynnistyi syksyllä 2025. Kaiken kaikkiaan hiippakunnan musiikkityössä on voitu vastata kentältä tulleisiin koulutustarpeisiin hiippakunta- ja rovastikuntatasolla.

Diakoniatyöntekijöiden lähitukea vahvistettiin mm. jatkamalla yksintyöskentelevien Teams-tapaamisia ja ylläpitämällä säännöllistä yhteydenpitoa diakoniatyöntekijöihin laajasti eri kanavissa. Lähituen kokonaisuus tarjosi tärkeää arjen tukea, lisäsi vertaistukea ja vahvisti yhteyttä hiippakunnan ja työntekijöiden välillä. Vuoden koulutusten ja tapahtumien joukosta mainita esimerkiksi *Kuka kuuntelee köyhää* -päivä Torniossa, jossa asiantuntijat ja kokemusasiantuntijat keskustelivat köyhyiden kysymyksistä noin 40 osallistujan kanssa.

Kasvatustyön painopisteinä vuonna 2025 olivat turvan ja luottamuksen vahvistaminen, työyhteisöjen turvallisuuden kehittäminen sekä leirityön hyvinvointijohtamisen mallin rakentaminen. Mentorointia ja nuorten vaikuttajaryhmiä vahvistettiin koulutuksilla, materiaalien tuottamisella ja hiippakuntaleirin valmistelulla, ja Kuusamo palkittiin vuoden parhaana vaikuttajaryhmänä. Työhyvinvointia tuettiin vertaiskeskusteluilla, konsultaatiolla ja laajalla leirityön hyvinvointijohtamisen kyselytutkimuksella, jonka pohjalta laadittiin rovastikuntakohtaisia suunnitelmia. Lisäksi hiippakunta osallistui Walk in terapia -hankkeeseen, vahvisti koulutussyhteistyötä ja valmisti hyvinvointijohtamiseen liittyviä tutkimuksia.

Hiippakunnan lähetysjuhlat järjestettiin elokuussa Kittilässä. Juhlat kokosivat yhteen laajan osallistujajoukon, myös niitä, joille lähetystyö ei ole entuudestaan tuttua, ja toimivat samalla tärkeänä koko hiippakunnan työntekijöitä yhdistävänä tapahtumana. Vuoden loppuun mennessä valmistui Viisi vinkkiä lähetystyöhön -verkkosivusto. Sivustolle koottiin viisi konkreettista ja helposti sovellettavaa vinkkiä 15 eri kohderyhmälle siitä, miten lähetystyö ja kansainvälinen vastuu voidaan tuoda arkeen luontevasti ja innostavasti.

Vuonna 2025 Oulun hiippakunnassa myönnettiin Kirkon ympäristödiplomi 21 seurakunnalle, ja kahden seurakunnan hakemukset etenivät Kirkkohallitukseen. Auditoinneista yksitoista koski uusia seurakuntia, ja vuodelle 2026 auditointia odottaa kolme seurakuntaa sekä tuomiokapituli. Samalla monissa seurakunnissa käynnistyivät ympäristökatselmukset, ohjelmien laadinta ja vanhojen diplomien uusiminen. Hiilineutraali kirkko 2030-tavoitetta tukee talotekniikan asiantuntijan työ, ja Kirkkohallituksen Jari Poutiainen on tarjonnut hiippakunnalle tukea osallistumalla ympäristöpäiviin Rovaniemellä ja Ylivieskassa.

Oulun hiippakunnalla on vahvat ekumeeniset ja kansainväliset suhteet. Syyskuussa hiippakunta järjesti Pohjoiskalotin kirkollisen yhteistyöverkoston kokouksen, jonka teemana olivat

ympäristökysymykset. Kokouksessa julkaistiin myös pohjoismaisten hiippakuntien yhteinen julkilausuma *“Luomakunnan valitus täytyy ottaa todesta”*. Lokakuussa piispa Keskitalo edusti seurueineen Suomen evankelis-luterilaista kirkkoa Sant’Egidio-yhteisön *Daring Peace* -rauhankonferenssissa Roomassa. Tapahtuma kokosi yhteen uskonnollisia johtajia, poliitikoita, kulttuurivaikuttajia ja tuhansia osallistujia. Konferenssi korosti dialogia, sovintoa ja rohkeaa sitoutumista rauhan edistämiseen.

Yhteistyö Rikosseuraamuslaitoksen kanssa on jatkunut hyvin. Rise perusti uuden vankilapapin viran Vaalan vankilaan, jossa pappi aloittaa 1.2.2026. Piispa ja hiippakuntadekaani osallistuivat Vaalan vankilan vihkimiseen, ja vankilan hengellinen tila vihitään kappelikäyttöön keväällä 2026. Hiippakuntadekaani osallistui Oulun vankilan vihkimiseen ja Oulun vankilan hengellinen tila tullaan vihkimään kappeliksi vuoden 2026 aikana. Yhteydenpidossa Risen kanssa on käsitelty myös vankiladiakonin tehtäväkuvan uudistamista ja seurakuntayhteyksien vahvistamista erityisesti yhdyskuntapalvelun kehittämisen näkökulmasta.

Kirkon saamelaistyyölle vuosi 2025 oli merkittävä ja osin käännteentekevä. *Sämmiliih kirhoost – Sä'mmla ceerkvest – Sápmelaččat girkus – Saamelaiset kirkossa* -hanke toteutui tavoitteidensa mukaisesti, ja suositusten toimenpiteiden toimeenpano on käynnistynyt hyvin. Hankkeen päätösmessu toimitettiin Turun tuomiokirkossa 8.5.2025. Messussa arkkipiispa Tapio Luoma esitti koko Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja kaikkien piispojen puolesta anteeksipyyntönsä saamen kansalle. Kirkolliskokous päätti marraskuussa 2025 sisällyttää vuoden 2026 talousarvioon 25 000 euroa kirkon työntekijöiden saamen kielten ja kulttuurin opintoihin. Tämän avulla voidaan tulevaisuudessa turvata saamen kielten taitoisten työntekijöiden saatavuus ja varmistaa saamelaisille palvelu omilla äidinkielillään.

Viittomakielisen suunnitellut tapahtumat, leirit ja retket toteutuivat, mukaan lukien matka Kuurojen lähetyksen vuosijuhlaan Helsinkiin. Vuoden aikana otettiin käyttöön uusi kirkkohallituksen linjaus, jonka mukaisesti työn painopisteitä alettiin toteuttaa ja virkanimike muutettiin viittomakielisen työn papiksi. Piirin toiminnan ytimessä olivat 26 jumalanpalvelusta sekä säännöllisesti kokoontuvat ryhmät, ja toimintaa laajennettiin myös Kalajoen rovastikuntaan. Syksyllä järjestetty viittomakielen alkeiskurssi ja uusien yhteyshenkilöiden perehdytys vahvistivat seurakuntien kielitaitoa ja valmiuksia tukea viittomakielistä työtä.

3. Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnalle asetetut tavoitteet saavutettiin pääosin suunnitelmien mukaan. Hiippakunnan strategian mukaisesti onnistuttiin eri työaloilla ja tapahtumissa muistuttamaan marginaaleista lähtevän työn merkityksestä.

Hiippakunta tuki strategisen työskentelyn, työn ohjauksen ja yhteistyön kehittämistä järjestämällä koulutustilanteita eri ammattiryhmille, luottamushenkilöille ja vapaaehtoisille niin lähi- kuin verkkokoulutuksena. Työyhteisökonsultaatioita tehtiin useissa seurakunnissa, seurakuntarakenneselvitystä tehtiin kuudessa seurakunnassa, seurakuntien luottamushenkilöille järjestettiin koulutustilanteita ja hyvinvointialueiden toimijoihin rakennettiin toimivat suhteet. Hiippakunta toimi erityisen aktiivisesti seurakuntien kanssa seurakuntarakenneselvitysten aloittamiseksi.

Uusien kirkkoherrojen mentorointi jatkuu ja Oulun hiippakunta toteuttaa yhdessä Kirkon koulutuskeskuksen, Lapuan hiippakunnan kanssa Johtajana kirkossa -koulutuksen Oulussa. Myös muita johtajuuteen ja työyhteisön toimivuuteen liittyviä koulutuksia järjestettiin. Näin tuettiin seurakuntien johtajuutta ja työhyvinvointia.

Hiippakunta järjesti Hiippakuntapäivät 2025 ja Oulun hiippakunnan lähetysjuhlat onnistuneesti. Työntekijöiden hengellisyyttä tuettiin myös järjestämällä Hengellinen matkakumppanuus ja työhyvinvointi -koulutusrettiitti yhteistyössä Hiljaisuuden ystävät ry:n kanssa sekä Työyhteisön hengellinen hyvinvointi -koulutuksia. Oulun hiippakunta tuki Kirkon keskusrahaston määrärahan puitteissa vähävaraisten seurakuntien koulutustoimintaa ja epäsäännöllisessä työsuhteessa olevia hiippakunnan seurakuntien työntekijöitä, mahdollistaen koulutuksiin osallistumisen.

Painopisteet	Oulun hiippakunnan tavoitteet vuodelle 2025	Mittarit / arviointikriteerit
Oulun hiippakunnan tuomiokapituli haluaa vuonna 2025 erityisesti vahvistaa seurakuntien kykyä reagoida toimintaympäristön muutoksiin, lisätä seurakuntien kykyä työhyvinvoinnin ja johtamisen kehittämiseksi sekä tukea seurakunnan työntekijöitä hengellisen elämän hoitamisessa. Nämä tavoitteet	1.Tuemme strategisen työskentelyn, työn ohjauksen ja yhteistyön kehittämistä seurakunnissa -Tuemme seurakuntia muutostilanteissa ja verkostoitumisessa, sekä etsimme yhdessä seurakuntien kanssa rakenneratkaisuja, toimimme aktiivisesti rakenneselvitysten aloittamiseksi. -Vahvistamme yhteistyötä hyvinvointialueiden kanssa tukemalla seura-	-Itsearviointi Toteutunut -Palautekyselyt koulutuksiin ja tapahtumiin osallistuneille. Toteutunut -Osallistujamäärien seuranta. Toteutunut -Piispantarkastuksessa annettujen kehittämistehtävien toteutuminen. Osittain toteutunut -Kyselyt seurakuntien konsultointeihin liittyen. Osittain toteutunut

Painopisteet	Oulun hiippakunnan tavoitteet vuodelle 2025	Mittarit / arviointikriteerit
nousevat Oulun hiippakunnan strategiasta.	kuntia niin että sen työntekijät löytävät yhteistyöhenkilöt hyvinvointialueiden organisaatioissa ja psykososiaalisen tuesta tulee sujuvampaa. -Järjestämme koulutustilanteita ro- vastikunnissa ja seurakunnissa. Pi- dämme esillä Oulun hiippakunnan strategiaa. Toteutamme Siunauksen signaalit -työskentelyä seurakun- nissa. -Järjestämme hiippakuntavaltuuston-, neuvottelukuntienjäsenille ja tuomio- kapitulin henkilöstölle yhteisen tule- vaisuuspäivän.	
	2. Toimimme työhyvinvoinnin lisää- miseksi ja johtajuuden vahvista- miseksi -Järjestämme koulutuksia johtajuu- teen ja työyhteisön toimivuuteen liit- tyen: ajankohtaisikkunat ja teemapäi- vät. -Vahvistamme hiippakunnan organi- saatiokonsulttien osaamista: konsult- tien jatkokoulutus yhteistyössä Kirkon koulutuskeskuksen kanssa. -Järjestämme esihenkilöille sovinto- ja sovittelukoulutuksen. -Järjestämme yhteistyössä Kirkon koulutuskeskuksen kanssa Johtajana kirkossa –koulutuksen (20 op) Ou- lussa.	Itsearviointi Toteutunut Palautekyselyt koulutuksiin ja tapah- tumiin osallistuneille. Toteutunut Osallistujamäärien seuranta. Toteutunut Kyselyt seurakuntien konsultointeihin liittyen. Osittain toteutunut
	3. Tuemme hengellisen elämän hoita- mista -Tuemme taloudellisesti pienten ja vähävaraisten seurakuntien työnteki- jöiden mahdollisuuksia osallistua ret- riitti- ja pyhiinvaellustoimintaan jär- jestämällä Hengellinen matkakump- panuus ja työhyvinvointi retriitin yh- teistyössä Hiljaisuuden ystävät ry:n kanssa. -Järjestämme hiippakuntapäivät 2025. -Järjestämme Oulun hiippakunnan lä- hetysjuhlat.	Itsearviointi Toteutunut Tapahtumien ja osallistujamäärien seuranta. Toteutunut Palautekyselyt koulutuksiin ja tapah- tumiin osallistuneille. Toteutunut

Vaikuttavuuden arviointi

Mitä vaikutuksia tavoitteiden toteutumisesta seuraa kirkolle ja seurakuntalaisille, yhteiskunnan eri toimijoille ja ihmisten hyvinvoinnille? Millä mittareilla näitä tavoiteltuja vaikutuksia voitaisiin seurata?

Seurakuntien kyky hahmottaa muutoksia toimintaympäristössä kehittyä ja kyky reagoida muutoksiin paranee. Seurakunnan itseymmärrys omasta tehtävästään selkiytyy, vaihtoehtoisille työtavoille ja rakenteelle syntyy tilaa. Esihenkilöiden johtaminen ja työyhteisöjen hyvinvointi kehittyvät. Vaikka taloudelliset edellytykset heikkenevät on seurakunnallinen toiminta mahdollista koko hiippakunnan alueella. Seurakuntien rooli hyvinvointialueilla selkiytyy. Seurakuntien työntekijöiden hengellinen elämä vahvistuu.

Mittarit: työhyvinvointikyselyt, kehityskeskustelut, yhteistyöverkostojen määrä ja laatu.

Osaamisen kehittäminen

Mitä osaamista tarvitaan tavoitteiden toteuttamiseksi ja vaikutusten aikaansaamiseksi?

Johtajuuden haasteisiin ja kysymyksiin perehtyminen ja kouluttautuminen. Työyhteisöjen hyvinvointia lähestytään strategisella otteella. Hiippakunnassa ja seurakunnissa perehdytään hyvinvointialueiden toimintaan.

4. Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Oulun hiippakunnan talousarvion kokonaiskehys oli 1 794 900 euroa, sisältäen kiinteistökuuluihin varatun 121 200 euroa. Talousarvion toteuma toiminnan osalta oli 1 665 615 euroa (99,5 %), josta henkilöstökuluja oli 1 271 548 euroa (n. 70,1 % toimintakuluista). Toimitilojen osalta toteuma oli 102 398 euroa (84,5 %).

Tuomiokapitulilla on rahasto, josta voidaan tuomiokapitulin päätöksellä myöntää avustuksia kirkon ja hiippakunnan tehtäviä ja toimintoja edistäviin tarkoituksiin. Rahaston käytöstä päättää tuomiokapituli. Vuoden 2025 lopulla maksettiin rahastosta 10 000 euroa Kirkon keskusrahastolle rahaston velkaa. Rahaston tuotto on pysynyt vakaana.

Oulun hiippakunnan talousarvion 2026 toteumavertailu (perustoiminta)

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	63 702	39 500		39 500	149 229	-109 729	377,8
Maksutuotot	30 821	16 000		16 000	62 726	-46 726	392,0
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	21 903	15 000		15 000	18 257	-3 257	121,7
Tuet ja avustukset	3 952	4 500		4 500	9 457	-4 957	210,2
Muut toimintatuotot	6 605	4 000		4 000	35 558	-31 558	889,0
Sisäiset tuotot	420				23 230	-23 230	0,0
Toimintakulut	-1 670 933	-1 713 200		-1 713 200	-1 814 776	101 576	105,9
Henkilöstökulut	-1 235 438	-1 340 900		-1 340 900	-1 271 548	-69 352	94,8
Palkat ja palkkiot	-963 884	-1 036 661		-1 036 661	-982 474	-54 187	94,8
Henkilösivukulut	-273 988	-304 239		-304 239	-293 706	-10 533	96,5
Henkilökulujen oikaisuerät	2 434				4 632	-4 632	0,0
Palvelujen ostot	-381 007	-343 000		-343 000	-472 452	129 452	137,7
Palvelun ostot - sisäiset	-10 942				-3 682	3 682	0,0
Vuokrakulut	-1 162				-1 173	1 173	0,0
Aineet ja tarvikkeet	-29 921	-27 800		-27 800	-24 817	-2 983	89,3
Annetut avustukset	-11 500				-39 879	39 879	0,0
Muut toimintakulut	-963	-1 500		-1 500	-1 226	-274	81,7
TOIMINTAKATE	-1 607 231	-1 673 700		-1 673 700	-1 665 548	-8 152	99,5

Toimitilat, talousarvion 2025 toteumavertailu

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	279				183	-183	0,0
Muut toimintatuotot	279				183	-183	0,0
Toimintakulut	-112 782	-121 200		-121 200	-102 580	-18 620	84,6
Palvelujen ostot	-71 568	-82 200		-82 200	-64 536	-17 664	78,5
Vuokrakulut		-1 500		-1 500		-1 500	0,0
Aineet ja tarvikkeet	-32 303	-37 500		-37 500	-33 578	-3 922	89,5
Muut toimintakulut	-8 910				-4 466	4 466	0,0
TOIMINTAKATE	-112 503	-121 200		-121 200	-102 398	-18 802	84,5

1.8.6.4 Mikkelin hiippakunta

1. Johdanto

Tuomiokapituli on 2.6.2020 hyväksynyt Rohkeasti kristittyinä -strategian vuosille 2021-2025. Strategian mukaisesti toiminta-ajatuksena on, että tuomiokapituli edistää piispan johdolla kirkon tehtävän toteutumista hiippakunnan seurakunnissa. Tämä tapahtuu vahvistamalla seurakuntien toimintaedellytyksiä, verkostoitumista ja ammatillista osaamista. Koko strategiakauden 2021-2025 painopisteinä ovat olleet 1) seurakuntien tukeminen, 2) viestinnän kehittäminen, 3) verkostoituminen ja 4) viisas varautuminen seurakuntien tukemiseen ja rohkaisemiseen ajankohtaisissa haasteissa.

Mikkelin hiippakuntaan on vuonna 2025 kuulunut 36 seurakuntaa. Ne jakautuvat neljään maakuntapohjaiseen rovastikuntaan seuraavasti: **Etelä-Savon rovastikuntaan** (lääninrovasti Sirkka Pylkkänen) kuuluvat Mikkelin tuomiokirkkoseurakunta sekä Hirvensalmen, Juvan, Kangasniemen, Mäntyharjun, Pieksämäen ja Savonlinnan seurakunnat. **Etelä-Karjalan rovastikuntaan** (lääninrovasti Hannu Haikonen) kuuluvat Lappeenrannan srk-yhtymän seurakunnat Joutseno, Lappee, Lappeenranta, Lauritsala ja Sammonlahti sekä Imatran, Luumäen, Parikkalan, Ruokolahden ja Taipaleen seurakunnat. **Kymenlaakson rovastikuntaan** (lääninrovasti Kimmo Ylikangas) kuuluvat Kouvolan srk-yhtymän seurakunnat Anjalankoski, Elimäki, Kouvola, Kuusankoski ja Valkeala sekä Haminan, Kotka-Kymin ja Pyhtään seurakunnat. **Päijät-Hämeen rovastikuntaan** (lääninrovasti Heikki Pelkonen) kuuluvat Lahden srk-yhtymän seurakunnat Joutjärvi, Keski-Lahti, Laune, Nastola ja Salpausselkä sekä Asikkalan, Heinolan, Hollolan (Kuhmoisten kappeliseurakunta kuuluu maakunnallisesti Pirkanmaan alueeseen), Iitin, Orimattilan ja Tainionvirran seurakunnat.

Hiippakuntavaltuuston puheenjohtajana on Petri Pekonen ja maallikkojäsenenä Yrjö Hartikka, Anu Karhu, Urpo Karjalainen, Pekka Kotiaho, Minni Kuisma, Esa Kähkönen, Elina Lehtomäki, Salla Natunen, Lilla Saaristo, Kari Simolin, Martti Talja, Minttu Tamski ja Vuokko Vänskä sekä

pappisjäsenenä Ruut Hanhikorpi, Laura Hienonen, Miika Hämäläinen, Saara-Maria Jurva, Reetta Kalteenmäki, Hanne Keijonen ja Anna Kinnunen. Hiippakuntavaltuusto kokoontui 2 kertaa. Hiippakuntavaltuustossa ei ole tehty aloitteita.

Tuomiokapitulin puheenjohtajana on piispa Mari Parkkinen ja jäsenenä tuomiorovasti Arja Huuskonen, lakimiesasessori Jyri Klemola 31.8.2025 saakka, lakimiesasessori Riikka Ryökäs

1.9.2025 alkaen, hiippakuntadekaani Marko Marttila, pappisasessori Lassi Suihkonen, pappisasessori Anna-Mari Kopo 31.10.2025 saakka, pappisasessori Pekka Särkiö 1.11.2025 alkaen ja maallikkojäsen Elina Lehtomäki. Läsnaölo- ja puheoikeudella notaari Leena Fritius 30.11.2025 saakka, notaari Sari-Annika Pettinen 1.12.2025 alkaen ja hiippakuntavaltuuston puheenjohtaja Petri Pekonen. Tuomiokapitulin istunto kokoontui vuonna 2025 yhteensä 19 kertaa. Käsiteltävien asiapykäliden määrä oli 366.

Tuomiokapitulin henkilöstössä oli vuoden 2025 aikana vaihdosta. Tehtävissään pitkään palvelleet lakimiesasessori Jyri Klemola ja notaari Leena Fritius siirtyivät eläkkeelle. Lakimiesasessorina aloitti 1.9.2025 Riikka Ryökäs ja notaarina 1.12.2025 Sari-Annika Pettinen. Tuomiokapitulin määräaikainen toimistosihteeri Tarja Rossi siirtyi toisen työnantajan palvelukseen 1.10.2025, ja toimistosihteerin virka jätettiin täyttämättä.

Vuonna 2025 Mikkelin hiippakunnassa järjestettiin pappisvihkimys kolme kertaa. Vihittyjä pappeja oli yhteensä 7. Diakonian vihkimys järjestettiin kahdesti, molemmilla kerroilla yhdessä pappisvihkimyksen kanssa. Vihkimyksen saaneita diakonian viranhaltijoita oli yhteensä 14. Pastoraalitutkintoja valmistui vuoden 2025 aikana 8 kappaletta, lisäksi yksi ylemmän pastoraalin tutkinto. Seurakuntatyön johtamisen tutkinnon suoritti 10 pappia.

2. Keskeiset tapahtumat vuonna 2025

Kiristynyt maailmanpoliittinen tilanne sekä tuhoisana jatkunut sota Ukrainassa johtivat siihen, että tuomiokapitulin toiminnassa keskeisellä sijalla olivat valmiussuunnitteluun liittyvät kysymykset. Tuomiokapitulin henkilökuntaa oli mukana syyskuussa 2025 Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan maakuntien alueilla järjestetyssä Kaakko25-valmiusharjoituksessa. Lisäksi tuomiokapitulin työntekijöitä piispan johdolla osallistui Karjalan prikaatissa 9.9.2025 järjestettyyn valmiuspäivään, jossa oli mukana myös suuri joukko hiippakunnan kirkkoherroja, talouspäälliköitä ja seurakuntien valmiuspäälliköitä. Tuomiokapituli on kehottanut seurakuntia päivittämään valmiussuunnitelmansa kesällä 2025 ilmestyneen uuden mallipohjan mukaisesti.

Piispa Mari Parkkinen jatkoi vuoden 2023 lopulla käynnistynyttä seurakuntavierailujen sarjaa. Vuonna 2025 piispa seurueineen teki vierailut yhteensä 17 seurakuntaan (Lappeenranta, Lappee, Lauritsala, Sammonlahti, Joutseno, Iitti, Keski-Lahti, Laune, Salpausselkä, Joutjärvi, Nastola, Savonlinna, Kotka-Kymi, Ruokolahti, Taipale, Hirvensalmi ja Imatra). Luumäen seurakunnan vierailulle lokakuun lopulla piispa ei pystynyt osallistumaan samana päi-

vänä sattuneen tapaturman vuoksi, mutta Luumäellä tuomiokapitulia edustivat hiippakuntadekaani ja piispan erityisavustaja. Vierailujen ohjelmaan kuului seurakuntien työntekijöiden ja luottamushenkilöiden sekä paikallisen kunnan johtavien viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden tapaamisia. Keskusteluissa kuntien johtavien viranhaltijoiden kanssa käsiteltiin usein seurakuntien ja koulujen välistä yhteistyötä sekä uskonnonvapauden toteutusta. Vierailupäivien illassa toteutettiin tapahtumia, joissa seurakuntalaiset pääsivät tapamaan piispaa. Uudistetut piispantarkastukset seurakunnissa käynnistyvät vuonna 2026.

Ympäristödiplomeja myönnettiin vuoden 2025 aikana hiippakunnan seurakunnille, ja vuoden lopussa oli tilanne se, että 30 seurakuntaa on diplomiseurakuntia tai vähintään diplomin auditoinnin vaiheessa. Myös tuomiokapituli valmisti oman diplominsa uusimista ja pyysi joulukuussa kirkkohallitukselta auditointia. Rekrytointien haasteet on havaittu kaikenkoisissa hiippakunnan seurakunnissa. Aihetta on käsitelty mm. kirkkoherrojen kokouksessa, jossa rekrytointin valtakunnallisen kärkihankkeen vetäjät ovat olleet mukana. Rekrytoinneista on vuoden 2025 lopulla tullut tarkastettavaksi yksi ylemmän pastoraalin tutkielma, joka sisältää toimenpide-ehdotuksia. Seurakuntaharjoittelua on kehitetty ja uusia harjoitteluseurakuntia on saatu.

3. Tavoitteiden toteutuminen

Painopisteet	Mikkelin hiippakunnan tavoitteet vuodelle 2025	Toteutumatieto
Hiippakunnan seurakunnat näyttäytyvät houkuttelevina työpaikkoina, ja opiskelijoiden seurakuntaharjoitteluun kiinnitetään erityistä huomiota. Kirkko ja seurakunnat hakeutuvat erilaisiin kumppanuuksiin. Työntekijöitä kannustetaan aktiiviseen ja laajasti verkottuneeseen työotteeseen. Terävöitämme ekologista ja sosiaalista vastuuta kirkon toiminnassa.	1. Rekrytointien edistäminen vahvistamalla myönteistä kuvaa hiippakunnan seurakunnista, pitämällä aktiivista yhteyttä kirkollisen alan oppilaitoksiin ja kehittämällä seurakuntaharjoittelua.	Toteutunut
	2. Seurakuntien ohjaus ja tukeminen Kirkon ympäristödiplomin hankkimisessa.	Toteutunut
	3. Piispan johdolla tuomiokapitulin työntekijät vierailevat hiippakunnan seurakunnissa hahmottamassa kuvaa kunkin srk:n tilanteesta, löytämässä srk:lle sopivia tukitoimia ja luomassa verkostoja.	Toteutunut
	4. Tuomiokapituli kehottaa seurakuntia päivittämään valmiussuunnitelmansa ja kiinnittämään erityistä huomiota henkiseen kriisinkestävyyteen.	Toteutunut

Painopisteet	Mikkelin hiippakunnan tavoitteet vuodelle 2025	Toteutumatieto
	5. Tuomiokapituli tukee seurakuntia strategiatyöskentelyissä edistämällä Polku-toimintamallia ja tiedolla johtamisen periaatetta.	Toteutunut

Vaikuttavuuden arviointi

Tavoitteiden toteutuminen tukee seurakuntia perustehtävän tekemisessä, toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä sekä verkostoitumisessa muiden viranomaistahojen kanssa. Ihmisten hyvinvointia edistää se, että seurakuntien resurssit kohdennetaan oikealla tavalla.

Osaamisen kehittäminen

Mitä osaamista tarvitaan tavoitteiden toteuttamiseksi ja vaikutusten aikaansaamiseksi?

Digiosaamisen kehittäminen ja ylläpitäminen; turvallisuus- ja valmiusasioihin liittyvän tiedon päivittäminen; Polku-toimintamallin ja tiedolla johtamisen toimintamallin syventävä opiskelu; tekoälyn haltuunotto esimerkiksi osana strategia-työtä.

4. Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Tuomiokapitulille osoitettu budjettiraami vuoden 2025 toimintamenoihin oli 1 404 000 euroa. Talousarviota tehtäessä arvioitiin, että budjettiraamissa osoitetut toimintamäärärahat eivät riitä vuoden 2025 toimintamenojen kattamiseen, jolloin tehtiin 86 750 euron vaara tuomiokapitulin rahastosta toimintakatteen ylityksen kattamiseen. Tuomiokapitulin toimintamenot olivat 42 151 euroa arvioitua pienemmät sekä maksu- ja vuokratuottoja ja muita toimintatuottoja tuli 26 438 euroa arvioitua enemmän. Lisäksi tuomiokapitulin rahastosta maksettiin 10 000 euroa kirkon keskusrahastolle toimintamenojen kattamiseen joulukuussa 2025. Tämän jälkeen toimintakate ylittyi 6 305 euroa. Toimitilojen osalta budjettiraamiksi arvioitiin 31 400 euroa, mutta toimintakate alittui 11 958 euroa.

Mikkelin hiippakunnan talousarvion 2025 toteumavertailu (perustoiminta)

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	188 800	134 850		134 850	86 393	48 457	64,1
Maksutuotot	81 505	41 700		41 700	59 226	-17 526	142,0
Vuokratuotot					1 601	-1 601	0,0
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat					0	0	0,0
Tuet ja avustukset	3 860	90 650		90 650	3 991	86 659	4,4
Muut toimintatuotot	9 725	2 500		2 500	9 812	-7 312	392,5
Sisäiset tuotot	93 709				11 763	-11 763	0,0
Toimintakulut	-1 538 900	-1 538 850		-1 538 850	-1 496 699	-42 151	97,3
Henkilöstökulut	-1 224 728	-1 257 550		-1 257 550	-1 200 823	-56 727	95,5
Palkat ja palkkiot	-950 545	-961 300		-961 300	-930 224	-31 076	96,8
Henkilösivukulut	-274 404	-296 250		-296 250	-278 647	-17 603	94,1
Henkilökulujen oikaisuerät	221				8 047	-8 047	0,0
Palvelujen ostot	-253 063	-230 100		-230 100	-236 848	6 748	102,9
Palvelun ostot - sisäiset	-6 075				-4 713	4 713	0,0
Vuokrakulut	-13 153	-600		-600	-7 194	6 594	1 199,0
Aineet ja tarvikkeet	-21 792	-23 150		-23 150	-27 159	4 009	117,3
Annetut avustukset	-19 552	-26 300		-26 300	-19 352	-6 948	73,6
Muut toimintakulut	-537	-1 150		-1 150	-610	-540	53,0
TOIMINTAKATE	-1 350 100	-1 404 000		-1 404 000	-1 410 306	6 306	100,4

Toimitilat, talousarvion 2025 toteumavertailu

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	322	400		400	322	78	80,4
Muut toimintatuotot	322	400		400	322	78	80,4
Toimintakulut	-31 118	-31 800		-31 800	-19 763	-12 037	62,1
Palvelujen ostot	-17 036	-17 600		-17 600	-10 946	-6 654	62,2
Vuokrakulut	-3 972						
Aineet ja tarvikkeet	-9 245	-13 500		-13 500	-8 638	-4 862	64,0
Muut toimintakulut	-866	-700		-700	-179	-521	25,6
TOIMINTAKATE	-30 797	-31 400		-31 400	-19 441	-11 959	61,9

1.8.6.5 Borgå stift / Porvoon hiippakunta

1. Inledning

Verksamhetsidé

Borgå stift med sitt domkapitel och stiftsfullmäktige har som sin uppgift att stöda stiftets församlingar och kyrkliga samfälligheter i fullföljandet av deras grunduppgifter, till vilka hör att förkunna Guds ord, förvalta sakramenten, tjäna diakonalt, missionera och förmedla kristen fostran. Domkapitlet sköter myndighetsuppgifter i enlighet med bestämmelser i kyrkolag och kyrkoordning. Domkapitlet företräder kyrkan i ärenden som gäller stiftet.

Stiftets församlingar

År 2025 hade stiftet 45 församlingar som ofta verkar i tvåspråkiga samfälligheter.

Stiftsfullmäktige

Ordförande för stiftsfullmäktige var Anita Ismark, och som lekmannaledamöter var Frank Lindholm, Hans Snellman, Krister Mård, Susanne Björkman, Susanna Åbacka, Sabina Lumivirta, Jan-Erik Eklöf, Gudrun Särs, Johanna Terho, Kent Brännbacka, Gunnel Maria Helander ja Sonja Smedjebacka. Som prästerliga ledamöter var vice ordförande Yvonne Terlinden, Katarina Gäddnäs, Siv Jern, Torsten Sandell, Patrica Strömbäck, Samuel Erikson ja Janette Lagerroos. Två sammanträden hölls under 2025.

Kyrkomötets mandatperiod är densamma som stiftsfullmäktiges, 1.5.2024–30.4.2028. Under denna period representeras Borgå stift i kyrkomötet av lekmannaombuden Martina Harms-Aalto, Anita Ismark, Göran Stenlund och Olof Widén, samt av prästombuden Mia Anderssén-Löf och Torsten Sandell. Olof Widén är det åländska ombudet.

Domkapitlets plenum

Under år 2025 höll domkapitlets plenum 11 sammanträden. Vid domkapitlets sammanträden var biskop Bo-Göran Åstrand ordförande, och som ledamöter deltog domprost Mats Lindgård, lagfaren assessor Lars-Eric Henricson, stiftsdekan Mia Anderssén-Löf, prästassessor Monica Heikel-Nyberg, prästassessor Stina Lindgård, stiftsfullmäktiges lekmannamedlem Frank Lindholm, stiftsfullmäktiges ordförande Anita Ismark samt notarie Linus Stråhlman, sekreterare för domkapitlets plenum.

Domkapitlets ämbetsverk

Domkapitlet hade 14 personer anställda under verksamhetsåret, varav en deltidсанställd stiftssekreterare för mission och internationell diakoni 10 % fr.o.m. 27.4.2023. Likaså är byråsekreteraren för förvaltningsavdelningen deltidсанställd 52 %, tjänstledig sedan 7.9.2023. I stället är gårdskarlstädaren anställd 100 %. Vaktmästaren har fått ett personligt tillägg för att sköta en del av byråsekreterarens uppgifter och gårdskarlen i sin tur ett personligt tillägg för att sköta en del av vaktmästarens uppgifter. Byråsekreterartjänsten inom verksamhetsavdelningen, som varit vakant sedan 4.1.2024, besattes från och med 1.4.2025. Två anställda i arbetsavtalsförhållande (gårdskarl-städaren och stiftssekreteraren för mission och diakoni; tidsbunden anställning). Vaktmästartjänsten ordinarie besatt från och med 15.1.2025. Av de anställda var 12 anställda i tjänsteförhållande (byråsekreteraren för förvaltningsavdelningen deltidсанställd 52 % men har varit tjänstledig sedan 7.9.2023). Kvinnornas andel av de anställda var 9 (64 %), männens andel 5 (36 %). Personalens medelålder var 56,14.

Personalkostnaderna 2025 uppgick till 1 108 167,31 € vilket är 1,96 % högre än föregående år. 102 618,00 euro användes till resor vilket är 40,29 % mera än året innan (egen personal; utgiften utgörs till stor del av personalens fortbildningsresa till Växjö stift). Utomstående personers resekostnader uppgick till 25 024,98 vilket är 42,3 % mindre än året innan. Arbetsplatshälsovårdens kostnader ökade med 1,12 %, dvs till 30 772,91. Arbetsgivaren har erbjudit personalen influensavaccin på arbetsplatsen och dessutom har man kunnat få fästingvaccin. Frånvaron var förhöjd till följd av några längre tjänstledigheter.

Domkapitlets personal 2025

Biskop	1,00
Lagfaren assessor	1,00
Stiftsdekan	1,00
Notarie	1,00
Stiftssekreterare, personalvård	1,00
Stiftssekreterare, församlingsdiakoni	1,00
Stiftssekreterare, gudstjänstliv och musik	1,00
Stiftssekreterare, personalutbildning	1,00
Stiftssekreterare, mission och internationell diakoni	0,07
Byråsekreterare, biskopen	1,00
Byråsekreterare, förvaltningsavdelningen	0,52
Byråsekreterare, verksamhetsavdelningen	0,75

Vaktmästare	1,00
Gårdskarlstädare	1,00
Sommarvikarie	0,13
Sammanlagt	12,47

Hur enhetens verksamhet främjar genomförandet av kyrkans strategi

Domkapitlet hjälper församlingarna, deras anställda och förtroendevalda att bedriva en församlingsverksamhet i respekt och kärlek, i Kristi efterföljelse. Domkapitlet fullföljer sitt grunduppdrag genom att stöda församlingarna med sakkunskap, stöd och handledning. Domkapitlet erbjuder fortbildning på svenska i enlighet med sitt uppdrag för att så bra som möjligt kunna möta framtida utmaningar.

2. Händelser i verksamhetsmiljön och verksamheten under år 2025

I början av år 2025 färdigställdes biskopens vägledning till Borgå stift, "Gå med mig". Dess teman presenterades för stiftet vid samlingar under vårvintern. De åtta regionala samlingarna var välbesökta av förtroendevalda och anställda. I samlingarna medverkade förutom biskopen och stiftsdekanen strategiarbetsgruppens medlemmar. Församlingarna ålades att under år 2025 behandla vägledningens sju kapitel vid personalmöten och vid möten i de beslutande organen. När kyrkoherdarna i maj 2025 sammankallades till prosterivisa Teamsmöten hade 82% av församlingarna helt eller delvis behandlat Vägledningen. Arbetet fortsatte och behandlades även vid kyrkoherdekonferensen i september.

Stora händelser under året var även att biskop medverkade i biskopsvigningen av Sunniva Gyllver i Oslo och i det nordiska biskopsmötet på Färöarna. En arbetsgrupp för vilken biskopen varit ordförande gällande kyrkans stöd till teologie studerande och nya rekryterade präster presenterade sina slutsatser för biskopsmötet i slutet av år 2025. I samband med självständighetsdagen förlänade rikets president biskopen kommendörstecknet av Finlands Vita Ros orden.

I mars 2025 anordnades det första seminariet för studerande till kyrkliga yrken. På finskt håll har motsvarande seminarium anordnats sedan 2014 (KiTos). Borgå stifts seminarium lockade 12 deltagare och gick under namnet SKY (förkortning för studerande till kyrkliga yrken).

En intressant händelse i maj 2025 var det tvåspråkiga gudstjänsteventemanget ”Jaetut eväät – delad med alla” i Åbo, där Borgå stift var engagerat och synligt. Den nordiska konfirmandledarkonferensen som arrangerades i Åbo i september var likaså ett dynamiskt sammanhang; den var flerspråkig och riktade sig till flera kyrkliga professioner i de nordiska länderna.

Ansatser för att utveckla och problemlösa i rekryteringsprocesser togs i två nämnvärda fortbildningsresor; verksamhetsavdelningen gjorde en resa till stiftet i Västerås och Uppsala 28–29.4. Domkapitlets personal gjorde likaså en resa till Växjö stift 8–12.9. Denna resa syftade, förutom att diskutera rekryteringsfrågor, även till att dela erfarenheter kring beredskap, kyrkoherdestöd, framtidsbilder och omvärldsanalys. Resan bjöd även på historiska och kulturella upplevelser. Det fanns även utrymme för personalens interna överläggningar.

Under året förrättade biskopen biskopsvisitationer i Borgå svenska domkyrkoförsamling, Esbo svenska församling och i Karis-Pojo svenska församling. Biskopsvisitationerna föregås av förhandsbesök, förhandsgranskning av ekonomi och förvaltning. Stiftssekreteraren för personalvård för samtal med varje anställd.

År 2025 vigdes fem präster, två diakoner och en diakonissa. Av de som vigdes till präster var tre män och två kvinnor, av de som vigdes till diakonins ämbete var alla kvinnor. En kyrkoherde installerades under året. Vid domkapitlet ledigförklarades tjänsten som lagfaren assessor att sökas. Tjänsten tillsattes i september 2025 räknat från 1.3.2026.

3. Uppfyllandet av verksamhetsmål som godkänts i budgeten för år 2025

För år 2025 hade i verksamhetsplanen fastställts fem delmål:

- 1) Rekrytering och fortbildning utvecklas för att svara mot nutida och framtida behov
- 2) Stiftets strategi ”Gå med mig – Vägledning till Borgå stift” förankras och implementeras
- 3) Verksamhetsområdena personalvård, andlig fördjupning och fortbildning utvecklas till en dynamisk helhet
- 4) Kommunikation inom och mellan olika strukturer i stiftet utvecklas.
- 5) Strukturer för att stöda gudstjänstlivet utvecklas.

Ifråga om rekrytering och fortbildning (1) togs flera viktiga steg under år 2025. Seminariet för studerande till kyrkliga yrken (SKY) initierades. Domkapitlets personal hämtade in nordiska och nationella perspektiv på rekrytering och förankring. Som en följd av det tog man på verksamhetsavdelningen sig an att förenhetliga förhållningssätt och praxis vad gäller församlingspraktik för studerande till kyrkliga yrken, ett arbete som pågick under hösten 2025 och

fortsätter 2026. Stiftets strategi (2) presenterades och förankrades genom ett dialogiskt arbetssätt där de närvarande fick tillfälle att tillsammans dryfta frågeställningar och reflektera över möjliga tillämpningar utifrån det innehåll som presenterades. Implementering av en strategi är ett långsiktigt påverkansarbete som förutsätter dialog utifrån den lokala kontexten. Vid samlingarna i regionerna gavs modeller för det arbetet. Arbetet med att närma verksamhetsområdena personalvård, andlig fördjupning och fortbildning varandra är ett pågående arbete som bl.a. tar sig uttryck i förberedelsearbetet för en utbildning i andlig vägledning. Kommunikationen i stiftet (5) utvecklas bl.a. genom aktivare användning av olika plattformar, däribland Teams och sociala medier. Domkapitlets hemsidor utvecklades under 2025 och en profil på Instagram skapades. En infallsvinkel är också att fortbildningar, såsom kyrkoherdekonferensen, pastoralkurser och forum, mer och mer formas av en dialogisk pedagogik och lutar mot kollegialt lärande. När det gäller (5) strukturer för att stöda gudstjänstlivet planerade den av stiftsdekanen och stiftssekreteraren för gudstjänstliv och musik ledda inspirationsgruppen för gudstjänstlivet en kursserie med olika infallsvinklar på gudstjänstliv att förverkligas under 2027, samt ett prästforum med fokus på gudstjänstliv.

4. Hur den ekonomiska målsättningen förverkligats

Ekonomisk målsättning år 2025 och dess förverkligande

Borgå stifts ekonomiska målsättning är att inom av kyrkomötet beviljade budgetmedel handha stiftets förvaltning och den svenska fortbildningen inom kyrkan på ett kostnadseffektivt sätt. Under år 2024 beviljade kyrkomötet stiftet 1 519 400,00 € i verksamhetsbidrag för år 2025, vilket omfattar verksamhet och fastigheter. Lönerna justerades med 2,5 % under verksamhetsåret.

De totala budgetmedlen för verksamheten visar ett överskott på 91,11 €, vilket innebär en användningsgrad om 100 %. Fastighetssidan visade ett överskott om 17 530,12 €. Borgå stifts fond, som består av åt Borgå stift givna och testamenterade medel samt avkastningen för dem, skall användas stiftet till fromma. I fonden ingår den allmänna fonden benämnd Fiscus, Synodalfonden som är avsedd för präster i trångmål, Fonden för barn och ungdom, Diakonifonden samt Segerstråles gård. Bostads Ab Segerstråles gård ägs av Borgå stift tillsammans med Svenska Litteratursällskapet i Finland. Domkapitlets fond förvaltas av kyrkans centralfond.

Budgetutfall verksamheten

	Resultat 2025	Budget 2025	Avvikelse
Verksamhetsintäkter	72 352,35	71 000,00	1 352,35
Verksamhetskostnader	1 422 661,24	1 421 400,00	1 261,24
Verksamhetsbidrag	1 350 308,89	1 350 400,00	91,11
Överskott 2025			91,11

Budgetutfall fastigheterna

	Resultat 2025	Budget 2025	Avvikelse
Verksamhetsintäkter	20 886,28	22 500,00	1 613,72
Verksamhetskostnader	172 447,27	191 500,00	19 052,73
Verksamhetsbidrag	151 560,99	169 000,00	17 439,01
Överskott 2025			17 439,01

Budgetutfall sammanlagt

	Resultat 2025	Budget 2025	Avvikelse
Verksamhetsintäkter	93 238,63	93 500,00	261,37
Verksamhetskostnader	1 595 108,51	1 612 900,00	17 791,49
Verksamhetsbidrag	1 501 869,88	1 519 400,00	17 530,12
Överskott 2025			17 530,12
Överskott 2024			14 513,29

Porvoon hiippakunta

1. Johdanto**Toiminta-ajatus**

Porvoon hiippakunnan tuomiokapitulin ja hiippakuntavaltuuston tehtävänä on tukea hiippakunnan seurakuntia ja kirkkoyhteisöjä niiden perustehtävien toteuttamisessa, joita ovat Jumalan sanan julistaminen, sakramenttien toimittaminen, diakoniatyö, lähetystyö ja kristillinen kasvatus. Tuomiokapituli hoitaa viranomaistehtävää kirkkolain ja kirkkojärjestyksen säännösten mukaisesti. Tuomiokapituli edustaa kirkkoa hiippakuntaa koskevissa asioissa.

Hiippakunnan seurakunnat

Vuonna 2025 hiippakuntaan kuului 45 seurakuntaa, jotka toimivat usein osana kaksikielisiä seurakuntayhtymiä.

Hiippakuntavaltuusto

Hiippakuntavaltuuston puheenjohtajana toimi Anita Ismark ja jäseninä Frank Lindholm, Hans Snellman, Krister Mård, Susanne Björkman, Susanna Åbacka, Sabina Lumivirta, Jan-Erik Ek-löf, Gudrun Särs, Johanna Terho, Kent Brännbacka, Gunnel Maria Helander ja Sonja Smedje-backa sekä pappisjäseninä varapuheenjohtaja Yvonne Terlinden, Katarina Gäddnäs, Siv Jern, Torsten Sandell, Patrica Strömbäck, Samuel Erikson ja Janette Lagerroos. Vuonna 2025 hiip-pakuntavaltuusto piti kaksi kokousta.

Kirkolliskokouksen toimikausi on sama kuin hiippakuntavaltuuston, 1.5.2024–30.4.2028.

Tänä aikana Porvoon hiippakuntaa kirkolliskokouksessa edustavat maallikkoedustajat Mar-tina Harms-Aalto, Anita Ismark, Göran Stenlund ja Olof Widén sekä pappisedustajat Mia An-derssén-Löf ja Torsten Sandell. Olof Widén on Ahvenanmaan edustaja.

Tuomiokapitulin täysistunto

Vuonna 2025 tuomiokapitulin täysistunto piti 11 istuntoa. Tuomiokapitulin istunnoissa pu-heenjohtajana toimi piispa Bo-Göran Åstrand ja jäseninä olivat tuomiorovasti Mats Lindgård, lakimiesasessori Lars-Eric Henricson, hiippakuntadekaani Mia Anderssén-Löf, pappisases-sori Monica Heikel-Nyberg, pappisasesori Stina Lindgård, hiippakuntavaltuuston maallikko-jäsen Frank Lindholm, hiippakuntavaltuuston puheenjohtaja Anita Ismark ja tuomiokapitulin täysistunnon sihteeri, notaari Linus Stråhlman.

Tuomiokapitulin virastot

Tuomiokapitulin palveluksessa oli toimintavuonna 14 henkilöä, joista yksi on osa-aikainen lähetystyön ja kansainvälisen diakonian hiippakuntasihteeri 10 prosentin työajalla 27.4.2023 alkaen. Myös hallinto-osaston toimistosihteeri on osa-aikainen 52 prosentin työajalla, virka-vapaalla 7.9.2023 alkaen. Sen sijaan talonmies/siivooja on 100 prosentin työajalla. Vahti-mestari on saanut henkilökohtaisen toimistosihteerin tehtävien (osan) hoitamisesta ja talon-mies puolestaan henkilökohtaisen lisän vahtimestarin tehtävien (osan) hoitamisesta. Toi-minnallisen osaston toimistosihteerin virka, joka on ollut avoinna 4.1.2024 alkaen, täytettiin 1.4.2025 alkaen. Kaksi työsopimussuhteista työntekijää (talonmies-siivooja ja hiippakunnan lähetys- ja diakonias sihteeri; määräaikainen sopimus). Vahtimestarin virka vakinaisesti täytet-tynä 15.1.2025 alkaen. Henkilöstöstä 12 oli virkasuhteessa (hallinto-osaston toimistosihteeri on ollut osa-aikainen 52 prosentin työajalla, mutta virkavapaalla 7.9.2023 alkaen). Henkilös-töstä naisia oli yhdeksän (64 %), miehiä viisi (36 %) Henkilöstön keski-ikä oli 56,14.

Henkilöstökulut vuonna 2025 olivat 1 108 167,31 euroa eli 1,96 prosenttia edellisvuotta enemmän. Matkoihin käytettiin 102 618,00 euroa eli 40,29 prosenttia edellisvuotta enemmän (oma henkilöstö; meno muodostuu suurelta osin henkilöstön täydennyskoulutusmatkasta Växjön hiippakuntaan). Ulkopuolisten henkilöiden matkakustannukset olivat 25 024,98 euroa eli 42,3 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Työterveydenhuollon kustannukset nousivat 1,12 prosenttia eli olivat 30 772,91 euroa. Työnantaja on tarjonnut henkilöstölle influenssarokotuksia työpaikalla, ja lisäksi on tarjottu mahdollisuus saada punkkirokote. Poissaolot lisääntyivät muutaman pidemmän virkavapauden vuoksi.

Tuomiokapitulin henkilöstö 2025

Piispa	1,00
Lakimiesasessori	1,00
Hiippakuntadekaani	1,00
Notaari	1,00
Hiippakuntasihtööri, henkilöstöhuolto	1,00
Hiippakuntasihtööri, seurakuntien diakoniatyö	1,00
Hiippakuntasihtööri, jumalanpalveluselämä ja musiikki	1,00
Hiippakuntasihtööri, henkilöstökoulutus	1,00
Hiippakuntasihtööri, lähetystyö ja kansainvälinen diakonia	0,07
Toimistosihtööri, piispan sihtööri	1,00
Toimistosihtööri, hallinto-osasto	0,52
Toimistosihtööri, toiminnallinen osasto	0,75
Vahtimestari	1,00
Talonmies-siivooja	1,00
Talonmies-siivooja	0,13
Yhteensä	12,47

Miten tuomiokapitulin toiminta tukee kirkon strategian toteutumista

Tuomiokapituli auttaa seurakuntia, niiden työntekijöitä ja luottamushenkilöitä toteuttamaan seurakuntatoimintaa kunnioittavasti ja rakastavasti, Kristusta seuraten. Tuomiokapituli toteuttaa perustehtävänsä tukemalla seurakuntia asiantuntemuksella, tuella ja ohjauksella. Tuomiokapituli tarjoaa tehtävänsä mukaista ruotsinkielistä täydennyskoulutusta, jotta tulevaisuuden haasteisiin voidaan vastata mahdollisimman hyvin.

2. Toimintaympäristön ja toiminnan tapahtumat vuoden 2025 aikana

Vuoden 2025 alussa valmistui Gå med mig – piispan opas Porvoon hiippakuntaan. Sen teemat esiteltiin hiippakunnalle kevättalven kokoontumisissa. Kahdeksan järjestettyä aluetilaisuutta olivat suosittuja luottamushenkilöiden ja työntekijöiden keskuudessa. Tilaisuuksissa olivat mukana piispan ja hiippakuntadekaanin lisäksi strategiatyöryhmän jäsenet. Seurakunnat velvoitettiin käsittelemään vuoden 2025 aikana oppaan seitsemää lukua henkilöstökouksissa ja päättävien toimielinten kokouksissa. Kun kirkkoherrat toukokuussa 2025 kutsuttiin koolle rovastikunnallisiin Teams-kokouksiin, 82 prosenttia seurakunnista oli käsitellyt opasta kokonaan tai osittain. Työtä jatkettiin ja käsiteltiin myös syyskuun kirkkoherrainkokouksessa.

Vuoden suuria tapahtumia oli myös piispan osallistuminen Sunniva Gyllverin piispaksi vihkimiseen Oslolla ja pohjoismaiseen piispainkokoukseen Färsaarilla. Kirkon tukea teologian opiskelijoille ja tuoreille papeille käsittelevä työryhmä, jonka puheenjohtajana piispa on toiminut, esitteli loppuvuodesta 2025 piispainkokoukselle johtopäätöksensä. Itsenäisyyspäivänä tasavallan presidentti myönsi piispalle Suomen Valkoisen Ruusun ritarikunnan komentajamerkin.

Maaliskuussa 2025 järjestettiin ensimmäinen seminaari kirkolliseen työhön opiskeleville. Suomenkielisellä puolella vastaavaa seminaaria on järjestetty vuodesta 2014 (KITos). Porvoon hiippakunnan seminaarissa oli 12 osallistujaa, ja se toimi nimellä SKY (lyhenne sanoista studerande till kyrkliga yrken).

Mielenkiintoinen tapahtuma toukokuussa 2025 oli kaksikielinen "Jaetut eväät – delad med alla" -jumalanpalvelustapahtuma Turussa, jossa Porvoon hiippakunta oli mukana ja näkyvä. Syyskuussa Turussa järjestetty pohjoismainen rippikouluohjaajakonferenssi oli niin ikään dynaaminen tilaisuus; se oli monikielinen ja suunnattu monille eri kirkollisille ammattiryhmille Pohjoismaissa.

Rekrytointiprosessien kehittämiseen ja haasteisiin paneuduttiin kahdella merkittäväällä täydennyskoulutusmatkalla; toiminnallinen osasto teki matkan Västeråsin ja Uppsalan hiippakuntiin 28.–29.4. Tuomiokapitulin henkilökunta teki niin ikään matkan Växjön hiippakuntaan 8.–12.9. Rekrytointikysymysten lisäksi tällä matkalla pyrittiin jakamaan kokemuksia varautumisesta tilanteisiin, kirkkoherran tuesta, tulevaisuuskuvista ja toimintaympäristön analysoinnista. Matka tarjosi myös historiallisia ja kulttuurisia elämyksiä. Myös henkilöstön sisäisille neuvotteluille oli tilaa.

Vuoden aikana piispa teki piispantarkastukset Porvoon ruotsalaiseen tuomiokirkkoseurakuntaan, Espoon ruotsalaiseen seurakuntaan ja Karjaan-Pohjan ruotsalaiseen seurakuntaan. Piispantarkastuksia edeltävät alustavat vierailut sekä taloudelliset ja hallinnolliset tarkastukset. Henkilöstöhuollon hiippakuntasihteeri käy keskustelun jokaisen työntekijän kanssa.

Vuonna 2025 vihittiin viisi pappia, kaksi diakonia ja yksi diakonissa. Papeiksi vihityistä kolme oli miehiä ja kaksi naisia, diakonin virkaan vihityistä kaikki olivat naisia. Vuoden aikana asetettiin virkaan yksi kirkkoherra. Tuomiokapitulissa julistettiin haettavaksi lakimiesasessorin virka. Virka täytettiin syyskuussa 2025 alkaen 1.3.2026.

3. Talousarviossa hyväksytyjen toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2025

Vuodelle 2025 oli toimintasuunnitelmassa asetettu viisi välitavoitetta:

- 1) Rekrytointia ja täydennyskoulutusta kehitetään vastaamaan nykyajan ja tulevaisuuden tarpeisiin.
- 2) Hiippakunnan strategia "Gå med mig – Vägledning till Borgå stift" juurrutetaan ja toteutetaan.
- 3) Henkilöstöhuoltoa, hengellistä syventämistä ja täydennyskoulutusta kehitetään dynaamiseksi kokonaisuudeksi.
- 4) Hiippakunnan sisäistä ja eri rakenteiden välistä viestintää kehitetään.
- 5) Jumalanpalveluselämän tuen rakenteita kehitetään.

Rekrytoinnissa ja täydennyskoulutuksessa (1) otettiin useita tärkeitä askeleita vuoden 2025 aikana. Kirkolliseen työhön opiskelevien seminaari (SKY) käynnistettiin. Tuomiokapitulin henkilöstö toi rekrytointiin ja juurruttamiseen pohjoismaisia ja kansallisia näkökulmia. Tämän seurauksena toiminnallisella osastolla käynnistettiin kirkolliseen työhön opiskelevien seurakuntaharjoittelukäytäntöjen yhtenäistäminen, joka jatkui syksyllä 2025 ja jatkuu edelleen vuonna 2026. Hiippakunnan strategia (2) esiteltiin ja juurrutettiin dialogisella työtavalla, jossa läsnäolijoilla oli mahdollisuus pohtia yhdessä kysymyksiä ja mahdollisia käytännön soveltamistapoja esitetyn sisällön pohjalta. Strategian toteuttaminen on pitkäjänteistä vaikuttamistyötä, joka edellyttää vuoropuhelua paikallisen kontekstin pohjalta. Alueilla järjestetyissä tilaisuuksissa tarjottiin malleja tähän työhön. Henkilöstöhuollon, hengellisen syventymisen ja täydennyskoulutuksen toiminta-alueiden lähentäminen on meneillään ja näkyy mm. hengellistä ohjausta käsittelevän koulutuksen valmistelutyössä. Hiippakunnallista viestintää (5) kehitetään mm. hyödyntämällä aktiivisemmin erilaisia alustoja, kuten Teamsia ja sosiaalista

mediaa. Tuomiokapitulin kotisivut laadittiin vuoden 2025 aikana ja Instagramiin luotiin profiili. Yhtenä näkökulmana on myös se, että täydennyskoulutukset, kuten kirkkoherrainkoulus, pastoraalikurssit ja foorumit, muotoutuvat yhä enemmän dialogisen pedagogiikan kautta ja nojaavat vertaisoppimiseen. Jumalanpalveluselämän tukemisen rakenteista (5) hiippakuntadekaanin ja jumalanpalveluselämän ja musiikin hiippakuntasihteerin johtama jumalanpalveluselämän inspiraatioryhmä suunnitteli toteutettavaksi vuonna 2027 eri näkökulmia jumalanpalveluselämään käsittelevän kurssisarjan sekä jumalanpalveluselämään keskittyvän pappisfoorumin.

4. Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Vuoden 2025 taloudelliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

Porvoon hiippakunnan taloudellisenä tavoitteena on ollut hoitaa hiippakunnan hallintoa ja ruotsinkielistä täydennyskoulutusta kirkossa kustannustehokkaasti kirkolliskokouksen myöntämien budjettivarojen puitteissa. Vuonna 2024 kirkolliskokous myönsi vuodeksi 2025 hiippakunnalle 1 519 400,00 euroa toiminta-avustusta toimintaa ja kiinteistöjä varten. Palkkoja tarkistettiin toimintavuonna 2,5 prosentilla.

Toiminnan kokonaisbudjettivarat alittivat toimintakatteen 91,11 eurolla, mikä tarkoittaa 100 prosentin käyttöastetta. Kiinteistöpuolella toimintakate alittui 17 530,12 euroa. Porvoon hiippakunnan rahasto, joka muodostuu Porvoon hiippakunnalle annetuista ja testamentatuista varoista sekä niiden tuotoista, on käytettävä hiippakunnan hyväksi. Rahastoon kuuluvat yleisrahasto Fiscus, ahdingossa oleville papeille tarkoitettu synodaalirahasto (Synodalfonden), lapsille ja nuorille tarkoitettu Fonden för barn och ungdom, Diakoniarahasto (Diakonifonden) sekä Segerstråles gård -rahasto. Bostads Ab Segerstrålen tilan omistaa Porvoon hiippakunta yhdessä Svenska Litteratursällskapet i Finlandin kanssa. Tuomiokapitulin rahastoa hoitaa kirkon keskusrahasto.

Talousarvion toteuma, perustoiminta

	Tulos 2025	Talousarvio 2025	Poikkeama
Toimintatuotot	72 352,35	71 000,00	1 352,35
Toimintakulut	1 422 661,24	1 421 400,00	1 261,24
Toimintakate	1 350 308,89	1 350 400,00	91,11
Ylijäämä 2025			91,11

Talousarvion toteuma, toimitilat

	Tulos 2025	Talousarvio 2025	Poikkeama
Toimintatuotot	20 886,28	22 500,00	1 613,72
Toimintakulut	172 447,27	191 500,00	19 052,73
Toimintakate	151 560,99	169 000,00	17 439,01
Ylijäämä 2025			17 439,01

Talousarvion toteuma yhteensä

	Tulos 2025	Talousarvio 2025	Poikkeama
Toimintatuotot	93 238,63	93 500,00	261,37
Toimintakulut	1 595 108,51	1 612 900,00	17 791,49
Toimintakate	1 501 869,88	1 519 400,00	17 530,12
Ylijäämä 2025			17 530,12
Ylijäämä 2024			14 513,29

Porvoon hiippakunnan talousarvion 2025 toteumavertailu (perustoiminta)

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	65 006	71 000		71 000	72 352	-1 352	101,9
Maksutuotot	40 632	51 000		51 000	40 347	10 653	79,1
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	6 095	14 000		14 000	16 746	-2 746	119,6
Tuet ja avustukset	3 670	5 000		5 000	4 267	733	85,3
Muut toimintatuotot	14 610	1 000		1 000	10 991	-9 991	1 099,1
Toimintakulut	-1 364 497	-1 421 400		-1 421 400	-1 422 661	1 261	100,1
Henkilöstökulut	-1 040 932	-1 155 300		-1 155 300	-1 060 252	-95 048	91,8
Palkat ja palkkiot	-815 285	-881 900		-881 900	-822 499	-59 401	93,3
Henkilösivukulut	-230 464	-273 400		-273 400	-243 542	-29 858	89,1
Henkilökulujen oikaisuerät	4 817				5 789	-5 789	0,0
Palvelujen ostot	-234 999	-193 000		-193 000	-261 442	68 442	135,5
Palvelun ostot - sisäiset	-6 075	-3 000		-3 000	-15 286	12 286	509,5
Vuokrakulut	-2 663	-1 200		-1 200	-1 241	41	103,4
Sisäiset vuokrakulut	-80						
Aineet ja tarvikkeet	-30 908	-31 500		-31 500	-37 783	6 283	119,9
Annetut avustukset	-47 886	-37 000		-37 000	-46 258	9 258	125,0
Muut toimintakulut	-954	-400		-400	-399	-1	99,7
TOIMINTAKATE	-1 299 491	-1 350 400		-1 350 400	-1 350 309	-91	100,0

Toimitilat, talousarvion 2025 toteumavertailu

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	33 250	22 500		22 500	20 886	1 614	92,8
Vuokratuotot	20 897	22 000		22 000	20 886	1 114	94,9
Tuet ja avustukset	12 000						
Muut toimintatuotot	353	500		500		500	0,0
Toimintakulut	-177 446	-191 500		-191 500	-172 447	-19 053	90,1
Henkilöstökulut	-45 916	-45 900		-45 900	-47 916	2 016	104,4
Palkat ja palkkiot	-36 908	-35 000		-35 000	-36 641	1 641	104,7
Henkilösivukulut	-10 868	-10 900		-10 900	-11 275	375	103,4
Henkilökulujen oikaisuerät	1 861						
Palvelujen ostot	-10 462	-19 400		-19 400	-6 942	-12 458	35,8
Vuokrakulut	-74 619	-76 000		-76 000	-76 746	746	101,0
Aineet ja tarvikkeet	-44 555	-50 200		-50 200	-38 959	-11 241	77,6
Muut toimintakulut	-1 895				-1 885	1 885	0,0
TOIMINTAKATE	-144 196	-169 000		-169 000	-151 561	-17 439	89,7

1.8.6.6 Kuopion hiippakunta

1. Johdanto

Kuopion hiippakunta edistää kirkon tehtävää ja ykseyttä sekä tukee hiippakunnan seurakuntia niiden tehtävässä.

Kuopion hiippakunnassa oli 41 seurakuntaa ja viisi rovastikuntaa. Iisalmen rovastikuntaan kuuluivat Kiuruveden, Rautavaaran ja Vieremän seurakunnat sekä Ylä-Savon seurakuntayhtymään kuuluvat Iisalmen, Nilakan, Lapinlahden-Varpaisjärven ja Sonkajärven seurakunnat. Joensuun rovastikuntaan kuuluivat Ilomantsin, Juuan, Kontiolahden, Lieksan, Liperin, Nurmeksien, Outokummun ja Polvijärven ja Keski-Karjalan seurakunnat sekä Joensuun seurakuntayhtymään kuuluvat Enon, Joensuun, Pielisensuun, Pyhäselän, Rantakylän ja Vaara-Karjalan seurakunnat. Kajaanin rovastikuntaan kuuluivat Hyrynsalmen, Kajaanin, Kuhmon, Paltamon, Puolangan, Suomussalmen ja Sotkamon seurakunnat. Kuopion tuomiorovastikuntaan kuuluivat Siilinjärven seurakunta sekä Kuopion seurakuntayhtymään kuuluvat Kuopion tuomiokirkkoseurakunta ja Kuopion Alavan, Kallaveden, Männistön ja Puijon seurakunnat sekä Järvi-Kuopion seurakunta. Rautalammin rovastikuntaan kuuluivat Joroisten, Leppävirran, Niiniveden, Rautalammin, Suonenjoen ja Varkauden seurakunnat.

Hiippakuntavaltuuston kokoukset pidettiin 14.2.2025 ja 10.6.2025. Hiippakuntavaltuuston maallikkojäsenet: Ahonen Helena, Hulmi Helena, Häkkinen Tiina, Iskanius Raija, Kilpeläinen Heli, Klaavo Eero, Lehto Iris, Majoinen Kaija, Muilu Sirkku, Niiranen Pekka, Puustinen Kyllikki, Sorvari Yrjö, Venäläinen Ritva ja Välimäki Tarja. Hiippakuntavaltuuston pappisjäsenet: Husso Sanna, Leiviskä Oona, Oikarinen Esa, Pehkonen Niina, Pääkkönen Riikka, Romo Salla ja Välimäki Juha. Aloitteita ei tehty.

Tuomiokapitulin istunnon jäseninä olivat puheenjohtaja piispa Jari Jolkkonen, tuomiorovasti Risto Voutilainen, lakimiesasessori Riikka Ryökäs ajalla 1.1.–31.8.2025, vs. lakimiesasessori Hertta Keisala ajalla 1.10.–31.12.2025., hiippakuntadekaani Sakari Häkkinen, maallikkoedustaja Sirkku Muilu sekä pappisasessorit Jari Uimonen ja Teemu Voutilainen. Lisäksi läsnäoloon oli oikeutettu hiippakuntavaltuuston puheenjohtaja Helena Hulmi. Sihteerinä toimi Janne Bovellan. Tuomiokapituli kokoontui 15 kertaa.

Diakonian neuvottelukunta kokoontui neljä kertaa. Puheenjohtajana toimi Sirkka Jakonen ja jäseninä Liisa Tiilikainen, Tanja Reinikainen, Kirsi Laitinen, Päivi Thitz, Anne Malinen, Riitta Laatikainen, Salla Musikka sekä sihteerinä hiippakuntasihtööri.

Henkilötyövuosien (htv1) määrä Kuopion hiippakunnan tuomiokapitulissa vuonna 2025 oli 8,9. Vastaava luku vuosina 2024 9,4; 2023 9,8; 2022 9,4; 2021 10,2; 2020 10,0. Tuomiokapitulissa on yhdeksän virkaa ja yksi toimi. Yksi neljästä hiippakuntasihteerin virasta tuli avoimeksi 2.9.2023. Virkaa ei täytetty vuosina 2024–2025. Viranhoidosta tehtiin yhteistyösopimus Kuopion Puijon seurakunnan kanssa siten, että seurakunta kohdentaa diakoniatyöstä yhden viranhaltijan resurssia ajalla 1.1.–31.12.2025 tuomiokapitulin diakoniatyöhön korkeintaan 30 % diakonian viranhaltijan vuosityön määrästä.

2. Keskeiset tapahtumat vuonna 2025

Arvio keskeisimpien tavoitteiden toteutumisesta

1. Vahvistamme seurakuntien jumalanpalveluselämää ja tuemme henkilöstön hengellistä elämää.

- *Seurakuntien toiminnassa hengellinen elämä on keskiössä.*

Toteutuminen: Jumalanpalvelusten kävijöiden määrä on edellisvuoteen verrattuna noussut 6,6 %. Sen lisäksi striimattuihin jumalanpalveluksiin osallistuneiden määrä on pysynyt korkeana.

Hiippakunta on tukenut seurakuntien henkilöstön hengellistä elämää mm. järjestämällä ret-
riittejä ja toteuttamalla jumalanpalveluselämää eri muodoissa koulutustilaisuuksissa sekä
tarjoamalla hengellistä ohjausta tarvittaessa.

*2. Tuemme seurakuntia siten, että niillä on toiminnalliset, taloudelliset ja hallinnolliset edel-
lytykset toimia.*

- *Työhyvinvointi seurakunnissa jatkaa paranemistaan*

Toteutuminen: Vuosittaisten työhyvinvointikyselyjen tulosten perusteella työhyvinvointi seu-
rakunnissa on parantunut. Johtamiskoulutusta on järjestetty seuraavasti: Pastoraalitutkin-
non opintokokonaisuus PT 10 Työyhteisö ja hallinto, moniammatillinen Johtamisen perusteet
(5 op), Seurakuntatyön johtamisen tutkinto (5 op), Johtamiskoulutus kirkkoherroille ja hallin-
non johdolle (20 op), hiippakunnallinen Johtamisfoorumi, johtavien viranhaltijoiden konsul-
tointi. Kaikille luottamushenkilöille järjestettiin puolen päivän mittainen neuvottelu- ja koulu-
tuspäivä Teamsissa.

Seurakuntien strategiatyötä on pyydettyäessä tuettu.

*3. Edistämme seurakuntien verkostoitumista ja yhteistyötä viranomaisten ja muiden toimijoi-
den kanssa.*

- *Seurakunnat tunnustetaan toimijoina hyvinvointialueilla ja henkisen huollon tarjo-
ajina.*

Toteutuminen: Pohjois-Karjalan ja Kainuun hyvinvointialueiden kanssa tehtiin puitesopi-
mukset yhteistyöstä.

Hiippakunnan alueella järjestettiin vuonna 2025 yksi valmiusharjoitus ja paikallispuolustus-
harjoitus. Näissä seurakunnat olivat mukana. Valmius ja varautuminen olivat muutenkin vi-
ranomaisten välistä yhteistyötä. Kirkon henkisen huollon toimintaryhmien organisoitumista
edistettiin kokonaiskirkon yhteisten ohjeiden pohjalta.

4. Kannustamme seurakuntia kestävän kehityksen edistämiseen.

- *Seurakunnat hankkivat ja uusivat kirkon ympäristödiplomeja.*

Toteutuminen: Vuoden 2025 lopussa kirkon ympäristödiplomi on kaikilla kolmella seurakun-
tayhtymällä ja 23 seurakunnalla sekä tuomiokapitulilla. Vireillä ympäristödiplomin hakemi-
nen tai uusiminen on 13 seurakunnassa. Vuoden 2025 syksyllä hiippakunta aloitti työpaja-
sarjan niille seurakunnille, joilla ei vielä ole ympäristödiplomia.

5. Toimimme yhteistyössä Jordanian ja Pyhän maan evankelisluterilaisen kirkon kanssa.

- *Järjestämme teams-neuvotteluja kumppanuuskirkon edustajien kanssa ja matkan Pyhälle maalle. Seurakunnat muistavat kumppanuuskirkkoa jumalanpalvelusten esirukouksissa.*

Toteutuminen: Tuimme kumppanuuskirkon diakoniatyön kehittymistä. Kumppanuuskirkko on kärsinyt Gazan sodan vaikutuksista. Kirkon edustajiin on pidetty säännöllisesti yhteyttä. Yhdessä Suomen Lähetysseuran kanssa vuosina 2024–2025 järjestetty keräys on tuottanut noin 80 000 euroa ja jatkuu edelleen. Lisäksi suositeltiin, että hiippakunnan seurakunnat tukevat kolehtivaroin hiippakunnan kumppanuuskirkkoa Suomen Lähetysseuran välityksellä.

Muu toiminta

Vuonna 2025 piispantarkastus järjestettiin Ylä-Savon seurakuntayhtymässä ja Iisalmen seurakunnassa sekä Kuhmon seurakunnassa.

Hiippakunnassa järjestettiin yksi pappisvihkimys ja siihen liittyvä ordinaatiovalmennus. Yhteensä vihittiin yhdeksän pappia. Diakoniavihkimyksiä järjestettiin yksi ja vihittäviä oli kaksi. Uusille kirkon työntekijöille järjestettiin orientaatiokoulutus ja henkilökohtaisesti ohjattu hiljaisuuden retriitti.

Teologian opiskelijoille järjestettiin reflektiopäivät ja kaikille kirkon alan opiskelijoille järjestettiin kirkon työhön opiskelevien seminaari. Kasvatuksen alueelliset kehittämispäivät toteutettiin yhdessä Mikkelin hiippakunnan ja STEP-koulutuksen kanssa. Kasvatuksen brunseja järjestettiin kolmessa maakunnassa. Hiippakunnan nuorisotapahtuma järjestettiin yhteistyössä Kuopion seurakuntien, Siilinjärven seurakunnan ja Lasten ja nuorten keskuksen kanssa.

Työnohjaajat kokoontuivat yhteiseen neuvotteluun Mikkelin hiippakunnan kanssa. Hiippakunnan työyhteisökonsultit kokoontuivat kaksipäiväiseen neuvotteluun marraskuussa yhdessä Mikkelin hiippakunnan konsulttien kanssa. Hiljaisuuden ja diakonian päivät järjestettiin lokakuussa. Kuopion hiippakunta isännöi valtakunnallista ignatiaanisten ohjaajien tapaamista. Teamsissa neuvotteluja järjestettiin diakonian viranhaltijoille sekä lähetys- ja kansainvälisestä työstä vastaaville. Kuopion hiippakunta oli mukana Suomen Lähetysseuran ja Joensuu seurakuntien kanssa järjestämässä Lähetysjuhlia. Hiippakunnan papistolle järjestettiin viidessä rovastikunnassa kaksipäiväiset piispan koulutusretriitit.

3. Tavoitteiden toteutuminen

Painopisteet	Kuopion hiippakunnan tavoitteet vuodelle 2025	Mittarit / arviointikriteerit
Vahvistamme seurakuntien jumalanpalveluselämää ja tuemme henkilöstön hengellistä elämää.	1. Seurakuntien toiminnassa hengellinen elämä on keskiössä	- jumalanpalveluskäyntien määrä - retiriittitoimintaan osallistuneiden määrä Toteutunut
Tuemme seurakuntia siten, että niillä on toiminnalliset, taloudelliset ja hallinnolliset edellytykset toimia.	2. Työhyvinvointi seurakunnissa jatkaa paranemistaan	- tulokset jokaisessa seurakunnassa toteutettavasta vuosittaisesta työhyvinvointikyselystä. Toteutunut
Edistämme seurakuntien verkostoitumista ja yhteistyötä viranomaisten ja muiden toimijoiden kanssa.	3. Seurakunnat tunnustetaan toimijoina hyvinvointialueilla ja henkisen huollon tarjoajina	- yhteistyöpalaverit hv-alueiden kanssa, niissä kerätty palaute - kysytään HeHu -ryhmiltä viranomais-suhteiden toimimisesta Toteutunut
Kannustamme seurakuntia keskeisen kehityksen edistämiseen.	4. Seurakunnat hankkivat ja uusivat ympäristödiplomeja	- ympäristödiplomien määrä Toteutunut
Toimimme yhteistyössä Jordanian ja Pyhän maan evankelisluterilaisen kirkon kanssa.	5. Järjestetään teams-neuvotteluja kumppanuuskirkon edustajien kanssa ja matka Pyhälle maalle. Seurakunnat muistavat kumppanuuskirkkoa jumalanpalvelusten esirukouksissa.	- teams-neuvottelujen ja niihin osallistuneiden henkilöiden määrä - matkan toteutuminen - seurakunnista kysytty asiaa Toteutunut

Vaikuttavuuden arviointi

Kuopion hiippakunnan alueella asuvien ihmisten hyvinvointi paranee virkistyneen hengellisen elämän ja seurakuntien työntekijöiden parantuneen työssä jaksamisen ja hyvinvointialueyhteistyön ansiosta. Sitoutuminen ympäristön tilasta huolehtimiseen auttaa ilmastonmuutoksen vastaisessa taistelussa. Yhteistyö kumppanuuskirkon kanssa antaa uusia näkökulmia globaaleihin ongelmiin.

Hyvinvointialueiden raportit antavat kuvaa alueen asukkaiden hyvinvoinnin kehityksestä.

Osaamisen kehittäminen

Tuomiokapitulissa on varauduttava nykyistä enemmän seurakuntien taloudesta vastaavien ohjaukseen ja neuvontaan. Digitalisaation kehittymisen myötä työtapojen ajantasaistaminen on tarpeellista.

4. Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kirkolliskokous päätti Kuopion hiippakunnan tuomiokapitulin talousarvion henkilöstön ja toiminnan kehikseksi 1 228 100 euroa. Toimitilojen yms. kehys oli 107 000 euroa.

Henkilöstö ja toiminta. Toimintatuottoja kertyi 78 666 euroa ja toimintakuluihin käytettiin 1 216 784. Toimintakate oli 1 138 118 euroa, joten toimintakate alittui 89 982 eurolla. Talousarvion toimintakate toteutui 92,7 %. Vuoden 2025 toimintakate oli vuoden 2024 toimintakatteeseen verrattuna 12 556 euroa suurempi.

Vuoden 2025 toimintatuotot olivat 78 666 euroa, joka on 205,4 % budjetoidusta määrästä. Toimintatuottojen määrässä on budjetoimattomia yhteistyötahoilta laskutettuja kuluja 28 387 euroa. Toimintatuotot ilman yhteistyötahoilta laskutettavia kuluja (50 279 euroa) olivat vuoden 2024 toimintatuottoihin verrattuna 805 euroa suuremmat.

Toimintakuluista suurin kuluerä oli henkilöstökulut 945 505 euroa. Ne toteutuivat 91,8 %. Henkilöstökulut olivat vuoden 2024 henkilöstökuluihin verrattuna 10 758 euroa pienemmät.

Kuopion hiippakunnan talousarvion 2025 toteumavertailu (perustoiminta)

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	74 620	38 300		38 300	78 666	-40 366	205,4
Maksutuotot	30 053	21 800		21 800	24 536	-2 736	112,5
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	14 274	14 000		14 000	22 584	-8 584	161,3
Tuet ja avustukset	2 823	2 500		2 500	2 796	-296	111,8
Muut toimintatuotot	25 941				28 387	-28 387	0,0
Sisäiset tuotot	1 529				364	-364	0,0
Toimintakulut	-1 200 185	-1 266 400		-1 266 400	-1 216 784	-49 616	96,1
Henkilöstökulut	-956 263	-1 029 500		-1 029 500	-945 505	-83 995	91,8
Palkat ja palkkiot	-746 468	-786 600		-786 600	-728 509	-58 091	92,6
Henkilösivukulut	-210 816	-242 900		-242 900	-216 996	-25 904	89,3
Henkilökulujen oikaisuerät	1 021						
Palvelujen ostot	-196 880	-184 800		-184 800	-223 309	38 509	120,8
Palvelun ostot - sisäiset	-7 680				-5 084	5 084	0,0
Vuokrakulut	-4 344	-2 300		-2 300	-2 221	-79	96,6
Aineet ja tarvikkeet	-17 001	-22 200		-22 200	-25 625	3 425	115,4
Annetut avustukset	-17 676	-26 500		-26 500	-14 676	-11 824	55,4
Muut toimintakulut	-342	-1 100		-1 100	-365	-735	33,2
TOIMINTAKATE	-1 125 564	-1 228 100		-1 228 100	-1 138 118	-89 982	92,7

Palvelujen ostoihin käytettiin tilivuonna 223 308 euroa, joka on 120,8 % budjetoidusta määrästä. Noin 28 000 euroa palvelujen ostosta laskutettiin yhteistyötahoilta. Palvelujen ostot ilman laskutettavia ostoja (195 308 euroa) olivat vuoden 2024 palvelujen ostoihin verrattuna 20 429 euroa suuremmat. Toimintaan liittyvät vuokratulot olivat 2 221 euroa ja toteutuvat 96,6 %. Aineita ja tarvikkeita hankittiin 25 625,04 eurolla ja talousarvioon niille varattu määräraha toteutui 115,4 %. Aineita ja tarvikkeita hankittiin vuoteen 2024 verrattuna 8 624 euroa suuremmalla euromäärällä.

Pappisasessorin työn korvausta maksettiin seurakunnalle 8 676 euroa. Lisäksi myönnettiin 5 000 euron avustus Jordanian ja Pyhänmaan evankelis-luterilaiselle kirkolle (ELCJHL), joka on hiippakunnan kumppanuuskirkko. Avustusten nettomääräksi tuli 14 675 euroa (55,4 % budjetoidusta). Avustuksia annettiin vuoden 2024 avustuksiin verrattuna 3 000 euroa vähemmän.

Yhden viran täyttämättä jättämisellä on ollut vaikutusta henkilöstön palkka- ja sivukuluihin.

Toimitilojen talousarvio oli 107 000 euroa. Talousarvioon toimintatuottoja kirjattiin 21 000 euroa. Toimintatuottojen toteuma oli 20 315 euroa. Tilikauden toimintakulut olivat 115 963 euroa. Toimintakate oli 95 648 euroa, joten toimintakate alittui 11 352 eurolla. Vuoden 2025 toimintakate oli vuoden 2024 toimintakatteeseen verrattuna 11 232 euroa pienempi. Tuomiokapitulin toimitilat ovat edulliset.

Toimitilat, talousarvion 2025 toteumavertailu

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	20 207	21 000		21 000	20 315	685	96,7
Vuokratuotot	20 207	21 000		21 000	20 315	685	96,7
Toimintakulut	-127 087	-128 000		-128 000	-115 963	-12 037	90,6
Palvelujen ostot	-37 404	-36 000		-36 000	-30 056	-5 944	83,5
Vuokratulot	-75 470	-76 000		-76 000	-76 221	221	100,3
Aineet ja tarvikkeet	-11 588	-13 400		-13 400	-8 662	-4 738	64,6
Muut toimintakulut	-2 626	-2 600		-2 600	-1 024	-1 576	39,4
TOIMINTAKATE	-106 880	-107 000		-107 000	-95 648	-11 352	89,4

Tuomiokapitulin rahasto on luonteeltaan Kuopion hiippakunnan tuomiokapitulin vararahasto. Rahaston korko- ja osinkotuotot sekä myyntivoitot ja rahastotuotot olivat 15 909 euroa. Arvonmuutoksia kirjattiin 17 604 euroa. Rahaston toimintakulut 2 407 euroa, koostuvat posti- ja pankkipalveluista, avustuksista sekä muista kuluista. Tilikauden tulos oli ylijäämäinen 19 869,53.

Kuopion hiippakunnan tuomiokapitulissa on kaksi erillisrahastoa

Reino Ylösen muistorahaston sääntöjen mukaan rahaston vuosittaisesta nettotuotosta jaetaan 2/3 apurahoina, stipendeinä tai muina avustuksina säännössä määrättyihin tarkoituksiin. Tuomiokapituli myönsi viisi 1 000–5 000 euron suuruista apurahaa, yhteensä 15 000 euroa. Muita menoja oli 152,73 euroa. Rahaston vuosittaiset sijoitustuotot, jotka muodostuivat korko- ja osinkotuotoista ja rahastojen tuotto-osuuksista, olivat 23 738,80 euroa. Arvonmuutoksia kirjattiin 8 819,49 euroa. Tilikauden tulos oli ylijäämäinen 17 405,56 euroa.

Kerttu ja Oiva Turusen diakoniarahaston sääntöjen mukaan rahaston vuosittaisesta nettotuotosta jaetaan 2/3 opinto- ja apurahoina, tunnustuspalkintoina tai avustuksina säännöissä määrättyihin tarkoituksiin. Piispa myönsi viisi opinto- ja apurahaa tai tunnustuspalkintoja, yhteensä 5 000 euroa. Tuomiokapituli myönsi yhdeksän avustusta yhteismäärältään 9 640 euroa. Rahaston sijoitustuotot, jotka muodostuivat korko- ja osinkotuotoista ja muista rahastotuotoista, olivat 74 186,26 euroa. Muita menoja oli 171,97 euroa. Arvonmuutoksia kirjattiin 28 269,30 euroa. Tilikauden tulos oli ylijäämäinen 90 843,59 euroa.

1.8.6.7 Lapuan hiippakunta

1. Johdanto

Kirkon tehtävänä on kutsua ihmisiä Jumalan yhteyteen sekä rohkaista välittämään lähimmäisistä ja luomakunnasta. Lapuan hiippakunta tukee seurakuntia kirkon perustehtävän toteuttamisessa ja toteuttaa sitä tuomiokapitulin omassa työssä. Lisäksi hiippakunta vahvistaa seurakuntien toimintaedellytyksiä alueellaan. Hiippakunnan toimintaa ohjaavat perinteiset kristilliset hyveet: usko, toivo ja rakkaus (1. Kor. 13:13).

Hiippakuntavaltuusto on hyväksynyt Lapuan hiippakunnalle vuoteen 2026 suuntaavan strategian. Hiippakunta liittyy strategisissa tavoitteissa monilta osin kirkon yhteiseen Ovet auki -strategiaan. Hiippakunta toimii, keskustelee ja viestii rohkeasti kristillisen sanoman pohjalta. Tuomiokapitulin työ rakentuu luottamuksen, yhteisöllisyyden ja yhdessä tekemisen varaan.

Kertomusvuonna 2025 Lapuan hiippakunnassa oli viisi rovastikuntaa ja 34 seurakuntaa: Lapuan tuomiokirkkoseurakunta sekä Alajärven, Alavuden, Kauhavan, Kuortaneen, Soinin, Ähtärin, Ilmajoen, Isojoen, Isonkyrön, Kauhajoen, Kurikan, Seinäjoen, Teuvan, Kaskisten, Kristii-

nankaupungin suom., Laihian, Mustasaaren suom., Pietarsaaren suom., Vaasan suom., Vähänkyrön, Jyväskylän, Jämsän, Keuruun, Muuramen, Petäjäveden, Uuraisten, Hankasalmen, Kinnulan, Laukaan, Pihtiputaan, Saarijärven, Viitasaaren ja Äänekosken seurakunnat.

Hiippakuntavaltuuston puheenjohtajana toimi Tuomas Koivuniemi ja varapuheenjohtajana Harri Silvolahti. Jäseniä ovat: Karoliina Vallipuro, Samuli Niiles, Mervi Laasanen, Aaro Panula, Minna Myllymäki, Arja Lusa, Suvi Ilonen, Elina Kalliovalkama, Kai Niemelä, Eino Nissinen, Erkki Puhalainen, Jari Tuukkanen, Pipsa Wilhelms, Karoliina Virkamäki, Matti Väätäinen, Riku Bucht, Ville von Gross, Vihtori Leskelä ja Tuomo Klapuri. Hiippakuntavaltuusto kokoontui vuoden aikana kahteen kokoukseen. Hiippakuntavaltuustolle ei tehty aloitteita.

Tuomiokapitulin istunnoissa puheenjohtajana toimi piispa Matti Salomäki ja varapuheenjohtajana tuomiorovasti Jussi Peräaho. Jäseninä olivat lakimiesasessori Tuomas Hemminki, hiippakuntadekaani Terhi Kaira, pappisasessori Ari Auranen (31.3.2025 saakka), pappisasessori Kirsi Pohjola, pappisasessori Aila Jaakkola (1.4.2025 alkaen) ja hiippakuntavaltuuston nimeämä maallikkojäsen Minna Myllymäki. Hiippakuntavaltuuston puheenjohtaja Tuomas Koivuniemellä oli kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus. Pöytäkirjanpitäjänä toimi hiippakuntapastori Jaakko Antila. Tuomiokapituli piti vuoden aikana yhteensä 12 kokousta.

2. Keskeiset tapahtumat vuonna 2025

Kertomusvuoden aikana pidimme Lapuan hiippakunnassa esillä rauhan ja yhteyden teemoja. Tammikuussa piispa Matti Salomäen johtama ekumeeninen delegaatio tapasi paavi Franciscuksen yksityisvastaanotolla Vatikaanissa. Paavi puhui vastaanotolla rauhasta ja toivosta. Delegaatio antoi paaville lahjaksi ”rauhaa maailmaan” Kirkon ulkomaanavun toisenlaisen lahjan muodossa. Toinen matkan päätapahtumista oli messu Pyhän Henrikin päivänä Santa Maria sopra Minervan basilikan pääalttarilla.

Syksyllä 2025 julkaistiin piispainkirje ”Kutsu rauhaan”. Käytimme julkaisua eri tilaisuuksissa rohkaisten ihmisiä rakentamaan rauhaa lähellä ja kaukana. Hiippakunnan suurimmista seurakunnista koottu työntekijäryhmä osallistui kansainväliseen rauhankonferenssiin Wittenbergissä. Liityimme Nikean kirkolliskokouksen 1700-vuotisjuhlaan ja kehoitimme seurakuntia käyttämään Nikean uskontunnustusta säännöllisesti jumalanpalveluselämässä.

Vuoden varrella pyrimme tukemaan seurakuntien työtä ajankohtaisten haasteiden keskellä. Pohdimme yhdessä muiden viranomaisten ja seurakuntien työntekijöiden kanssa, miten voi-

simme toimia, kun nuorten pahoinvointi lisääntyy ja entistä useamman ihmisen perustointeentulo on vaakalaudalla. Lisääntyneet ja monimutkaistuneet asiakaskontaktit nousivat esiin muun muassa diakonian yhteistyöverkostoissa. Vaikeassa tilanteessa yhteistyö eri viranomaisten välillä tuli entistäkin tärkeämmäksi. Siksi panostimme verkostoitumiseen ja arvovaikuttamiseen.

Rohkaisimme seurakuntia kokonaisvaltaiseen ajatteluun siten, että työalarajat eivät nouse esteeksi seurakuntalaisten kohtaamisessa ja palvelemisessa. Vahvistimme erityisesti kasvatuksen ja diakonian yhteistyötä yhteisten koulutusten ja verkostopäivien kautta. Viittomakielisessä työssä ryhdyimme toteuttamaan tammikuussa hyväksyttyjä kirkon yhteisiä viittomakielisen työn linjauksia. Tuomiokapitulin viranhaltijat osallistuivat monien kokonaiskirkollisten verkostojen, työryhmien ja toimikuntien työskentelyyn.

Kiinnitimme erityistä huomiota ihmisten erilaisiin hengellisiin kysymyksiin. Loimme moniammatillisessa yhteistyössä mallin kaupunkipyhiinvaellukselle, erityisesti nuorempia ikäluokkia ajatellen. Malli on tarkoitettu jaettavaksi ja hyödynnettäväksi kaikissa kirkkomme seurakunnissa. Se pilotoitiin ja mallinnettiin Seinäjoella.

Osallistuimme useiden valtakunnallisten tapahtumien järjestelyihin: kanttoripäivät Vaasassa, Kirkkopäivät Seinäjoella sekä varhaiskasvatuksen neuvottelupäivät ja piispojen neuvotteluviikko Jyväskylässä. Kirkkopäivien yhteydessä toteutimme hiippakunnallisen stadionmessun. Siihen valmistauduttaessa painotimme toimintasuunnitelman ajatusta messusta yhteisenä juhlanä, joka mahdollistaa monipuolisen osallistumisen ja erilaiset tilaratkaisut. Lisäksi järjestimme lukuisia hiippakunnallisia kokoontumisia eri ryhmille niin Teams-alustalla kuin läsnäolotapahtuminakin. Näissä tilaisuuksissa ja seurakuntiin suunnatuissa konsultaatioissa jaoimme tutkimukseen perustuvaa tietoa ja sen tuottamaa ymmärrystä.

Syksyllä järjestimme muutaman vuoden tauon jälkeen verkostoitumispäivän hiippakunnan seurakuntien uusille työntekijöille. Kaikissa tilaisuuksissa tarjottiin mahdollisuus myös harjoituksen harjoittamiselle. Vuoden mittaan tuotimme useita podcast-jaksoja Kapitulin kahvipöydässä -kanavalla. Podcastit tarjosivat uusia näkökulmia ajatteluun sekä ajasta riippumattomaa koulutuksellista tukea seurakuntien työntekijöille.

Tuimme johtajuutta seurakunnissa. Toteutimme johtamiseen liittyvää koulutusta, loimme mahdollisuuksia verkostoitumiselle, järjestimme useita kehittämiskonsultointeja sekä työnohjausta ja vertaistukea. Huomioimme paitsi seurakuntien ylimmän johdon myös väliportaano johtajat. Tuki osoittautui erityisen tärkeäksi pienten seurakuntien johtajille.

Kuljimme seurakuntien rinnalla rakenne- ja muiden muutosten keskellä. Vuoden 2025 alussa Joutsan ja Toivakan seurakunnat liittyivät Jyväskylän seurakuntaan. Kinnulan ja Pihtiputaan seurakunnissa valmistauduttiin vuoden 2027 alussa tapahtuvaan seurakuntaliitokseen. Toiteutimme piispantarkastukset Äänekosken, Isonkyrön ja Ähtärin seurakunnissa sekä Vaasan seurakuntayhtymässä ja suomalaisessa seurakunnassa. Solmimme kumppanuussopimuksen Etiopian Jimma-Betel-synodin kanssa aiemmin päättyneen sopimuksen jatkoksi sekä pidimme aktiivisesti yhteyttä kumppanuushiippakuntiimme Ruotsissa, Norjassa ja Saksassa.

3. Tavoitteiden toteutuminen

Painopisteet	Lapuan hiippakunnan tavoitteet vuodelle 2025	Mittarit / arviointikriteerit
1. Asetumme heikoimpien puolelle ja voimistamme niiden ääntä, joilla sitä yhteiskunnassa ei ole. 2. Rakennamme yhteyttä ja yhteenkuuluvuutta pirstaleisessa ja polarisoituneessa maailmassa. Vahvistamme monikulttuurisuustaitojamme. Emme unohda olevamme osa maailmanlaajaa kirkkoa. 3. Uskallamme ajatella asioita erilaisista näkökulmista, olemme avoimia uusille ideoille. Vahvistamme yhteistyötä paikallisten ja alueellisten toimijoiden kesken. Etsimme yhdessä seurakuntien kanssa erilaisia tapoja toteuttaa jumalanpalveluselämää. Innostamme seurakuntia edistämään seurakuntalaisten osallisuutta ja mahdollisuuksia palvelulla lahjoillaan seurakuntaa. 4. Edistämme hyvää hallintoa ja päätöksentekoa. Tuemme työssä jaksamista.	1. Tuemme seurakuntien työtä ajankoh- taisten haasteiden keskellä	Nuorten pahoinvointia ja ihmisten ta- loudellista ahdinkoa käsittelevien uutis- kirjeiden, muiden kirjoitusten, koulutus- ten ja verkostotapaamisten määrä. Toteutunut
	2. Rakennamme rauhaa ja yhteyttä	Toteutuneet matkat ja tilaisuudet. Niistä saatu palaute. Toteutunut
	3. Tunnistamme ihmisten erilaiset hen- gelliset kysymykset	Kaupunkipyhiinvaelluksen mallin luomi- sen edistyminen, solmitut kumppanuu- det. Jumalanpalveluselämässä havaitut muu- tokset. Stadionmessusta saatu palaute. Toteutunut
	4. Tuemme johtajuutta seurakunnissa ja vahvistamme rekrytointiosaamista	Toteutuneet koulutukset, tilaisuudet, konsultoinnit, verkostot ja ohjaukset. Piispantarkastuksista saatu palaute. Toteutunut osittain

4. Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Hiippakunnan tilikauden toteuma oli käytännössä talousarvion mukainen. Henkilöstömenot ylittivät arvioidun, henkilöstön matkakustannukset kasvoivat vuoteen 2024 verrattuna. Toimintatuotot jäivät merkittävästi arvioidusta.

Tilikaudelta jäi käyttämättä 638,48 euroa.

Tuomiokapituli on pitkäjänteisesti pyrkinyt tehostamaan toimitiloihin liittyviä kulurakenteita. Tuomiokapitulin toimitilojen osalta tilikaudella päätettiin merkittävästä kulusäästöstä, kun Jyväskylässä Kauppakadulla sijainneesta vuokratilasta luovuttiin ja niiden tilalle vuokrattiin 4 työpistettä Jyväskylän seurakunnan toimitiloista. Tilikauden 2025 toteuma on - 95 127,34 euroa, mikä on noin 14,12 % edellistä tilikautta pienempi. Merkittävä vuokratuotto on kertynyt Seinäjoella sijaitsevan asuinhuoneiston vuokraamisesta. Toimitiloihin liittyviä kuluja hyväksyy myös kirkkohallituksen henkilöstö.

Lapuan hiippakunnan rahaston nettovarallisuus kasvoi 14,15 %:a ja rahasto lyhensi lainaa Kirkon Keskusrahastolle 18 509,94 euroa.

Tuomiokapitulin kustannuspaikalle kohdennetun varhaiskuntoutuksen toiminnan volyymi oli 403 465,00 euroa.

Lapuan hiippakunnan talousarvion 2025 toteumavertailu (perustoiminta)

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	88 128	100 000		100 000	84 734	15 266	84,7
Maksutuotot	83 314	100 000		100 000	76 267	23 733	76,3
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	3 963				8 467	-8 467	0,0
Muut toimintatuotot	546						
Sisäiset tuotot	305						
Toimintakulut	-1 304 914	-1 400 300		-1 400 300	-1 384 306	-15 994	98,9
Henkilöstökulut	-983 723	-1 044 920		-1 044 920	-1 085 951	41 031	103,9
Palkat ja palkkiot	-771 768	-797 649		-797 649	-838 377	40 728	105,1
Henkilösivukulut	-223 590	-247 271		-247 271	-249 308	2 037	100,8
Henkilökulujen oikaisuerät	11 636				1 733	-1 733	0,0
Palvelujen ostot	-276 981	-263 380		-263 380	-274 123	10 743	104,1
Palvelun ostot - sisäiset	-1 819				-4 834	4 834	0,0
Aineet ja tarvikkeet	-20 235	-22 000		-22 000	-12 336	-9 664	56,1
Annetut avustukset	-21 400	-55 000		-55 000	-6 515	-48 485	11,8
Muut toimintakulut	-756	-15 000		-15 000	-547	-14 453	3,6
TOIMINTAKATE	-1 216 786	-1 300 300		-1 300 300	-1 299 572	-728	99,9

Varhaiskuntoutus

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	405 002				403 465	-403 465	0,0
Muut toimintatuotot	405 002				403 465	-403 465	0,0
Toimintakulut	-405 002				-403 465	403 465	0,0
Henkilöstökulut	-61 318				-64 326	64 326	0,0
Palkat ja palkkiot	-47 862				-49 738	49 738	0,0
Henkilösivukulut	-13 456				-14 588	14 588	0,0
Palvelujen ostot	-343 748				-339 139	339 139	0,0
Aineet ja tarvikkeet	64						
TOIMINTAKATE	0				0	0	0,0

Toimitilat, talousarvion 2025 toteumavertailu

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	14 445	4 000		4 000	24 949	-20 949	623,7
Vuokratuotot	13 381	4 000		4 000	24 949	-20 949	623,7
Sisäiset tuotot	1 064						
Toimintakulut	-125 219	-140 000		-140 000	-120 077	-19 923	85,8
Palvelujen ostot	-27 645	-66 000		-66 000	-30 512	-35 488	46,2
Vuokratulut	-96 336	-74 000		-74 000	-85 786	11 786	115,9
Aineet ja tarvikkeet	-1 237				-3 778	3 778	0,0
TOIMINTAKATE	-110 773	-136 000		-136 000	-95 127	-40 873	69,9

1.8.6.8 Helsingin hiippakunta

1. Johdanto

Helsingin hiippakunta edistää alueellaan kirkon tehtävän toteutumista ja yhteisiä arvoja: usko, toivo, rakkaus. Helsingin hiippakunnassa on 28 seurakuntaa, jotka kuuluvat kuuteen rovastikuntaan. Seurakuntayhtymiä on viisi, joista Helsingin ja Vantaan seurakuntayhtymät kattavat jäsenmäärästä noin 90 %. Seurakunnista kolme on seurakuntayhtymien ulkopuolella.

Tuomiorovastikuntaan kuuluvat Tuomiokirkkoseurakunta, Kallio, Lauttasaari, Paavali ja Töölö. Huopalahden rovastikuntaan kuuluvat Kannelmäki, Munkkiniemi, Pitäjänmäki ja

Haaga. Malmin rovastikuntaan kuuluvat Malmi, Oulunkylä ja Pakila. Vartiokylän rovastikuntaan kuuluvat Herttoniemi, Helsingin Mikaelin seurakunta, Roihuvuori ja Vuosaari. Näiden rovastikuntien seurakunnat muodostavat Helsingin seurakuntayhtymän. Vantaan rovastikuntaan kuuluvat Hakunila, Hämeenkylä, Korso, Rekola, Tikkurila ja Vantaankoski. Vantaan rovastikunnan seurakunnat muodostavat Vantaan seurakuntayhtymän. Porvoon rovastikuntaan kuuluvat Agricolan suomalainen seurakunta (Loviisanseudun seurakuntayhtymä), Porvoon suomalainen seurakunta (Porvoon seurakuntayhtymä), Sipoon suomalainen seurakunta (Sipoon seurakuntayhtymä) sekä Askolan-Pukkilan, Myrskylän, Pornaisten seurakunnat.

Hiippakuntavaltuuston jäsenet vuonna 2025: Signe Jauhiainen (pj.), Lari Ahokas, Esa Ahonen, Viivi Ali-Löytty, Tuomas Antola, Jorma Anttila, Arto Antturi, Lauri Grünthal, Soili Haverinen (vpj.), Tarja Kantola, Samuel Kopperoinen, Samuli Korkalainen, Sanna Lehmusvirta, Hanna Mithiku, Marjut Mulari, Jussi Mäkelä, Juha Perilä, Riikka Reina, Anna Saurama, Wiking Vuori, Päivi Vähäkangas. Hiippakuntavaltuuston kokousten määrä vuonna 2025 oli 4 ja aloitteita oli 2 kpl.

Lääninrovasteina ovat Juha Ilonen (Porvoon rovastikunta), Janne Silvast (Vantaan rovastikunta), Maika Vuori (Huopalahden rovastikunta), Jukka Pakarinen 30.9.2025 asti ja Minnamari Helaseppä 1.10.2025 alkaen (Vartiokylän rovastikunta), Ulla Kosonen (Malmin rovastikunta), Kari Kanala (Tuomiorovastikunta).

Tuomiokapitulin istunnon kokoonpano: piispa Teemu Laajasalo, tuomiorovasti Marja Heltelä, maallikkojäsen Anna Saurama, pappisasessori Anna-Maija Viljanen-Pihkala, pappisasessori Jukka Pakarinen 31.8.2025 saakka, lakimiesasessori Ritva Saario ja hiippakuntadekaani Reijo Liimatainen 31.8.2025 saakka ja hiippakuntadekaani Jukka Pakarinen 1.9.2025 alkaen. Läsnäolo- ja puheoikeutettuna on hiippakuntavaltuuston puheenjohtaja Signe Jauhiainen. Sihteerinä toimi tuomiokapitulin notaari Antti Luoma. Kokouksia oli 13.

Seurakuntarakenteen muutokset. Kirkkohallituksen päätöksen mukaisesti Askolan ja Pukkilan seurakunnat lakkautettiin 31.12.2024 ja perustettiin 1.1.2025 Askolan-Pukkilan seurakunta.

2. Keskeiset tapahtumat ja painopisteet 2025

2.1 Tuomiokapitulin tuki seurakuntien perustyölle ja näkyvän, osallistavan kirkon rakentamiselle

Tuomiokapituli suoritti tavoitteidensa mukaisesti neljä piispantarkastusta hiippakunnassa. Vuoden aikana tarkastettiin Haagan, Tikkurilan, Munkkiniemen ja Herttoniemen seurakunnat. Piispantarkastukset sisälsivät luottamushenkilöiden kuulemisen, työyhteisön kuulemisen, hallinnon tarkastamisen, viestinnän tarkastamisen, vierailupäivät ja piispan messun. Tarkastuksissa tutustuttiin laajasti seurakunnan toimintaan ja paikalliseen yhteistyöhön eri toimijoiden kanssa. Ennen piispantarkastusta tehtiin työhyvinvointikysely tai käytettiin jo olemassa olevaa työhyvinvointikyselyä hyväksi. Piispantarkastusten jälkiseuranta tapahtuu noin vuoden sisällä tarkastuksesta.

Piispa vihki pappisvirkaan 15 henkilöä ja diakonian virkaan neljä

Hiippakunnan kirkkoherroille ja seurakuntayhtymän johto kutsuttiin vuoden aikana kahdeksan kertaa piispaninfoon, joissa käsiteltiin ajankohtaisia asioita. Piispa tapasi myös lääninrovastit sekä piti kehityskeskusteluja kirkkoherroille. Piispa asetti virkaan Askolan-Pukkilan kirkkoherran ja Pornaisten kirkkoherran.

Nuorten aikuisten Viikkomessu Mikael Agricolan kirkossa. Vuonna 2025 käynnistynyt nuorten aikuisten jumalanpalvelusyhteisö (Viikkomessu) kasvoi merkittävästi. Vuoden aikana järjestettiin 38 messua. Messut tavoittivat yhteensä 2899 henkilöä ja niitä oli toteuttamassa 480 vapaaehtoista. Yhteistyökumppaneina toimivat Helsingin seurakuntayhtymä ja hiippakunnan seurakunnat.

Siltoja yli seurakuntarajojen ja kumppanuuksiin.

- Marraskuussa hiippakunnan kirkkoherrat, Helsingin ja Vantaan seurakuntayhtymien johto ja kapitulin työntekijät vierailivat Lontoossa teemalla *Kirkko muuttuvassa kaupungissa* (missio monikulttuurisuudessa, teologisen moninaisuuden johtaminen, vapaaehtoisten johtaminen).
- Ystävyyshiippakuntasuhteita syvennettiin vastaanottamalla 27.–31.5.2025 St Asaphin (Wales) hiippakunnan vieraat; vuoden aikana yhteistyö konkretisoitui myös St Asaphin kuoron Helsingin-vierailuna ja hiippakuntajohtajien vastavierailuina.

Valmius ja turvallisuus. Hiippakunnan valmiuspäällikkö laati yhdessä Espoon hiippakunnan ja Kirkkohallituksen varavalmiuspäällikön kanssa seurakunnille valmiussuunnitelman laatimisohjeen. Yhteistyösopimusneuvottelut käynnistettiin Vantaa-Kerava hyvinvointialueen ja Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa. Valmiuspäällikkö luennoi kirkon roolista kokonaisturvallisuuden ylläpitäjänä erilaisissa tilaisuuksissa. Valmiuspäällikkö piti yllä yhteyksiä vuoden aikana muun muassa kaupungin toimijoihin, hyvinvointialueisiin, poliisilaitoksiin, puolustusvoimiin, aluehallintovirastoon sekä eri ministeriöihin.

2.2 Piispan rooli kirkon sisällä ja kirkon kasvona julkisessa keskustelussa

Piispa saarnasi vuoden aikana jumalanpalveluksissa 52 kertaa ja toimitti yhteensä 14 kastetta, avioliittoon vihkimistä ja hautaan siunaamista.

Piispa antoi vuoden aikana yhteensä 20 haastattelua sekä julkaisi 11 kirjoitusta mediassa (TV, radio, printtimedia). Piispalla oli keväällä Laajasalo-ohjelma Radio Deillä. Ohjelmassa oli 25 merkittävää yhteiskunnallista vaikuttajaa vieraana.

Piispa piti 49 puhetta eri tilaisuuksissa sekä oli lukuisissa keskustelutilaisuuksissa panelistina tai haastattelijana. Piispa haastatteli valtiovarainministeriä avoimessa yleisötilaisuudessa ja hiippakunta järjesti yhdessä tasavallan presidentin kanslian kanssa tilaisuuden Helsingin tuomiokirkon kryptassa. Tilaisuudessa piispa keskusteli tasavallan presidentin kanssa arvoista. Molemmat keskustelutilaisuudet saivat laajan näkyvyyden mediassa.

Piispan virka-asunnossa järjestettiin yhteensä 11 vastaanottoa, joihin osallistui politiikan, tieteen, taiteen, yritysmaailman, julkishallinnon, median ja kirkon toimijoita. Vastaanottoihin osallistui yhteensä noin 500 osallistujaa.

Piispalla oli tuomiokapitulissa ja virka-asunnollaan 191 yksittäistä sovittua tapaamista kirkon, yritysmaailman, politiikan, tieteen, taiteen, järjestöjen ja julkishallinnon toimijoiden kanssa.

Helmikuussa piispa osallistui piispan vihkimykseen ystävyshiippakunnassa Ondangwanissa Namibiassa. Kesäkuussa piispa osallistui Pohjoismaiden piispojen kokoukseen, joka pidettiin Färsearilla. Piispa valittiin Suomen eteläisen Afrikan tiede- ja kulttuuri-instituutin valtuuskunnan puheenjohtajaksi. Tässä roolissa piispa vieraili syyskuussa instituutin avajaisissa Windhoekissa, osallistui Suomen suurlähettilään järjestämälle juhlaillalliselle ja tapasi kirkon edustajia. Lokakuussa piispa tutustui Sansan toimintaan Intian Delhissä ja tapasi myös Suomen suurlähettilään.

2.3 Tuomiokapitulin henkilöstön asiantuntijatuki seurakunnille

Neuvonta, konsultointi ja ohjaus. Kapitulin asiantuntijat tarjosivat tiivistä tukea hallinnon, työn kehittämisen ja työyhteisöjen tilanteissa. Vuoden aikana toteutettiin konsultointia Askolan-Pukkilan seurakunnassa, Pakilan seurakunnassa, Porvoon rovastikunnassa ja Helsingin, Espoon ja Lapuan hiippakuntien työnohjaajille. Näiden lisäksi tarjottiin asiantuntijatukea pappien ja kanttoreiden rekrytointiprosesseissa.

Hallinto ja juridiikka. Hyvää hallintomenettelyä on edistetty koulutuksen ja konsultoinnin sekä piispantarkastusten yhteydessä pidettyjen hallinnon tarkastusten avulla. Tammi-elo-kuussa yhtenä painopisteenä on ollut Helsingin seurakuntayhtymän juridis-hallinnollinen tuki yhtymän juristin rekrytoinnin ollessa kesken. Notaari on vastannut istuntoasioiden valmistelusta ja viestinnästä, ordinaatioprosesseista, papiston henkilöstöhallinnosta (91 viranhaltijapäätöstä, 190 istuntoesittelyä) sekä antanut asiantuntijatukea 21 papinviran rekrytointiprosessissa.

2.4 Koulutustehtävät ja yhteistyö

Hiippakunnan omat ja yhteiset koulutukset 2025. Hiippakunta järjesti ja oli yhteistyössä järjestämässä noin 30 koulutusta seurakuntien työntekijöille ja luottamushenkilöille. Koulutuksia järjestettiin livenä, teamsin kautta ja webinaareina. Koulutuksiin osallistui yli tuhat henkilöä. Koulutusten järjestämiseen osallistuivat kaikki tuomiokapitulin työntekijät. Koulutusten lisäksi yhteistyötä tehtiin teologian ja diakonian opiskelijoiden kanssa rekrymessuilla ja tenttikahveilla.

3. Tavoitteiden toteutuminen

Painopisteet	Helsingin hiippakunnan tavoitteet vuodelle 2025	Mittarit / arviointikriteerit
Kehitämme piispantarkastusten toteuttamista	4 piispantarkastusta: Haaga, Tikkurila, Munkkiniemi, Herttoniemi	Arviointi johtoryhmässä ja tuomiokapitulin työyhteisökokouksessa.
Laadimme strategiset painopisteet hiippakunnan työlle	Piispantarkastuksissa seurakunnan osallisuus vahvistuu: Seurakunnan kanssa nimetään piispantarkastukselle tavoitteet Hiippakuntavaltuusto hyväksyy strategisen suuntauksen hiippakunnan työn painopisteistä ottaen huomioon niukat resurssit	Toteutunut Osallisuuden toteutuminen: Seurakunnan antama arviointi tarkastukseen laadittujen tavoitteiden toteutumisesta. Toteutunut Strategisen suuntausasiakirjan hyväksyminen. Toteutunut osittain

Vaikuttavuuden arviointi

Tuomiokapituli tukee seurakuntien perustyön onnistumista sekä rakentaa Kristuksesta kertovaa, lähimmäistä rakastavaa, kaikkia osallistavaa ja näkyvää kirkkoa yhteiskunnassa. **Arvio: toteutunut**

Piispalla on näkyvä rooli sekä kirkon sisällä että kirkon edustajana ja kasvona julkisessa keskustelussa ja yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa. Pääkaupungissa sijaitsevat hallinnon, politiikan ja järjestöjen keskuksat tarjoavat piispalle ja hiippakunnalle suoria vaikuttamisen paikkoja. **Arvio: toteutunut**

Tuomiokapitulin henkilöstö tarjoaa monella tapaa asiantuntija-apua seurakunnille ja seurakuntayhtymille. Tuomiokapitulilla on mandaatti käyttää sekä dialogin että direktien työkaluja neuvonnassa, konsultoinnissa ja ohjaamisessa. Koulutustehtävissä hiippakunnat tekevät tiivistä yhteistyötä toisten hiippakuntien ja Kirkon tutkimus- ja koulutusyksikön kanssa. **Arvio: Toteutunut**

Osaamisen kehittäminen

Substanssiosaamisen ylläpitäminen ja kehittäminen sekä ohjaus- ja neuvontaosaaminen, vuorovaikutusosaaminen, juridis-hallinnollinen osaaminen, jumalanpalvelusosaaminen, viestintäosaaminen, konsultointi.

Prosesseja ja operaatioita ohjatessa tuomiokapitulin henkilöstön osaaminen kehittyy. **Arvio: Toteutunut**

4. Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Helsingin hiippakunnan talousarviokehys oli yhteensä 1 552 350 euroa, josta budjetoitujen (= sitova toimintakate) henkilöstökulujen ja toimintamenojen osuus oli 1 202 250 euroa.

Hiippakunnan toiminta on ollut mahdollista toteuttaa talousarviokehysten puitteissa, mikä johtuu ennen kaikkea yhden viranhaltijan osa-aikaisuuden tuomista kustannussäästöistä.

Henkilöstökulujen ja toimintamenojen toteuma oli 99,9 %, 1 200 686,37 euroa eli toimintakate alittui 1 563,63 eurolla. Toimitilojen osalta toimintakate alittui 43 498,63 eurolla, mikä johtui edellisvuoteen verrattuna vuokratason ennakoitua pienemmästä noususta.

Talouden seuranta vaikeuttaa se, että käytössä olevat kirkkohallituksen taloushallinnon järjestelmät eivät edelleenkään mahdollista talouden seuranta riittävän reaaliaikaisesti, eikä taloustilanteen muutoksiin ole siten mahdollisuutta reagoida oikea-aikaisesti.

Hiippakunnan suurin kuluerä ovat henkilöstökulut. Tuomiokapitulin henkilöstöä on johdonmukaisesti vähennetty luonnollisen poistuman kautta talouden sopeuttamiseksi. Vuonna 2010 tuomiokapitulissa oli 16 työntekijää, nyt piispan lisäksi kahdeksan työntekijää. Henki-

löstöä ei ole mahdollista tästä enää supistaa ilman, että se johtaa tuomiokapitulin lakisää-
teisten tehtävien vaarantumiseen. Myös yleisen hinta- ja palkkatason nousu vaikuttaa hiip-
pakunnan toimintaedellytyksiin. Hiippakunta tuokin sen vuoksi jälleen esiin vakavan huolen
riittävien taloudellisten resurssien turvaamisesta hiippakunnan toimintaan.

Helsingin hiippakunnan tuomiokapitulin rahastoa voidaan sen sääntöjen mukaan käyttää
hiippakunnan toimintaan. Rahaston hoidosta ja varojen käytöstä päättää sääntöjen mukaan
Helsingin hiippakunnan tuomiokapituli. Hiippakunnan normaali toiminta toteutetaan talous-
arviokehysten puitteissa. Rahastoa voidaan käyttää sellaisten poikkeuksellisten kulujen ja
projektien rahoittamiseen, joita ei ole mahdollista kattaa talousarviosta tai joita ei ole ollut
mahdollista ennakoida. Rahaston käyttöä edellyttäviä hankkeita ei toimintakaudella ollut.

Helsingin hiippakunnan talousarvion 2025 toteumavertailu (perustoiminta)

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	84 226	90 700		90 700	122 730	-32 030	135,3
Maksutuotot	31 862	35 300		35 300	43 321	-8 021	122,7
Vuokratuotot					0	0	0,0
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	13 043	14 000		14 000	24 385	-10 385	174,2
Tuet ja avustukset	2 054	2 400		2 400	2 347	53	97,8
Muut toimintatuotot	37 267	39 000		39 000	52 677	-13 677	135,1
Sisäiset tuotot					0	0	0,0
Toimintakulut	-1 240 653	-1 292 950		-1 292 950	-1 323 417	30 467	102,4
Henkilöstökulut	-912 952	-960 400		-960 400	-950 739	-9 661	99,0
Palkat ja palkkiot	-727 085	-748 000		-748 000	-742 852	-5 148	99,3
Henkilösivukulut	-195 047	-214 400		-214 400	-209 425	-4 975	97,7
Henkilökulujen oikai- suerät	9 180	2 000		2 000	1 537	463	76,9
Palvelujen ostot	-275 528	-279 100		-279 100	-309 536	30 436	110,9
Palvelun ostot - sisäiset	-2 548				-1 509	1 509	0,0
Vuokrakulut	0				0	0	0,0
Aineet ja tarvikkeet	-19 992	-22 150		-22 150	-29 915	7 765	135,1
Annetut avustukset	-29 352	-31 000		-31 000	-31 283	283	100,9
Muut toimintakulut	-281	-300		-300	-435	135	144,9
TOIMINTAKATE	-1 156 426	-1 202 250		-1 202 250	-1 200 686	-1 564	99,9

Toimitilat, talousarvion 2025 toteumavertailu

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	24 543	26 000		26 000	20 898	5 102	80,4
Vuokratuotot	24 543	26 000		26 000	20 898	5 102	80,4
Toimintakulut	-331 533	-376 100		-376 100	-327 500	-48 600	87,1
Palvelujen ostot	-23 714	-28 100		-28 100	-21 916	-6 184	78,0
Vuokrakulut	-304 816	-340 000		-340 000	-301 934	-38 066	88,8
Aineet ja tarvikkeet	-3 004	-8 000		-8 000	-3 650	-4 350	45,6
TOIMINTAKATE	-306 990	-350 100		-350 100	-306 601	-43 499	87,6

1.8.6.9 Espoon hiippakunta

1. Johdanto

Espoon hiippakunnan tuomiokapituli on toimintalinjauksessaan *Kutsuttuina kirkon työssä* määritellyt tehtäväkseen osallistua Kristuksen kirkon missioon mahdollistamalla, tukemalla ja turvaamalla seurakuntien työtä ja työyhteisöjä.

Espoon hiippakunnassa on 19 seurakuntaa, jotka muodostavat kolme rovastikuntaa. Espoon tuomiorovastikuntaan kuuluvat Espoon tuomiokirkkoseurakunta sekä Espoonlahden, Kauni-aisten suomalainen, Kirkkonummen suomalainen, Leppävaaran, Olarin ja Tapiolan seurakunta. Lohjan rovastikuntaan kuuluvat Hangon suomalainen, Karkkilan, Lohjan, Raaseporin suomalainen, Siuntion suomalainen ja Vihdin seurakunta. Tuusulan rovastikuntaan kuuluvat Hyvinkään, Järvenpään, Keravan, Nurmijärven, Mäntsälän ja Tuusulan seurakunta. Seurakuntarakenteessa ei tapahtunut muutoksia vuoden 2025 aikana.

Hiippakuntavaltuuston puheenjohtajana toimi Hanna Kallio ja varapuheenjohtajana Antti Heikkilä. Hiippakuntavaltuuston jäsenet toimikaudella 2024–2028 ovat:

1) maallikkojäsenet: Pentti Aspila, Miika Auvinen, Antti Heikkilä, Hanna Kallio, Katri Kangas-Pusa, Esko Lappalainen, Toni Majola, Jukka Palokangas, Juha Pitkä, Sirpa Rantala, Päivi Raunu, Miia Ståhle, Sini Tyvi ja Veera Vuornos; 2) pappisjäsenet: Sini Hulmi, Elina Jokipaltio, Mimosa Mäkinen, Anna-Kaisa Poikkimäki, Kalervo Pöykkö, Iida Rotko ja Heidi Zitting. Hiippakuntavaltuusto kokoontui kaksi kertaa.

Tuomiokapitulin puheenjohtajana toimi piispa Kaisamari Hintikka ja jäseniä olivat tuomioro-
vasti Ari Paavilainen, vanhempi pappisasessori Eero Jokela, nuorempi pappisasessori Tiina
Peippo, lakimiesasessori Aappo Laitinen, hiippakuntadekaani Mika Nurmi ja maallikkojäsen
Juha Pitkä. Läsnaolo- ja puheoikeudella istuntoihin osallistui hiippakuntavaltuuston puheen-
johtaja Hanna Kallio. Istunnon esittelijänä ja sihteerinä toimi notaari Pilvi Keravuori. Tuomio-
kapitulin istunto kokoontui 11 kertaa.

2. Keskeiset tapahtumat vuonna 2025

Työtä jouduttiin rajaamaan ja toimintoja vähentämään henkilöstön supistumisen vuoksi.
Vuoden 2025 painopisteinä olivat johtamisen tukeminen sekä seurakuntien veto- ja pitovoii-
man vahvistaminen. Niiden edistämiseksi tehtiin monipuolisia toimenpiteitä, joista osa oli
tarpeen käynnistää alkuperäisen toimintasuunnitelman ulkopuolelta.

Johtamista tuettiin säännöllisillä kirkkoherrojen kokouksilla ja piispan ja kirkkoherrojen kes-
kusteluilla, jotka käynnistyivät uudelleen vuoden tauon jälkeen. Myös työskentelyä lääninro-
vastien kanssa kehitettiin, mikä vahvisti heidän rooliaan hiippakunnan johtamisrakenteessa.
Piispantarkastuksia toteutettiin Nurmijärvellä, Hyvinkäällä, Karkkilassa ja Järvenpäässä, ja
prosessia kehitettiin edelleen. Tulevaisuustyöskentelyä jatkettiin tulevaisuustyöpajoissa.
Porvoon hiippakunnan kanssa käynnistettiin selvitysprosessi Siuntion seurakuntien ja seura-
kuntayhtymän tilanteesta. Kirkkohallituksen kanssa toteutettiin Basis-koulutukset rovasti-
kunnittain.

Työyhteisöjen ja johtamisen tuki painottui työhyvinvointiin. Seurakunnille järjestettiin tarpei-
den mukaan työskentelyjä ja ajatushautomoita. Helsingin hiippakunnan kanssa toteutettua
Johtamisen perusteet -koulutusta kehitettiin, ja siihen osallistui 26 henkilöä. Koulutuksessa
vahvistettiin hengellisen johtamisen sisältöjä. KEVA:n työkykyjohtamisen valmennus jatkui
kevääseen 2025. Kahden työntekijän suorittama konsulttivalmennus vahvisti tuomiokapitulin
osaamista. Ordinaatiovalmennusta kehitettiin edelleen kirkon mission ja hengellisen elämän
näkökulmista. Pappis- ja diakonian virkaan vihkimyksiä järjestettiin kaksi, ja niissä vihittiin 8
pappia ja 7 diakonian virkaan.

Veto- ja pitovoimaa vahvistettiin muun muassa tiivistämällä yhteydenpitoa oppilaitoksiin ja
opiskelijoihin. Yhdessä Helsingin yliopiston teologisen tiedekunnan opiskelijayhdistyksen ja
Diakonia-ammattikorkeakoulun opiskelijakunnan järjestettiin rekrytointitapahtuma, johon
osallistui noin 50 henkilöä. Notaari edusti tuomiokapitulia Itä-Suomen yliopiston soveltavien

opintojen koulutuspäivillä, joiden yhteydessä opiskelijoille järjestettiin hiippakuntien rekrytointitapahtuma. Uutena toimintana käynnistettiin opiskelijamentorointi. Seurakuntaharjoittelun ohjaajat kutsuttiin vuosittaiseen tapaamiseen.

Hiippakuntavaltuusto järjesti Hiippakuntafoorumin, jonka teemana oli rekrytointi: veto- ja pitovoima. Tilaisuus kokosi yhteen yli sata johtavaa viranhaltijaa ja luottamushenkilöä. Hiippakuntavaltuustojen puheenjohtajien ja tuomiokapitulien maallikkojäsenten vuotuinen tapaaminen vahvisti hiippakuntien välistä yhteistyötä. Myös hiippakuntien pappisasessorit sekä lakimiesasessorit, notaarit ja hiippakuntapastorit olivat koolla Espoossa.

Tuomiokapituli vastasi papiston virantäyttöprosesseista ja määräaikaisten pappien rekrytoinneista sekä uusien kirkkoherrojen perehdyttämisestä. Hiippakuntaan siirtyneet papit ja 10 vuotta sitten vihityt papit kutsuttiin tapaamisiin. Papiston henkilöstöhallintoa koskevien päätösten määrä on ollut viime vuosien ajan kasvussa. Lisäksi yksittäisten pappien kaitsentaan on jouduttu käyttämään aiempaa enemmän aikaa.

Yhteistyö muiden hiippakuntien kanssa lisääntyi, ja tuomiokapitulin henkilöstö osallistui useisiin kokonaiskirkollisiin työryhmiin ja hankkeisiin. Piispa toimi Kirkkohallituksen muutos-hankkeen ohjausryhmän puheenjohtajana. Tuomiokapituli oli edustettuna kahden kärkihankkeen (digi@kirkko- ja rekrytointihanke) ohjausryhmissä. Lisäksi tuomiokapitulin henkilöstö oli mukana nimikirjatyöryhmässä, siirtoonivaalitapaa valmistelleessa työryhmässä, kahdessa koulutuksen seurantatyöryhmässä, teologikoulutustyöryhmässä, kirkon nuorisotyön koulutuksen seurantatyöryhmässä sekä piispainkokouksen asettamissa soveltuvuusarvioinnin seuranta- ja Kirkon tuki uusille papeille -työryhmissä.

Helsingin hiippakunnan kanssa jatkettiin yhteistyötä kanttorien ja kirkkomuusikoiden vertaistapaamisissa. Kirkon missiota työstettiin yhdessä hiippakuntien kansainvälisten ja lähetyssasantuntijoiden kanssa. Johtavien diakoniatyöntekijöiden tapaamisten luonne on kehittynyt vertaisjakamisesta yhteiskehittämiseen. Pienten seurakuntien diakoniatyöntekijöiden tapaa-misissa korostui edelleen vertaistuki. Uusia hengellisiä ohjaajia ei saatu rekrytoitua suunnitellusti, mutta Espoon seurakuntayhtymän kanssa käynnistetty hengellisen matkakumppanuuden kurssi tukee tavoitteen saavuttamista.

Tuomiokapitulin tavoite kirkon ympäristödiplomista tai vastaavasta jokaisessa Espoon hiippakunnan seurakunnassa vuoden 2025 loppuun mennessä lähes toteutui. Yhden seurakunnan ympäristödiplomin valmistelu viivästyi johtavien viranhaltijoiden vaihdosten vuoksi.

Espoon hiippakunta kantoi kokonaiskirkollista vastuuta valmiuden ja varautumisen saralla. Seurakuntien valmiussuunnitelman laatimisohe päivitettiin yhteistyössä Kirkkohallituksen ja Helsingin hiippakunnan kanssa. Valmiuspäällikkö toimi koollekutsujana hiippakuntien ja kirkkohallituksen valmiusfoorumissa ja osallistui Pohjoismaisten kirkkojen valmiusverkoston kokouksiin Uppsalassa ja Oslolla.

Yhteistyö Namibian ja Skotlannin ystävyshiippakuntien kanssa jatkui aktiivisena. Piispa ja hiippakuntadekaani osallistuivat piispanvihkimykseen Namibiassa. Edinburghin hiippakunnan kanssa toteutettiin jo vakiintuneet hiippakunnan pappien vastavuoroiset vierailut. Hiippakuntien piispat osallistuivat Ammanissa Jordaniassa järjestettyyn *Anglican-Lutheran International Commission for Unity and Mission* (ALICUM) -kokoukseen.

3. Tavoitteiden toteutuminen

Painopisteet	Espoon hiippakunnan tavoitteet vuodelle 2025	Mittarit / arviointikriteerit
<i>Mitä painopisteitä toiminnalla edistetään?</i> Johtamisen tukeminen Seurakuntien veto- ja pito-voiman vahvistaminen	1. Vahvistetaan johtamistaitoja kohdennettujen koulutusohjelmien avulla	1. Koulutuksiin osallistuu yhteensä 20–25 henkilöä 2. Koulutuksiin osallistuneilta kerätty palaute Arvio: Toteutunut
	2. Kirkkoherrojen keskustelut ja tuki teemaattisesti	1. Kirkkoherroilta kerätty palaute 2. Muu tuomiokapitulin seurantatyö Arvio: Toteutunut
	3. Kirkon työhön rekrytoitumista tukevien toimenpiteiden kehittäminen	1. Veto- ja pitovoimakyselyn käyttö seurakunnissa ja tulosten hyödyntäminen toiminnan suunnittelussa 2. Harjoittelunohjaajien määrä 3. Ohjattavilta ja harjoittelun ohjaajilta kerätty palaute 4. Kirkon alan opiskelijoiden kohtaamisten määrä Arvio: Toteutunut
	4. Työnohjauksen ja ryhmätyönohjauksen kehittäminen tarpeiden mukaan	1. Jokainen työnohjausta tarvitseva saa työnohjausta Arvio: Toteutunut
	5. Hengellisen elämän tuen kehittäminen	1. Hankimme viisi uutta hengellistä ohjaajaa Arvio: Toteutunut osittain

Vaikuttavuuden arviointi

Mitä vaikutuksia tavoitteiden toteutumisesta seuraa kirkolle ja seurakuntalaisille, yhteiskunnan eri toimijoille ja ihmisten hyvinvoinnille? Millä mittareilla näitä tavoiteltuja vaikutuksia voitaisiin seurata?

Seurakuntien työyhteisöjen työhyvinvointi ja toimintakyky paranevat johtamis- ja työyhteisötaitojen vahvistuessa. Yhteydet seurakunnan ja alueen toimijoiden välillä kehittyvät ja vahvistuvat, samoin kyky vastata toimintaympäristön muutoksiin. Osaavan ja motivoituneen työvoiman saatavuus ja pitovoima seurakunnissa paranee. **Arvio: Toteutunut**

Seurakuntatyöntekijöiden ja kirkon virkaan opiskelevien yhteydet vahvistuvat. Kirkon tehtäviin opiskelevien seurakunta-harjoittelujaksot toteutuvat laadukkaasti. Työhön liittyvä oppiminen, muutoskyky ja yhteiset tavoitteet selkiytyvät työn ohjauksen myötä. Hengellinen elämä syvenyy hengellisen ohjauksen avulla.

Arvio: Toteutunut osittain

Osaamisen kehittäminen

Mitä osaamista tarvitaan tavoitteiden toteuttamiseksi ja vaikutusten aikaansaamiseksi?

Osaaminen on pääosin olemassa. Hankitaan tarvittaessa. **Arvio: Toteutunut**

4. Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Talousarvio laadittiin hiippakunnalle ilmoitetun kehyksen mukaisesti. Sitovuustaso on tuomiokapitulin toimintakate pois lukien toimitilat. Kirkolliskokous päätti hiippakunnan perustoiminnan talousarviokehykseksi 1 073 700 euroa.

Vuoden 2025 toteuma oli 94,7 %. Kehys alittui 57 284 eurolla. Tuomiokapituli jätti täyttämättä vuoden alussa avoimeksi tulleen asiantuntijan viran. Ilman henkilöstön supistamista kehys olisi ylittynyt. Henkilöstökulut muodostivat noin 84,7 % perustoiminnan toimintakuluista.

Toimitilojen talousarvio oli 248 250 euroa. Toimitilojen osalta saavutettiin niin ikään säästöjä talousarvioon verrattuna, ja toteuma oli 84,4 %. Poistoja tuomiokapitulilla ei ole toimitiloihin liittyen, koska se toimii vuokratiloissa.

Tuomiokapitulilla on hoidossaan Espoon hiippakunnan tuomiokapitulin rahasto. Rahaston yhteydessä on myös diakoniarahasto. Ohjesäännön mukaisesti tarkoituksena on tukea Espoon hiippakunnan tuomiokapitulin ja koko hiippakunnan toimintaa. Rahaston varat, mikäli niitä ei ole käytetty rahaston tarkoitusta palveleviin yleishyödyllisiin ja diakonisiin toimintoihin, on sijoitettava varmalla ja tuottavalla tavalla. Rahaston hoidosta, varojen sijoittamisesta ja varojen käytöstä päättää tuomiokapituli.

Tuomiokapitulin rahaston toimintatuotot olivat 61 189 euroa (54 762 euroa vuonna 2024, 60 514 euroa vuonna 2023) ja toimintakulut olivat 47 273 euroa (43 759 euroa vuonna 2024, 40 380 euroa vuonna 2023). Tilikauden tulos oli 13 916 euroa (11 002 euroa vuonna 2024, 20 134 euroa vuonna 2023).

Espoon hiippakunnan talousarvion 2025 toteutumavertailu (perustoiminta)

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	76 964	49 500		49 500	42 121	7 379	85,1
Maksutuotot	56 929	35 000		35 000	28 764	6 236	82,2
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	13 240	12 000		12 000	9 887	2 113	82,4
Tuet ja avustukset	2 705	2 500		2 500	1 934	566	77,4
Muut toimintatuotot	374				685	-685	0,0
Sisäiset tuotot	3 716				850	-850	0,0
Toimintakulut	-1 081 187	-1 123 200		-1 123 200	-1 058 537	-64 663	94,2
Henkilöstökulut	-910 288	-949 809		-949 809	-896 608	-53 201	94,4
Palkat ja palkkiot	-707 753	-725 045		-725 045	-690 040	-35 005	95,2
Henkilösivukulut	-202 625	-224 764		-224 764	-206 598	-18 166	91,9
Henkilökulujen oikaisuerät	90				30	-30	0,0
Palvelujen ostot	-131 130	-131 000		-131 000	-119 339	-11 661	91,1
Palvelun ostot - sisäiset	-4 832				-3 188	3 188	0,0
Aineet ja tarvikkeet	-12 425	-23 000		-23 000	-19 262	-3 738	83,7
Annetut avustukset	-22 380	-19 300		-19 300	-20 000	700	103,6
Muut toimintakulut	-132	-91		-91	-140	49	153,8
TOIMINTAKATE	-1 004 223	-1 073 700		-1 073 700	-1 016 416	-57 284	94,7

Toimitilat, talousarvion 2025 toteutumavertailu

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintakulut	-211 692	-248 250		-248 250	-209 547	-38 703	84,4
Palvelujen ostot	-31 942	-44 250		-44 250	-31 280	-12 970	70,7
Vuokrakulut	-177 499	-185 000		-185 000	-175 102	-9 898	94,6
Aineet ja tarvikkeet	-2 252	-19 000		-19 000	-3 165	-15 835	16,7
TOIMINTAKATE	-211 692	-248 250		-248 250	-209 547	-38 703	84,4

1.8.6.10 Tuomiokapitulien toimitilat

Tuomiokapitulien yhteisiin toimitiloihin kirjataan kiinteistön omistajalle kuuluvia menoja esimerkiksi pienkorjauksia, joista tuomiokapituli ei itse vastaa. Tuomiokapitulien toimitilojen kulut (sähkö, vesi, kiinteistöjen huolto, lämmitys, omaisuusvakuutukset) kirjataan tuomiokapitulin kuluksi toimitilojen kustannuspaikalle, jotka on esitetty jokaisen hiippakunnan kohdalla erikseen. Tuomiokapitulien toimitiloille ei ole päätetty sitovuustasoa.

Talousarvion 2025 toteumavertailu

Toimitilat yhteensä	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	8 492				0	0	0,0
Vuokratuotot	8 492				0	0	0,0
Toimintakulut	-63 733	-157 800		-157 800	-71 812	-85 988	45,5
Palvelujen ostot	-16 457	-103 800		-103 800	-18 462	-85 338	17,8
Investointi	0				0	0	0,0
Vuokrakulut	-45 826	-51 000		-51 000	-46 552	-4 448	91,3
Aineet ja tarvikkeet	-1 450				-2 410	2 410	0,0
Muut toimintakulut		-3 000		-3 000	-4 388	1 388	146,3
TOIMINTAKATE	-55 241	-157 800		-157 800	-71 812	-85 988	45,5

Turun tuomiokapitulin toimitilat

Turun tk toimitilat	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintakulut	-373	-29 000		-29 000	-14 140	-14 860	48,8
Palvelujen ostot	-373	-29 000		-29 000	-14 140	-14 860	48,8
TOIMINTAKATE	-373	-29 000		-29 000	-14 140	-14 860	48,8

Tampereen tuomiokapitulin toimitilat

Tampereen tkl toimitilat	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	8 492				0	0	0,0
Vuokratuotot	8 492				0	0	0,0
Toimintakulut	-1 654	-9 300		-9 300		-9 300	0,0
Palvelujen ostot	-1 654	-9 300		-9 300		-9 300	0,0
TOIMINTAKATE	6 838	-9 300		-9 300	0	-9 300	0,0

Oulun tuomiokapitulin toimitilat

Oulun tk toimitilat	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintakulut	-6 929	-27 000		-27 000	-4 388	-22 612	16,3
Palvelujen ostot	-6 075	-27 000		-27 000		-27 000	0,0
Investointi					0	0	0,0
Aineet ja tarvikkeet	-853						
Muut toimintakulut					-4 388	4 388	0,0
TOIMINTAKATE	-6 929	-27 000		-27 000	-4 388	-22 612	16,3

Mikkelin tuomiokapitulin toimitilat

Mikkelin tk toimitilat	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintakulut	-49 936	-51 000		-51 000	-48 733	-2 267	95,6
Palvelujen ostot	-4 110				-1 487	1 487	0,0
Investointi	0						
Vuokrakulut	-45 826	-51 000		-51 000	-46 552	-4 448	91,3
Aineet ja tarvikkeet					-694	694	0,0
TOIMINTAKATE	-49 936	-51 000		-51 000	-48 733	-2 267	95,6

Porvoon tuomiokapitulin toimitilat

Porvoon tk toimitilat	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintakulut	-216	-19 500		-19 500	-3 522	-15 978	18,1
Palvelujen ostot	-216	-19 500		-19 500	-1 832	-17 668	9,4
Investointi					0	0	0
Aineet ja tarvikkeet					-1 690	1 690	0
TOIMINTAKATE	-216	-19 500		-19 500	-3 522	-15 978	18,1

Kuopion kapitulin toimitilat

Kuopion tk toimitilat	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintakulut	-2 450	-21 000		-21 000	-1 003	-19 997	4,8
Palvelujen ostot	-1 853	-18 000		-18 000	-1 003	-16 997	5,6
Aineet ja tarvikkeet	-597						
Muut toimintakulut		-3 000		-3 000		-3 000	0,0
TOIMINTAKATE	-2 450	-21 000		-21 000	-1 003	-19 997	4,8

Lapuan tuomiokapitulin toimitilat

Lapuan tk toimitilat	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintakulut	-2 176	-1 000		-1 000		-1 000	0,0
Palvelujen ostot	-2 176	-1 000		-1 000		-1 000	0,0
TOIMINTAKATE	-2 176	-1 000		-1 000		-1 000	0,0

Helsingin tuomiokapitulin toimitilat

Helsingin tk toimitilat	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintakulut					-27	27	0,0
Aineet ja tarvikkeet					-27	27	0,0
TOIMINTAKATE					-27	27	0,0

1.8.6.11 Tuomiokapitulien yhteiset

Määrärahaa käytettiin KiTOS -päivien osallistujien matka-, ravitsemus- ja yöpymispalveluihin yhteensä noin 77 471 euroa. Piispojen sivujen ylläpitämiseksi ict-palvelujen hankinnat olivat noin 35 622 euroa. Kirkollisen elämän ja Suomen julkishallinnon 750-juhlavuoden järjestelyihin käytettiin yhteensä 77 873 euroa, josta henkilöstökulujen osuus oli 68 300 euroa. Turun arkkihiippakunnan toteuttamaan Pyhiinvaellus-hankkeeseen osoitettiin 20 000 euron määräraha. Saamelaisten kirkkopäivät järjestämistä Norjan Altassa tuettiin 21 319 eurolla. Muut sekalaiset kohdistamattomat kulut olivat noin 4 393 euroa. Yhteensä kulut olivat noin 236 678 euroa.

Talousarvion 2025 toteumavertailu

	TP 2024	TA 2025	TA muu- tokset 2025	TA yh- teensä 2025	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	-97				161	-161	0,0
Maksutuotot	-97				23	-23	0,0
Muut toimintatuotot					138	-138	0,0
Toimintakulut	-126 090	-205 400		-205 400	-236 678	31 278	115,2
Henkilöstökulut	-18 395	-69 000		-69 000	-68 301	-699	99,0
Palkat ja palkkiot	-14 312	-69 000		-69 000	-52 231	-16 769	75,7
Henkilösivukulut	-4 083				-16 070	16 070	0,0
Palvelujen ostot	-103 986	-116 400		-116 400	-117 820	1 420	101,2
Investointi	0				0	0	0,0
Palvelun ostot - sisäiset		-20 000		-20 000	-20 000	0	100,0
Vuokratkulut	-2 534				-3 254	3 254	0,0
Aineet ja tarvikkeet	-962				-4 920	4 920	0,0
Annetut avustukset	0				-21 319	21 319	0,0
Muut toimintakulut	-213				-1 064	1 064	0,0
TOIMINTAKATE	-126 187	-205 400		-205 400	-236 517	31 117	115,1

1.8.7 Avustukset

Kirkon keskusrahasto myönsi seurakunnille avustuksia, joita ovat verotulojen täydennys, harkinnanvarainen avustus, Kirkon keskusrahaston korjausavustus, seurakuntien kokeilutoiminnan avustukset, koulutusavustukset, avustukset saamelaistyön virkoihin sekä Suomessa asuvien ulkomaalaisten parissa tehtävä työ.

Verotulojen täydennys

Verotulojen täydennyksen myöntämisestä säädetään kirkkojärjestyksen (657/2023) 5 luvun 18 §:ssä. Kirkkohallituksen täysistunto hyväksyi 12.12.2017 verotulojen täydennyksen jakoperusteet, joita käytettiin myös vuonna 2025. Verotulojen täydennysavustusta myönnettiin yhteensä 1 152 342 euroa 32 seurakunnalle. Kinnulan seurakunta ei ollut laskuttanut vuoden 2024 avustusta (6 000 euroa), joka maksettiin vuonna 2025.

Harkinnanvaraiset avustukset

Harkinnanvaraisten avustusten myöntämisestä säädetään kirkkojärjestyksen (657/2023) 5 luvun 19 §. Harkinnanvaraisiin avustuksiin varattiin vuoden 2025 talousarviossa 510 000

euron määräraha. Seurakunnat ovat voineet hakea tätä avustusta 28.3.2025 mennessä. Tuomiokapitulit käsittelevät hakemukset ja antoivat niistä lausuntonsa. Hakemusten euromääräinen loppusumma oli 1 123 719 euroa. Kirkkohallituksen täysistunto myönsi kokouksessaan 28.5.2025 § 74 yhteensä 510 000 euroa seuraavasti: Kustavin seurakunta 20 000 euroa, Pöytyän seurakunta 20 000 euroa, Humppilan seurakunta 10 000 euroa, Jokioisten seurakunta 10 000 euroa, Ypäjän seurakunta 30 000 euroa, Hailuodon seurakunta 70 000 euroa, Kolarin seurakunta 45 000 euroa, Brändö-Kumlinge församling 76 000 euroa, Malax församling 20 000 euroa, Ålands södra skärgårdsförsamling 100 000 euroa, Rautalammin seurakunta 90 000 euroa ja Kinnulan seurakunta 19 000 euroa.

Korjausavustukset

Kirkon keskusrahaston korjausavustuksiin varattiin vuoden 2025 talousarviossa 1 068 900 euroa, joka myönnettiin kokonaisuudessaan 13 seurakunnalle hakemusten perusteella. Avustusten myöntämisen ja avustuksen määrän laskennan perusteena on käytetty yleiskirjeessä 34/2023 esitettyjä laskentakaavoja ja -perusteita. Lisäksi Imatran seurakunnalle maksettiin Kolmen ristin kirkon korjauksiin vuonna 2021 myönnetty 249 700 euron avustus. Vuosilta 2021 ja 2022 palautettiin käyttämättömiä rakennusavustuksia yhteensä 225 676 euroa.

Seurakuntien kokeilutoiminnan avustaminen

Seurakuntien kokeilutoimintaan myönnettiin 162 700 euroa kahdeksalle hankkeelle. Hakemuksia oli yhteensä 28 ja haettu avustussumman 536 185 euroa. Kokeilutoiminnan avustus on suunnattu seurakunnille ja seurakuntayhtymille erilaisiin toimintaan, talouteen ja hallintoon liittyviin innovaatioihin. Lisäksi on painotettu diakonisia hankkeita, joihin on varattu noin kolmannes avustusmäärärahasta.

Koulutusavustukset

Talousarviossa 2025 varattiin 122 000 euron määräraha koulutusavustuksia varten. Avustus on tarkoitettu tukemaan pienten ja vähävaraisten seurakuntien työntekijöiden kouluttautumista. Määrärahaa käytettiin avustuksiin ja muihin kuluihin yhteensä 59 832 euroa.

Avustukset seurakunnille, joissa saamelaistyön virkoja

Saamelaistyön virkoja ovat Pohjois-Lapin seurakuntakuntayhtymän saamelaispappi ja -diakonissa Inarin seurakunnassa sekä Utsjoen seurakunnan kirkkoherra ja diakonissa. Lisäksi

määrärahaa käytetään Enontekiön seurakunnan kirkkoherran palkkaukseen. Määrärahaa käytettiin 425 879 euroa.

Suomessa asuvien ulkomaalaisten parissa tehtävä työ

Kirkon keskusrahasto jakoi Suomessa asuvien ulkomaalaisten parissa tehtävään työhön avustusta yhteensä 143 200 euroa seuraaville seurakunnille: Tyska evangelisk-lutherska församlingen i Finland (73 032 euroa), Rikssvenska Olaus Petri församling (15 752 euroa), International Evangelical Church in Finland R.Y. (27 208 euroa) ja Anglican Church in Finland (27 208 euroa).

Avustukset kouluttaville laitoksille

Kirkon keskusrahaston avustukset kouluttaville laitoksille (Helsingin yliopisto, Itä-Suomen yliopisto, Diakonia-ammattikorkeakoulu, Centria-ammattikorkeakoulu, Step-koulutus/Seurakuntaopisto ja Yrkeshögskolan Novia/Åbo Akademi) olivat yhteensä 508 000 euroa.

Muut avustukset

Talousarviossa 2025 varattiin määrärahat Kirkon Ulkomaanapu sr:lle (1 016 400 euroa) ja Pakolaisneuvonta ry:lle (50 000 euroa) sekä turistityöhön Lapissa (109 000 euroa) ja saaristossa (13 000 euroa) sekä Helsinki-Vantaan lentoasemalla (40 000 euroa).

Eräät muut sekalaiset avustukset

Kirkon keskusrahaston talousarviossa 2025 varattiin 80 000 euron määräraha myönnettäväksi kirkollisille järjestöille, yhdistyksille ja laitoksille. Avustusten saajien joukko on melko vakiintunut ja koostuu hyvinkin erityyppisistä ja -kokoisista järjestöistä. Avustuksia myönnettiin yhteensä 80 000 euroa.

Turun tuomiokirkon peruskorjaukseen varattua 1 milj. euron määrärahaa ei vuonna 2025 käytetty toteutuneisiin kustannuksiin. Määräraha kirjattiin päätöksen mukaisena siirtovelkoihin. Ruokolahden seurakunnalle myönnettiin talousarviomuutoksena 90 000 euroa Rautjärven kirkon rakennustyötä varten.

Sopimus pohjainen yhteistyö

Sopimus pohjaiseen yhteistyöhön kuuluvat Kirkkopalvelut ry (sis. Kirkkopäivät), Lasten ja nuorten keskus ry, Suomen Merimieskirkko sr ja Församlingsförbundet r.f. Lisäksi avustetaan muita sopimus pohjaisia yhteistyöhankkeita, joita ovat Hiljaisuuden Ystävät ry:n ja Kulttuuri-

ja uskontofoorumi FOKUS ry:n kanssa tehdyt yhteistyösopimukset sekä Kopiosto ry:n kanssa tehty sopimus kopiostomaksuista.

Jäsenmaksut ja erityisohjelmat

Jäsenmaksut kirkon kansainvälisille yhteistyöjärjestöille, erityisohjelmat ja eräät muut (Suomen Ekumeeninen Neuvosto ry:n jäsenmaksu, Eurodiaconia-verkosto, Uskontojen yhteistyö Suomessa – USKOT-foorumi ry) olivat yhteensä 775 169 euroa.

Talousarvioavustusten talousarvion 2025 toteutuma

Avustukset, sopimus pohjainen yhteistyö, jäsenmaksut	TP 2025	TA 2025	TP 2024
AVUSTUKSET			
AVUSTUKSET SEURAKUNNILLE			
Verotulojen täydennys	1 158 342	1 175 800	1 098 516
Harkinnanvaraiset toiminta-avustukset	510 000	510 000	456 203
Korjausavustukset	1 092 924	1 068 900	966 779
Kokeilutoiminnan avustaminen	162 700	162 700	155 000
Koulutusavustukset	59 832	122 000	40 305
Avustus seurakunnille, joissa saamelaistyön virkoja	425 879	425 200	370 092
Työ Suomessa asuvien ulkomaalaisten parissa	143 200	143 200	136 400
Yhteensä	3 552 877	3 607 800	3 223 296
 AVUSTUKSET KOULUTTAVILLE LAITOKSILLE			
Hgin yliopisto, teol. tdk, työelämäyhteyksien suunnittelija	55 500	55 500	52 000
Hgin yliopisto, teol. tdk, tutkimustiedon näkyvyyden edistäminen	18 000	18 000	10 000
Itä-Suomen yliopisto, soveltavien opintojen kehittäminen	25 000	25 000	20 000
Diakonia-ammattikorkeakoulu	65 000	65 000	65 000
Centria ammattikorkeakoulu	9 000	9 000	7 000
Step-koulutus	310 000	310 000	310 000
Åbo Akademi (ja Yrkeshögskolan Novia)	25 500	25 500	20 000
Yhteensä	508 000	508 000	484 000
 MUUT AVUSTUKSET			
Kirkon Ulkomaanapu sr (sis. nuorisoverkoston)	1 016 400	1 016 400	968 000
Pakolaisneuvonta ry	50 000	50 000	50 000
Turistityö Suomessa (sis. kirkon toiminta saaristossa)	188 000	193 000	157 000
Varaus sekalaisiin avustustarpeisiin	80 000	80 000	80 000
Yhteensä	1 334 400	1 339 400	1 255 000
AVUSTUKSET YHTEENSÄ	5 395 277	5 455 200	4 962 296
 SOPIMUSPOHJAINEN YHTEISTYÖ			
YHTEISTYÖSOPIMUKSEN TEHNEET JÄRJESTÖT			
Kirkkopalvelut ry (sis. Kirkkopäivät)	165 900	165 900	108 000
Lasten ja nuorten keskus ry	227 800	227 800	217 000
Suomen Merimieskirkko sr	310 800	310 800	296 000

Avustukset, sopimus pohjainen yhteistyö, jäsenmaksut	TP 2025	TA 2025	TP 2024
Församlingsförbundet r.f.	25 200	25 200	24 000
Yhteensä	729 700	729 700	695 000
 MUUT SOPIMUSPOHJAISET YHTEISTYÖHANKKEET			
Hiljaisuuden Ystävät ry	5 300	5 300	5 000
Kulttuuri- ja uskontofoorumi FOKUS ry	37 000	37 000	
Kopiosto ry	15 680	13 000	14 773
Yhteensä	57 980	55 300	19 773
SOPIMUSPOHJAINEN YHTEISTYÖ YHTEENSÄ	787 680	785 000	714 773
 JÄSENMAKSUT			
JÄSENMAKSUT JA ERITYISAVUSTUKSET KIRKKOJEN KANSAINVÄLISILLE YHTEISTYÖJÄRJESTÖILLE			
Jäsenmaksut	563 609	563 600	557 100
Erityisohjelmat	88 800	88 800	65 400
Yhteensä	652 409	652 400	622 500
 MUUT JÄSENMAKSUT			
Suomen Ekumeeninen Neuvosto ry	99 000	99 000	99 000
Eurodiakonia (jäsenmaksu ja avustus)	11 760	0	11 744
USKOT-foorumi ry	12 000	12 000	
JÄSENMAKSUT YHTEENSÄ	775 169	763 400	733 244
 SEKALAISET AVUSTUKSET			
Kiihtelysvaaran kirkon uudelleen rakentaminen			500 000
Turun tuomiokirkon peruskorjaus	1 000 000	1 000 000	
Ruokolahden seurakunnan Rautjärven kirkko (1. talousarvionmuutos)	90 000	90 000	
KAIKKI YHTEENSÄ	8 048 126	8 093 600	6 910 313

Jäsenmaksut ja erityisohjelmat

	TP 2025	TA 2025	TP 2024
Jäsenmaksut			
Luterilainen maailmanliitto (LML)	250 000	250 000	250 000
Kirkkojen maailmanneuvosto (KMN)	178 500	178 500	178 500
Euroopan kirkkojen konferenssi (EKK)	80 000	80 000	80 000
Euroopan kirkkojen siirtolaisuustoimikunta (CCME)	15 000	15 000	8 500
Euroopan protestanttisten kirkkojen yhteisö (CCPE)	2 100	2 100	2 100
The Anglican Lutheran Society	1 500	1 500	1 500
Pohjoiskalotin ekumeeninen kirkollinen yhteistyöverkosto	10 000	10 000	0
Global Christian Forum	15 009	15 000	25 000
Al Amana -dialogikeskus	3 500	3 500	3 500
Euroopan uskontojohtajien neuvosto	8 000	8 000	8 000
Yhteensä	563 609	563 600	557 100
Erityisohjelmat			
LML:n yleiskokousrahasto	50 000	50 000	50 000
KMN:n yleiskokousrahasto	13 500	13 500	13 200
Theobalt (Itämeren alueen kirkkojen verkosto)	2 200	2 200	2 200
Strasbourg'n ekumeeninen instituutti	23 100	23 100	0
Yhteensä	88 800	88 800	65 400
Muut avustukset ja jäsenmaksut			
Eurodiakonia -verkosto, avustus	10 000		10 000
Eurodiakonia -verkosto, jäsenmaksu	1 760		1 744
USKOT-foorumi ry	12 000	12 000	
Suomen Ekumeeninen Neuvosto ry	99 000	99 000	99 000
Yhteensä	775 169	763 400	733 244

Avustukset, talousarvion 2025 toteuma

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	166 390				172 224	-172 224	0,0
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	165 833				172 224	-172 224	0,0
Sisäiset tuotot	557						
Toimintakulut	-7 063 613	-8 003 600	-90 000	-8 093 600	-8 254 227	160 627	102,0
Henkilöstökulut	32						
Henkilösivukulut	32						
Palvelujen ostot	-1 500				-10 176	10 176	0,0
Palvelun ostot - sisäiset	-470				-12 566	12 566	0,0
Aineet ja tarvikkeet	-67				-58	58	0,0
Annetut avustukset	-6 526 364	-8 003 600	-90 000	-8 093 600	-7 664 058	-429 542	94,7
Muut toimintakulut	-535 244				-567 369	567 369	0,0
TOIMINTAKATE	-6 897 223	-8 003 600	-90 000	-8 093 600	-8 082 003	-11 597	99,9

1.9 Palvelukeskusmaksulla rahoitettava toiminta, Kirkon palvelukeskus

1. Johdanto

Vuosi 2025 oli Kirkon palvelukeskuksen neljästoista toimintakausi ja palvelukeskuksen asiakasmäärä oli 241. Kirkon palvelukeskuksen tehtävät pohjautuvat kirkkolakiin ja kirkkojärjestykseen, joiden mukaan seurakuntatalouksien, hiippakuntien, Kirkkohallituksen ja Kirkon eläkerahaston talous- ja henkilöstöhallinto hoidetaan yhteisillä keskitetyillä tietojärjestelmillä. Missionsa mukaisesti *'Kirkon palvelukeskus on ammattitaitoinen, luotettava ja arvostettu talous- ja henkilöstöhallinnon kumppani seurakuntatalouksille kirkon perustehtävän tukemisessa'*, mihin liittyen tavoitteena on tehostaa yhteisiä prosesseja, kehittää palveluita ja aikaansaada parempaa tuottavuutta.

2. Keskeisimmät tapahtumat vuonna 2025

Vuoden aikana toteutettiin asiakassegmentointi, jossa tunnistettiin neljä asiakassegmenttiä. Lisäksi kehitettiin asiakkuuksienhoitomalli, joka kuvaa strategisen, taktisen ja operatiivisen tason yhteistyön. Taktisen tason asiakasohjausryhmät aloittavat toimintansa vuoden 2026 alkupuolella. Joulukuussa toteutettu asiakastyytyväisyyskysely osoittaa, että asiakastyytyväisyys on pysynyt hyvällä tasolla: 8 % vastaajista on kokenut palvelun erinomaiseksi (5) ja 64 % vastaajista on kokenut palvelun hyväksi (4).

Asiakastyytyväisyys (1-5)	2023	2024	2025
Kokonaisarvio	3,7	3,8	3,8

Yhteistyön sujuvoittamiseksi sekä prosessien ja toimintamallien kehittämiseksi palvelukeskus isännöi eri seurakuntatalouksien asiakaskäyntejä ja palvelukeskuksen henkilöstöä vieraili useissa eri seurakuntatalouksissa. Kokonaiskirkon kannalta merkittävin toimintamallin uudistus oli yhtenäisen tilinpäätösprosessin kehitys. Vuoden aikana asiakkaiden kysyntä palvelulaajennuksia kohtaan jatkui vahvana ja palveluportfoliota kehitettiin sen mukaisesti. Palvelulaajennusten ja muun lisälaskutettavan työn määrä kasvoi 20 % edellisvuodesta.

Kirkon palvelukeskuksen asiakaspäivät toteutettiin suomenkielisenä kaksipäiväisenä seminaarina Tampereella. Ohjelmassa oli asiantuntijapuheenvuorojen lisäksi asiakkaiden kanssa

järjestetty tulevaisuustyöpaja, joka samalla avasi Kirkon palvelukeskuksen strategistyöprosessin vuonna 2027 alkavalle strategiakaudelle. Lisäksi Kirkon palvelukeskuksesta osallistuttiin esimerkiksi johtamisforumiin, kirkon hallintovirkamiesten päiville ja eri tahojen järjestämille rekrytointimessuille.

3. Tavoitteiden toteutuminen

Kirkkohallituksen strategiset tavoitteet	Kirkon palvelukeskuksen tavoitteet vuodelle 2025	Mittarit/arviointikriteerit
Strateginen tavoite 1. Kirkkohallitus on uudistunut ja osaaminen vastaa yhä paremmin seurakuntien ja yhteiskunnan tarpeita.		
1.1 Seurakuntien palvelutarpeet on tunnistettu ja palautejärjestelmä on käytössä.	1. Asiakaslähtöinen ja laadukas palvelutuotanto	Asiakkuuksienhoitomalli käyttöön otettu koko yksikön kattavana toimintamallina. CRM toiminnallisuudet käyttöön otettu asiakkuuksien hoitoa tukemaan. Luodaan toimintamalli ja käyttöön otetaan menetelmät asiakastarpeen tunnistamiseksi ja määrittelemiseksi uusien talous- ja henkilöstöhallinnon palveluiden kehittämisen perustaksi. Arvio: Toteutunut osittain
1.2 Henkilöstön osaamista on kehitetty vastaamaan palvelutarpeita (srk-palaute, osaamistaso muutos/HR seuranta).	4. Asiantuntijaosaamisen kehittäminen	Asiantuntijaurapolun määrittely ja käyttöönotto palvelutuotannossa ja järjestelmäylläpidossa. Arvio: Toteutunut
1.3 Digitaaliset palvelut ovat tavoittaneet seurakunnat ja kansalaiset (digitalisaation johtaminen, palvelujen käytettävyys, tavoitavuus ja laatu/palaute-seuranta).	1. Asiakaslähtöinen ja laadukas palvelutuotanto	Asiakaspalvelun laatu parantunut ja asiakaspalvelutyö tehostunut uusien palvelukanavien avulla (chat, chatbot ja uudistettu puhelinpalvelu). Lisäksi tekoälyä hyödynnetään palvelupyyntöjen käsittelyssä. Arvio: Toteutunut
	2. Prosessien sähköistäminen ja järjestelmäautomaatioasteen nosto	Palvelukeskusnäkökulma sisällytetty Kirkon digistrategian ja kokonaisarkkitehtuurin valmisteluun ja määrittelyyn mahdollistaen automaatioasteen kasvattamisen ja joustavamman uusien järjestelmätoiminnallisuuksien tarjonnan. Ohjelmistoa automaation ja -robottien määrää merkittävästi kasvatettu (10–12 uutta toteutusta) Prosessien automatisointi vähentänyt palvelutuotannon manuaalista työtä 2 htv. Arvio: Toteutunut osittain

Kirkkohallituksen strategiset tavoitteet	Kirkon palvelukeskuksen tavoitteet vuodelle 2025	Mittarit/arviointikriteerit
Strateginen tavoite 2: Kirkko on rakenteellisesti, toiminnallisesti ja taloudellisesti kestävällä pohjalla.		
2.1 Kirkon eri organisaatioiden tehtävät ja vastualueet on selkeästi määritelty (palauteseuranta).	5. Toiminnan suunnitelmallisuus ja enustettavuus sekä aiheuttamisperusteinen palvelukeskushinnasto	Valmisteltu malli laajempien järjestelmäuudistusten ja kehittämistyön rahoittamiseksi ja toteuttamiseksi palvelukeskusmaksuilla. Arvio: Toteutunut
2.3 Seurakuntien rakenneuudistuksia on tuettu (uudistusten lkm, laajuus).	3. Talous- ja henkilöstöhallinnon prosessien ja toimintamallien kehittäminen yhteistyössä asiakkaiden kanssa	SRK rakenteiden muutoshankkeiden tukeminen ja toteutuskyvykkyyden kehittäminen (SRK liitokset). Aktiivinen osallistuminen ja palvelukeskuskäytön tuominen osaksi laajempia seurakuntarakenteen kehityshankkeita (Rova2030). Arvio: Toteutunut
2.4 Seurakuntien talouden tasapainottamista on tuettu (talousluvut, kehityssuunta).	3. Talous- ja henkilöstöhallinnon prosessien ja toimintamallien kehittäminen yhteistyössä asiakkaiden kanssa	Palvelulaajennusten kasvava tarjonta, kehittämien ja riittävän tuotantokapasiteetin varmistaminen ratkaisuna seurakuntien talous- ja henkilöstöhallinnon tehtävien järjestämiseen ja tehostamiseen. Arvio: Toteutunut
2.5 Seurakuntien toiminnallisia uudistuksia on edistetty (neuvonta, tuki, kokeilut, kehityshankkeet/ lkm).	3. Talous- ja henkilöstöhallinnon prosessien ja toimintamallien kehittäminen yhteistyössä asiakkaiden kanssa	Asiakasyhteistyö mukana kaikessa toimintamallien kehittämisessä. Talous- ja henkilöstöhallinnon kokonaisprosesseja kuvattu ja tehostettu yhteensä 10 kpl yhteistyössä seurakuntien kanssa. Arvio: Toteutunut osittain
Strateginen tavoite 3. Kirkon yhteiskunnallinen rooli säilyy merkityksellisenä Suomessa ja maailmalla.		
3.2 Kirkko on merkittävä ja toivottu yhteistyökumppani (julkiset instituutiot, edustukset eri yhteisöissä, yhteistyösopimukset ja verkostot/lkm).	4. Asiantuntijaosaamisen kehittäminen	Yhteistyö oppilaitosten kanssa jatkuvaa ja pitkäjänteistä. Ammattiin valmistuville tarjotaan harjoittelupaikkoja (vähintään 4 vuodessa) ja mahdollisuutta lopputyöntekoon palvelukeskuksessa (1–2 vuodessa). Arvio: Toteutunut

Vaikuttavuuden arviointi

Suunnittelukauden tavoitteiden toteutumisesta seuraavia vaikutuksia ovat

- Koko kirkon talous- ja henkilöstöhallinnon tehostuminen, mikä voidaan halutessaan todentaa erillisin palvelumäärä ja kustannusanalysein. **Arvio: Toteutunut osittain**
- Kirkon palvelukeskuksen asiakastytyväisyyden kohoaminen, mitä voidaan seurata koko asiakaskunnalle lähetettävien asiakastytyväisyyskyselyin. **Arvio: Toteutunut**
- Palvelukeskuksen palvelun laadun paraneminen, mikä voidaan todentaa asiakastytyväisyyskyselyin ja laatumittarein. **Arvio: Toteutunut**
- Palvelukeskuksen palvelutuotannon ja järjestelmäylläpidon tehostumien, mikä voidaan todentaa erillisin työmäärä ja kustannusanalysein. **Arvio: Toteutunut osittain**

Osaamisen kehittäminen

Suunnittelukauden tavoitteiden toteuttamiseksi ja vaikutusten aikaansaamiseksi tarvitaan

- Talous- ja henkilöstöhallinnon substanssiosaamisen laajentamista ja syventämistä. **Arvio: Toteutunut osittain**
- Prosessien kehityksen ja Lean-osaamisen laajentamista. **Arvio: Toteutunut osittain**
- Digitalisaatioon ja automatisaatioon liittyvän osaamisen kehittämistä. **Arvio: Toteutunut osittain**

4. Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kirkon palvelukeskuksen talouden toteumat vuosina 2023–2025:

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	10 457 306	11 695 000		11 695 000	11 414 512	280 488	97,6
Maksutuotot					-234	234	0,0
Vuokratuotot	4 225	4 577		4 577	3 550	1 027	77,6
Tuet ja avustukset	29 991	25 583		25 583	26 169	-586	102,3
Muut toiminta- tuotot	10 119 692	11 376 840		11 376 840	11 083 389	293 451	97,4
Sisäiset tuotot	303 397	288 000		288 000	301 639	-13 639	104,7
Toimintakulut	-10 664 373	-11 695 000		-11 695 000	-11 254 282	-440 718	96,2
Henkilöstökulut	-6 141 195	-6 785 000		-6 785 000	-6 613 421	-171 579	97,5
Palkat ja palk- kiot	-4 797 910	-5 247 621		-5 247 621	-5 123 561	-124 060	97,6
Henkilösivuku- lut	-1 397 209	-1 593 397		-1 593 397	-1 553 226	-40 171	97,5
Henkilökulujen oikaisuerät	53 924	56 018		56 018	63 366	-7 348	113,1
Palvelujen ostot	-3 532 458	-3 890 000		-3 890 000	-3 592 563	-297 437	92,4
Investointi					0	0	0,0
Palvelun ostot - sisäiset	-707 613	-730 000		-730 000	-736 486	6 486	100,9
Vuokrakulut	-219 756	-225 000		-225 000	-229 900	4 900	102,2
Aineet ja tarvik- keet	-52 092	-65 000		-65 000	-74 421	9 421	114,5
Muut toimintaku- lut	-11 258				-7 492	7 492	0,0
TOIMINTAKATE	-207 067	0		0	160 230	-160 230	
Rahoitustuotot ja - kulut					-136	136	
VUOSIKATE	-207 067	0		0	160 094	-160 095	
Poistot ja arvön- alentumiset					-50 107	50 107	
TILIKAUDEN TULOS	-207 067	0		0	109 987	-109 988	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-207 067	0		0	109 987	-109 988	

Palvelukeskuksen vuoden 2025 tilikauden tulos on noin 110 000 euroa ylijäämäinen.

Toimintatuotot toteutuivat noin 280 000 euroa alle talousarvion selittyen pääosin suoriteperusteisesti veloitettujen palveluiden suunniteltua alhaisemmasta tuottokertymästä. Tähän vaikuttivat mm. edelleen jatkunut siirtymä merkittävästi edullisempien sähköisten tositteiden käyttöön sekä lisälaskutettavan työn vuotuisen kasvun tasaantuminen noin 20 %:n tasolle edellisvuoteen verrattuna.

Toimintakulut alittivat talousarvion noin 440 000 euroa. Henkilöstökulut alittivat talousarvion noin 170 000 euroa palvelulaajennusten kasvuun varattujen rekrytointien siirtyessä eteenpäin työmäärän ja resurssitarpeen kasvun mukaisesti. Palvelujen ostot (ulkoiset) alittivat talousarvion noin 300 000 euroa johtuen ICT kustannusten suunniteltua matalammasta toteumasta. ICT kustannusten toteumaan vaikuttivat mm. osto- ja myyntilaskujen välityspalvelun sekä M2 matka- ja kululaskujärjestelmän uusien sopimusten aiempaa edullisempi hintataso sekä vuoden viimeiselle neljännekselle tilattujen kehitysten toimituksien siirtyminen vuoden 2026 puolelle. Palvelukeskuksen toimitilauudistuksesta johtuen vuokratkulut ja aiheet ja tarvikkeet ylittivät talousarvion yhteensä noin 15 000 euroa. Investointien poistot ylittivät talousarvion noin 50 000 euroa välttämättömistä SAP-järjestelmän lisäsisenssihankinnoista johtuen.

5. Henkilömäärä

Kirkon palvelukeskuksen tavoiteltu työvahvuus vuosille 2024–2025 on ollut kasvava lisälaskutettavien palvelulaajennusten kasvun mukaisesti. Alla oleva taulukko osoittaa yksikön kaikkien palvelussuhteiden mukaiset henkilömäärätoteumat sekä HTV2-luvut (työaika, josta on vähennetty keskeytykset) vuosina 2023, 2024 ja 2025.

	Tot. 2023	Tot. 2024	TA 2025	Tot. 2025
Henkilömäärä	120	123	117	124
HTV2-luku	109,7	116,1	119,2	119,2

Raportoidut henkilömäärät perustuvat yksikössä voimassa olleisiin palvelussuhteisiin sisältäen myös opinto-, perhe- ja työvapaalla olevat henkilöt (7 henkilöä vuoden 2024 ja 4 henkilöä vuoden 2025 lopussa). Yksikön todellinen työvahvuus 31.12.2025 oli niiden vuoksi merkittävästi raportoitua henkilömäärää pienempi ollen 120 henkilöä, joka sisältää mm. vuoden vaihteen kausiluonteiseen työhön liittyen 8 tarvittaessa töihin kutsuttavaa henkilöä. Vuoden

2025 talousarvion laadintahetkellä edellä kuvatut opinto-, perhe- ja työvapaat ovat olleet tiedossa vain pieneltä osin. Yksikön todellinen HTV2 vuoden 2025 osalta on 117,4 (2024: 113,1), jossa on huomioitu oikaisu tarvittaessa töihin kutsuttavien osalta.

1.10 Valtion rahoituksella rahoitettava toiminta

Laki valtion rahoituksesta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin (rahoituslaki) tuli voimaan vuoden 2016 alussa. Rahoituslain mukaan seurakunnille lailla annettuja yhteiskunnallisia tehtäviä korvataan valtion talousarviosta maksettavalla rahoituksella ja samalla luovuttiin seurakuntien yhteisövero-osuudesta. Korvattavia yhteiskunnallisia tehtäviä ovat hautaus-toimi, väestökirjanpito-tehtävät sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpito. Kirkon keskusrahastolle maksettavan valtion rahoituksen määrä vuonna 2025 oli 105 030 000 euroa.

Kirkon keskusrahastolle maksettavan valtion rahoituksen määrä on alun perin ollut 114 milj. euroa vuosina 2016–2019. Valtion talousarviossa 2025 rahoitukseen kohdistui 19 600 000 euron leikkaus, jota perusteltiin verotuksen muutoksesta aiheutuvalla kirkollisveron tuoton kasvulla. Indeksitarkistuksen +0,4 % (497 000 euroa) jälkeen määrärahan nettovähennys oli 19 103 000 euroa.

Valtion rahoituksen jakoperusteet 2025 ja toteuma 2025

	TP 2025	TA 2025	TP 2024
Seurakunnat	94 202 898	94 202 900	113 806 798
Kulttuurihistorialliset rakennukset ja irtaimisto	6 972 268	8 259 700	7 958 827
- avustukset kulttuuriperinnön hoitoon seurakunnille	7 949 700	7 949 700	7 703 007
- Tainionvirran seurakunnan rakennusavustuksen loppuosa	238 000		
- käyttämättömien avustusten palautus (tuotto)	1 464 848		
- kirkon kulttuuriperintö- ja kiinteistönhallintajärjestelmä Basis	192 287	240 000	205 821
- Petäjäveden kirkko	50 000	50 000	50 000
- kirkkojen restauroinnin jatkokoulutus	7 128	20000	
Kirjuri -jäsentietojärjestelmä	2 455 631	2 567 400	2 407 128
- järjestelmän ylläpidon kulut	2 052 221	2 131 500	1 992 028
- Kirjuripäivien osallistumismaksut (tuotto)	32 490		
- ict -tuki	435 900	435 900	415 100
YHTEENSÄ (euroa)	103 630 796	105 030 000	124 172 753

Kirkolliskokous muutti valtion rahoituksen jakoperusteita seurakunnille vuoden 2025 alusta lukien siten, että uusia jakoperusteita käytetään vuosina 2025-2026 50 % painoarvolla ja vuonna 2024 voimassa ollutta jakoperustetta (euroa/kunnan väestömäärä) käytetään 50 % painoarvolla. Uusina valtion rahoituksen jakoperusteina ovat seurakuntatalouden alueella kuolleiden henkilöiden määrän 5 vuoden keskiarvo, seurakuntatalouden alueelle haudattujen henkilöiden 5 vuoden keskiarvo, kulttuuriperintöindeksi sekä seurakuntatalouden alueen edellisen vuoden päätöspäivän vahvistettu asukasluku. Uusien jakoperusteiden painokertoimet määräytyvät siten, että 15 % seurakuntataloudelle jaettavasta summasta perustuu seurakuntatalouden kulttuuriperintöindeksin suhteelliseen osuuteen, 15 % seurakuntatalouden edellisen vuoden vahvistettuun väkilukuun, 35 % seurakuntatalouden alueella kuolleiden määrän 5 vuoden liukuvaan keskiarvoon ja 35 % seurakuntatalouden alueelle haudattujen määrän 5 vuoden liukuvaan keskiarvoon.

Vuodelle 2025 rahoituksesta jaettiin suoraan seurakunnille 94 202 900 euroa. Rahoituksen jakokriteereiden muutoksen johdosta 47 101 450 euroa jaettiin vuoden 2023 vahvistetun väkilukutiedon eli tilanteen 31.12.2023 mukaan. Tilastokeskuksen mukaan Suomen virallinen väkiluku oli vuoden 2023 lopussa 5 603 851 henkilöä. Jako-osuus on 8,405 euroa/kunnan jäsen.

Puolet seurakunnille jaettavasta summasta (47 101 450 euroa) jaettiin seurakunnille siten, että 35 % (16 485 507 euroa) jaettiin seurakuntataloutta vastaavan kunnan/kuntien vuoden aikana kuolleiden määrän perusteella, 35 % (16 485 507 euroa) jaettiin seurakuntatalouden alueella haudattujen määrän perusteella, 15 % (7 065 218 euroa) jaettiin seurakuntatalouden alueella olevien kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kulttuuriperintökohteiden määrän mukaan muodostetun kulttuuriperintöindeksin perusteella ja 15 % (7 065 218 euroa) euroa/kunnan jäsen jakoperusteen mukaisesti. Kulttuuriperintöindeksissä lailla suojeltujen kirkkojen painoarvo on 1,0, siunauskappeleiden 0,8, kellotapulien 0,3, ja hautakappeleiden 0,1.

Kirkkohallituksen täysistunto myönsi rahoituksesta 7 949 700 euroa kulttuuriperinnön hoitoon seurakunnissa. Tilikauden aikana Tainionvirran seurakunnan rakennushanke päättyi ja seurakunnalle maksettiin avustuksen loppuosa 238 000 euroa aikaisemmin tehdyn päätöksen perusteella. Käyttämättömiä rakennusavustuksia vuosilta 2021 ja 2022 palautui yhteensä 1 464 848 euroa. Tainionvirran seurakunnalle myönnetylle avustukselle oli annettu jatkoaikaa ja aika oli mennyt umpeen. Seurakunta lähetti maksatuspyynnön myönnetyn jatkoajan jälkeen. Koska hanke oli euromäärältään suuri, katsottiin tilanne seurakunnan eduksi ja loppuavustus maksettiin, vaikka aikataulullisesti se ei olisi ollut enää mahdollista.

Yhteisen Basis-kulttuuriperintö- ja kiinteistörekisterin ylläpitoon ja järjestelmän kehittämiseen käytettiin 192 287 euroa. Rekisterin käyttö on ehdoton edellytys kirkon lakisääteisen yhteiskunnallisen tehtävän hoitamisella ja valtion rahoituksen oikeudenmukaiselle jakamiselle. Petäjäveden seurakunnalle maksettiin 50 000 euroa vanhan kirkon vuosittaisiin peruskunnossapitoon ja turvallisuuteen liittyviin menoihin. Petäjäveden seurakunnan vanha kirkko on kirkkokunnassamme ainut maailmanperintökohde (UNESCO-kohde), mikä velvoittaa muun muassa tarkkoihin kirkon nelivuotiskautisiin hoitosuunnitelmiin ja raportointiin Unescolle. Kirkkohallituksen hallinto-osasto on yhteistyössä Oulun yliopiston ja Museoviraston kanssa toteuttanut kirkkojen restauroinnin täydennyskoulutusohjelmaa, mistä kirkkohallitukselle aiheutui luento- ja matkakuluina noin 7 128 euroa.

Rahoituksesta käytettiin 2 052 221 euroa Kirjuri-jäsentietojärjestelmän ylläpito- ja kehitystyöhön sisältäen. Seurakunnille järjestettiin Kirjuripäivät, joiden tuotto oli 32 490 euroa. Talousosaston tietohallintoyksikön kulut olivat 435 900 euroa. Kirjuri-jäsentietojärjestelmän nettokulut olivat 2 455 631 euroa. Kirjuri-kokonaisuuden rahoitus seurakuntarekisterit-yksikössä kattaa Kirjuri Datan ja Digin, asiointipalveluiden, raportoinnin ylläpidon ja kehityksen, koulutus ja asiantuntijakustannuksia sekä henkilöstökulut. Vuonna 2025 keskeisimmät tehtävät toimintojen perusylläpidon lisäksi olivat Kirjuri Datan ja Digin teknisen modernisoinnin työt

sekä asiointipalveluiden uudistaminen. Tietohallinnon kulut sisältävät Kirjurin perustietotekniikan kustannuksia. Näitä ovat esimerkiksi käyttöpalvelukustannukset, tietokanta-, käyttö-oikeushallinta-, infra- ja integraatiopalveluja sekä näihin liittyviä asiantuntijakustannuksia.

Kirkkohallituksen täysistunto asetti maaliskuussa 2025 valtion rahoituksen jakoperusteiden uudistamisen seurantaryhmän. Seurantaryhmä on työskennellyt vuoden 2025 aikana ja jättää raporttinsa kesäkuun 2026 loppuun mennessä. Seurantaryhmän työstä kerrotaan tarkemmin toimintakertomuksen luvussa 1.3.4 Olennaisia tapahtumia Kirkon keskusrahaston toiminnassa 2025.

Valtion rahoitus 2025, talousarvion toteuma

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	124 141 800	105 030 000		105 030 000	105 062 490	-32 490	100,0
Korvaukset	124 133 000	105 030 000		105 030 000	105 030 000	0	100,0
Muut toimintatuotot	8 800				32 490	-32 490	0,0
Toimintakulut	-124 172 753	-105 030 000		-105 030 000	-103 663 286	-1 366 714	98,7
Henkilöstökulut	-597 091	-527 346		-527 346	-600 851	73 505	113,9
Palkat ja palkkiot	-344 059	-282 253		-282 253	-339 708	57 455	120,4
Henkilösivukulut	-100 932	-87 500		-87 500	-103 550	16 050	118,3
Henkilökulujen oikaisuerät	-152 100	-157 593		-157 593	-157 593	0	100,0
Palvelujen ostot	-1 998 943	-2 035 054		-2 035 054	-2 085 272	50 218	102,5
Palvelun ostot - sisäiset	-16 750				-558	558	0,0
Aineet ja tarvikkeet	-144	-5 000		-5 000	-835	-4 165	16,7
Annetut avustukset	-121 559 804	-102 462 600		-102 462 600	-100 975 750	-1 486 850	98,5
Muut toimintakulut	-20				-20	20	0,0
TOIMINTAKATE	-30 953	0		0	1 399 204	-1 399 204	0,0

2. Tilinpäätöslaskelmat

2.1 Kirkon keskusrahaston tuloslaskelma

	1.1. - 31.12.2025	1.1. - 31.12. 2024
Toimintatuotot	123 057 498,15	140 581 530,01
Korvaukset	105 030 000,00	124 133 000,00
Myyntituotot	33 623,48	26 052,86
Maksutuotot	1 285 828,75	1 262 026,67
Vuokratuotot	425 734,97	402 989,39
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	1 004 334,13	1 104 327,49
Tuet ja avustukset	149 770,15	136 656,23
Sijoitustuotot	1 359 769,15	675 254,30
Korkotuotot	37 522,63	18 430,33
Osinkotuotot	121 431,00	88 169,15
Myyntivoitot ja muut rahoitustuotot	1 116 427,23	485 627,40
Arvonmuutokset	-73 583,12	57 177,32
Arvonalentumisten palautukset sijoituksista	129 188,50	0,00
Muut sijoitukset	28 782,91	25 850,10
Muut toimintatuotot	13 768 437,52	12 841 223,07
Toimintakulut	-166 192 737,63	-184 189 262,39
Henkilöstökulut	-32 613 851,33	-31 993 650,48
Palkat ja palkkiot	-25 230 982,59	-24 982 637,85
Henkilösivukulut	-7 487 317,10	-7 109 051,99
Henkilökulujen oikaisuerät	104 448,36	98 039,36
Palvelujen ostot	-18 190 655,71	-17 305 069,64
Vuokratkulut	-1 805 660,79	-1 897 464,93
Aineet ja tarvikkeet	-855 249,99	-788 733,46
Annetut avustukset	-112 041 042,93	-131 554 769,76
Sijoituskulut	-22 819,88	-14 049,60
Muut toimintakulut	-663 457,00	-635 524,52
Siirto omakatteeseen rahastoon	-1 129 734,91	-127 792,07
TOIMINTAKATE	-44 264 974,39	-43 735 524,45
Kirkon keskusrahastomaksu	47 702 717,27	43 743 018,00
Rahoitustuotot ja -kulut	1 189 542,62	1 241 021,40
Korkotuotot	447 205,20	507 643,30
Sijoituskiinteistöjen ja -huoneistojen tuotot	736 058,24	642 595,54
Muut rahoitustuotot	998 653,41	786 964,06
Arvonalentumiset sijoituksista	-355 255,20	253 548,93
Arvonalentumisten palautukset sijoituksista	402 488,09	0,00
Korkokulut	-1 860,83	-3 929,41
Sijoituskiinteistöjen ja -huoneistojen kulut	-933 244,92	-860 400,27
Muut rahoituskulut	-104 501,37	-85 400,75
VUOSIKATE	4 627 285,50	1 248 514,95

	1.1. - 31.12.2025	1.1. - 31.12. 2024
Poistot ja arvonalentumiset	-691 987,09	-7 438 801,37
Suunnitelman mukaiset poistot	-691 987,09	-699 259,03
Arvonalentumiset	0,00	-6 739 542,34
TILIKAUDEN TULOS	3 935 298,41	-6 190 286,42
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 935 298,41	-6 190 286,42

2.2 Kirkon keskusrahaston rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma (eur)	TP 2025	TP 2024
Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta		
Tulorahoitus		
Vuosikate	4 627 286	1 248 515
Tulorahoituksen korjauserät		
Yhteensä	4 627 286	1 248 515
Investoinnit		
Pysyvien vastaavien myyntitulot		
Investointimenot	-954 589	-148 352
Sijoitukset	-466 445*	-77 670
Yhteensä	-1 421 034	-226 022
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	3 206 252	1 022 493
Rahoitustoiminnan rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Lyhytaikaisten velkojen muutos	1 392 283	206 895
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Pitkäaikaisten saamisten muutos		
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-383 189	3 738 177
Muut maksuvalmiuden muutokset**	1 021 485	56 755
Yhteensä	638 296	3 794 931
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	2 030 579	4 001 826
Rahavarojen muutos	5 236 831	5 024 319
Rahavarat 31.12.		
Rahat ja pankkisaamiset	14 018 912	8 544 927
Rahoitusarvopaperit	43 870 866	44 108 020
Yhteensä	57 889 778	52 652 947
Rahavarat 1.1.		
Rahat ja pankkisaamiset	8 544 927	4 860 436
Rahoitusarvopaperit	44 108 020	42 768 192
Yhteensä	52 652 947	47 628 628
Rahavarojen muutos	5 236 831	5 024 319

* Kyseessä ovat asunto- ja kiinteistöosakkeiden lisäykset mm. Mikkelin piispan asunto, As Oy Veräjäkallion hissi-investoinnin aktivointi sekä Eteläranta 8 aktivointeja.

** Siirrot sidottujen rahastojen omaan pääomaan, lukuun ottamatta siirtoja Kuopion hiippakunnan tuomiokapitulin erillisrahastoja, joiden tuloslaskelma integroidaan tilinpäätöksessä erillisrahastojen pääomaan.

2.3 Kirkon keskusrahaston tase

	31.12.2025	31.12.2024
VASTAAVAA	109 340 517,83	102 123 045,16
PYSYVÄT VASTAAVAT	45 662 123,67	44 172 920,22
Aineettomat hyödykkeet	540 801,17	0,00
Aineettomat oikeudet	200 427,88*	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	340 373,29**	0,00
Aineelliset hyödykkeet	6 433 381,19	6 711 580,32
Maa- ja vesialueet	65 000,00	65 000,00
Rakennukset	5 671 815,03	6 061 080,74
Koneet ja kalusto	530 778,03	585 499,58
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	165 788,13***	0,00
Sijoitukset	38 687 941,31	37 461 339,90
Osakkeet ja osuudet	38 687 941,31	37 461 339,90
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	2 405 305,39	2 297 056,24
Muut toimeksiantojen varat	2 405 305,39	2 297 056,24
VAIHTUVAT VASTAAVAT	61 273 088,77	55 653 068,70
Saamiset	3 383 310,74	3 000 122,09
Pitkäaikaiset saamiset	400 000,00	400 000,00
Muut saamiset	400 000,00	400 000,00
Lyhytaikaiset saamiset	2 983 310,74	2 600 122,09
Myyntisaamiset	1 261 371,81	1 732 121,85
Muut saamiset	322 669,59	160 683,45
Siirtosaamiset	1 399 269,34	707 316,79
Rahoitusarvopaperit	43 870 865,95	44 108 020,10
Osakkeet ja osuudet	40 795 307,99	41 112 543,15
Muut arvopaperit	3 075 557,96	2 995 476,95
Rahat ja pankkisaamiset	14 018 912,08	8 544 926,51
VASTATTAVAA	109 340 517,83	102 123 045,16
OMA PÄÄOMA	83 909 515,41	78 192 574,52
Peruspääoma	60 697 619,29	58 915 976,81
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	19 276 597,71	25 466 884,13
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	3 935 298,41	-6 190 286,42
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 405 305,39	2 297 056,24
Muut toimeksiantojen pääomat	2 405 305,39	2 297 056,24
VIERAS PÄÄOMA	23 025 697,03	21 633 414,40
Lyhytaikainen vieras pääoma	23 025 697,03	21 633 414,40
Saadut ennakot	47 752,96	41 489,04
Ostovelat	1 469 865,61	1 428 628,82
Muut velat	1 590 868,75	1 493 776,11
Siirtovelat	19 917 209,71	18 669 520,43

* Aineettomat oikeudet (ostetut SAP-lisenssit)

** Muut pitkävaikutteiset menot (Lukkari), nämä ovat keskeneräisiä hankkeita

*** Keskeneräiset aineelliset hyödykkeet (Porvoon kapitulin ikkunaremontti)

3. Tilinpäätöksen liitetiedot

3.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat periaatteet

Kirkon keskusrahasto taloudenhoito: Kirkkolaki (652/2023) 6 luku 4 § 2 mom:

Siltä osin kuin tässä laissa tai kirkkojärjestyksessä ei toisin säädetä, seurakunnan, seurakuntayhtymän ja Kirkon keskusrahaston kirjanpitovelvollisuuteen, kirjanpitoon ja tilinpäätökseen sovelletaan kirjanpitolakia (1336/1997) ja tilintarkastukseen julkishallinnon ja -talouden tilintarkastuksesta annettua lakia (1142/2015).

Pysyvät vastaavat ja poistot

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapois-
toina kohteen taloudellisen vaikutusajan perusteella

Rahoitusomaisuuden arvostus

Sijoitustoiminnan tuottoja- ja kuluja esitetään sekä käyttötalousosassa toimintakatteen yläpuolella sekä tuloslaskelman osassa toimintakatteen alapuolella.

Omakatteisten ja muiden sidottujen rahastojen sijoitustoiminnan tuotot- ja kulut esitetään käyttötalousosassa ennen toimintakatetta ja näiden erien nettosumma siirretään rahastojen pääomiin ennen toimintakatetta muiden rahaston tapahtumien tavoin. Siirrolla osoitetaan se, ettei kysymys ole yhteisön tuloksesta, vaan siitä erotetusta osasta.

Toimintakatteen alapuolella rahoitustuottojen- ja kulujen ryhmässä esitetään Kirkon keskusrahaston sijoitustoiminnan tuotot- ja kulut.

Rahoitusomaisuusarvopaperit sekä pitkäaikaiset sijoitukset on arvostettu hankintameno- tai sitä alempaan tilinpäätöspäivän markkinahintaan. Myyntivoittojen ja myyntitappioiden määrittelyssä on käytetty hankintahinta-arvona keskihintaa. Mahdollisia alle tuhannen euron arvonalennuksia ei ole kirjattu olennaisuuden periaatteen mukaisesti.

Valtion rahoitus

Valtion rahoitus käsitellään tulosvaikutteisesti, koska kirkolliskokouksen tehtävänä on Kirkkolain (652/2023) 5 luvun 2 § 7 b) kohdan mukaan ”päättää perusteista, joiden mukaan valtion rahoituksesta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin annettussa laissa (430/2015) tarkoitettu rahoitus jaetaan seurakunnille, seurakuntayhtymille ja kirkkohallitukselle.”

Toimintakertomuksen rakenne

Toimintakertomuksen rakenne perustuu rahoituslähteille. Keskusrahastomaksulla rahoitettavaan toimintaan kuuluvat Kirkkohallitus, avustukset, tuloslaskelman rahoitustuotot- ja kulut (toimintajäämän jälkeiset erät), poistot ja hiippakunnallinen toiminta. Kirkon palvelukeskus esitetään palvelukeskusmaksuilla rahoitettavassa toiminnassa. Valtion rahoittama toiminta omana kokonaisuutenaan ja omakatteiset- ja muut sidotut rahastot myös omana kokonaisuutenaan.

Kiinteistöomaisuuden arvostus

Kiinteistöomaisuus on arvostettu hankintamenoon tai tätä alempaan käypään arvoon.

3.2 Tuloslaskelman liitetiedot

3.2.1 Korvaukset

Valtion rahoitus (€)	TP 2025	TP 2024
Laki valtion rahoituksesta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin (430/2015)	105 030 000,00	124 133 000,00
Muut korvaukset	0,00	0,00
Yhteensä	105 030 000,00	124 133 000,00

3.2.2 Kirkon keskusrahaston henkilöstökulut 2025

Henkilöstökulut (€)	TP 2025	TP 2024
Palkat ja palkkiot	25 230 983	24 982 638
Eläkemaksut	6 665 461	6 516 595
Muut henkilösivukulut	821 856	592 457
Sairausvakuutuskorvaukset	-120 286	-132 739
Muut oikaisuerät	15 838	34 699
Yhteensä	32 613 852	31 993 650

3.2.3 Tilintarkastajien palkkiot

Tilintarkastajien palkkiot (€)	TP 2025	TP 2024
Tilintarkastuspalkkiot	34 431,80	42 639,22
Muut palkkiot	1 288,89	2 801,66
Yhteensä	35 720,69	45 440,88

3.2.4 Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotoissa ja -kuluissa esitetään rahoitusomaisuudesta saadut korko- ja osinkotuotot sekä mahdolliset myyntivoitot ja -tappiot. Lisäksi mahdolliset rahoitusarvopaperien arvonalentumiset esitetään tässä ryhmässä.

Rahoitustuotot- ja kulut 1.1. –31.12.2025

	TP 2025	TP 2024
Sijoituskiinteistöjen ja -huoneistojen tuotot	736 058,24	642 595,54
Sijoituskiinteistöjen ja -huoneistojen kulut	-933 244,92	-860 400,27
	-197 186,68	-217 804,73
Sijoitusarvopaperien tuotot	1 848 346,70	1 548 156,29
Sijoitusarvopaperien kulut	-461 617,40	-89 330,16
	1 386 729,30	1 458 826,13
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	1 189 542,62	1 241 021,40

3.2.5 Annetut avustukset

(€)	TP 2025	TP 2024
Valtion rahoitus	100 975 749,70	121 559 804,48
- myönnetty avustukset	102 440 597,88	
- tuloutetut käyttämättä jääneet	1 464 848,18	
Keskusrahastoavustukset (talousarviossa vahvistetut)	7 664 058,23	6 526 364,20
- myönnetty avustukset	7 889 734,31	
- tuloutetut käyttämättä jääneet	225 676,08	
Kirkkohallituksen ja hiippakuntien myöntämät avustukset ja stipendit	2 575 840,06	2 203 966,86
Avustukset omakatteisista rahastoista	825 394,94	1 264 634,22
Yhteensä	112 041 042,93	131 554 769,76

3.2.6 Poistosuunnitelma

Hyödykeryhmä	Poistoaika
Aineettomat hyödykkeet	
Aineettomat oikeudet	
Atk-ohjelmistot ja -projektit	3 v.
Laajat ja pitkävaikutteiset atk-ohjelmistot ja -projektit	5–10 v.
Muut aineettomat oikeudet	5 v.
Muut pitkävaikutteiset menot	
Muut pitkävaikutteiset menot	3–5 v.
Ennakkomaksut	
Ennakkomaksut	Ei sumupoistoja
Aineelliset hyödykkeet	
Maa- ja vesialueet	Ei sumupoistoja
Rakennukset ja rakennelmat	
Toimitilarakennukset	30 v.
Asuinrakennukset	30 v.
Vapaa-ajan rakennukset	20 v.
Muut rakennukset ja rakennelmat	10 v.
Rakennusten koneet ja laitteet	10 v.
Koneet ja kalusto	
Kuljetusvälineet ja liikkuvat työkoneet	7 v.
Atk-laitteisto	3 v.
Matkapuhelimet	2 v.
Muut koneet ja kalusto	5 v.
Muut aineelliset hyödykkeet	
Urut	15 v.
Sakraali-, arvo- ja taide-esineet	Ei sumupoistoja
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	
Ennakkomaksut	Ei sumupoistoja
Keskeneräiset työt ja hankinnat	Ei sumupoistoja

3.3 Taseen liitetiedot

3.3.1 Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet sekä poistot

Muutokset aineellisissa ja aineettomissa hyödykkeissä 1.1.–31.12.2025

(€)	Aineettomat hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
1.1.2025		65 000	6 061 081	585 500		6 711 580
Lisäykset	250 535		41 682	156 210	506 161	954 589
Siirrot keskeneräisistä hank.						
Hankintameno 31.12.2025	250 535	65 000	6 102 763	741 710		7 666 169
Sumupoistot tilikaudelta	-50 107		-430 948	-210 932		-691 987
Menojäännös 31.12.2025	200 428	65 000	5 671 815	530 778	506 161	6 974 182

SAP-lisenssit lisäyksenä 250 535 euroa. Keskeneräisissä hankinnoissa Lukkari (340 373 euroa) ja Porvoon ikkuna-remontti (165 788 euroa).

3.3.2 Arvopapereiden kirjanpitoarvojen ja markkina- arvojen erotus

Kirkon keskusrahasto (€)	31.12.2025	31.12.2024
Sijoitukset (pitkäaikaiset)		
Pääomasijoitukset		
Markkina-arvo	762 454	
Kirjanpitoarvo	760 157	
Erotus	2 297	
Osakkeet ja osuudet		
Markkina-arvo	5 166	5 166
Kirjanpitoarvo	5 166	5 166
Erotus	0	0
Rahoitusarvopaperit		
Osakesijoitukset		
Markkina-arvo	27 083 715	25 833 451
Kirjanpitoarvo	18 295 830	17 798 328
Erotus	8 787 885	8 035 123
Korkosijoitukset		
Markkina-arvo	22 752 092	23 253 366
Kirjanpitoarvo	21 322 708	22 137 445
Erotus	1 429 384	1 115 921
Yhdistelmäsijoitukset		
Markkina-arvo	1 378 131	1 556 228
Kirjanpitoarvo	1 176 770	1 176 770
Erotus	201 361	379 458
Joukkovelkakirjalainat		
Markkina-arvo	24 875	24 845
Kirjanpitoarvo	24 875	24 845
Erotus	0	0
Muut arvopaperit		
Markkina-arvo	3 140 168	3 140 168
Kirjanpitoarvo	3 050 683	2 970 632
Erotus	89 485	169 536

3.3.3 Saamiset ja velat

Saamiset ja velat Eur	Kirkon keskusrahasto yhteensä	
	31.12.2025	31.12.2024
SAAMISET		
Pitkäaikaiset		
Lainasaamiset		
Muut saamiset	400 000,00	400 000,00
Yhteensä	400 000,00	400 000,00
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	1 261 371,81	1 732 121,85
Muut saamiset	322 669,59	160 683,45
Siirtosaamiset	1 399 269,34	707 316,79
Yhteensä	2 983 310,74	2 600 122,09
VELAT		
Lyhytaikaiset		
Saadut ennakot	47 752,96	41 489,04
Ostovelat	1 469 865,61	1 428 628,82
Muut velat	1 590 868,75	1 493 776,11
Siirtovelat, josta	19 917 209,71	18 669 520,43
- lomapalkkajaksotus	5 709 110,51	5 709 792,06
- maksamattomat rakennusavustukset	13 720 323,08	12 367 118,09
- maksamattomat avustukset	153 610,00	376 376,61
- maksamattomat stipendit	16 290,00	44 220,00
- kolehtivelat	11 032,47	11 032,47
- yhteisvastuuvelat	31 339,92	31 339,92
- muut lyhytaikaiset siirtovelat	275 503,73	129 641,28
Yhteensä	23 025 697,03	21 633 414,40

3.3.4 Oman pääoman muutos

Oma pääoma 31.12.2025 (eur)	Pääoma 1.1.2025	Lisäys	Vähennys	Tilikauden ali- jäämä/ylijäämä	Pääoma 31.12.2025
Peruspääoma					
Peruspääoma	44 056 079,55				44 056 079,55
Omakatteiset rahastot	13 820 163,88	1 765 927,44			15 586 091,32
Muut sidotut rahastot	1 039 733,38	15 715,04			1 055 448,42
yhteensä					
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	19 276 597,71				19 276 597,71
Tilikauden ylijäämä				3 935 298,41	3 935 298,41
Kirkon keskusrahasto	78 192 574,52	1 781 642,48	0,00	3 935 298,41	83 909 515,41

3.3.5 Omakatteiset rahastot

Kirkon keskusrahastolla on taseessaan 13 sidottua rahastoa. Kirjanpidollisesti sidotut rahastot eroavat vapaista rahastoista siten, että niiden käytön suhteen on rajoittavia määräyksiä. Sidotut rahastot jaotellaan vielä omakatteisiin rahastoihin niiden rahastojen osalta, joiden varat on pidettävä erillään yhteisön muista varoista. Omakatteisilla rahastoilla on oma katevarallisuutensa. Hiippakuntien tuomiokapituleilla on jokaisella omakatteinen rahasto. Lisäksi Kirkon diakoniarahasto ja Kansainvälisten ja ekumeenisten yhteyksien rahasto ovat omakatteisia rahastoja.

Rahastojen tuottojen ja kulujen siirto rahaston pääomaan/pääomasta esitetään ennen toimintakatetta, nimikkeellä ”siirto rahastoon”.

Omakatteisten rahastojen ja keskusrahastojen väliset velat ja saamiset syntyvät tilanteista, joissa esimerkiksi rahastolle kuuluvia kuluja maksetaan Kirkon keskusrahastosta tai jos Kirkon keskusrahasto saa rahastolle kuuluvan tuoton.

Hiippakuntien omakatteisten rahastojen asema osana Kirkon keskusrahastoa on edelleen jäsentymätön ja ristiriitainen. Rahastojen oman pääoman muutos esitetään tilinpäätöksen pakollisena liitetietona Kirkon keskusrahaston omassa pääomassa. Eli rahastot ovat tästä näkökulmasta Kirkon keskusrahaston omaisuutta. Rahastojen velat ja saatavat ovat Kirkon keskusrahaston sisäisiä velka- ja saatava eriä, joita ei esitetä virallisessa taselaskelmassa. Vuoden 2025 lopussa velkoja on lyhennetty, mistä on seurannut se, että rahastot ovat joutuneet realisoimaan sijoituksiaan.

Rahaston säännöt vahvistettiin kirkkohallituksen täysistunnossa 2000 – luvun alkupuolella. Sääntöjen mukaan rahastojen käytöstä päättää hiippakuntien tuomiokapitulit ja rahastojen tarkoituksena on tuoda liikkumavaraa tuomiokapitulien talouteen eli ne toimivat myös tarvittaessa lisäresurssina. Jos rahastoja käytetään säännöllisesti käyttötalouden rinnalla, rahastoille tulee laatia omat talousarvionsa osana Kirkon keskusrahaston talousarviota. Käyttötalouden ja rahastojen talous muodostavat kokonaisuuden, joka budjettivallan käytön näkökulmasta on käsiteltävä yhtenä kokonaisuutena.

KIRKON KESKUSRAHASTO[†]

Omakatteisten rahastojen pääoman käyttö ja varallisuus 31.12.2025

Rahastojen tuotot ja pääoman käyttö (€)	Turku	Espoo	Helsinki	Tampere	Porvoo	Mikkeli	Kuopio	Lapua	Oulu	Kv. ja ekum. Rahasto	Diakonia-rahasto	Yhteensä
Pääoma 1.1.	1 089 245	718 605	1 009 006	1 988 834	1 020 300	1 066 530	689 977	1 024 724	183 657	4 395 101	634 184	13 820 163
Toimintatuotot	122 742	61 189	96 299	201 897	106 266	49 695	22 277	113 895	21 646	464 601	1 562 218	2 822 726
Vuokratuotot	55 445	61 189	46 441		7 172							170 247
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat					10 000	23 830		9 029	9 227		1 345 687	1 397 773
Tuet ja avustukset												
Sijoitustuotot	67 297		49 859	201 886	89 094	25 866	22 277	85 093	3 092	464 537	215 756	1 224 757
Muut toimintatuotot				10				1 410		64		1 485
Sisäiset tuotot								18 363	9 326			27 689
Toimintakulut	-95 765	-47 273	-26 444	-14 263	-21 077	-13 777	-2 407	-2 762	-15 474	-246 336	-571 220	-1 056 799
Palvelujen ostot	-31 632	-12 391	-2 773	-9 190	-5 052	-3 777	-1 707	-2 381	-517	-21 865	-8 154	-99 439
Palvelun ostot - sisäiset	-31 500					-10 000						-41 500
Vuokratulut	-28 186	-34 882	-21 422		-5 733							-90 222
Aineet ja tarvikkeet	-2 137		-1 694		-31							-3 862
Annetut avustukset					-9 727		-700		-14 957	-212 854	-560 718	-798 955
Sijoituskulut	-2 311		-555	-5 072	-534			-382		-11 617	-2 349	-22 820
Siirto pääomaan/pääomasta	-26 977	-13 916	-69 855	-187 634	-85 189	-35 918	-19 870	-111 133	-6 172	-218 266	-990 997	-1 765 926
Pääoma 31.12.2025	1 116 222	732 521	1 078 861	2 176 468	1 105 489	1 102 448	709 847	1 135 857	189 829	4 613 367	1 625 181	15 586 090

Omakatteisten rahastojen varat (€)	Turku	Espoo	Helsinki	Tampere	Porvoo	Mikkeli	Kuopio	Lapua	Oulu	Kv. ja ekum. Rahasto	Diakonia-rahasto	Yhteensä
Sijoitukset	323 841	644 780	370 451		66 544						760 156	2 165 772
Pitkäaikaiset saamiset								400 000				400 000
Lyhytaikaiset saamiset		20 386	78 051		22 086						19 472	139 995
Rahoitusvapaperit	817 840		483 174	2 176 275	1 016 197	1 133 075	687 258	873 146	104 106	4 617 261	634 237	12 542 569
Rahat ja pankkisaamiset	739	81 035	147 185	896	662	48 227	22 589	2 811	162 232	509	211 317	678 202
Lyhytaikainen vieraspääoma	-26 198	-13 680		-703		-78 854		-140 100	-76 509	-4 404		-340 448
Yhteensä	1 116 222	732 521	1 078 861	2 176 468	1 105 489	1 102 448	709 847	1 135 857	189 829	4 613 367	1 625 181	15 586 090

Diakoniarahaston pääoman lisäys sisältää lahjoitustuoton Agapisti-säätiöltä. Säätiö lahjoitti kapitalisaatiosopimuksen, joka on kirjattu diakoniarahaston sijoituksen 760 156 euron määrästä.

Kirkon keskusrahaston toimintakertomus ja tilinpäätös 1.1.–31.12.2025

Muiden sidottujen rahastojen pääoman käyttö 31.12.2025

(€)	Tekijänoikeus- rahasto	Musiikkijuhlien rahasto	Kuopion erillisrahasto
Pääoma 1.1.2025	944 218	95 330	2 297 056
Tuotot	101 673		135 014
Kulut	-85 958		-26 765
Siirtopääomaan	-15 715		-108 249
Pääoma 31.12.2025	959 933	95 330	2 405 305

Kuopion erillisrahaston omaisuus on esitetty taseen rivillä muut toimeksiantojen varat.

3.3.6 Omistukset muissa yrityksissä

Kirkon keskusrahastolla on omistuksia kahdessa kiinteistöosakeyhtiössä.

Kirkon keskusrahaston omistusosuus kiinteistöyhtiön osakkeista on ilmoitettu alla olevassa taulukossa kohdassa omistus. Taulukon kohdassa oma pääoma on kiinteistöyhtiön taseessa oleva kiinteistöyhtiön oma pääoma, ja kohdassa tulos on kiinteistöyhtiöiden vuoden 2024 tilinpäätöksen oma pääoma ja tulos.

Kiinteistö Oy Kapitulinkulman tilat ovat Mikkelin hiippakunnan tuomiokapitulin työntekijöiden käytössä jo vuosien ajan.

Nimi	Kotipaikka	Omistus	Oma pääoma	Tulos (€)
Kiinteistö Oy Helsingin Eteläranta 8	Helsinki	67,3 %	25 588 197,44	73 683,98
Kiinteistö Oy Kapitulinkulma	Mikkeli	47,0 %	1 512 724,41	10 444,42

3.3.7 Vakuudet ja vastuusitoumukset

Laskennallinen osuus eläkevastuusta

Evankelis-luterilaisen kirkon eläkevastuu on laskettu täyden rahastoinnin periaatteen mukaisesti noudattaen julkisten alojen eläkelakia (JuEL) sekä soveltuvien osin työntekijäin eläkelain (TEL) rekisteröidyn lisäeläketurvan ja työntekijäin eläkelain (TyEL) laskuperusteita. Lähtökohdiana ovat olleet vakuutustoimessa yleisesti hyväksytyt matemaattiset mallit ja laskentaperiaatteet. Eläkevastuu on laskettu yksilöllisesti jokaisen JuEL:n piirissä eläkettä joskus työhistoriansa aikana kartuttaneelle henkilölle.

Kevan tekemän eläke-ennusteen mukaan kirkon eläkevastuu vuoden 2025 lopussa on 5 552,0 milj. euroa (vuonna 2024: 5 517,0 milj. euroa).

Kirkon eläkerahaston suuruus 31.12.2025 on 1 964,7 milj. euroa (vuonna 2024: 1 917,2 milj. euroa), joten 31.12.2025 koko kirkon eläkevastuuvajaus on 3 587,3 milj. euroa (vuonna 2024: 3 699,8 milj. euroa).

Koko kirkon palkkasumma vuonna 2025 oli 575,3 milj. euroa ja Kirkon keskusrahaston palkkasumma oli 24,8 milj. euroa. Kirkon keskusrahaston palkoista on huomioitu laskelmaan eläkkeeseen oikeuttavat palkat ja työkorvaukset. Kirkon keskusrahaston laskennallinen osuus kattamattomasta eläkevastuusta on 154,9 milj. euroa.

Vuokravastuu

Kirkon keskusrahastolla on vuokravastuu seuraavien hiippakuntien tuomiokapitulien tilavuokrauksesta: Helsinki, Lapua, Espoo, Turku, Tampere ja Kuopio. Lisäksi keskusrahastolla on vuokravastuu Porvoon ja Helsingin piispojen asunnoista, Espoon piispan edustustilasta sekä Lapuan kapitulin vuokraamista toimitiloista Jyväskylässä. Kirkon palvelukeskuksella on vuokratilat Oulussa.

Kirkkohallituksen tietohallintoyksikölle on vuokrattu tilat Seinäjoelta. Järvenpäässä on maanvuokrasopimus koskien Kirkon koulutuskeskuksen toimintaan.

Vuokravastuut ovat vuositasolla 77 459 euroa, yhdestä viiteen vuoteen 309 836 euroa ja yli viiteen vuoteen ulottuvat vastuut 357 295 euroa.

Laitteiden vuokra- ja leasing-vastuut vuonna 2025

(€)	31.12.2025	31.12.2024
Vastuut seur. 12 kk	331 374,09	164 238,10
Myöhemmät vuodet	528 708,58	242 113,40

4. Muut liitetiedot

Vuonna 2025 myönnettyt verotulojen täydennysavustukset

Hiippakunta/seurakunta	Avustus (€)	Hiippakunta/seurakunta	Avustus (€)
Tampereen hiippakunta	24 504	Kuopion Hiippakunta	282 389
Kihniön seurakunta	24 504	Hyrynsalmen seurakunta	26 353
Oulun hiippakunta	658 312	Ilomantsin seurakunta	11 891
Enontekiön seurakunta	5 000	Juuan seurakunta	61 478
Haapaveden seurakunta	5 000	Kiuruveden seurakunta	12 467
Kärsämäen seurakunta	55 440	Kuhmon seurakunta	32 176
Pelkosenniemen seurakunta	10 397	Nurmeksen seurakunta	21 812
Perhon seurakunta	54 654	Puolangan seurakunta	37 724
Posion seurakunta	51 838	Rautavaaran seurakunta	50 857
Pudasjärven seurakunta	161 538	Suomussalmen seurakunta	27 631
Ranuan seurakunta	94 007	Lapuan hiippakunta	177 137
Sallan seurakunta	23 538	Hankasalmen seurakunta	12 925
Sievin seurakunta	40 435	Kinnulan seurakunta	35 474
Siikalatvan seurakunta	89 692	Pihtiputaan seurakunta	10 826
Taivalkosken seurakunta	40 904	Saarijärven seurakunta	79 538
Toholammin seurakunta	16 877	Soinin seurakunta	33 374
Tyrnävän seurakunta	8 992	Uuraisten seurakunta	5 000
Mikkelin hiippakunta	10 000		
Kangasniemen seurakunta	5 000		
Tainionvirran seurakunta	5 000		
Yhteensä		1 152 342	

Kirkon keskusrahastosta vuonna 2025 myönnetyt rakennusavustukset

Hiippakunta/seurakunta	Avustus (€)
Kuopion hiippakunta	319 000
Joroinen	242 700
Juuka	8 200
Lieksa	68 100
Lapuan hiippakunta	10 000
Pihtipudas	10 000
Oulun hiippakunta	376 300
Kannus	295 300
Sodankylä	81 000
Tampereen hiippakunta	128 200
Humppila	15 900
Ikaalinen	16 900
Ikaalinen	42 700
Loppi	30 200
Sastamala	22 500
Turun arkkihiippakunta	235 400
Kankaanpää	26 400
Salon seurakunta	209 000
Yhteensä	1 068 900

Valtion rahoituksesta vuonna 2025 myönnetyt rakennusavustukset

Hiippakunta/seurakunta	Avustus (€)	Hiippakunta/seurakunta	Avustus (€)
Porvoon hiippakunta	1 466 800	Turun arkkihiippakunta	846 100
Eckerö-Hammarland församling	69 200	Eurajoen seurakunta	10 000
Kristinestads kyrkliga samfällighet	134 900	Kankaanpään seurakunta	210 200
Lemland-Lumparlands församling	17 700	Loimaan seurakunta	11 000
Pedersörenejdens kyrkliga samfällighet	245 000	Mynämäen seurakunta	23 600
Vörå församling	1 000 000	Nakkilan seurakunta	47 500
		Paimion seurakunta	150 000
		Pöytyän seurakunta	97 700
Kuopion hiippakunta	933 400	Espoon hiippakunta	670 000
Hyrnsalmi	23 100	Karkkilan seurakunta	87 500
Joroinen	326 900	Loviisan seurakuntayhtymä	582 500
Outokummun ja Polvijärven seurakunta	207 100		
Suonenjoen seurakunta	376 300	Lapuan hiippakunta	761 000
		Petäjäveden seurakunta	2 600
Mikkelin hiippakunta	1 432 600	Saarijärven seurakunta	31 000
Asikkalan seurakunta	50 000	Uuraisten seurakunta	727 400
Imatran seurakunta	81 600		
Kotka-Kymin seurakunta	385 000	Oulun hiippakunta	1 389 400
Kouvola seurakunta	28 000	Kannuksen seurakunta	188 800
Lahden seurakuntayhtymä	888 000	Kemin seurakunta	374 000
		Lumijoen seurakunta	181 000
Tampereen hiippakunta	450 400	Perhon seurakunta	41 400
Ikaalisten seurakunta	25 700	Pohjois-Lapin seurakuntayhtymä	195 000
Lopen seurakunta	184 100	Pudasjärven seurakunta	67 900
Tampereen seurakuntayhtymä	114 500	Raahen seurakunta	5 000
Urjalan seurakunta	77 100	Siikalatvan seurakunta	15 000
Ylöjärven seurakunta	49 000	Simon seurakunta	89 800
		Sodankylän seurakunta	229 000
		Tornion seurakunta	2 500
Yhteensä		7 949 700	

Eteläranta 8:n tuotot ja kulut

Eteläranta 8:n käyttötalousosaan kirjataan kulut, joita ei rahoiteta vastikkeiden mukana.

Toimintajäämän jälkeisiin eriin kirjataan Kiinteistösaakeyhtiö Helsingin Eteläranta 8:n osakkeiden omistuksen perusteella hoito- ja rahoitusvastikkeet sekä vuokratuotot. Kirkon keskusrahasto ja Kirkon eläkerahasto eivät omista itse rakennusta, vaan hallintaoikeuden tiloihin. Rakennuksen ja tontin omistaa Kiinteistöyhtiö Helsingin Eteläranta 8, jonka osakkeet omistavat Kirkon keskusrahasto ja Kirkon eläkerahasto.

Vuokratulot eivät riitä kattamaan maksettuja hoitovastikkeita ja omaisuudenhoitopalveluja. Eteläranta 8 on toimitila, ja alun perin myös toimitilaksi hankittu, ei yksinomaan sijoituskiinteistö.

Käyttötalousosa 2025

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	2 124	1 000		1 000	4 550	-3 550	455,0
Vuokratuotot	1 690				4 550	-4 550	0,0
Muut toimintatuotot	354	1 000		1 000		1 000	0,0
Sisäiset tuotot	80						
Toimintakulut	-117 932	-110 700		-110 700	-153 770	43 070	138,9
Palvelujen ostot	-101 848	-105 000		-105 000	-134 780	29 780	128,4
Investointi	0						
Vuokrakulut	0				0	0	0,0
Aineet ja tarvikkeet	-14 664	-4 200		-4 200	-15 104	10 904	359,6
Muut toimintakulut	-1 420	-1 500		-1 500	-3 886	2 386	259,1
TOIMINTAKATE	-115 808	-109 700		-109 700	-149 220	39 520	136,0

Toimintajäämän jälkeen 2025

	TP 2024	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 yhteensä	TP 2025	Yli-ali	T-%
Rahoitustuotot ja -kulut	-425 633	-423 000		-423 000	-367 427	-55 573	86,9
Sijoituskiinteistöjen ja - huoneistojen tuotot	97 308	97 000		97 000	200 026	-103 026	206,2
Vuokratuotot	97 308	97 000		97 000	200 026	-103 026	206,2
Sijoituskiinteistöjen ja - huoneistojen kulut	-465 385	-445 000		-445 000	-513 505	68 505	115,4
Hoitovastikkeet	-465 385				-513 505	513 505	0,0
Liikehuoneistojen hoi- tovastikkeet		-445 000		-445 000		-445 000	0,0
Muut rahoituskulut	-57 557	-75 000		-75 000	-53 948	-21 052	71,9
Omaisuuksien hoitopal- velut	-57 557	-75 000		-75 000	-52 944	-22 056	70,6
Muut rahoituskulut					-1 004	1 004	0,0
VUOSIKATE	-425 633	-423 000		-423 000	-367 427	-55 573	86,9

5. Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä

Kirkon keskusrahaston toimintakertomus ja tilinpäätös 1.1.–31.12.2025 on allekirjoitettu sähköisesti.

Helsingissä 17. maaliskuuta 2026

Kirkon keskusrahasto

Tapio Luoma	Kari Aakula	Lotta Endtbacka
Martina Harms-Aalto	Kaisamari Hintikka	Jari Jolkkonen
Hannu Kallunki	Kimmo Koivisto	Katri Korolainen
Pekka Niiranen	Eino Nissinen	Päivi Raunu
Ulla Ruusukallio	Vuokko Vänskä	Juha Tuohimäki

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus. Tilinpäätösmerkintä on allekirjoitettu sähköisesti.

Helsingissä sähköisen allekirjoituksen päivänä

KPMG Oy Ab
Tilintarkastusyhteisö

Jorma Nurkkala
KHT, JHT

6. Luettelo tositelajeista ja käytetyistä tositteista

Tositelaji	Nimi	Numerosarja
RV	Laskun siirto	00
AB	Kirjanpitosite	01
AZ	Purku KOM:iin	01
P1	Palkat verokäsittely	01
PV	Palkkavaraus	01
SA	Pääkirjatilitosite	01
SK	Srk:n muistiotosite	01
SR	Sijoitus/rahasto	01
SZ	Peruutus muistio	01
T1	Maksul. tiliote, vero	01
ZM	M2 Kirjanpitoliihtymä	01
AF	Poistokirjaukset	03
DZ	Asiakkaat - maksu	14
KZ	Toimittajat - maksu	15
DA	Asiakastosite	18
KA	Toimittajatosite	19
KG	Toimittajat - hyvät.	19
KR	Toimittajat - lasku	19

Numero-sarja	Ensimmäinen nro	Viimeinen nro	Numerosarjan tila	Aukon alku	Aukon loppu
00	90000000	90010233	0		
01	1000000	1003585	0		
14	14000000	14009794	0		
15	15000000	15009304	0		
18	18000000	18000005	0		
19	19000000	19010150	0		
03	3000000	3000012	0		

7. Tilintarkastuskertomus

Kirkon keskusrahaston toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen 1.1.–31.12.2025 tilintarkastuskertomus on tilintarkastajien sähköisen allekirjoituksen allekirjoitusliitteessä.

PÄIVI JOHANNA RAUNU**Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Kirkkohallitus**

be5620ea-de28-4405-b97d-9dd2dbed5b10 - 2026-03-25 18:19:17 UTC +02:00

BankID / MobileID - 4d107289-4a7b-48ab-8ff2-22211be129b0 - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

JUHA MATTI TUOHIMÄKI**Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Kirkon keskusrahasto**

6415407b-8b07-4c6a-adc8-ceedc31049f0 - 2026-03-25 18:23:00 UTC +02:00

BankID / MobileID - e62a2150-ad4b-434f-9bf1-9551697ef265 - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

Katri Inkeri Korolainen**Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Kirkkohallitus**

a5ed4055-b608-44d5-b44e-c996bdd70c5c - 2026-03-25 18:33:11 UTC +02:00

BankID / MobileID - f18c3f92-88f0-4d01-bdc8-03a9c7204c7d - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

KIMMO ANTERO KOIVISTO**Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Täysistunnon jäsen**

b83df54f-fc28-4ebe-aa6d-53ff96f95f6e - 2026-03-25 18:41:03 UTC +02:00

BankID / MobileID - 176fa913-6887-4673-956c-fece200afe42 - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

VUOKKO TELLERVO VÄNSKÄ**Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Suomen Evankelisluterilainen Kirkko**

58331002-e605-416c-a2e4-07057b97a2ed - 2026-03-25 20:09:41 UTC +02:00

BankID / MobileID - b9e8aa4d-b07a-4869-a569-a1041fa25c6b - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

Hannu Veli Kallunki**Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Kirkkohallitus, täysistunnon jäsen**

9639df36-c151-4459-8202-509a6f998527 - 2026-03-25 21:04:50 UTC +02:00

BankID / MobileID - 11ec3b4b-f197-4d4b-b06e-41ae80b136b3 - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

KARI MATTI AAKULA**Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: täysistunnon jäsen**

580352d0-a8f9-40c8-b324-d7fbd6bf294b - 2026-03-26 08:30:00 UTC +02:00

BankID / MobileID - fd62c443-e708-4baf-8cc9-b4e243b1ddcd - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuutus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

KAISAMARI HINTIKKA

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Kirkkohallituksen täysistunto

47a58d10-42ae-4d01-934a-89038b5073f7 - 2026-03-26 09:04:24 UTC +02:00

BankID / MobileID - bde50c30-92fa-4cac-9039-c6550804a04f - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

ULLA MAIJA RUUSUKALLIO

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Kirkkohallituksen täysistunto

0a9ff08a-0723-4d36-acec-00bce335e5ee - 2026-03-26 09:42:06 UTC +02:00

BankID / MobileID - 38f178e3-cfc5-4f24-a6c7-135840367044 - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

Eino Martti Nissinen

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Kirkkohallitus

024330fc-c68a-4e82-bd3f-9859c1f97eca - 2026-03-31 12:28:34 UTC +03:00

BankID / MobileID - bc39c627-da00-4ec4-bf60-4da68f090aaf - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuutus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

Nimi

Jorma Tapio Nurkkala

Vahva sähköinen tunnistautuminen

2026-03-31 13:50

